

T B M M

Tutanak Hizmetleri Başkanlığı

Tarih :

Grup :

Giriş:

Sayfa : 1

2014 YILI MERKEZİ YÖNETİM BÜTÇE KANUNU TASARISI İLE 2012 YILI MERKEZİ YÖNETİM KESİN HESAP KANUNU TASARISI PLAN VE BÜTÇE KOMİSYONU GÖRÜŞME TUTANAKLARI

BAŞKAN: Lütfi ELVAN (Karaman)
BAŞKAN VEKİLİ: Süreyya Sadi BİLGİÇ (Isparta)
SÖZCÜ: Ahmet ÖKSÜZKAYA (Kayseri)
KÂTİP: Vedat DEMİRÖZ (Bitlis)

-----O-----

19.11.2013

İ Ç İ N D E K İ L E R

ÇALIŞMA VE SOSYAL GÜVENLİK BAKANLIĞI

Mesleki Yeterlilik Kurumu

Türkiye ve Orta-Doğu Amme İdaresi Enstitüsü

Devlet Personel Başkanlığı

Türkiye İş Kurumu

Sosyal Güvenlik Kurumu

ADALET BAKANLIĞI

Ceza ve İnfaz Kurumları ile Tutukevleri İş Yurtları Kurumu

Türkiye Adalet Akademisi

ANAYASA MAHKEMESİ

YARGITAY

DANIŞTAY

Hâkimler ve Savcılar Yüksek Kurulu

S Ö Z A L A N L A R

BİRİNCİ OTURUM.....	4
ÇALIŞMA VE SOSYAL GÜVENLİK BAKANI FARUK ÇELİK (Şanlıurfa).....	4
İZZET ÇETİN (Ankara).....	7
HASİP KAPLAN (Şırnak).....	9
MUSA ÇAM (İzmir).....	10
ABDULLAH LEVENT TÜZEL (İstanbul).....	12
FERAMUZ ÜSTÜN (Gümüşhane).....	13
SÜLEYMAN ÇELEBİ (İstanbul).....	14
MEHMET GÜNAL (Antalya).....	15
HÜSEYİN ŞAHİN (Bursa).....	17
ÖZGÜR ÖZEL (Manisa).....	18
AYTUĞ ATICI (Mersin).....	19
KADİR GÖKMEN ÖĞÜT (İstanbul).....	21
DİLEK AKAGÜN YILMAZ (Uşak).....	22
ADİL ZOZANİ (Hakkâri).....	23
İKİNCİ OTURUM.....	25
ERKAN AKÇAY (Manisa).....	25
KAZIM KURT (Eskişehir).....	26
MÜSLİM SARI (İstanbul).....	27

T B M M

Tutanak Hizmetleri Başkanlığı

Tarih :

Grup :

Giriş:

Sayfa : 2

VAHAP SEÇER (Mersin).....	29
MEHMET MUŞ (İstanbul).....	30
MUSTAFA KALAYCI (Konya).....	30
AYDIN AĞAN AYAYDIN (İstanbul).....	32
RAHİM AŞKIN TÜRELİ (İzmir).....	33
MEHMET ALİ SUSAM (İzmir)	35
UĞUR AYDEMİR (Manisa)	36
FERİT MEVLÜT ASLANOĞLU (İstanbul)	38
SORULAR VE CEVAPLAR	40
İZZET ÇETİN (Ankara).....	40
HÜSEYİN ŞAHİN (Bursa).....	40
UĞUR AYDEMİR (Manisa)	40
MUSA ÇAM (İzmir).....	40
HASİP KAPLAN (Şırnak).....	40
MEHMET MUŞ (İstanbul).....	41
MUSTAFA KALAYCI (Konya).....	41
MEHMET ALİ SUSAM (İzmir)	41
FERİT MEVLÜT ASLANOĞLU (İstanbul)	41
RAHİM AŞKIN TÜRELİ (İzmir).....	42
ERKAN AKÇAY (Manisa).....	42
AYTUĞ ATICI (Mersin).....	42
HASİP KAPLAN (Şırnak).....	43
SAYIŞTAY TEMSİLCİSİ FİKRET ÇÖKER	43
ÇALIŞMA VE SOSYAL GÜVENLİK BAKANI FARUK ÇELİK (Şanlıurfa).....	43
PROGRAMLAR	53
ÜÇÜNCÜ OTURUM	54
FERİT MEVLÜT ASLANOĞLU (İstanbul)	54
ADALET BAKANI SADULLAH ERGİN (Hatay)	54
AYDIN AĞAN AYAYDIN (İstanbul).....	59
MEHMET GÜNAL (Antalya)	61
ATILLA KART (Konya)	63
ADİL ZOZANİ (Hakkâri)	64
KAZIM KURT (Eskişehir)	66
DÖRDÜNCÜ OTURUM.....	67
HASİP KAPLAN (Şırnak).....	67
ÖZGÜR ÖZEL (Manisa).....	68
ERKAN AKÇAY (Manisa).....	70
ALİ SERİNDAG (Gaziantep)	71
DİLEK AKAGÜN YILMAZ (Uşak)	72
MUSTAFA KALAYCI (Konya).....	73
BEDİİ SÜHEYL BATUM (Eskişehir)	74
İZZET ÇETİN (Ankara).....	75
MUSA ÇAM (İzmir).....	76
VELİ AĞBABA (Malatya)	78
EKREM ÇELEBİ (Ağrı).....	80
ALİ ÖZGÜNDÜZ (İstanbul).....	83
EMRE KÖPRÜLÜ (Tekirdağ)	84
AYKUT ERDOĞDU (İstanbul).....	85
MEHMET MUŞ (İstanbul).....	86
VAHAP SEÇER (Mersin).....	87
EKREM ÇELEBİ (Ağrı).....	88
MUSTAFA ŞAHİN (Malatya)	88
FERAMUZ ÜSTÜN (Gümüşhane)	90
SORULAR VE CEVAPLAR	91
VAHAP SEÇER (Mersin).....	91
HÜSEYİN ŞAHİN (Bursa).....	91

T B M M
Tutanak Hizmetleri Başkanlığı

Tarih :

Grup :

Giriş:

Sayfa : 3

VELİ AĞBABA (Malatya)	91
MUSA ÇAM (İzmir)	92
MEHMET ŞÜKRÜ ERDİNÇ (Adana)	92
ÖZGÜR ÖZEL (Manisa)	92
EKREM ÇELEBİ (Ağrı)	92
VELİ AĞBABA (Malatya)	92
ADALET BAKANI SADULLAH ERGİN (Hatay)	92
PROGRAMLAR	104
Kapanma Saati: 01.13	104

T B M M

Tutanak Hizmetleri Başkanlığı

Tarih :

Grup :

Giriş:

Sayfa : 4

19 Kasım 2013 Salı

BİRİNCİ OTURUM

Açılma Saati: 11.44

BAŞKAN: Lütfi ELVAN (Karaman)

BAŞKAN VEKİLİ: Süreyya Sadi BİLGİÇ (Isparta)

SÖZCÜ: Ahmet ÖKSÜZKAYA (Kayseri)

KÂTİP: Vedat DEMİRÖZ (Bitlis)

-----0-----

BAŞKAN – Plan ve Bütçe Komisyonumuzun çok değerli üyeleri, Sayın Bakan, kamu kurum ve kuruluşlarımızın, yazılı ve görsel basınımızın çok değerli temsilcileri; Başkanlık Divanı adına hepinizi saygıyla selamlıyorum.

Komisyonumuzun 14'üncü Birleşimini açıyorum.

Gündemimizde Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanlığı, Mesleki Yeterlilik Kurumu, Türkiye ve Orta Doğu Amme İdaresi Enstitüsü ile Devlet Personel Başkanlığı bütçe, kesin hesap ve Sayıştay raporları ile ayrıca Türkiye İş Kurumu ve Sosyal Güvenlik Kurumu Sayıştay raporları bulunmaktadır.

Şimdi, sunumunu yapmak üzere Sayın Bakanımıza söz vereceğim ancak salondaki arkadaşlardan bir ricam var, lütfen ayakta kimse olmasın. Özellikle ayakta çok sayıda arkadaş görüyorum; yer varsa otursunlar, yoksa dışarıdaki kapalı devre sistemden içeriye takip edebilirler.

Buyurun Sayın Bakanım.

Süreniz otuz dakika.

ÇALIŞMA VE SOSYAL GÜVENLİK BAKANİ FARUK ÇELİK (Şanlıurfa) – Sayın Başkan, Plan ve Bütçe Komisyonunun değerli üyeleri, değerli basın mensupları, Bakanlığımın 2014 yılı bütçesinin görüşmeleri vesilesiyle huzurlarınızdayız. Bu vesileyle hepinizi saygıyla selamlıyorum.

Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanlığı, sürdürülebilir bir sosyal güvenlik sisteminin oluşturulması, sağlık hizmetleri finansmanının sağlanması, iş sağlığı ve güvenliği tedbirlerinin hayata geçirilmesi, endüstriyel ilişkilerde çalışma barışının korunması, sosyal diyalog çerçevesinde toplu sözleşme süreçlerinin yönetilmesi, mesleki eğitimler ve ulusal meslek standartlarının belirlenmesi, kamu personel rejiminin yürütülmesi, işsizlikle mücadele ve istihdamın artırılması gibi 76 milyon vatandaşımızı doğrudan ilgilendiren görev ve sorumluluk alanlarına sahiptir. Son on bir yıl içerisinde her alanda olduğu gibi Bakanlığımın görev alanına giren bu konularda da son derece önemli düzenlemeler hayata geçirilmiştir. Bu kapsamda İş Kanunu, sosyal güvenlik reformu, genel sağlık sigortası, memurlarımıza toplu sözleşme hakkı, İş Sağlığı ve Güvenliği Yasası, intibak düzenlemesi, istihdam paketleri, Sendika ve Toplu İş Sözleşmesi Kanunu gibi çalışma hayatımızı ve toplumumuzu rahatlatan pek çok reform niteliğindeki düzenlemeleri hizmete sunmuş bulunmaktayız.

Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; 2008'de başlayan ve tüm dünyayı etkisi altına alan küresel kriz en büyük etkisini iş gücü piyasasında göstermektedir. Bunun neticesinde 197 milyona ulaşan küresel işsizliğin önümüzdeki beş yıl içinde 210 milyona çıkması beklenmektedir. Gelişmiş ekonomilerde 2002-2006 yılları arasında yüzde 6,4 olan işsizlik oranı 2007-2013 yılları arasında yüzde 7,4'e; aynı dönemlerde avro bölgesindeki işsizlik oranı yüzde 8,7'den, yüzde 10,5'e yükselmiştir. Son açıklanan verilere göre işsizlik oranı AB'de yüzde 11, İspanya'da yüzde 26,6; Yunanistan'da yüzde 27,6; Fransa'da yüzde 11,1; İtalya'da yüzde 12,5; Portekiz'de yüzde 16,3 seviyesindedir. Avrupa Birliği ülkelerinde genç işsizlik oranı ise yüzde 23,5'tir.

İşsizlikle mücadele konusu, tüm dünyanın en önemli gündem maddelerinden biri hâline gelmiş, makroekonomik politikalar işsizliği düştürmeye odaklanmıştır. Örneğin, son beş yıldır tarihinin en büyük parasal genişleme politikasını yürüten Amerika Birleşik Devletleri Merkez Bankası, parasal genişlemenin durdurulmasını, işsizlik oranının yüzde 6,5'a düşürülmesi hedefine bağlamıştır. Ülkemizde ise güçlü finans yapısı ve mali disiplin sayesinde küresel krizin etkileri sınırlı olmuş, iş gücü piyasamız gelişmiş ülkelere nazaran olumlu bir sınav vermiştir. Bu kapsamda, Ağustos 2008'den bu yana çalışma çağında nüfusumuz 50 milyon 916 binden 55 milyon 715 bine, iş gücümüz 24 milyon 570 binden 28 milyon 766 bine, istihdamımız 22 milyon 68 binden 25 milyon 960 bine, istihdam oranımız yüzde 43,3'ten yüzde 46,6'ya, iş gücüne katılma oranımız ise yüzde 48,3'ten yüzde 51,6'ya yükselmiştir.

Bu olumlu gelişmeler işsizlik oranımıza da yansımış, küresel krizden sonra yüzde 16'lara kadar yükselen işsizlik oranımız 2012'de yüzde 9,2'ye gerilemiş, Ağustos 2013 itibarıyla da yüzde 9,8 olarak gerçekleşmiştir. Küresel krizden sonra yüzde 20'lere kadar çıkan genç işsizlik oranımız ise AB ortalamasının altına inerek Ağustos 2013 itibarıyla yüzde 18,7 olarak gerçekleşmiştir.

Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; iş gücü piyasamızdaki göstergelerin olumlu seyrinde istihdamdaki yükleri hafifleten, kadınların ve gençlerin istihdamını teşvik eden istihdam paketlerini ve iş ve meslek danışmanlarını bünyesine de katarak kurumsal kapasitesini önemli ölçüde geliştiren İŞKUR'un katkısı büyüktür. Nitekim, 2003 yılında İŞKUR eliyle işe yerleştirilen işsiz sayısı 65.398 iken bu sayı sadece 2013'ün ilk on ayında 596.294'e ulaşmıştır. İŞKUR tarafından uygulanan kurslar, TYÇP, işbaşı eğitim, girişimcilik gibi programlardan Ocak-Ekim 2013 arasında toplam 1 milyon 524 bin 41 kişi yararlanmıştır.

İŞKUR tarafından düzenlenen meslek kurslarına kadınlarımızın ilgisi de gün geçtikçe artmaktadır. 2002 yılında İŞKUR tarafından düzenlenen kurslara katılanların yüzde 38'i kadın iken bu oran 2013'te yüzde 55,2'ye yükselmiştir.

T B M M

Tutanak Hizmetleri Başkanlığı

Tarih :

Grup :

Giriş:

Sayfa : 5

Bu dönemde istihdam yüklerinin hafifletilmesi noktasında da önemli çalışmalar yaptık. Bu kapsamda 2004'ten bu yana uyguladığımız sigorta prim teşvikleri neticesinde işverenlerimize toplam 30 milyar 421 milyon TL prim desteği sağlanmış ve istihdam yükü önemli oranda hafifletilmiştir. Bu teşviklerden sadece Ağustos 2013'te 8 milyon 230 bin sigortalımızın çalıştığı 1 milyon 270 bin iş yeri faydalanmıştır.

Yine kriz döneminde aktif hâle getirdiğimiz kısa çalışma ödeneğinden 227.148 çalışmamız yararlanmış ve işlerini kaybetmeleri engellenmiştir. Aynı şekilde işsizlik sigortası ödemelerinin başladığı Mart 2002'den Ekim 2013'e kadar 3 milyon 138 bin 302 kişiye toplam 6 milyar 555 milyon TL ödeme yapılmıştır. 31 Ekim 2013 itibarıyla İşsizlik Sigortası Fonu'nun toplam varlığı 68 milyar 448 milyon TL'dir.

Bu dönemde kayıt dışı istihdamda da kayda değer başarılar elde edilmiş, 2008-2013 yılları arasında 97.304 iş yeri ve 1 milyon 595 bin kayıt dışı çalışan kayıt altına alınmıştır. Böylece, 2002'de yüzde 52,1 olan kayıt dışı istihdam oranı yüzde 37,8'e kadar gerilemiştir. Bugüne kadar olduğu gibi bundan sonra da kayıt dışı istihdamla kararlı bir şekilde mücadele devam edeceğiz.

Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; Bakanlığımın en önemli görev alanlarından biri de vatandaşlarımızın yarınlarını güvence altına alan sürdürülebilir bir sosyal güvenlik sisteminin oluşturulmasıdır. Bu noktada sosyal güvenlik verilerini özet olarak sizlere sunmak istiyorum.

2002 yılında 12 milyon 8 bin olan aktif sigortalı sayımız 18 milyon 890 bine, 5 milyon 887 bin pasif sigortalı sayımız ise 9 milyon 828 bine ulaşmıştır.

Sosyal Güvenlik Kurumunun 2013 bütçesinde 156 milyar 393 milyon TL olarak öngörülen toplam gelirlerinin yıl sonu itibarıyla 162 milyar 288 milyon TL'ye, 115 milyar 35 milyon TL öngörülen prim gelirlerinin 118 milyar 348 milyon TL'ye çıkması öngörülmektedir. Bütçede 2013'ün ilk dokuz ayı için 83 milyar 380 milyon TL prim geliri öngörülmüşken bu miktar 86 milyar 506 milyon TL olarak gerçekleşmiştir. Yıl sonu itibarıyla toplam giderlerimizin 182 milyar 557 milyon TL olacağı tahmin edilmektedir.

2013 bütçesinde 24 milyar 891 milyon TL olarak öngörülen açık finansmanın ise yıl sonunda 20 milyar 269 milyon TL olarak gerçekleşmesi beklenmektedir. 2002 yılında SGK açığının gayrisafi yurt içi hasılaya oranı yüzde 2,27 iken bu oran 2012'de yüzde 1,2'ye inmiş, yıl sonunda ise 1,3 olarak gerçekleşmesi beklenmektedir.

Devlet katkısı hariç prim gelirlerinin emekli aylıklarını ve sağlık giderlerini karşılama oranı 2002 yılında yüzde 60,9 iken bu oranın yıl sonunda yüzde 68,7 olarak gerçekleşmesi beklenmektedir. Bu veriler, mali açıdan sürdürülebilir bir sosyal güvenlik sistemine yaklaşmakta olduğumuzu göstermektedir. 2002 yılında toplam sağlık harcaması 10 milyar 268 milyon TL, sosyal güvenlik kurumlarının sağlık harcaması ise 7 milyar 654 milyon TL iken 2012 yılında toplam sağlık harcamamız 48 milyar 252 milyon TL, Sosyal Güvenlik Kurumunun sağlık harcamaları ise 44 milyar 151 milyon TL olarak gerçekleşmiştir. Yıl sonunda toplam sağlık harcamalarımızın 54 milyar 774 milyon TL, sosyal güvenlik sağlık harcamalarının ise 50 milyar 140 milyon TL olarak gerçekleşmesi beklenmektedir.

2012 yılında eczaneler tarafından 336 milyon 23 bin reçete karşılığında SGK'ya 13 milyar 865 milyon 304 bin TL fatura tahakkuk ettirilmiştir. 2013 yılının ilk altı ayında ise 171 milyon 728 bin reçete karşılığında 7 milyar 384 milyon 250 bin TL fatura tahakkuk ettirilmiştir. Reçetelerde yaşanan suistimalleri önlemek ve vatandaşlarımızın ilaca ulaşımını kolaylaştırmak için e-reçete uygulamasını başlattık. Bu kapsamda Ocak-Eylül 2013 arasında yazılan 253 milyon 756 bin 314 reçetenin 218 milyon 310 bin 364'ü yani yüzde 86'sı e-reçete olarak tanzim edilmiştir.

Sağlık hizmetlerinde hayata geçirdiğimiz yenilikler sayesinde vatandaşlarımızın sağlık hizmetlerinden memnuniyeti 2003'te yüzde 39 iken 2012'de yüzde 75'lere ulaşmıştır. Bakanlık olarak sağlık ve sosyal güvenlik hizmetlerinin vatandaşlarımıza en yakın yerden ulaştırılması için azami gayret gösteriyoruz. Bu kapsamda 2006 yılından bu yana 469 sosyal güvenlik merkezini hizmete açtık. Bundan sonra da sosyal güvenlik merkezi açmadığımız yerlerde mobil sosyal güvenlik merkezini ve toplam 250 adet insansız hizmet noktalarını en kısa sürede hayata geçirmeyi hedefliyoruz.

Sayın Başkan, Komisyonun değerli üyeleri; bu dönemde hem emeklilerimizin hem de çalışanlarımızın aylık ücretlerinde de önemli artışlar sağlanmıştır. Emeklilerimizin yıllardır beklediği intibak düzenlemesi bu dönemde hayata geçirilmiş ve yaklaşık 1 milyon 784 bin emeklimizin maaşında 450 TL'ye kadar iyileştirmeler yapılmıştır. En düşük SSK işçi emeklisi aylığı 2002'de 257 TL iken yüzde 273'lük artışla 959 TL'ye çıkmıştır.

MUSA ÇAM (İzmir) – "İntibak düzenlemesi" mi dediniz Sayın Bakan?

ÇALIŞMA VE SOSYAL GÜVENLİK BAKANI FARUK ÇELİK (Şanlıurfa) – Emekli aylıkları efendim.

MUSA ÇAM (İzmir) – Bugüne kadar hiç "intibak düzenlemesi" demediniz hep bunu ikrar ediyorsunuz, hatırlatırız size.

BAŞKAN – Evet, buyurun siz Sayın Bakan.

ÇALIŞMA VE SOSYAL GÜVENLİK BAKANI FARUK ÇELİK (Şanlıurfa) – En düşük SSK tarım emeklisi aylığı 2002'de 216,3 TL iken yüzde 299 artışla 365 TL'ye çıkmıştır. En düşük esnaf emeklisi aylığı 2002'de 148,7 TL iken yüzde 422'lik artışla 774,6 TL'ye çıkmıştır. En düşük BAĞ-KUR tarım emeklisi aylığı 2002'de 65,8 TL iken yüzde 782'lik artışla 580,4 TL'ye çıkmıştır. En düşük Emekli Sandığı emeklisi aylığı 2002'de 376,6 TL iken yüzde 208,7 artışla 1.162 TL'ye yükselmiştir.

2002'de 184,3 TL olan net asgari ücret yüzde 336'lık artışla 803,6 TL'ye yükselmiştir.

2002'de 392 TL olan en düşük memur maaşı yüzde 381 artışla 1.887 TL'ye, ortalama memur maaşı ise 578 TL'den yüzde 279 artışla 2.190 TL'ye yükselmiştir.

2002'den bu yana enflasyondaki kümülatif artışın yüzde 152 olduğu göz önünde bulundurulduğunda, çalışanlarımızın ve emeklilerimizin enflasyona ezdirilmediği çok açık ve net bir şekilde görülecektir.

T B M M

Tutanak Hizmetleri Başkanlığı

Tarih :

Grup :

Giriş:

Sayfa : 6

Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; 2013 yılı hem kamuda çalışan işçilerimiz hem de memurlarımız açısından "toplu sözleşme yılı" olarak geçmiştir. Bu kapsamda Temmuz 2013'te 200 bin kamu işçimizi kapsayan toplu iş sözleşmesi çerçeve protokolünü imzalamış bulunmaktayız. Yine 2014 ve 2015 yıllarını kapsayan ve memur, memur emeklisi ve hak sahipleri olarak toplam 4,5 milyon vatandaşımızı ilgilendiren toplu sözleşme süreci tamamlanmıştır.

Bu sözleşme ile taban aylıkta 175 TL artış yapılmıştır. Bu artış, emekli olacak kamu çalışanlarının ikramiye ödemelerine yaklaşık 5 bin TL olarak yansımaktadır. Öğretmenlerimizin tazminatları 150 TL artırılmıştır. Böylece taban aylıklarındaki artışla birlikte 2014 yılında öğretmenlerimizin maaşlarında yaklaşık 273 TL'lik artış sağlanmıştır. 4/C'li personelin ücretleri yaklaşık yüzde 40 oranında artırılmıştır. 2015 yılı için kamu görevlilerimizin maaşlarına 3+3'lük bir artış öngörülmüştür.

Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; Bakanlık olarak üzerinde hassasiyetle durduğumuz konulardan biri de iş sağlığı ve güvenliği konusudur. Bu alanda son yıllarda önemli mesafeler kat edilmiştir.

2002'den 2012 yılına kadar işçi sayısında yüzde 128'lik, iş yeri sayısında ise yüzde 111,4'lük bir artış gerçekleşmesine rağmen 100 bin işçide ölüm oranı 16,8'den, 2012'de 6,2'ye gerilemiştir. Bu oran olumlu olmakla birlikte, bizim açımızdan yeterli değildir.

Bu oranın, geçen yıl hayata geçirdiğimiz müstakil İş Sağlığı ve Güvenliği Yasası'nın tam manasıyla yürürlüğe girmesiyle birlikte daha da aşağılara çekileceği hatta sıfıra inmesi için büyük bir arzumuzun olduğunu, büyük bir hedefimizin olduğunu da burada belirtmek istiyorum zor olmasına rağmen. Gelişmiş Avrupa ülkelerinde bu oranın yüzde 1,5 düzeylerinde olduğunu da belirterek bunu ifade ediyorum.

Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; konuşmamın bu bölümünde, Bakanlığımın diğer görev alanlarına ilişkin özet bilgileri sizlerle paylaşmak istiyorum.

Yurt dışında yaşayan toplam 6 milyon insanımızın, çalışma hayatı ve sosyal güvenlikle ilgili sorunlarına çözüm üretmek amacıyla müşavirlik ve ataşelik olmak üzere 50 birimimizde hizmet vermekteyiz.

Devlet Personel Başkanlığımız ve ÖSYM'nin koordineli çalışmaları ve KPSS sistemiyle kamu kurumlarına toplam 206.770 personel atanmıştır.

2002 yılında 553.413 olan öğretmen sayısı 810.664'e çıkmıştır.

2002 yılında kamu kurumlarında 5.777 engelli memur istihdam edilirken, bu sayı yüzde 567'lik artışla 32.781'e yükselmiştir.

Mevsimlik gezici tarım işçilerimizin çalışma ve sosyal hayatlarının iyileştirilmesi projesi kapsamında bugüne kadar 37 il valiliğince hazırlanan 55 projeye yaklaşık 95 milyon TL ödenek aktarılmıştır. Proje kapsamında Ekim 2013 itibarıyla 325.613 işçiye ulaşılmıştır.

Ulusal meslek standartlarının belirlenmesi çalışmalarımız da devam etmektedir. Bu kapsamda toplam 480 ulusal meslek standardı belirlenmiş, yapılan sınavlar neticesinde 12.232 kişiye mesleki yeterlilik belgesi verilmiştir.

Denetim faaliyetlerimiz de hızlı ve etkin bir şekilde devam etmektedir. Bu kapsamda müfettişlerimiz ve denetmenlerimiz eliyle 2013 yılında 60.625 iş yeri denetlenmiş ve 598 milyon 263 bin TL idari para cezası önerilmiştir.

Türk kamu yönetimini hem AB hem de çağdaş normlara hazırlama noktasında son derece önemli bir görevi ifa eden Türkiye ve Ortadoğu Amme İdaresi Enstitüsünün eğitim ve öğretim programlarından bugüne kadar 4.903 lisansüstü öğrenci mezun olmuştur.

TODAİE tarafından 2006'dan bu yana düzenlenen 505 seminere 24.362 kişi katılmıştır.

Çocuk işçiliğinin önlenmesi konusunda da Bakanlık olarak çalışmalarımızı yürütüyoruz.

Sanatsal ve kültürel faaliyetlerde çalışan çocuklara ilişkin mevzuat düzenlemesi çalışmamızı en kısa sürede tamamlayıp Meclis gündemine taşıyacağız.

Çalışma izin işlemlerinin sonuçlandırılma süresi doksan günden yirmi güne indirilmiş ve 2013 yılında 35.819 yabancıya çalışma izni verilmiştir.

40 hedef ve 57 politikanın belirlendiği Ulusal İstihdam Stratejimizi tamamladık ve Kalkınma Bakanlığına gönderdik.

Ulusal İstihdam Stratejisi kapsamında 2023 yılı itibarıyla işsizlik oranını yüzde 5'e indirilmesi, istihdam oranının yüzde 55'e çıkarılması, kayıt dışı istihdam oranının yüzde 15'in altına indirilmesi, kadınların iş gücüne katılma oranının yüzde 41 düzeyine çıkarılması hedeflenmektedir.

Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; Bakanlık olarak İşsizlik Sigortası Fonu hariç yaklaşık 204 milyar 500 milyon TL'lik bir mali büyüklüğü kontrol ediyoruz. Bakanlığımızın 2014 yılı toplam bütçesi 32 milyar 725 milyon 545 bin TL'dir. Bunun 231 milyon 419 bin TL'si Bakanlığımızın merkez ve yurt dışı teşkilatı bütçesidir. Geri kalan miktarın 30 milyar 40 milyon 603 bin TL'si Sosyal Güvenlik Kurumuna aktarılan, 2 milyar 442 milyon 895 bin TL'si Türkiye İş Kurumu Genel Müdürlüğüne aktarılan, 11 milyon 168 bin TL'si TODAİE'ye aktarılan hazine yardımlarından oluşmaktadır.

Merkezî yönetim bütçesi içinde yer alan Bakanlığımıza bağlı kurumların gelir ve gider bütçe büyüklükleri ise şöyledir:

Devlet Personel Başkanlığı gider bütçesi 21 milyon 866 bin TL; TODAİE gider bütçesi 12 milyon 633 bin TL, gelir bütçesi 12 milyon 633 bin TL; Mesleki Yeterlilik Kurumunun gider bütçesi 11 milyon 448 bin TL, gelir bütçesi ise 13 milyon 574 bin TL'dir.

Sözlerime son verirken Bakanlığımın yaptığı çalışmalara ve bütçesine ilişkin detay bilgileri sizlere takdim ettiğimiz kitapçıklarda da ayrıntılı şekilde bulacağınızı belirtiyorum ve şimdiden de katkılarından dolayı hepinize çok teşekkür ediyorum.

BAŞKAN – Evet, Sayın Bakanımıza açıklamalarından dolayı çok teşekkür ediyoruz.

T B M M

Tutanak Hizmetleri Başkanlığı

Tarih :

Grup :

Giriş:

Sayfa : 7

Sayın Bakanım, bürokrat arkadaşlarımız Bakan Yardımcımızdan başlamak üzere kendilerini tanıtırlarsa çok memnun oluruz.

(Komisyon toplantısına katılan kurum bürokratları kendilerini tanıttılar)

BAŞKAN – Teşekkür ediyoruz.

Evet arkadaşlar, görüşmelerimize başlıyoruz.

Sayın Çetin, hazır mısınız?

Buyurun.

Süreniz on dakika.

İZZET ÇETİN (Ankara) – Biraz toleranslı olacağınızı ümit ediyorum.

Sayın Başkan, Sayın Bakanım, değerli Komisyon üyesi ve milletvekili arkadaşlarım, Çalışma Bakanlığının değerli bürokratları, değerli basın emekçileri; hepinizi saygıyla selamlıyorum.

Değerli arkadaşlar, az evvel Sayın Bakanımızın biraz mahcup, hızlı bir şekilde sunduğu konuşmasını izledik. Ulusal İstihdam Stratejisi Belgesi'nden söz etti...

BAŞKAN – Hiç de Sayın Bakanımız öyle bir mahcup görünümde değildi ama...

İZZET ÇETİN (Ankara) – Yok, orada olup bitenlerin, içinde nelerin varlığını açmadı. Kıdem tazminatını, esnekliği, geçici işçiliği, köleliği, gazetecilerin hangi koşullarda çalıştıklarını, hiçbir şeye değinmedi; yüzeysel, rakamlara boğan bir konuşmadan sonra kısa tuttuğu bir konuşmayla çalışma yaşamını özetlemeye çalıştı.

MEHMET ŞÜKRÜ ERDİNÇ (Adana) – Onları size bıraktık.

İZZET ÇETİN (Ankara) – Şimdi, arkadaşlar, topyekûn bir altüst oluş yaşıyoruz, bu bir gerçek. Yani özellikle çalışma yaşamı alanında bir altüst oluş yaşıyoruz. Türkiye, Sayın Bakan, kıdem tazminatıyla -doğrudan doğruya topa gireyim- bir 12 Eylülde doğrudan müdahale edildi, bir de zıtlarınızın Çalışma Bakanlığı döneminde. Tabii, sizler “Emeğin hakkı, alın teri kurumadan verilecektir.” diyerek iktidara oldunuz ama iktidara geldiğinizden bugüne kadar çalışma yaşamında eğer sorun yoksa sorun yaratıp daha sonra o sorunu çözmekle meşgul olarak bir iş yapıyormuş gibi bir görüntünün içine girdiniz.

Ben tabloya dönmek istemiyorum. İşsizlik rakamlarını siz verdiniz, yoksulluk rakamlarını siz verdiniz, açlık ve yoksulluk sınırı orta yerde. “Asgari ücret oransal olarak şu kadar arttı.” dediniz. Bugün 803 lira. Sizin bir söyleminiz çok da fazla polemik konusu oldu. Ben o ücretle geçinilebilir bir ücret olmadığını bilenlerden olduğunuzu bildiğim için istismar etmek istemiyorum ama 800 lirayla bugün çalışma yaşamında yüzde 48'i asgari ücretle çalışıyor ve siz çalışma yaşamını kuralı hâle getirmeyi kendinize yani AKP Hükûmeti olarak bir politika olarak koydunuz. Kuralı hâle getirmek istiyorsunuz ve ana çalışma yasasını 2003'te değiştirdiniz, hızınızı alamadınız, şimdi de taşeron çalıştırma sistemini esas çalışma sistemi hâline getirebilmek ve dolayısıyla kıdem tazminatını ve çalışanların diğer haklarını ellerinden alabilmek için var gücünüzle uğraşıyorsunuz.

Şimdi, Sayın Bakan, biliyorsunuz kıdem tazminatı 1936 yılında İş Yasası'na girdi. 50'de yapılan değişiklikle hak biraz daha geliştirildi, 67'de biraz daha geldi, ilerledi, 71'de 1475 sayılı Yasa yürürlüğe girmesiyle birlikte on beş günden otuz güne çıkartıldı ve bugün de yürürlükte olan geçici 6'ncı madde konumuna geldi. İlk müdahale 12 Eylül 1980 askerî darbesinden bir ay sonra yapıldı, “Kıdem tazminatı asgari ücretin 7,5 katını geçemez.” denildi, daha sonra da en yüksek devlet memuru emekli aylığına endekslendi. Şimdi, siz -59 ve 60'ıncı Hükûmet programlarınızda yoktu- 61'inci Hükûmet Programı'nızın içinde bunu getirdiniz ve kıdem tazminatını, ya kaldırmayı ya yarıya azaltmayı veya bir fona aktarmayı önünüze asıl hedef koydunuz. Başbakan “Taraflar uzlaşırsa biz ona göre yaparız.” diyor, bir başka bakan başka biçimde söylüyor ama hedefinizde bu var.

Buradan şunu net olarak söylüyorum: Yani AKP'nin çalışma yaşamındaki zihniyeti 12 Eylül cuntasınca ve devam eden yıllarda beslenerek semirtilen bir düşünce. 28 Şubat mağduriyeti, söylencesi temelinde uluslararası sermayenin ekonomik kriz operasyonlarıyla iktidara geldiniz; aynı zihniyetin mağduru oynadınız, şimdi de sizi besleyenlere borcunuzu ödemek için işçilerin, çalışanların haklarını budamak için elinizden geleni yapıyorsunuz. 12 Eylülcülerin yapamadığı kaldırma işlemini yaparak sizi göreve getirenlere vefa borcunuzu ödemekle uğraşıyorsunuz. Sayın Bakan, buna hakkınız yok.

Şimdi, ben bu konuyla ilgili olarak, net olarak şunu söylerim size: “Avrupa ülkelerinde böyle bir kıdem tazminatı yok.” diyorsunuz. Bakınız, bir işveren dergisi göstereyim size. Bu bir işçi sendikasının dergisi olsa “Hangi ülkede ne kadar olduğunu sendika yazmış.” dersiniz. Bu MESS dergisi. Hangi ülkede ne kadar varlığını göstermiş. Türkiye ile birlikte diğer ülkelerde de kıdem tazminatı var.

Şimdi, çalışanlar açısından her konuda Avrupa isek yani siz asgari ücreti Avrupa'daki seviyesine çıkartırsanız, siz aile ve çocuk yardımlarını asgari ücret seviyesine çıkarırsanız, siz sosyal güvenlik yardımlarını –ki bizde sosyal yardımlar Aile ve Sosyal Politikalar Bakanlığımızın bütçesi görüşülürken gördük, yüzde 13 civarında, Avrupa ortalaması yüzde 29- o boyuta çıkarırsanız, eğer siz emekli aylıklarını Avrupa Birliği ülkeleri seviyesine çıkarırsanız, eğer siz sosyal güvenceyi o seviyeye çıkarırsanız ve sendikal hak ve özgürlükleri, grev hakkını, toplu sözleşme hakkını çağdaş ülkeler seviyesine çıkarırsanız, biz o zaman “Gelin, kıdem tazminatını da konuşalım, Avrupa seviyesine çekelim.” deriz. Kıdem tazminatı çalışanlar açısından bugün vazgeçilmez bir hak yani onunla çalışma yaşamını oyalayıp işsizliği, yoksulluğu, sefaleti unutturma çabalarınızdan vazgeçmenizi öğütüyorum.

Diğer taraftan, taşeron sistemi AKP iktidar olmadan önce özel sektörde kendi akışkanlığı içerisinde elbette vardı ama kamuda böyle bir taşeron sistemi yoktu, siz yarattınız. Onu bir büyük sorun olarak büyüttünüz, şimdi kıdem tazminatı alamıyorlar. Yıllık ücretli izinli hakları yok. Sanki taşeron işçileri çok seviyormuşsunuz gibi onlara her gün gazetelerde müjdeli haberden geçilmiyor. “Taşeron işçisinin ücreti garanti altına alınacakmış, taşeron işçisi yıllık izin kullanacakmış, kıdem tazminatı alabilecekmiş...” Şimdi, İş Yasası'na göre taşeron işçisinin kıdem tazminatı hakkı yok mu? Ödemiyorlarsa

T B M M

Tutanak Hizmetleri Başkanlığı

Tarih :

Grup :

Giriş:

Sayfa : 8

siz ne güne duruyorsunuz? O işverenlere, ödemeyenlere niye cezai işlem yapmıyorsunuz da yakınıyorsunuz? Bakanlık çalışmama ya da yakınma makamımı, yoksa yasaları uygulama makamı mı?

Sayın Bakan, döneminizde iş sağlığı, güvenliği rafa kalktı. On bir yıllık iş cinayetlerinin günahı Çalışma Bakanı olarak görev yapan tüm bakanların üzerindedir. 1475 sayılı Yasa'yı değiştirirken Türkiye'nin en çağdaş tüzüğünü işlemez hâle getirdiniz, "İşçi Sağlığı ve İş Güvenliği Tüzüğü yerine yasa yapacağız." dediniz, on yıl denetimsiz ve yaptırımsız kalan iş yerlerinde iş kazalarında dünyada 3'üncü, Avrupa'da 1'inci konuma yükseldik. Şimdi, bunu geçiyorum.

Çalışma süreleri, çalışma koşulları, çalışma ortamı Türkiye'de hiçbir dönemde bu kadar kaos içinde olmadı, hiçbir zaman iş yerlerinde keyfilik bu kadar uzun sürmedi. Bakın, basın mensupları çıktılar. Şimdi, Türkiye'de hiçbir alanda gazetecilerin çalışma koşulları kadar ağır çalışma koşulları yok. Çalışma süreleri çok uzun, gece çalışmaları belirsiz. İş Yasası'na tabi işçiler ve çalışanlar için yıllık 270 saatten fazla çalışma yaptırılmaz ama gazeteciler 900 saate kadar çalıştırılır; kontrolsüz, denetimsiz, örgütsüz. Sendikal hak ve özgürlükler baskı altında. Sizin yapmanız gereken, eğer gerçekten Türkiye'yi çağdaş uygarlık seviyesine taşıyacaksanız çalışma normlarını, standartlarını yükseltmektir. ILO normlarını örnek veriyorsunuz zaman zaman, işinize geldiğinde. ILO normları asgari normlardır, en az normlardır; onun seviyesine çıkarmak sizin görevinizdir.

Sayın Bakan, gerçekten, çalışma yaşamında bir altüst oluş yaşanıyor. Emekli aylıklarının belli noktalara taşındığını rakamsal olarak verdiniz, ben de biliyorum ve yazmaya çalıştım. Bugün Türkiye, OECD ülkeleri içinde, emekli aylıklarının ya da emekliler için yapılan harcamaların gayrisafi yurt içi hasılaya oranı binde 5'le OECD'nin en gerisindeki ülke, yani orada da sonuncuyuz. Emeklilere ilk defa, siz "İntibak düzenlemesi yaptık, 450 liraya kadar para verdik." dediniz. O intibak değildi, intibak öyle olmaz, adaletsizlik hâlen sürüyor. İlk defa, arkadaşım dikkatinizi çekti, ilk defa "intibak" kelimesini yeni kullandınız Bakan olarak. Çünkü aksak bir biçimde...

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Sayın Çetin, lütfen tamamlayabilir misiniz konuşmanızı.

İZZET ÇETİN (Ankara) – Toparlayacağım, epey sıkıntı var, mevzu çok geniş tabii ki.

Sayın Bakan, bak arkadaşlarım fanila giydiler, önlük giydiler. Yaşa takılanlar sorun. Taşeronlaşmaya geçtim. Kayıt dışı, Sayın Bakan değindi. Kiralık işçilere geledim. Ulusal istihdam stratejisinin asıl hedefi içinde esnek çalışma biçimlerinin her biçimi var, ayrıntısına girecek zaman bulamıyoruz.

Sayın Bakan, iki konuya kısaca değinmek istiyorum. Bunlardan bir tanesi, Çalışma Meclisi. Dokuz yıl sonra topladınız, taraflar zaten eşitsiz orada ve eşitsiz koşullarda, İşçi Sendikaları Konfederasyonlarına da onlar toplantı hâlindeyken hazırladığınız metni dikte ettirmeye kalktınız. Bu, basına, kamuoyuna yansıdı. Ne vardı orada? Kıdem tazminatı, taşeron uygulaması, özel istihdam büroları ve çalışma yaşamının iyice kuralıslaştırılması vardı. Türkiye'nin bu kadar ekonomik ve sosyal sorunu var, bu kadar çok sorun içerisinde boğuşuyorsunuz.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Lütfen, Sayın Çetin...

İZZET ÇETİN (Ankara) – 12 Eylül 2010 Anayasa referandumunda Ekonomik ve Sosyal Konseyi anayasal bir kurum hâline getirdiniz. Ekonomik ve Sosyal Konsey bugüne kadar en son toplantısını zannediyorum 5 Şubat 2009'da yaptı. Niçin toplamıyorsunuz? O Anayasa değişikliğini niçin yaptınız?

Sayın Bakan, ben, tabii, Sosyal Sigortalar Kurumunun içinde bulunduğu duruma giremedim.

Bu, HAVA-İŞ Sendikası'ndaki grev sizi ilgilendirmiyor mu?

Kara yollarında, tekstil iş kolunda alt işveren uygulaması muvazaalı yapılıyor, yargı kararlarına rağmen yasalar uygulanmıyor. O, kara yolları başta olmak üzere... Ki en büyük engeli Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanlığı olarak sizde gözüküyor. Maliye Bakanı olur veriyor; dün bütçesini görüştük, Ulaştırma Bakanlığıyla arasında yazıştı. Taşeron kanununu çıkarıp o işçileri, 6.420 işçiyi mağdur etmek için yargı kararını uygulatırmayan bakanlık olarak gözüküyorsunuz.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Evet, teşekkür ederim.

FERİT MEVLÜT ASLANOĞLU (İstanbul) – Bakan mı, Bakanlık mı?

İZZET ÇETİN (Ankara) – Bakanlık olarak.

BAŞKAN – Sayın Çetin, teşekkür ederim.

İZZET ÇETİN (Ankara) – Toparlayacağım Sayın Başkan, bir iki konu başlığı var.

ÇALIŞMA VE SOSYAL GÜVENLİK BAKANİ FARUK ÇELİK (Şanlıurfa) – Diğer bakanlıkların görüşü...

İZZET ÇETİN (Ankara) – Olumlu hepsi, olumlu; onlar olumlu.

ÇALIŞMA VE SOSYAL GÜVENLİK BAKANİ FARUK ÇELİK (Şanlıurfa) – Ne anlamda olumlu?

İZZET ÇETİN (Ankara) – Onlar olumlu.

FERİT MEVLÜT ASLANOĞLU (İstanbul) – "Sayın Bakan uygulamıyor." diyorlar, aynen böyle.

BAŞKAN – Sayın Çetin, bitirin lütfen.

İZZET ÇETİN (Ankara) – Kadınların iş gücüne katılımı Türkiye'de çok düşük Sayın Bakan. Şimdi, siz yeni düzenlemeyle kadınları iş gücüne katmak gibi bir rol ortaya koyuyorsunuz ama maalesef, iş yerlerinin de çalışma koşullarını iyice geriletmenin adımlarını atıyorsunuz, iş gücü piyasasından çekilmelerinin önünü açıyorsunuz; orada çok dikkatli olmanız gerektiğini düşünüyorum.

BAŞKAN – Son sözlerinizi alalım.

İZZET ÇETİN (Ankara) – Bir de Sayın Bakan, 4/C'li çalışanların sorunu sizin vebaliniz altındadır. Bu Mecliste bile, yasa yapan Mecliste bile 4/C'li çalışanlar vardır. 4/C'li çalışma biçimini Türkiye'ye... Siz iktidara geldiğinizde çalışan 164 kişi kalmıştı, bugün on binleri geçti ve onu da çözmek sizin boynunuzun borcu.

T B M M

Tutanak Hizmetleri Başkanlığı

Tarih :

Grup :

Giriş:

Sayfa : 9

Sayın Başkan, Sayın Bakan; gerçekten, döneminizde olumsuz bile olsa, Anayasa'dan "grev", "dayanışma grevi", "hak grevi" ve "genel grev" kavramlarını siz çıkarttınız; onları unutturmaya çalışıyorsunuz. O kavramların çalışma yaşamı içinde olmaması o hakların kullanılmayacağı anlamına gelmez. O nedenle, çalışma yaşamının içerisine "dayanışma grevi", "hak grevi" ve "genel grev" kavramlarının bir biçimde dercedilmesi bir zorunluluktur, yeri geldiğinde de uygulanması kaçınılmazdır.

BAŞKAN – Teşekkür ediyorum.

İZZET ÇETİN (Ankara) – Son cümlem...

BAŞKAN – Sayın Çetin, buyurun.

İZZET ÇETİN (Ankara) – Sayın Bakan, İşsizlik Sigortası Fonu orta yerde. 11,5 milyar lirasını "GAP yatırımları" adı altında 2008'den bu yana gasbettiniz.

ADİL ZOZANİ (Hakkâri) – GAP'a da vermediler.

İZZET ÇETİN (Ankara) – Bu 11,5 milyar liranın nereye gittiğini kalem kalem öğrenecek bir bakanlık arıyorum; 11,5 milyar liranın.

İki: Geçtiğimiz sene çıkardığınız bir yasayla -sanki ben burada olumsuz bir görüş belirtmişim gibi algıladı arkadaşlar- iş ve meslek danışmanlarını mağdur ettiniz ve bugün iş ve meslek danışmanları kariyer mesleği olarak gösterilmediği için aylık sekiz yüzer lira kayıpları var. Onların intibaklarının da düzeltilmesi gerekir.

Ben Sayın Başkan size müsamahanız için teşekkür ediyorum.

Bütçenizin hayırlı olmasını diliyorum.

BAŞKAN – Evet, teşekkür ediyorum.

İZZET ÇETİN (Ankara) – Eksik bölümleri ileride tamamlarız.

BAŞKAN – Elbette.

Sayın Kaplan, buyurun lütfen.

HASİP KAPLAN (Şırnak) – Teşekkür ederim.

Sayın Başkan, Sayın Bakan, Bakanlığın değerli temsilcileri; 1972'de bu Bakanlığın bir mensubu olarak hukuk fakültesinde hem okuyordum hem çalışıyordum. Onun için, "sosyal güvenlik" deyince biraz daha özenle bakmaya çalışıyorum.

Demin burada şakayla karışık söyledi, Kadir Bey'le beraber. Ya, Sayın Bakan, Allah aşkına, şu kıdem tazminatları olayını niye çözümüyorsunuz? Üçlü masayı... Anayasa'nın uzlaşma masası devrildi; İç Tüzük de devrildi, uzlaşma masası. Şimdi, kıdem tazminatında üçlü masadasınız. Şimdi, Sayın Babacan'ın en son bir teklifi gibi gözüken, brüt ücretin yüzde 8,3'üne karşılık gelecek prim toplanacak, devlet primin yüzde 25'ini -2,75- karşılayacak. Kıdem tazminatını fonlayalım, kalan yüzde 6,225 işçi primini işveren yatırsın, diğerini de işte, kalan yüzdeyi işçi yatıracak, emekli olunca da 49.200 lira alsın. Bu adalet mi Allah aşkına, bu vicdan mı! Yani, bunca enflasyonun giderek bu kriz sonrası yükseldiği, ücretlerin eridiği bir ortamda bu kıdem tazminatı konusunda, 2004'ten beri işverenlerin yüzde 5 primini ödeyerek 30 milyar lira ayırabiliyorsunuz da niye işçilere de ayıramıyorsunuz?" diye sormak aslında Hükûmetin bütçelemeye, sosyal devlet anlayışında emekçiye, işçiye, ücretliye ve maaş alanlara bakış açısının da göstergesi. Bakın, işverenlerin yüzde 4,15'ini, devletin 2,075'ini, işçinin de 2,075'ini yatıracak modele sendikalar "Hayır." diyor ve bir hukukçu olarak beni en çok kanatan davaların başında bu kıdem tazminatları gelir. On beş yıl, yirmi yıl bir şirkette, bir sektörde çalışan emekçiler, o sektör iflas ettiği zaman bir kuruş kıdem tazminatını ve haklarını almadan kapı önüne bırakıldığı gibi, 21'inci yüzyıla geldik, şimdi aynı durumla karşı karşıyadırlar. Şimdi, çalışanın güvencesini, sosyal güvenliğini almayan bir devlet, bir Hükûmet hâlâ krizin faturasını yüzde 80'lerde emekçiye yüklemeye çalışıyor, tüketiciye yüklemeye çalışıyor. Dünyanın hiçbir yerinde yüzde 60 dolaylı vergi alınmaz, bizde maşallah -Avrupa standart ortalaması 30'dur- 60'lardadır. Dünyanın vergi cenneti -bankalara, holdinglere- Türkiye'dir; kurumlar vergisi zamanınızda, iktidarınızda yüzde 35'lerden yüzde 20'lere indirildi. Şimdi, iş dünyasına bu kadar destek sunarken, iş dünyasına teşvik verirken, 18 banka, 28 holding en çok kâr eden kuruluş olarak yüzde 1'lerde Türkiye'nin en zengini olursa, en aşağılarda da milyonlar, verdiğiniz sigorta rakamlarıyla uçurumun kenarındalar. Bakın, resmî veriler de gösterdiğiniz en düşük memur ve sigortalı ücretleri karşısında -Allah aşkına, söyler misiniz- açlık sınırının 1.064,26 olduğu Türkiye'de asgari ücret bunun altında. Anayasa görüşmelerinde bir şey de getirdik, dedik: Asgari ücretliden vergi almayın. Onu da hileli duruma getirip, kırıp kırıp kuşa çevirdiniz, hakikaten de onu artık almanın, almamanın da bir anlamı kalmadı.

4 kişilik bir aile... Şimdi, Sayın Başbakan diyor ki: "3 çocuk yapın." 3 çocuğun da anası, babası olunca 5 kişi eder. 5 kişiyi 900 milyon lirayla ancak mucize ve... Nasıl diyeyim, bu olağanüstü bir güç, hem okutmak hem kira vermek hem doğal gaz vermek hem ulaşım parası vermek hem okula gitmek, tiyatroya gitmek, sanata gitmek, dersane ücreti vermek. Bu insanlarımızın milyonlarcası bu koşullarda ve asgari yoksulluk sınırı olan 3.466,65 TL olması gereken bir rakamdan konuşuyoruz Sayın Bakan. 900 lirayla 3 çocuğa Başbakan bakabiliyor mu? Başbakan 4 çocuğa da bakıyor, maşallahı var yani ben otuz sene avukatlık yaptım, iki dönem de milletvekiliyim, benim de çocuklarım yurt dışında okuyor ama bir gelire, bir gidere baktığımız zaman, Allah birilerine bu ülkede "Yürü ya kulum:" demiş, birilerinin de önüne set koymuş ama bu set o kadar adaletsiz ki, öyle bir uçurum ki, yoksulla zengin arasındaki uçurum öylesine acımasız ki...

VEDAT DEMİRÖZ (Bitlis) – Olur mu, Allah adaletsiz olmaz ya. Konuşmasını düzeltmesi lazım.

HASİP KAPLAN (Şırnak) – Efendim?

VEDAT DEMİRÖZ (Bitlis) – "Öyle bir set koymuş ki Allah, adaletsiz." diyorsunuz. Yanlış değil mi?

HASİP KAPLAN (Şırnak) – Ama "Allah" demiyorum, siz öyle anlıyorsunuz, onu hükûmetler koyuyor.

İZZET ÇETİN (Ankara) – Biz anlıyoruz ne demek istediğini, tercümana ihtiyaç yok.

HASİP KAPLAN (Şırnak) – Tercümana ihtiyaç yok, bunu Hükûmet çok iyi anladı, Sayın Bakan çok iyi anladı.

ÖZGÜR ÖZEL (Manisa) – Online inanç denetimi yapıyorsunuz, Komisyona bak.

T B M M

Tutanak Hizmetleri Başkanlığı

Tarih :

Grup :

Giriş:

Sayfa : 10

HASİP KAPLAN (Şırnak) – Şimdi, gelir vergisi 63 milyardan 71 milyar TL'ye yükseltildi ve bunların yüzde 75'i stopaj olarak, kaynağında işçi ve memurun kesilen ücretlerinden oluşuyor. Şimdi, ona bir de baktığımız zaman, 2014'teki diğer vergi dilimlerine baktığımız zaman müthiş bir adaletsizlik var, müthiş bir adaletsizlik var ki bu hükümetlerin ekonomi politikalarından kaynaklanır ve bu adil olmayan bölüşüm, toplumda sosyal patlamaların, gerginliklerin, sürtüşmelerin, boşanmaların, kavgaların, intikamların, kan davalarının, icraların, iflasların, boşanan ailelerin, felakete sürüklenen, yozlaşan, çürüyen, kumarın, fuhuşun, istikrarsızlığın arttığı güvensiz toplumların üreme ortamıdır. Bu adaletsizlikler bir toplumda en büyük uçurumları yaratıyor.

Şimdi, buradan baktığımız zaman, bir çözüm süreci var, bakın, silahlar, silah harcamaları kısıldı yani biraz güvenliğe, biraz insanlığa da yatırım yapsak, yaşayanlara da yatırım yapsak ne kadar güzel olur, ne kadar güzel bir politika olur. Bunun kaynakları var, barış sürecinin, çözüm sürecinin getirdiği olanakları, o silah harcamalarını, bir Sikorsky parasını, bir uçak parasını, bilmem ne parasını da biraz güvenliğe ayıralım. Kaldı ki Sayın Bakan, sizin bütçenizde bir azalma var; nüfus artıyor, prim artıyor, sizin bütçe azalıyor, Benjamin Button gibi böyle yaşlılıktan, büyümeden küçülmeye doğru giden bir bütçeyle karşı karşıyayız. Nasıl oluyor bu? 2 milyar azalmış. Acaba şunu diyebilir misiniz: "Aile ve Sosyal Politikalar Bakanlığı kuruldu. Bir kısım maaş ödemeleri, sosyal güvenlikleri oradan yaptık, oraya payı kaydirdik, oradan oldu." mu demek istiyorsunuz? Yoksa kayıt dışı ekonominin patlamasından mı konuşacağız, denetlenemeyişinden mi konuşacağız? Suriye'de yanlış dış politika sonucu 1 milyona yakın işçinin köle koşullarında tarlalarda, şehirlerde, inşaatlarda çalıştırıldığı ülkemizde, Sosyal Güvenlik Bakanlığı bu denetimin neresindedir? Köle koşullarında diyorum, bakın, mevsimlik işçi olarak, inşaat işçisi olarak çalıştırıldığı bir ortamdan bahsediyoruz.

BAŞKAN – Sayın Kaplan, lütfen tamamlar mısınız.

HASİP KAPLAN (Şırnak) – Peki, toparlıyorum.

Ve yavaşlayan ekonomi, bizde tasarrufa doğru giden bir ekonomi olarak görüyor ama Brezilya gibi ülkeler – onlar da G-8 zirvesi içinde yer alıyor- onlar da yoksulluk sınırının üstüne 300 milyon nüfusu planlı politikalarla çıkarmayı başardılar. Şimdi, bakıyoruz, Şili'de bir genç çıkıyor, Camila Vallejo, bakanları deviriyor, gençlik lideri. Eğitim politikalarında ayrılan bütçeler konusunda meydanlarda kaç tane bakanın istifasına neden oldu, şimdi de yüzde 47 oyla milletvekili seçildi, geldi. Eğer siz burada doğru bir yönetim kurmazsanız, bakın, çok açık söylüyorum, Gezi Parkı'ndaki itirazların en büyük nedenlerinden farklı olarak, sosyal patlamaların bir noktası olarak bu eşitsizlik, bu adaletsizlik, bu itiraz Meclisin dışında çok güçlü bir ses.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Sayın Kaplan, teşekkür ediyorum.

HASİP KAPLAN (Şırnak) – Bağlıyorum zaten, haklısınız.

Bu biyometrik kimlik olayında iyi bir kontrol yapılmadığını düşünüyorum ve özel bilgilerin sızdırılması konusunda bir kez daha uyararak istiyorum. Sendikalaşmanın azaldığını, grev yaşağıyla beraber sıkıntılar olduğunu ama en son yine, ben de basın mensuplarının sosyal güvenlikleri, sözleşmeleri konusunda hiçbir güvenceleri olmayıp sürekli işten atılan basın mensuplarına yapılan bu haksızlıkların medyanın da özgürlüğünü ortadan kaldırdığını düşünüyorum.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

HASİP KAPLAN (Şırnak) – Örgütlenmede bunun da dikkate alınmasını rica ediyorum.

Teşekkür ediyorum.

BAŞKAN – Teşekkür ediyorum.

Değerli arkadaşlar, bugün, birincisi, geç başladık; ikincisi, çok sayıda konuşma talebi var ve bu Bakanlığımızdan sonra Adalet Bakanlığımızın bütçesi var. Dolayısıyla, diğer günlerde, geçmiş günlerde gösterdiğim esnekliği zaman konusunda, çok fazla gösteremeyeceğim.

FERİT MEVLÜT ASLANOĞLU (İstanbul) – Sabah beşe kadar çalışırız biz. Bizi çalışmaktan alıkoyamazsınız.

BAŞKAN – Sayın Aslanoğlu lütfen ve Sayın Bakanımızdan da rica ettim, bakın yirmi beş dakikada kesti, konuşması da çok uzundu ve bu konuda elbette çalışacağız, bu konuda sizin de gereken hassasiyeti göstereceğinizi düşünüyorum.

MUSTAFA KALAYCI (Konya) – Koruma kollama yapıyorsunuz.

ADİL ZOZANİ (Hakkâri) – Diğeri önemli bir bakanlık değil mi efendim?

BAŞKAN – Elbette, elbette önemli bir bakanlığımız, çok önemli bir bakanlığımız.

ADİL ZOZANİ (Hakkâri) – En çok konuşmamız gereken bakanlık.

BAŞKAN – Evet. Çok teşekkür ediyorum.

Sayın Çam, buyurun lütfen.

Süremiz on dakika. Ben istirahat ediyorum, on dakika içerisinde bitirme gayreti içerisinde olalım.

MUSA ÇAM (İzmir) - Sayın Başkan, Sayın Bakan, kamu kurumlarının çok değerli yöneticileri, saygıdeğer basın mensupları; hepinizi saygıyla selamlıyorum.

Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; bugün Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanlığının bütçesini ve faaliyetlerini görüşmek için buradayız.

Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanlığı, devletin yurttaşla ilişkisinde odak noktasıdır. Bugünlerde çok sözü edilen demokratikleşme sürecinin, demokratik bir devlet yapılanmasının temel taşıdır. Gücsüzün, işsiz, emekçinin güvencelerini korumak ve geliştirmekle görevli kamu yapılanmasıdır. Bir kez daha vurgulamak istiyorum ki, bu Bakanlık devlet-yurttaş ilişkisinde kamu vicdanının sesi olmak zorundadır.

Sayın Bakan, değerli milletvekilleri; ne yazık ki AKP iktidarı döneminde Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanlığı, kuruluş amaçlarına ve temel varoluş gerekçelerine yabancılaşmıştır. Bugün bu Bakanlığa baktıkça, nasır tutmuş bir vicdandan başka bir şey görmüyoruz. Çünkü bu Bakanlık, sureti haktan görünerek, açıkça emekçileri ve yoksul halkı

T B M M

Tutanak Hizmetleri Başkanlığı

Tarih :

Grup :

Giriş:

Sayfa : 11

aldatmaya çalışıyor. Bu Bakanlık, sosyal güvenlik alanında, sendikal haklar açısından, toplu sözleşmeler konusunda, işçilerin ücretleri, çalışma saatleri, hafta tatili gibi bireysel hakları açısından; son günlerde iyice kamuoyunun gündemine yerleşmiş bulunan kıdem tazminatı, alt işveren ve özel istihdam büroları gibi konularda açıkça yanıltıcı, yanlış ve aldatıcı yaklaşımlar öne sürerek var olan gerçekleri gözlerden saklamaya çalışıyor. Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanlığı bugün, kuruluş amaçlarına tümüyle aykırı bir anlayış ve eylem çizgisini devam ettiriyor.

Sayın milletvekilleri, değerli Bakan; içtenlikle belirtmek istiyorum ki, söylediklerimi "laf olsun" ya da "muhalefet edelim" diye ifade etmiyorum. Çünkü sözünü ettiğim her konu, somut olaylara dayalı bir biçimde gerçek hayatta sonuçlarını her gün yüzümüze çarpıyor. Örneğin, sosyal güvenliği ele alalım. Sosyal güvenlik konusunda başlıca iki alanda Çalışma Bakanlığının belirlediği çerçevede değişiklikler yapıldı. Emeklilik ve sağlık sistemleri yeniden düzenlendi. Emeklilik yaşı konusu acımasız sonuçlar doğuracak bir biçimde düzenlendi. İşçilerin ve emekçilerin bir fabrikada ya da herhangi bir iş yerinde 65 yaşına kadar çalışabileceğini düşünmek için herhâlde Türkiye' de yaşamamak gerekiyor. Türkiye' de böyle bir uygulamayı savunmak; çalışanların emekli olmasını istemek ya da çok kullanılan deyimle mezarda emekliliği savunmak demektir. Bu durum, "Devlet bütçesine yük oluyor." gerekçesiyle halkı sürünerek ölüme ya da iş yerlerinde çaresizliğe terk etmekten başka ne anlama geliyor? Devlet kaynaklarından sosyal güvenliğe aktarılan payı "kambur" olarak nitelendirip emekçileri yoksulluk içinde ölüme mahkûm edenler, yükledikleri bu büyük vebali taşıyamazlar. Çünkü o devletin bütçesi de, hepimizin maaşları da halkın ödediği vergilerden karşılanmaktadır. Bu nedenle, sosyal güvenlik harcamalarını devlet bütçesinin kamburu olarak değerlendirmek halka hakarettir.

Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; sağlık hizmetleri konusu da AKP'nin -dilim varmıyor ama söylemek zorundayım- takıyyeciliğinin en açık örneği durumundadır. Başlangıçta "sağlık hizmetlerine erişimde eşitlik ve kolaylık" şeklinde sunulan bu sistem, bugünlerde gerçek niteliğini göstermeye başlamıştır. Çünkü görüntüdeki olumlu yansımalar, şimdi asıl amaca doğru atılan adımlara yerini bırakmış bulunmaktadır. Halk sağlığını korumak, devletin ve bu Bakanlığın en temel sorumluluklarından birisidir. AKP'nin gerçekleştirdiği sözde sağlık reformu ile aslında sağlık alanında halkı tümüyle güvencesiz bırakan, dünyadaki en vahşi örneklerden birisine doğru adım atılmış bulunmaktadır. "Tüm hastaneleri herkese açtık." demagogisi bugün artık ömrünü tüketmiştir. Devletin sağlık alanından elini çekerek tüm sağlık hizmetlerini özelleştirmeyi hedef aldığı açıkça görülmektedir. Günümüzde başlayan ve gelecekte iyice netleşecek olan konu, gerek devlet hastanelerine gerekse özel hastanelere gitmenin, ancak parası olana bir hak şeklinde sunulması gerçeğidir. Korkarım ki, bu süreç tamamlandığında halkın -daha önce yetersiz de olsa- herkes için güvence olarak ücretsiz sağlık hizmeti almasını sağlayan herhangi bir devlet kurumu artık kalmayacaktır.

Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; sendikalar ve toplu sözleşmeli grev hakkına ilişkin düzenlemeler bir ülkenin demokratik olup olmadığının açık göstergesidir. Sendikal hareketin özgürce faaliyet göstermediği, işçilerin sendika üyeliği hakkını korkusuzca kullanmadığı, talep eden tüm insanların toplu sözleşme hakkına ulaşmadığı ve grev hakkının özgürce kullanılmadığı bir ülkede demokrasi yoktur. Ne yazık ki yeni yasa ile bu hakların getirildiği söylenmiş ancak demokratik bir dönüşümü sağlayacak hiçbir değişim gerçekleştirilmemiştir. Yeni yasada sendika üyeliğine özgürce ulaşmayı sağlayacak güvenceler yoktur. Üstelik var olan güvenceler de geriletilmiştir. Sendikaların denetimi yoğunlaştırılmıştır. Emeklilerin ve işsizlerin sendikalaşma hakkı tanınmamıştır, polis sendikası kapatılmaya çalışılmaktadır. Sendika üyeliğinde noter koşulu kaldırılmış ancak yerine, kamu denetimini daha da doğrudan gündeme getiren bir başka sistem yerleştirilmiştir. Devlet, yeni düzenlemelerle sendikal harekete karşı bir büyük gözaltı uyguladığını açıkça ilan etmiş bulunmaktadır. Sendika üyeliğinin e-devlet sistemi aracılığıyla gerçekleştirilmesinin başka bir anlamı yoktur. Bu yöntemle gerçekleşen üyeliklerin özgürce yapıldığı söylenemez. Sendikalara üyeliğin özgürce gerçekleşmediği bir ülkede ise demokrasinin "d" sinden bile söz edilemez.

Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; 6356 sayılı yeni yasanın grev hakkına ilişkin hükümleri de tümüyle çalışanların grev hakkını kullanmasını engelleyecek bir çerçeveye oturtulmuş bulunmaktadır. Yasanın grev hakkına ilişkin düzenleme ve yaptırımları, temel olarak 12 Eylül yasalarının benzeri bir nitelik taşımaktadır. Dayanışma grevi, hak grevi gibi en meşru hak arama yolları, bu düzenleme ile yasaklanmış bulunmaktadır. Oysa hepimiz biliyoruz ki Türkiye'de toplam çalışanların ancak yüzde 5'i toplu sözleşme kapsamında yer alan iş yerlerindeki sendika üyeleridir. Bu yasal düzenlemeyle, çalışanların yüzde 95'ine fiili olarak grev yasağı getirilmiş bulunmaktadır. Dolayısıyla, yeni yasanın grev hakkı konusunda çalışanların önünü açtığı ve bu hakkı geliştirdiği yönündeki hiçbir görüşün inandırıcılığı olamaz.

Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; yukarıda belirtmeye çalıştığım türden anlayışın uzantıları, son dönemde birçok özel konuya ilişkin olarak da varlığını sürdürmektedir. Örneğin, kıdem tazminatı konusunda son günlerde yoğunlaşan gelişmeler ve doğan tartışmalar bu konunun açık örneklerinden birisidir. Siyasal iktidar kıdem tazminatı tartışmasını, özel istihdam büroları, kiralık işçi uygulaması, alt işverenin yaygınlaştırılması, esnek çalışmanın yerleştirilmesi ve bölgesel asgari ücret ile birlikte ele almaktadır. Çünkü amaçlanan yeni bir çalışma ilişkileri düzeninin oluşturulmasıdır. Bu durum 2011 yılında hazırlanan ve 2012 yılında yazılı hâle getirilen Ulusal İstihdam Strateji Belgesi'nde şu şekilde ifade edilmektedir: "İş gücü piyasasının katılıkları ve ücret dışı iş gücü maliyetinin yüksekliği ekonomik büyümenin istihdam yaratması önündeki engellerden birisidir." denilmektedir.

Yine, 8 Ekim 2013 tarihinde yayınlanan Orta Vadeli Program'da şöyle ifade edilmektedir: "Özel istihdam büroları yaygınlaştırılacak ve faaliyet alanları geçici iş ilişkisini de kapsayacak şekilde genişletilecektir. Alt işveren uygulaması işçi haklarını ve ekonominin rekabet gücünü dikkate alacak şekilde gözden geçirilecektir. Sosyal taraflarla diyalog içerisinde tüm işçilerin faydalanacağı ve bireysel hesaba dayanan bir kıdem tazminatı sistemi geliştirilecektir." denilmektedir Orta Vadeli Program'da.

Tüm çalışanlar için temel haklarını ortadan kaldıracak nitelikte tehditler içeren bu yaklaşımlar, 2 Kasım 2013 tarihinde yayınlanan AKP'nin 2014 yılı programında da açıkça yer almaktadır. 2 Kasım tarihli ve 28809 sayılı Mükerrer Resmi Gazete'de konuya ilişkin olarak şöyle denilmektedir: "İşgücü piyasasında etkinliğin artırılması amacıyla güvenceli

T B M M

Tutanak Hizmetleri Başkanlığı

Tarih :

Grup :

Giriş:

Sayfa : 12

esnek çalışma, kıdem tazminatı, alt işverenlik, özel istihdam büroları aracılığıyla geçici iş ilişkisi kurulması, aktif ve pasif iş gücü programları gibi alanlarda ilerleme kaydedilmesi ihtiyacı devam etmektedir. "

Bu yaklaşımlara göre gerçekleştirilecek hiçbir düzenlemenin çalışanlar yararına sonuç doğurması mümkün değildir. Çünkü söz konusu yaklaşımla çalışanların en temel hak ve güvenceleri, yeni oluşturulmak istenen bir çalışma ilişkisini kurabilmek için kurban edilmektedir. Kıdem tazminatını fona devrederek, özel istihdam büroları oluşturarak, kiralık işçi uygulamasıyla işçinin iş güvencesini tümüyle yok ederek, alt işveren sistemini asıl işlere yayararak işçilerin esnek ve güvencesiz çalışmasını sağlayacak yeni bir istihdam yapısına geçişin temelleri atılmış olacaktır. Bu politikaların doğrudan sonucu tüm işçilerin ücretlerini ve çalışma koşullarını kayıt dışı çalışan düzeyine indirerek eşitlemektir.

Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; sözlerimi şöyle toparlamak istiyorum: İstenilen amacın sağlanabilmesi için birçok somut gerçek ters yüz edilmekte ve kamuoyuna doğrudan Bakanlık tarafından yanlış ve kasıtlı olarak çarpıtılmış bilgiler verilmektedir. Örneğin, kıdem tazminatı konusunda, bu ödemenin olağanüstü yük oluşturduğu, istihdamın artmasını engellediği ve tüm işçilerin ancak yüzde 10'unun kıdem tazminatını alabildiği gibi gerçekte ilişkisi olmayan değerlendirmeler doğrudan Bakanlık yetkilileri ya da Sayın Bakan tarafından kamuoyuna açıklanmaktadır.

BAŞKAN – Sayın Çam, lütfen tamamlar mısınız?

MUSA ÇAM (İzmir) – Oysa kıdem tazminatının yük oluşturduğu görüşü hiçbir şekilde gerçeği yansıtmamaktadır. Bu durumun en açık göstergesi kıdem tazminatı tavanının tarihsel gelişimidir. Bilindiği gibi, kıdem tazminatı tavanı asgari ücretin 7,5 katı iken, 1 Ocak 1983 tarihinde en yüksek maaşlı devlet memurunun ikramiyesi düzeyine düşürülmüştür. Bugün kıdem tazminatı tavanı 3.254 TL brüt ödemedir, oysa asgari ücretin 7,5 katı yaklaşık 7.700 TL tutarındadır. Son otuz yıllık süre içinde kıdem tazminatını bir yük olarak artırmak bir yana, gerek parasal gerekse gerçek değer olarak olağanüstü erimiş bulunmaktadır. Öyle ki 1982 göstergeleriyle karşılaştırıldığında, her yıl için 7.700 TL olarak belirlenmesi gereken tutar, bugün bu tutarın ancak yüzde 40'ı kadardır. Askerî darbenin satın alma gücü olarak düşmesine yol açtığı kıdem tazminatı günümüze kadar gerçek anlamda erimesini sürdürmüş ve bugün için bir yük olma özelliğini tümüyle yitirmiştir. Yalnızca kıdem tazminatı gün sayısı karşılaştırılarak kıdem tazminatının Türkiye'de...

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

MUSA ÇAM (İzmir) – ...ağır bir yük olduğunu ileri sürmek bilinçli bir saptırma çabasından kaynaklanmaktadır.

BAŞKAN – Lütfen bitiriniz efendim.

MUSA ÇAM (İzmir) – Son paragraftayım Sayın Başkan.

Başlangıçtan beri ifade etmeye çalıştığım somut örneklerle dayalı yaklaşımlar açıkça bir gerçeği ortaya çıkarmaktadır. AKP iktidarının çalışma ilişkilerini çalışanlar yararına düzenleyici bir niyeti ya da tutarlı bir yaklaşımı söz konusu değildir. Çalışanların gerek sendikal gerekse bireysel haklarına ilişkin tüm değerlendirmeler sermaye sınıfının çıkarlarının doğrudan ifadesi niteliğindedir. Örneğin, kıdem tazminatı konusunda fon uygulamasıyla işçilerin iş güvencesinin kalmayacağını, işverenin daha düşük kıdem tazminatı ödeyeceğini ve devletin çeşitli alanlarda kullanmak için parasal fonlara kavuşacağını gizlemek amacıyla kıdem tazminatına ilişkin somut gerçekler açıkça çarpıtılmaktadır. Böyle bir anlayışla faaliyet gösterecek olan bir Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanlığının ülkemizde devlet-yurttaş ilişkisinin olumlu bir yönde gelişmesine...

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

MUSA ÇAM (İzmir) – ...çalışanların sorunlarının çözümüne, sendikal -son paragraf- hak ve özgürlüklerin geliştirilmesine, demokratik bir toplumun yaratılmasına hiçbir katkısı olamaz. Bu nedenle, faaliyetleri ve bütçesi üzerinde görüşüğümüz Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanlığının bir an önce tarihsel köklerine, devletin topluma karşı olan sorumluluğuna ve yurttaşların temel haklarına saygı duyacak bir şekilde yeniden yapılandırılması zorunludur diyor, hepinizi saygıyla selamlıyorum.

BAŞKAN – Teşekkür ediyorum.

Sayın Tüzel, buyurun.

Süreniz beş dakika.

ABDULLAH LEVENT TÜZEL (İstanbul) – Teşekkür ederim.

Sayın Başkan, Değerli Bakan, değerli milletvekilleri, bürokrat ve danışman arkadaşlar; hepinizi saygıyla selamlıyorum.

Çalışma hayatı çalışanıyla, emeklisiyle, genciyle, kadınıyla, tam anlamıyla bir cehennem, aslında Türkiye gerçekliği ve rakamlar bunu gösteriyor. Ben öncelikle emeği, alın teri ve geleceği için direnen işçileri selamlamak istiyorum. Hava-İş kolunda grev devam ediyor; fabrikaları kapatıldığı için Feniş Alüminyum işçileri alacakları ve tazminatları için direniyorlar; yine, Denizli'de DEBA işçileri aynı şekilde tam on sekiz aydır direniyor; Manisa'da Standard Profil işçileri, sendikalaştıkları için tam 450 işçi atılmış durumda ve direniş çadırlındalar. Aslında Türkiye'nin her yerinde bu türden manzaralara rastlamak mümkün. Alacaklar konusu, işçi alacakları konusu gerçekten bir sosyal devlette olmayacak şekilde devlet güvencesine sahip değil ve tabii, bu konu aynı zamanda kıdem tazminatı açısından bir tartışma ve bir pazarlık konusu hâline de getiriliyor. Hükümetin projesi, son tartışmalarla görülen o ki aslında çocuklarımızın geleceğini çalmak anlamına gelen bireyselleştirme, bireysel emeklilik fonu olarak bunu toplama, bu, tabii, kabul edilebilir bir şey değil. Hem ona ulaşma koşullarını güçleştirme hem kazanımları düşürme açısından sendikalarımızın da bu konuda uyanık olması gerekiyor.

Şimdi, sendikalaşma barajların hâlâ devam ettiği koşullarda ciddi bir problem ve bu atılan işçilerin büyük çoğunluğu sendikalaşmak istedikleri için atılıyorlar ve burada getirilen yeni düzenlemeyle birlikte, aslında Bakanlığın üzerine gitmesi gereken bir konudan söz etmek istiyorum, bu da e-devlet şifresi. Kayseri'de, ofis, büro ve flekssitte patronlar işçileri şifre bilgilerine ulaşmak için zorluyorlar ve bunu vermeyen işçileri de atıyorlar. Yani, bu tehdit, bu tehlike zaten yasa görüşülürken dile getirilmişti. Sendikalaşmak isteyenler hâlâ kabul edilmiyor ve kapıya konuluyor. Taşeron

T B M M

Tutanak Hizmetleri Başkanlığı

Tarih :

Grup :

Giriş:

Sayfa : 13

işçiler açısından da böyle. Karayollarında 11 bin işçinin sendikalaşma sözleşme hakkı gasbedilmiş durumda. Bakanlık "alt işverenlik" adı altında bu taşeron uygulamasını yaygınlaştırmak ve benimsetmek istiyor işveren cephesinin bastırmalarıyla. Biz de bunun karşısında diyoruz ki: Kadrolu ve asıl iş yani yardımcı iş-asıl iş ayrımı kabul edilebilir bir ayrım değil, şu anda yasadaki istisnai durum şeklinde tarif edilen bir uygulama ancak kabul edilebilir.

Tabii, Çalışma Bakanlığının en önce üzerinde durması gereken bir şey de iş cinayetleri. En son Gaziantep'teki patlamada 4 işçi hayatını kaybetti. İş Sağlığı ve Güvenliği Yasası bütün bu alandaki sıkıntılara çare olmadı, yanıt olmadı, rakamlar ortada. Ağustos ayında 19'u çocuk olmak üzere 148, eylülde 127, ekimde 109 işçi hayatını kaybetmiş durumda. Şu an itibarıyla 2013 yılında 1.070 işçi hayatını kaybetmiş durumda, 2002'den 2012'ye olan işçi ölümleri rakamı da tam 2 katına varmış durumda, 2012'de 1.700 ölüm söz konusu ve bu ayın 21'inde 100 bin imzayla işçiler bu iş cinayetlerine karşı Meclisi ve Bakanlığı göreve davet edecekler. En son İstanbul Bostancı'da ev işçisi kadın Rukiye Şimşek cam temizlerken 4'üncü kattan düşerek hayatını kaybetti. Ev işçisi kadınların sendikalaşmasında Bakanlığın olumlu görüşüne rağmen İstanbul Valiliğinin olumsuz görüşü söz konusu ve mahkeme devam ediyor. Ev işçisi kadınların hakları, sigortalı, sendikali, güvenceli çalışma hakları ve 189 sayılı ILO Sözleşmesi nerede uygulanacak, buna dikkat çekmek istiyorum.

Denetim meselesi... Denetimsizlik alıp başını gitmiş.

BAŞKAN – Lütfen Sayın Tüzel, tamamlar mısınız?

ABDULLAH LEVENT TÜZEL (İstanbul) – Tamamlıyorum.

On yılda denetlenen yer sayısı 82 bin; 1,5 milyon iş yeri söz konusu. Denetim açısından Sayıştay raporu Bakanlığı denetleyememiş gözüküyor, "Belgeler yetersiz." diyor ve onay vermiyor ama...

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

ABDULLAH LEVENT TÜZEL (İstanbul) – ...İŞKUR'un Sayıştay raporu da İŞKUR hakkında güvenilir bulmuyor ve aykırılıklara işaret ediyor. Bakanlık buna bir yanıt vermeli.

Genel sağlık sigortası da iflas etmiş durumda dört yılı geçen bir süre içerisinde. Emeklilik yaşının uzatılması tartışılıyor. Gözde, dişte, ilaçtaki yaşanan problemler ortada.

Suriyeli mültecilere dikkat çekmek istiyorum.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

ABDULLAH LEVENT TÜZEL (İstanbul) – Çağlayan'da, bir koğuş düzeni içerisinde haftalık 80 lira ücretle bu Suriyeli mülteciler köle pazarında çalıştırılmakta.

Son sözlerim, bütün bu rakamlar ve Türkiye gerçekliği AKP Hükûmetinin sermaye sınıfı için çalışan bir Hükûmet olduğunu gösteriyor. 61 bin civarındaki milyoner sayısı ve Türkiye'deki bu gelir adaletsizliği bunu göstermektedir.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Teşekkür ederim.

ABDULLAH LEVENT TÜZEL (İstanbul) – Son bir örnek, Bakanlık, Hacettepe Hastanesinde atılan 45 işçi ve onların direniş çadırına kulak versin. Taşeron işçileri gerçekliği burada da karşımıza çıkıyor.

Teşekkür ediyorum.

BAŞKAN – Teşekkür ediyorum.

Sayın Üstün, buyurun lütfen.

FERAMUZ ÜSTÜN (Gümüşhane) – Sayın Başkanım, Sayın Bakanım; bütçemizin hayırlı uğurlu olmasını temenni ederek sözlerime başlıyorum.

Özellikle, sürekli gündemde olan taşeron işçileriyle ilgili Sayın Bakanım, çok da talepler geliyor hepimize, bütün milletvekili arkadaşlarımıza. Herhâlde, kamuda 1 milyona yakın, 1 milyondan daha fazla bir taşeron işçi çalışıyor, bunların da yüzde 95'i kıdem tazminatını alamıyor.

FERİT MEVLÜT ASLANOĞLU (İstanbul) – Hah, bravo!

FERAMUZ ÜSTÜN (Gümüşhane) – Bunun en önemli sebeplerinden birisi de herhâlde taşeronların aldıkları ihalelerde kıdem tazminatıyla ilgili keşifte bir kalemin olmamasından kaynaklı.

FERİT MEVLÜT ASLANOĞLU (İstanbul) – Bravo!

ADİL ZOZANİ (Hakkâri) – Yok, sözleşmedeki hileden kaynaklanıyor.

İZZET ÇETİN BAŞKAN (Ankara) – Yasa var yasa.

FERAMUZ ÜSTÜN (Gümüşhane) – Bununla ilgili bir düzenleme genel bir mağduriyeti gidereceğinden dolayı... Çünkü sonunda mahkemeler açılıyor, davalar açılıyor, davaların sonunda yine zarar gören kamu oluyor. Büyük ihtimalle, büyük oranda kamunun aleyhine kararlar veriliyor, avukatlık ücretleri, faizler, keşif bedelleri yine kamuya yük binmiş oluyor. Bununla ilgili bir düzenleme, bundan sonraki yapılacak ihalelerde keşif bedellerinde kıdem tazminatıyla ilgili bir miktarın, meblağın -öyle çok zorlamayacak şekilde- belirlenmesinin...

FERİT MEVLÜT ASLANOĞLU (İstanbul) – Bravo!

FERAMUZ ÜSTÜN (Gümüşhane) – ...hatta ihalelere giren firmaların kıdem tazminatıyla ilgili geçmişlerinin araştırılmasının bu konularda bir rahatlama meydana getireceğini, bu konuyla ilgili bir çalışmanın bizleri de rahatlatacağını, emeklilikte yaşa takılanlarla ilgili de -bu çok gündem oldu Sayın Bakanım- net ve keskin bir şekilde bu işin neticelenmesini... Çünkü emeklilik yaşına takılanlardan birisi de benim.

FERİT MEVLÜT ASLANOĞLU (İstanbul) – Bravo!

FERAMUZ ÜSTÜN (Gümüşhane) – Ama şunu.... (AK PARTİ sıralarından gürültüler)

Arkadaşlar, ben şu anlamda söylüyorum...

ÖZGÜR ÖZEL (Manisa) – Lütfen müdahale etmeyin, hatibe müdahale etmeyin.

SÜREYYA SADI BİLGİÇ (Isparta) – Sayın Üstün, şöyle alayım sizi.

FERİT MEVLÜT ASLANOĞLU (İstanbul) – Niye öyle alıyorsun?

T B M M

Tutanak Hizmetleri Başkanlığı

Tarih :

Grup :

Giriş:

Sayfa : 14

ÖZGÜR ÖZEL (Manisa) – Cumhuriyet Halk Partisi varsa herkes için var, en çok da Sayın Üstün gibi baskı altındaki iktidar partisi mensupları için var.

FERAMUZ ÜSTÜN (Gümüşhane) – Ben şunu söylüyorum: “emeklilikte yaşa takılan” diye bir şey... Devletten talep ettiğini alabileceğine inanan herkes organize olmaya başlıyor “Nasıl olsa devlet güçlü, bundan sonra eskisi gibi değil, alabiliriz.” diye organize olan herkes bir şeyler talep etmeye çalışıyor. Ben şu anlamda söylüyorum: Emekliliğe, yaşa takılanlar diye bir şey kuruldu, artık şuna takılanlar, buna takılanlar talep ediyor bir şey. Dolayısıyla, şeyi dolup da emekli olamayan kişinin birisi de benim ama 35 yaşında, 40 yaşında emekli olmuş, yıllarca bu ülkede bir sürü sıkıntılara... Ülkenin bütçesinin büyük bir kısmını sosyal güvenlikteki açıkları gidermek için kullandığımız bir dönemde bununla ilgili beklentilerin özellikle kamuoyundaki beklentilerin- bir an önce sonlandırılması gerektiğini olumlu veya olumsuz ben o anlamda söylüyorum.

Ben bütçenizin hayırlı olmasını diliyorum, saygılar sunuyorum. (CHP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Teşekkür ediyorum, sağ olun.

Sayın Çelebi, buyurun lütfen, süreniz beş dakika.

SÜLEYMAN ÇELEBİ (İstanbul) – Çok teşekkürler Sayın Başkanım.

Öncelikle, Sayın Bakandan ricam şu: Sayın Bakan, ne olursunuz ve rica ediyorum, kıdem tazminatı konusunu sonlandırın çünkü bize yüzlerce vatandaş müracaat ediyor “Biz bir hak kaybına uğrayacak mıyız?” diyor, istifa etmeye kadar sorunu götürüyorlar çünkü bir hak mahrumiyeti doğuracağı konusunda bir kaygı duyuyorlar. Artık, sizin tarafınızdan sürekli bu kıdem tazminatı sorunu gündemde tutuldukça arkadaşlar bir taraftan istifa ediyorlar diğer taraftan da yeni bir mağduriyet daha doğuruyorsunuz bu söylemlerle, bunlar da yaşa takılacaklar çünkü bir taraftan kıdem tazminatını almak istiyor ama bir taraftan da emeklilik hakkı tamamlanmadığı için böyle bir sorun var.

İkinci söyleyeceğim şu: Bugüne kadar, hep yasaları yaptınız ve bunları allayarak pullayarak bu toplumun önüne koydunuz, bu emeklilikle, intibakla ilgili işte, Türkiye’de reform yaptığınızı söylediniz. Herhâlde biliyorsunuz, Kamu Denetçiliği Kurumu ona giden şikâyetleri incelemiş ve orada diyor ki: “Şikâyetlerin İntibak Yasası’ndan yararlandırılmaması hususuyla ilgili olarak yaşlılık aylıkları arasında var olan farklılıkların yasa koyucu tarafından yapılacak düzenlemelere de gidilmesi gerektiği kanaatiyle yaklaşık aylığına hak kazanma koşulları ve sağlanan yardımlardaki farklılıkların aynı konumda bulunanlar arasında bir eşitsizliğe yol açmaması için gerekli yasal mevzuatta çalışmaların yapılması, aktüeryal dengeler ile büyüme hızları göz önünde bulundurulması hususunda tavsiyede bulunulmasına.” Nereye bulundu? Size bulundu. Yani, kim yaptı bunu? Kamu Denetçiliği Kurumu yaptı. Yüzlerce şikâyet ve bu konudaki talep. Yani “Bu işi yanlış yaptınız, bu haksızlığı giderin.” diyor. Kim diyor? Kamu Denetçiliği Kurumu diyor.

Sevgili Bakan, şimdi, övdünüz biraz önce, yine övünerek dediniz ki: “İş kazalarında ciddi bir noktaya geldik.” Keşke böyle olsa. Yani, biz bundan sevinç mi duyuyoruz? İş kazaları çoğaldıkça bundan memnun olan bir vatandaş var mıdır Türkiye’de? Ama şu noktada mıyız hâlen: Türkiye Avrupa’da iş kazalarında 1’inci mi değil mi? Türkiye iş kazalarında dünya 3’üncüsü mü değil mi? Yani, bununla iyileştik demek, bazı rakamları ortaya koyarak bunları çözdük demek doğru değil.

Önemli üçüncü konu, Sayın Bakan, yaşa takılanlarla ilgili. Yaşa takılanlar sorunu, size de getiriyoruz, defalarca...

FERİT MEVLÜT ASLANOĞLU (İstanbul) – Çözüm getirdik.

SÜLEYMAN ÇELEBİ (İstanbul) – ... çözüm de öneriyoruz bu konuda. Yani, bu konuda size nutuk çekmiyoruz ve bunda popülizm de yapmıyoruz, bunun şovunda da değiliz, çözümler de öneriyoruz. Şu anda yaşa takılanların sorunu Türkiye’nin en önemli sorunlarından bir tanesi. Kıdem tazminatı önemli, emeklilerin sorunu önemli, bir o kadar da yaşa takılanlar sorununu çözmek ve artık bu işi noktalamaya ihtiyacımız var. Çünkü her gün bunlar bu mağduriyetle ilgili iş bulamıyorlar, emeklilik yaşına kadar da çalışamayacaklar, bu çalışamama nedeniyle de sürünüyorlar ve inanın beddua ediyorlar. Yalnız size değil, bu yasayı önce çıkartan Yaşar Okuyan’a da beddua ediyorlar, bu yasayı hâlen sürdüren ve bu konuda direkten sizlere de beddua ediyorlar. Bunu bir kez daha burada vurgulamak istiyorum.

Dördüncü önemli konu şu: Tabii, arkadaşlarımız değindi; Sayın Çetin, Sayın Çam değindi, diğer arkadaşlarımız değindi ama bir kez daha “reform” diye sunduğunuz bir Sendikalar Yasası var. Bir de bu yasadaki sonra hatırlayın bir, şöyle yüzde 3, ben şimdi iddiayla soruyorum Sevgili Bakan: Yüzde 3’e indirdiniz barajı. Bu yüzde 3 mü çok, daha önce reform diye sunduğunuz yüzde 10 mu daha çok? İddiayla söylüyorum, şu anda yasal düzenleme sonucu yüzde 3 rakamı daha önceki yüzde 10’dan daha fazla, bir bunu söyleyeceğim.

İki, hatırlayın Meclis konuşmalarımızda, 51 tane sendika barajı aşmıştı daha önce, toplu sözleşme hakkına sahipti ve bunlar mağdur olmayacak demiştiniz o kürsüden, sizler bunu söylediniz. Mağdur oldular mı olmadılar mı? En azından şu anda 6 tane sendika mağdur olmuş ve barajı aşamıyor noktadadır. Bunları çözmek sizin işiniz değil mi Sevgili Bakanım? Yani, burada her şey güllük gülistanlık gidiyor, büyüme rakamları veriliyor, işsizlik rakamları işte çözüldü gibi sunumlar yapılıyor. Bunlar gerçekten sizin Bakanlığınız açısından önemli sorunlardır, bu sorunları çözmek gibi bir yükümlülüğünüz varken bunu yumuşatıp, her şey güllük gülistanlık gibi sunuyorsunuz.

Asgari ücretin tablosu belli, asgari ücret açlık sınırının altında. Bu mu övünülecek bir nokta? 1.054 lira devletin verdiği rakam, TÜİK’in açlık sınırında verdiği rakam 803 lira, bununla övünüyor ve bunların birçoğu kölelik koşullarında çalışıyor Sayın Bakan, yani, asgari ücret bugün 7,5 saatlik çalışmanın karşılığı, 13; 14; 15 saat çalışıyor. Biraz önce Sayın Tüzel söyledi, yalnız Çağlayan’da değil, Bağcılar’da, Esenler’de, Esenyurt’da, Merter’de, İstanbul’da bütün Suriye’den gelen vatandaşlar bu dediğimiz ücretlerle 80 liraya, 100 liraya çalışıyorlar ve diğer işçiler işinden oluyor Sayın Bakan. Bunları önlemek sizin göreviniz, sizin sorumluluğunuz değil mi? Bunları denetlemek, bunlarla ilgili tedbirler almak...

Gerçekten, patlamaya doğru gidiyor Türkiye -bunu çok altını çizerek söylüyorum- yani sabah akşam net söylüyorum: Şu taşeron uygulaması konusunda iktidara geldiğinizde sayı 20 bindi Sayın Bakan, şu anda sayı yalnız

T B M M

Tutanak Hizmetleri Başkanlığı

Tarih :

Grup :

Giriş:

Sayfa : 15

devlette 600 bin. Mahkeme kararlar veriyor -yalnız Karayollarında değil- ve bütün bakanlar da size attı topu. Karayollarıyla ilgili burada konuştuk diğer bakanlarla "İlgili bakana söyledik, çözüm üretecek." diyor.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

SÜLEYMAN ÇELEBİ (İstanbul) – Ne zaman üreteceksiniz? Karayollarında Yargıtay karar vermiş bu sorunun çözümü konusunda...

BAŞKAN – Sayın Çelebi...

SÜLEYMAN ÇELEBİ (İstanbul) – Bitiriyorum efendim.

...yargı kararları uygulanmıyor.

Bu yalnız orada mı? Hayır. Üniversitelerde uygulanmıyor Sevgili Bakanım. Bütün Sağlık Bakanlığı üniversitelerinde...

İZZET ÇETİN (Ankara) – Mecliste uygulanmıyor, Mecliste.

SÜLEYMAN ÇELEBİ (İstanbul) – Orada uygulanmıyor.

Ondan sonra, devam ediyoruz, diğer büro iş kolunda uygulanmıyor. Zaten HAVA-İŞ olayı ayrı bir vakıdır. HAVA-İŞ ile ilgili... Sayın Başbakan, hatırlayın şöyle, siz de çok övünüyorsunuz "Anayasa'da grev engelini kaldırdık." diyorsunuz değil mi? Bunu bitireceğim Sayın Başkanım. Çok da övünerek söylüyorsunuz. Biz de seviniyoruz grev yasakları önündeki engeller kalktı diye. Nerede kalktı? Rica ediyorum ve vicdanen soruyorum: Grev yaptılar diye, temel hakları elinden alındı diye 305 kişi şu anda hava iş kolunda işten atıldı, ekmeğiyle oynandı ve bu oynamaların karşılığında hava iş kolunda grev yapılamıyor, baskılar hâlen devam ediyor, birçok iş yerinde sendikal örgütlenme nedeniyle işçiler işten atılıyor. Bu mu özgürlük, bu mu ileri demokrasi, bu mu insan hakları?

Yani dolayısıyla, bunlarla ilgili her şeyi geçiştirmeyelim. Çözümü en çok ihtiyacımızın olduğu bir dönem. Burası patlama noktasındadır.

Son sözüm, kıdem tazminatınızı lütfen gündeminizden çıkarın, insanlara da yazık etmeyin.

Teşekkür ediyorum, sağ olun.

BAŞKAN – Teşekkür ediyorum.

Sayın Günal, buyurun lütfen.

MEHMET GÜNAL (Antalya) – Teşekkür ederim Sayın Başkan.

Sayın Bakan, değerli milletvekilleri, değerli bürokratlar, saygıdeğer basın mensupları; hepinizi saygıyla selamlıyorum.

Herkesi saygıyla selamlıyorum ama yine Sayın Bakana sitemimle başlıyorum çünkü geçen sene de söylemiştim "Herkesten önce bizim çalışma şartlarımızı savunmak, korumak, kollamak zorundasınız." diye. Şöyle size bakarken gözüm zor açılıyor çünkü dün üçte gittik.

Şimdi, Başkan da onun için mobbing uyguluyor "Kısa konuşun, kısa konuşun." diyor ama bunun çözümü kısa konuşmakta değil. Sayın Başkana da söyleyelim, bir dahaki seneye biraz daha süreci uzun tutup, o bakanlıkları birer gün, sabahtan akşama kadar, biraz daha erken başlayıp biraz geç bitirelim, aralığın sonuna kadar gitsin diyelim ama...

BAŞKAN – Öyle yapacağız, öyle görünüyor.

MEHMET GÜNAL (Antalya) – Yani bizim çalışma şartlarımız konusunda ilgilenmiyorsunuz Sayın Bakanım. Sürekli bizi burada sabahlara kadar aç biilaç çalıştırıyorlar.

İLKUNUR DENİZLİ (İzmir) – Aç değiliz.

MEHMET GÜNAL (Antalya) – Ya, dün akşam yemek arası verdiğimizde saat sekiz buçuğa geliyordu, akşam yemeği arası...

SÜREYYA SADI BİLGİÇ (Isparta) – Sayın Bakan, "İkram getirdiniz mi?" diye soruyor.

MEHMET GÜNAL (Antalya) – Bir dakika... Çalışma Bakanımıza söyleyeceğim, kime söyleyeyim yani bütün İLO sözleşmelerinin sorumlusu o. İnsan haklarına yaraşır bir şekilde çalışma ortamı istiyoruz, biz de hakkımızı vatandaş olarak kendisine iletiyoruz.

İZZET ÇETİN (Ankara) – Bakan hak gasplarıyla meşgul, haksızlıklara karşı değil.

MEHMET GÜNAL (Antalya) – Sayın Bakanım, en önemli istihdam sorunu devam ediyor. Geçen sene söyledik arkadaşlarımıza bütçe görüşmelerinde o hedef hazırlanınca "Bu hedefler gerçekçi değil." diye ama en son gelen işsizlik rakamlarına baktığımız zaman da endişelerimizin haklı olduğu ortaya çıktı ve şu anda yeniden revize edilmiş durumda.

Sosyal güvenlikle ilgili kısmına da geleceğim şimdi, onun sorusunu da soracağım da önce genel olarak birkaç tane hususa değinmek için söylüyorum Değerli Bakanım.

Şimdi, bu şartlarda, elimizdeki ekonomik politikalarla bu işsizliği yine bu sene söylediğimiz hedefe getirmemiz mümkün değil. "8,9 yapmayın, bu psikolojik sınırdır." diye ekonomiden sorumlu bakanlarımıza da söyledim, şimdi üstüne çıktık. Önümüzdeki sene yine revize ettik. Şu anda bakıyoruz, yine 9,3 mü en son? Temmuzdaki bu şekliyle devam ediyor.

Ha, burada rakamın 1 ya da 2 çıkmasına bakmak çözüm değil. Temel olarak ekonomideki çarpıklığı hep söylüyorum; tüketime, ithalata dayalı ekonomik yapı, konuta, inşaata dayalı bir büyüme anlayışı olduğu sürece sizin işsizliği azaltma şansınız yok, konjonktürel olarak değişir. Önce bir kere, üretim, yatırım, ihracat seferliği yapmanız lazım. Yani konutun, inşaatın bir yere kadar etkisi var, ondan sonra durumu kurtarmıyor.

Artı, yakında -size de aynı şeyi söylüyorum- Türk usulü bir mortgage kriziyle karşı karşıya kalabiliriz. Bunlardan medet ummayalım. Daha üretken, daha istihdam dostu alanlara, o sektörlerle doğru, yüksek teknolojlili, yüksek katma değerli alanlara doğru yönelim diyorum.

Bu çerçevede de İşsizlik Sigortası Fonu'nu da istihdam kalitesini artıracak şekilde kullanalım diyoruz ama hep böyle kalıyor. Fon'da para birikiyor, sadece devletin kamu borcunu net borç olarak düşürmesine yarıyor, başka bir işe şu anda yaramıyor, öyle duruyor.

T B M M

Tutanak Hizmetleri Başkanlığı

Tarih :

Grup :

Giriş:

Sayfa : 16

İkinci husus: Hızlı geçtim çünkü az önce Sayın Çelebi de söyledi, bir an önce bu kıdem tazminatı meselesini öyle veya böyle bir açıklığa kavuşturmak lazım. Bu tip tartışmalar iki tarafı da yıpratıyor, işveren de işçi de ne olduğunu bilemiyor, şu anda mahkemeler de devam ediyor.

Sendikasılaşma devam ediyor ama kamu çalışanları sendikaları üzerindeki baskı daha da arttı. Bütün ilgili bakanlara geldiklerinde söylüyoruz ama artık söylemekten yorulduk çünkü sürekli örnek vakalar geliyor ama bir yandaş sendika kayırması iyice artmış durumda. Siz de biliyorsunuz, en son yazın sayımlar yaklaştığı zaman baskılar daha da artıyor "Hangi sendika temsil edecek?" diye; Mayıs, Haziran ayları geldiği zaman bunların tespit zamanında bu baskılar daha da artıyor.

Diğer bir husus: Bakanlığınızla ilgili kısım da yok, artık ona alıştık, Bakanlığı bırakmadan önce Sayıştaya siz de rakamları, belgeleri, bilgileri vermemişsiniz. Onun için, Çalışma Bakanlığıyla ilgili de görüş bildiremediğini söylüyor.

Gelelim Devlet Personel Başkanlığına. "Kamu çalışanları" demişken birkaç söz de onunla ilgili söyleyeyim. En başta onu söyleyeceğim; şimdi, Bakanlığınızı anladık, saymanlık farklı. Devlet Personel Başkanlığının taşra birimi var mı?

DEVLET PERSONEL BAŞKANI MEHMET ALİ KUMBUZOĞLU – Yok.

MEHMET GÜNAL (Antalya) – Yani peki, siz niye belge, bilgileri Sayıştaya veremediniz? Genelde Sayıştaya belge, bilgi veremeyenlerin sorunu, diğer saymanlıklar var... ("Uygunluk" sesi)

Yok ya, "uygun" kısmı ayrı da "Görüş bildirilmemektedir." diye bir kısmı var yani aşağıda, denetim görüşünde "Bildirilememektedir." yazmış. Acaba başka bir şey mi var yani genel uygunluk bildirimini ayrı bir şey ama "Mali rapor bildiremedim." diyor, onlarda da bir sorun mu var diye sorayım istedim.

Diğer bir husus: Şimdi, arkadaşlar not alırsa, ben kısa kısa hızla geçeyim diye üstüne gitmiyorum yani sadece sonucunda, içindeki genel uygunluk bildirmesi ayrı bir şey ama burada okuduğum şey yanlış mı? "Devlet Personel Başkanlığı 2012 Denetim Raporu; defter, belge ve mali tabloların verilemediği görülmüştür." diyor. Yani, sonra, içi ayrı.

Şimdi, "Devlet Personel Başkanlığı" deyince Sayın Bakanım, iki üç yıldır yine devam ediyor, bir "Kamu personel rejimi reformu lazım." dedik, "Bütün bu çalışanlarla ilgili, performansla ilgili, ücretle ilgili, terfilerle, tayinlerle, atamalarla ilgili bir sistem oturtmamız lazım, kamu çalışanı nedir, onları tanımlamamız lazım." dedik.

Bu kapsamda da aslında sadece Devlet Personel Başkanlığı değil -hemen arkanızda Eyüp Hocam oturuyor- TODAİE'yle de bu şekilde bu tip akademik çalışmalar da yapabilir, "Onların da biraz daha güçlendirilmesi lazım." dedik ama şimdi bakıyorum faaliyetlere, çok da beklediğimiz kadar bir maddi, manevi destek olmamış gibi.

Yani şundan çıkarmamız lazım: Oradaki çalışmalar akademik düzeyde, Başkanımız da sizin koordinasyonunuzda bir rejim çalışması yapılabilir ama onun ötesinde, birtakım ülkelerle, Türk cumhuriyetleriyle daha üst düzeyde bazı ikili anlaşmalarla bir eğitim merkezi hâline getirilebilir dedik.

Şu anda kamu çalışanlarına yüksek lisans programı, eğitim programları yapmanın ötesinde bir şeye geçemiyor maalesef. Yani onların da kafasında vardır ama sizin de biraz evvel de hem maddi hem manevi bir destek yapmanız gerekiyor gibi geliyor koordinatör olarak onlarla ilgili, diğer kurumlarla ilgili çalışmalardan dolayı.

Tabii, kısaca birkaç şeyi daha söyleyeyim çünkü Başkan şimdi bakacak süre doluyor diye.

Asıl, Devlet Personel Başkanlığında tamam, "Mali rapor bildirilememiştir." diyor ama Sosyal Güvenlik Kurumuna baktığımız zaman orada biraz daha durum karışık görünüyor. Yani "karışık" derken tabii, o kadar karışık olmayabilir belki ama bize verilen biz bir şey anlamadığımız için Sayın Bakanım, bir özet, suyunun suyunun suyunu getiriyor arkadaşlarımız Sayıştay raporu diye bize. Dolayısıyla, orada yazılana bakınca tam olarak anlayamıyoruz ama anladığımız bir şey var: 23 tane "Mali rapor ve tabloları etkileyen bulgular" kısmında uyarı var. Bunların birincisine baktığım zaman zaten birtakım şeylerin doğru gitmediği görülüyor: "2003 yılı öncesi döneme ilişkin prim, işsizlik sigortası, idari para cezası, eğitime katkı, özel işlem vergisi ve damga vergisinden doğan toplam 1,978 yani 2 milyar TL kurum alacaklarının zaman aşımına uğratıldığı."

Yani bu, çok ciddi bir bulgu. Ne kadar siz aşağıda iştirak etmediğinizi söylemişsiniz, "Bir kısmı belli değil." demişsiniz ama eğer zaman aşımına uğrarsa bir taraftan kaşıkla toplarken, öbür taraftan kepçeyle de değil, kazanla veriyoruz gibi oluyor.

Altında yine başka bir tespit var, 2'nci maddede: Yine birim kaybı 570 milyon.

Yani bunlar hakikaten nedir? Biz, bize verilen bilginin dışında ve sizin birer paragraflık savunmanız dışında herhangi bir şey şu anda göremiyoruz. Spor kulüpleriyle ilgili var, diğer şeyler var, primle ilgili var yani birtakım ya yanlış kayıtlar var ya bir eksiklikler var, bulgularla bir çelişki var gibi görünüyor. Bize de Başkanımız veya Sayıştay temsilcisi biraz daha açıklama yaparsa elimizdeki bilgileri biraz daha derinlemesine öğrenmiş, aydınlanmış oluruz.

Onun ötesinde, bakıyoruz, ikinci kısımda, uygunlukla ilgili kısımda da 9 tane galiba, toplam 32 uyarı maddesi var. Orada da temel husus, daha önceden de konuştuğumuz Medula sistemindeki bazı herhâlde kayıt aksaklıkları mı var, karşılıklı uyumsuzluk mı var, genelde bundan kaynaklandığı görülüyor. Esas itibarıyla da devlet hastaneleri ile devlet üniversitelerinde kontrolün biraz daha zayıf olmasından kaynaklanıyor gibi görünüyor. Vaktim olmadığı için sadece maddelerin özetini size söylüyorum. O zaman özellikle tıbbi malzeme alımlarında birtakım tutarsızlıklar, maliyet yönünden bazı uyumsuzluklar görüldüğü iletiliyor. Bu hususlara dikkat edilmesi gerektiği kanaatindeyim. Tabii, en önemli şeyi, az önce Feramuz arkadaş da kızdı ama başında söylediği cümle daha önemliydi.

BAŞKAN – Sayın Günal, tamamlayabilir miyiz.

MEHMET GÜNAL (Antalya) – Bitirdim, bitirdim Başkanım, son cümlemi söylüyorum.

Yani, başında söylediği şey daha önemliydi kendisiyle ilgili olandan. En önemli bütçe harcamalarını sosyal güvenlikteki açıkları kapatmaya harcadığımız için bu konuların hassasiyetle üzerinde durmamız gerektiği kanaatindeyim.

T B M M

Tutanak Hizmetleri Başkanlığı

Tarih :

Grup :

Giriş:

Sayfa : 17

İnşallah, bir dahaki şeyde en azından kıdem tazminatı işi çözülmüş, milletvekillerinin çalışma şartlarına da sizden biraz da hassasiyet duymuş oluruz diyorum yani siz de milletvekilisiniz. Biz başkanı değil ama genel olarak Meclisin çalışma şartları açısından sizin bilginize bir defa daha sunmuş olalım.

Bütçelerinin hayırlı olmasını diliyorum.

BAŞKAN – Teşekkür ediyorum.

Sayın Hüseyin Şahin, buyurunuz.

HÜSEYİN ŞAHİN (Bursa) – Sayın Başkanım, teşekkür ediyorum.

Sayın milletvekili arkadaşlarım, Sayın Bakanım, Çalışma Bakanlığımızın çok değerli bürokratları ve basın mensupları; hepinize hayırlı günler diliyorum.

Tabii, burada çok güzel fikirler ortaya konuyor, çok güzel eleştiriler de yapılıyor ama hafızayı beşer nisyan ile maluldür yani insan hafızası unutmakla mükelleftir. O yüzden bazı iyi şeyleri de bilmemiz, görmemiz gerekiyor.

MEHMET GÜNAL (Antalya) – Mükellef, vergi çıkaracaksın başıma.

HÜSEYİN ŞAHİN (Bursa) – Yok, hayır, benim de Sayın Bakanımızdan bazı isteklerim olacak, taleplerim olacak ama özellikle ben iş hayatının içerisinde olan çalışanlarımızın bundan altı yedi sene öncesine kadar... Ben Bursa'da oturuyorum, Bursa'da benim evimin hemen yakınında eski SGK il binası vardı. Tabii, bazen işimiz gereği sabah üçte de çıkardık yani gece yarısı üçte de yola çıkardık şehir dışına veya havaalanına giderken. Orada, çalışanların yakınlarının hasta oldukları zaman hastaneden sıra almak için, ilaç kuyruğuna girmek için üçte, dörtte 400, 500, 1.000 metreye kadar kuyruklar oluşturduğunu gözlerimle bizzat müşahade etmişim. Hepiniz biliyordunuz yani bir doktora gitmenin, doktordan sıra almanın, doktordan sıra aldıktan sonra bir daha sıraya girip ilaç almanın...

KAZIM KURT (Eskişehir) – Bunları geç, onlar bitti ya!

AYTUĞ ATICI (Mersin) – Eskiden...

BAŞKAN – Ya, arkadaşlar, lütfen ya, siz konuşurken müdahale ediyorlar mı arkadaşlar? Etmiyorlar ya, lütfen ya!

AYTUĞ ATICI (Mersin) – Etmez olurlar mı, ediyorlar tabii.

HÜSEYİN ŞAHİN (Bursa) – ...hatta ve hatta ayrı ayrı hastanelere gidip çalışanların başka bir hastaneye, BAĞ-KUR'luların başka bir hastaneye, devlet memurlarının başka bir hastaneye gittiğini hepimiz çok yakın müşahade ediyorduk. Yani, bugünleri de ülkemizin tedricen iyileşmeye doğru gittiğini bilerek, hafızamıza nakşederek eleştirilerimizi yapalım, Sayın Bakanımızdan, Hükümetimizden taleplerimizi mutlaka dile getirelim. Özellikle çalışma hayatı çok sorunlu bir bölgedir, çok sorunlu bir alandır çünkü bir tarafında işveren, bir tarafında da emeğini satan işçilerimiz, işçi kardeşlerimiz vardır. Mutlaka bu noktada sorunlar olacaktır, oluşacaktır ama bizim amacımız bunu çözmek, bunu en iyi şekilde çözmeye adım adım gitmektir. Yani, bir sosyal restorasyonun içerisindeyiz. Ülkemizin... Ben yani bunu söylerken şimdi yine itirazlar gelecek, 2002 yılında emekli maaşlarının dahi ödenemeyecek duruma geldiğini, memur maaşlarının dahi ödenemeyecek duruma geldiğini hepimiz çok yakinen biliyoruz.

SÜMER ORAL (Manisa) – Yok öyle bir şey ya!

HÜSEYİN ŞAHİN (Bursa) – İnanın biliyoruz, çok yakinen biliyoruz. Çünkü, neden? IMF'den gelecek 1 milyar dolara dahi gazetelerde başlıkların, manşetlerin atıldığı günleri yaşadık biz.

MEHMET GÜNAL (Antalya) – Maliye Bakanı burada oturuyor.

BAŞKAN - Sayın Günal... Sayın Günal...

HÜSEYİN ŞAHİN (Bursa) – Yaşadık, üzgünüz ama yaşadık, bunları keşke görmeseydik.

İZZET ÇETİN (Ankara) – Dönemin Maliye Bakanı burada, yalan söyle de biz de inanalım hadi!

HÜSEYİN ŞAHİN (Bursa) - İş adamlarının sabah kalktığı anda başka bir faiz oranını ödediğini, akşam yattığında başka bir faiz oranını ödediğini hepimiz çok yakından biliyoruz.

MEHMET GÜNAL (Antalya) – Doğru yalan söylesin, inanalım.

HÜSEYİN ŞAHİN (Bursa) – Çalışanların maaşlarını aldıkları zaman döviz bürolarına gidip dolar aldıklarını, doların artışından kendilerine fayda sağlamak istediklerini hepimiz çok yakinen biliyoruz.

MEHMET GÜNAL (Antalya) – Sen işveren dolayısıyla konuşuyorsun, işçi...

BAŞKAN – Sayın Günal...

HÜSEYİN ŞAHİN (Bursa) - Mutlaka eksiklerimiz var, bakın, biz “Tam yaptık.” demiyoruz ama yapmak için azimliyiz ve kararlıyız.

BAŞKAN – Sayın Günal, bak, sizin konuşmanıza müdahale edildiği zaman nasıl kızdığınızı biliyorum. Lütfen...

HÜSEYİN ŞAHİN (Bursa) - Bu konuda AK PARTİ hükümetleri, AK PARTİ Hükümetinin bakanları, AK PARTİ hükümetlerinin milletvekilleri ellerinden gelen gayreti gösteriyorlar, yapmak için çalışıyorlar.

MEHMET GÜNAL (Antalya) – Ben öyle konuşmuyorum Sayın Başkan.

BAŞKAN – Ya, onun konuşacağına siz mi karar vereceksiniz Sayın Günal, lütfen ya, lütfen ya!

MEHMET GÜNAL (Antalya) – Olur mu canım? Delil göstereyim o zaman.

BAŞKAN – Lütfen arkadaşlar ya...

MEHMET GÜNAL (Antalya) – Kendinize gelince “Delil göster.” diyorsunuz.

BAŞKAN – Ya, Sayın Günal, size hakaret etmediği sürece istediği şeyi konuşabilir.

HÜSEYİN ŞAHİN (Bursa) – İşsizliği azaltmak için verdiğimiz mücadele ortada.

MEHMET GÜNAL (Antalya) – Doğru söylesin diyorum.

BAŞKAN – Ben söz verdim, konuşur. Sayın Oral da konuşur.

HÜSEYİN ŞAHİN (Bursa) – İşsizliği azaltmak için İŞKUR bünyesinde toplum yararına çalışma projesinin, UMEM projelerinin ülkemize neler kazandırdığını, insanımızın meslek niteliğinin dahi olmadığını, bu niteliğin kazandırılması için neler yapıldığını hepimiz lütfen göz önünde bulunduralım.

T B M M

Tutanak Hizmetleri Başkanlığı

Tarih :

Grup :

Giriş:

Sayfa : 18

MEHMET GÜNAL (Antalya) – Doğru söylesin, Bakan burada.

BAŞKAN – Sayın Günal... Sayın Günal, lütfen ya...

MUZAFFER BAŞTOPÇU (Kocaeli) – Ya, Sümer Bey verdi onun cevabını, Allah Allah, kaç kere verdi hem de.

MEHMET GÜNAL (Antalya) – Söyle o zaman, niye söylüyor?

HÜSEYİN ŞAHİN (Bursa) – Mutlaka eksiklerimiz var, yapacağız, yapmak istiyoruz, bu konudaki eleştirileri zaten dile getiriyoruz ama çektiklerimizi de, yaşadığımız sıkıntıları da lütfen unutmayalım. Nereden nereye geldiğimizi, hangi noktaya doğru geldiğimizi artık...

Benim babam BAĞ-KUR emeklisi, emekli olduğunda, günü dolduğunda dokuz ay beklediğini biliyorum emekli maaşının bağlanması için. Sayın Bakanım taahhüt ediyor, kendini bürokratlara da talimat veriyor “Yirmi gün içerisinde bağlayacaksınız.” “Hedefimiz iki gün içerisinde bağlamak.” diye de beyanda bulunuyor.

ÖZGÜR ÖZEL (Manisa) – Burada “yedi ay”.

İZZET ÇETİN (Ankara) – Geçen dönem de aynı lafları duyduk biz.

SÜREYYA SADI BİLGİÇ (Isparta) – Sayın Çetin, biraz sabır ya.

HÜSEYİN ŞAHİN (Bursa) – Bakınız, nereden nereye geldik? Bugün prim gün sayısını dolduran, yaşını dolduran çalışanımızın ne kadar kısa sürede emeklilik maaşının bağlandığını hepimiz çok yakından müşahade ediyoruz.

İZZET ÇETİN (Ankara) – Bakanlık havasına erken girdin sen Hüseyin.

HÜSEYİN ŞAHİN (Bursa) – Tabii, bizim eksiklerimiz de var. Ben kıdem tazminatı konusunda farklı bir boyuttan bakmak istiyorum. Kıdem tazminatı konusunun mutlaka çözülmesi gerektiğine inanıyorum. Kıdem tazminatı bir maddi ve manevi haktır çalışanlar üzerinde, bunun bir şekilde yasal bir düzenlemeyle çalışanların hakkı olarak düzenlenmesini ve işverenlerin de bunu zorlanmadan ödeyecek bir duruma getirilmesinin -Bakanlığımız tarafından bir çalışma var, Başbakanımızın da takip ettiği bir çalışma var ama- bir an önce düzenlenmesi gerektiğini düşünüyorum çünkü çalışanlar 12 maaş alırlar, 13'üncüsü de kıdem tazminatlarıdır. Birçok firma şu anda kıdem tazminatını düzenleyemediği için, maliyetlerinin içerisine kıdem tazminatını koymadığı için hem kendi geleceğini, ileride yasal olarak kıdem tazminatı ödeme durumunda kaldığında finansal zorluk çekmekte hem de işçilerimizin, çalışanlarımızın mahkemelere giderek işverenlere ağır maliyetlerle bunların ödetildiğini müşahade ediyoruz hepimiz. Kıdem tazminatının mutlaka yasal bir düzenlemeyle düzenlenmesi gerekmektedir. İşçinin hem maddi hem de manevi hakkıdır. Bu manevi hakkın ve maddi hakkın ne olduğunu Sayın Bakanımız da çok yakinen bilmektedir.

Bir başka husus da taşeron işçilerle ilgili düzenleme, ben de bu konuda Sayın Bakanımızın ilgisi dâhilinde ve bilgisi dâhilinde olarak bir düzenleme yapıldığını biliyorum. Sayın Bakanım, 1 milyona yakın taşeron işçimiz var. Bu işçilerimizin çalışma şartlarının iyileştirilmesi, maaşlarının yaptığı işlere göre çeşitli oranlarda düzenlenmesi, kıdem tazminatı haklarının verilmesi, ki bu az önce de bahsettiğim gibi maddi ve manevi haktır.

İZZET ÇETİN (Ankara) – Önce bozuyorsunuz, sonra düzeltereceğiz diye uğraşıyorsunuz.

HÜSEYİN ŞAHİN (Bursa) – Ondan sonra, ücretlerinin belirli performanslara bağlanarak, çalışma zamanlarının ve yıllık izinlerinin düzenlenmesi gerektiğini yaklaşık 1 milyon çalışan taşeron işçimizin sizden müjde olarak beklediğini ve sizin bu konuda bir çalışma yaptığınızı yakinen biliyoruz. İnşallah, bu konudaki çalışmalarımız da çalışanlarımıza fayda olarak geri dönecektir.

İZZET ÇETİN (Ankara) – Önce işçi alacaklarını öncelikli hâle getirin, koydunuz oraya.

HÜSEYİN ŞAHİN (Bursa) – Bir hususu daha arz etmek istiyorum Sayın Bakanım, çalışanların ve firmaların denetimini yapıyorsunuz kayıt dışı çalışmayla ilgili olarak özellikle. Türkiye’de çeşitli raporlarda açıklanıyor, işletmelerin ömrü on iki yıl. On iki yılda bir firma...

İZZET ÇETİN (Ankara) – İşçi alacakları öncelikliken kıdem tazminatı ödenmiyor derdi yoktu.

UĞUR AYDEMİR (Manisa) – Sayın Çetin...

HÜSEYİN ŞAHİN (Bursa) – Sayın Çetin, burada biz bir şey anlatıyoruz, siz de sıranız geldiğinde anlatırsınız.

UĞUR AYDEMİR (Manisa) – Anlattı zaten.

BAŞKAN – Şahin, lütfen...

HÜSEYİN ŞAHİN (Bursa) – Bu denetimlerin mutlaka düzenli olarak artırılması ve kayıt dışının, haksız rekabetin minimize edilmesi gerekiyor. Ben çalışma hayatımda, iş hayatımda kayıt dışı çalıştırarak, vergisini kaçırarak ayakta kalan firma görmedim. Bundan hayır gören firma da görmedim.

İZZET ÇETİN (Ankara) – Bravo! Ben de dürüst ve namuslu işveren istiyorum ya.

HÜSEYİN ŞAHİN (Bursa) – Bu denetimlerin mutlak artırılması, haksız rekabetin ortadan kaldırılması ve Türkiye’de bizim işletmelerimizin ekonomik ömürlerinin on iki yılların çok çok üstüne, babadan oğla, toruna geçecek şekilde devam ettirilmesi, bu denetimlerin artırılması, haksız rekabetin ortadan kalkmasıyla oluşacaktır çünkü haksız rekabetle haklı olarak vergisini ve çalışanın sigorta primini ödeyen firmanın da hakkını yemiş oluyoruz. Bu denetimleri daha da sıklaştırmanızı ve haksız rekabetin önüne geçmenizi arzu etmekteyim.

2014 mali yılı bütçenizin hayırlı uğurlu olmasını diliyorum.

BAŞKAN – Teşekkür ediyorum.

Sayın Özel...

ÖZGÜR ÖZEL (Manisa) – Teşekkür ederim.

Sayın Başkan, Sayın Bakan; salondaki herkesi saygıyla selamlıyorum.

Usul yönünden şöyle bir şey söyleyeceğim. Aslında belki Plan ve Bütçe Komisyonu şunu bir düşünmeli: İlgili bakanlıkların ilgili komisyonlarındaki milletvekilleri de hiç olmazsa on dakika söz hakkına sahip olmalılar.

SÜREYYA SADI BİLGİÇ (Isparta) – Biz sizin komisyona geldiğimizde hiç söz vermiyorsunuz bize.

T B M M

Tutanak Hizmetleri Başkanlığı

Tarih :

Grup :

Giriş:

Sayfa : 19

ÖZGÜR ÖZEL (Manisa) – Bir de Sayın Bakanın işçi, iş hayatıyla ilgili düzenlemelerle ilgili bir pozisyonu var, bir de sağlıkla ilgili pozisyonu var. Yani inanılmaz dar bir zamanda ne söyleyeceğiz bilemiyorum.

Her zaman dile getiriyoruz, AKP iktidara gelmeden önce hastadan alınan katılım payı bir çeşit ve kuruş düzeyinde de bir muayene ücreti vardı. Şimdi 10 çeşit katılım payı alınıyor ve bunların her bir tanesi inanılmaz rakamlara çıktı. Bunları tek tek saymaya tekrar vaktim yok ama iki tane küçük örnek ifade etmek isterim çünkü Sayın Bakan, çoğu zaman bunlara, daha sonra cevap konuşmasında “İfade edildiği gibi değil.” diyor. Hasta güvenliği açısından hastanın ismini vermeyeceğim ama Özel Salihli Hastanesinde 1064019 protokol numarasıyla muayene edilmiş olan bir hastamız iç hastalıkları uzmanına gidiyor, üç kalem ilaç yazılıyor: Rabiza, Flaton, Nerox. SGK’nın ödediği para hasta için 26 lira 47 kuruş, hastanın cebinden çıkan ve maaşından kesilecek tutarların toplamı 53 lira 94 kuruş. Özellikle hiçbir durumu yok.

Bunun yanında, yine bir hastamız, soyadını söylemeyeyim, Fatma Hanım, özel sağlık kuruluşuna gidiyor ve kurumun ödeyeceği toplam para 26 lira 47 kuruş, hastanın tedavisi için ödediği toplam para, kan tahlili yaptırmak için gittiğinde alınan fark 12 lira, gastroskopi ve kolonoskopi kaydı sırasında kendisinden talep edilen fark 120 lira ve bunun yanında 2 lira 94 kuruş ve 48 liralık farklarla 197 lira 94 kuruş. Bunlar, Sayın Bakanımız istediği takdirde fotokopilerini hemen arz edebileceğim iki tane örnek.

Eskiden söylüyordunuz “Hastanede rehin kalmalar vardı, şimdi yok.” diye. Şimdi hastanede rehin kalınmıyor çünkü bir yerde rehin kalabilmek için oranın kapısından içeriye girebilmek lazım. Şu anda hastane kapısından içeri girememe durumu var, prim borçları, birikmiş borçlar üzerinden provizyon sırasında.

Sayın Başbakanın ifadelerini tutanaklarıyla arz edeceğim: “Özel hastanede fark almak diye bir şey yok. Karşısında beni bulur. Şikâyet hatları ortada.” diyordu. Özel hastaneden fark bu ifadelerden üç ay sonra yüzde 30 olarak başladı, yüzde 70, yüzde 90, şu anda yüzde 200’e kadar çıkardınız farkı. Bu konudaki durumu da Komisyonun dikkatlerine sunuyorum.

SÜREYYA SADI BİLGİÇ (Isparta) – Acil servis...

ÖZGÜR ÖZEL (Manisa) – Bütün dünyada yetim ilaçlarla ilgili bir politika vardır. Yani 10 bin kişiden 5 veya daha az kişide görülen ilaçlara, bunların hastalıklarına “nadir görülen hastalıklar” denir, ilacı yetim ilaçtır ve 50 bin kişiden hastalık buna da “ultra orphan drug” yani “çok nadir görülen hastalıkların ilacı” denir. Hâlâ daha, on yıldır bu konuda bir gram yol almadık. Bu ayıp bize yeter ama Türkiye’de bir de fiyatından yetim kalan ilaçlar başladı. Biliyorsunuz, bütün dünyayla birlikte Türkiye’de de ilaç fiyatları düşüyor. Bütün dünyada ilaç fiyatlarını 8 yöntemle düşürüyorlar: Referans fiyat uygulamasıyla, kamu kurum iskontolarıyla, pozitif ve negatif liste uygulamalarıyla, katılım paylarıyla, reçetede kalem sayısını sınırlandırarak, fiyat kontrolüyle, kâr kontrolüyle ve global bütçeyle. Bu 8 yöntemin her ülkede bir iki tanesi kullanılıyor ama bir tek Türkiye’de 8’i birden kullanılıyor.

Devam edelim. Bir de ilaç sanayicilerinin 1,90’lık kurdan...

SÜREYYA SADI BİLGİÇ (Isparta) – Sıkıntı nerede, onu anlamadım.

FERİT MEVLÜT ASLANOĞLU (İstanbul) – Beyefendi...

ÖZGÜR ÖZEL (Manisa) – 8’i de Türkiye’de kullanılıyor. Bakan desin ki, ben şunu uygulamıyorum Türkiye’de desin.

İthalatçı 1,90’lık kurdan ilacını satıyor ama 2 lira 65 kuruşa kadar çıkan bir kur var. Burada da şöyle bir tehlike var: Bazı ilaçların o kadar çok fiyatları düştü ki bir tek Türkiye’de dünya üzerinde fiyatından dolayı yetim kalıyorlar. Yani bunu ithal edemiyor veya üretmeye değer bulmuyor. Bunlar -80 tanesi kanser ilacı- 300 ila 700 arasında dalgalanan miktarda ilaçlar, fiyatından dolayı Türkiye’de yok. Böyle bir ayıp bu bundan daha büyük bir ayıp da karşımıza ilaç sanayicilerinin tüketici ve hasta üzerinden devleti tehdit etmesiyle geçen hafta hepimiz gördük. Bir ilaç firmasının sahibi dedi ki: “Fiyatı burada tutuyorlar, ben etken maddenin ucuzunu alıyorum, bilmem neyi ucuza getiriyorum, kötü ilaç piyasaya sürüyorum.” Kanunlarımıza göre yapamaz. Bir derin devlet...

BAŞKAN – Sayın Özel, lütfen tamamlayın.

ÖZGÜR ÖZEL (Manisa) – Evet, toparlayacağım.

Eğer bir derinlerde pazarlığınız varsa açıklayın. Yani bu fiyattan ilacı ödediğimiz için ruhsata aykırı ucuz etken madde, ucuz katkı maddesi koyuyorsunuz ve halk sağlığıyla oynuyorsunuz da anlaşma varsa siz Yüce Divanlık olursunuz; yok, böyle bir şey yoksa o zaman suç duyurusunda bulunun. O ifadeleri kullananlar sizin üzerinizden, hasta sağlığı üzerinden vatandaşları tehdit etmektedir.

Teşekkür ediyorum Sayın Başkan.

BAŞKAN – Teşekkür ediyorum Sayın Özel.

Sayın Atıcı, buyurun lütfen.

Süreniz beş dakika.

AYTUĞ ATICI (Mersin) – Teşekkür ederim Sayın Başkan.

Sayın Bakan, ben de sizin SGK ve sağlıkla ilgili olan görevlerinize alakalı olarak bazı eleştirilerde bulunacağım. Bir örnek vereceğim konuşmama başlarken, yani SGK aracılığıyla sağlığı ne duruma getirdiğinizi anlayabilmeniz için, yaşadığım bir örnek: İki gün önce Şırnak’ın Balveren beldesinden beni aradılar, dediler ki: “Beldenin elektriğini kapattılar, şalteri indirdiler. Nasıl olur böyle bir şey? Halk ayakta. Efendim, orası özelleştirildi. Ben de aradım ilgili müdürü, dedi ki: “Efendim, mal benim değil mi? Oraya elektrik sat-mı-yo-rum.” Söylediği şey bu. Şimdi, bunun hastanelerle ne ilgisi var? Bakın, aynı şeyi hastanelere, özel hastanelere ve özelleştirdiğiniz devlet hastanelerine yaptınız. Bazı yandaş hastaneler veyahut da Başbakan’dan korkan hastaneler, Gezi olaylarında yaralanan hastaları tedavi etmediler veya korkudan edemediler. “Hastane benim değil mi kardeşim? Et-mi-yo-rum.” dediler ve gönderdiler. Bunlar ölümcül hastalar değillerdi ama ruh ve zihniyet, bakın, nereye geldi ve bunlar geri çevrildi.

T B M M

Tutanak Hizmetleri Başkanlığı

Tarih :

Grup :

Giriş:

Sayfa : 20

Şimdi, siz, konuşmanızda, hep, 2002'de şöyleydi, 2012'de böyle diye diğer bütün bakanların yaptığı gibi, artık alıştığımız, eleştirmeye bile değer bulmadığımız bir sunum yaptınız. Şimdi, biz de size demiştik ki: Sayın Bakan, sağlık politikalarınızla SGK bu sağlık yükünün altından kalkamaz. Siz de demiştiniz ki: "Evvel allah kalkarız." Şimdi, sağlık giderleri âdeta SGK'nın üzerine çöktü. Siz de gittiniz, elinizi doğal olarak vatandaşın cebine attınız, yani size göre doğal, bize göre değil de. Tam 9 yerde vatandaşın katkı payı almaya başladınız ve hâlâ doymadınız, yetmedi, özel hastanelerin katkı payını yüzde 200'e kadar çıkardınız. Gene yetmedi, SGK'yı doğrultamadınız. Bu sefer hastaların bilgilerini satmaya başladınız. Televizyonda çıktınız -ben kendi kulaklarımı, gözlerimle gördüm, dinledim- dediniz ki: "Çatır çatır sattım. Evet, ucuza satmışım, daha da pahalıya satacağım." diye bizzat siz söylediniz. Yetmedi, pahalı kanser ilaçlarını getirmez hâle geldiniz, yine olmadı.

Bakın, Sayın Bakanım, sizin bizlere dağıttığınız bu sunuş konuşmasının 36'ncı sayfası diyor ki: "Sağlık prim gelirleri giderlerin yüzde 84,9'unu karşılıyor." Bakın, tekrar söylüyorum Sayın Bakan: Sağlıktan topladığınız prim gelirleri giderlerin 84,9'u, 85'ini karşılıyor. Yani siz zaten sağlığın yüzde 85'ini vatandaşın üzerine yüklemişsiniz. Bir de bunun üzerine eğer katkı paylarını da koyarsanız kâra geçtiniz. Bakın, sayfa 57'de -yine sizin dağıttığınız kitapçığın- tablo 17'de diyorsunuz ki: Üniversitelere son bir yılda müracaat yüzde 16 arttı. Ama ödenen paralara bakıyorsunuz üniversitelere aynı. Yani siz üniversitelerden yüzde 16 bir kesinti yapmışsınız. Aynı tabloda özel hastanelere bakıyoruz, özel hastanelerdeki hasta artışı sadece yüzde 3,6 ve siz özel hastanelere de aynı parayı ödemişsiniz. Yani özel hastanelere ya Allah deyip yürütüyorsunuz, üniversite hastanelerini de âdeta yok etmeye çalışıyorsunuz. Sayın Bakan, bu bilinçsizce yapılan bir şey değildir. Bunu siz bilinçli olarak yapıyorsunuz, Hükûmetiniz de bilinçli yapıyor. Çıkıyor bir valiniz diyor ki: "Biz külliyeye kuracağız." o külliye içinde hastaneler de var.

Şimdi, siz üniversiteleri yok ederek külliyelerle bu ülkeyi yönetmeye kararlısınız. Bu da sizin planlı gidişinizin bir göstergesi. Bakın genel sağlık sigortasına, temel teminat paketi dışındakiler ne olacak? Diyorsunuz ki vatandaşa: "Kardeşim, paran varsa kapalı ameliyat yaparım, paran yoksa karnını yarıyorum. Paran varsa ağrısız doğum yaptırırım, paran yoksa ağrıdan geberir gidersin. Paran varsa horlamayı ameliyatla tedavi ederim, paran yoksa horlamaya devam et." Listeyi uzatabilirim.

UĞUR AYDEMİR (Manisa) – Biz bunu hiçbir zaman söylemedik ki böyle bir şey nasıl olabilir? Kimseye "Geberir gidersin." demedik biz.

AYTUĞ ATICI (Mersin) – Ben söylüyorum dediğinizi.

UĞUR AYDEMİR (Manisa) – Siz söylediniz.

AYTUĞ ATICI (Mersin) – Eğer kelimelere takıldıysanız... Zaten siz daima yüzeyselsiniz, olayın ruhuna bakın, kelimelere takılmayın.

BAŞKAN – Arkadaşlar...

AYTUĞ ATICI (Mersin) – Ben size diyorum ki ...

FERİT MEVLÜT ASLANOĞLU (İstanbul) – Özüne bak özüne Uğur Bey.

AYTUĞ ATICI (Mersin) – Bunun anlamı hastaya "Geber git." demektir var mı bir diyeceğin.

Şimdi, ödenemeyen ilaçlara bakıyoruz.

BAŞKAN – Teşekkür ediyorum Sayın Atıcı.

AYTUĞ ATICI (Mersin) – Hemen toparlıyorum Sayın Başkan.

BAŞKAN – Peki, yirmi saniye daha veriyorum.

AYTUĞ ATICI (Mersin) – Arkadaşlarımız dedi ki: "Efendim, ilaç kuyruklarını kaldırdık." diyen arkadaşımız gitmiş, konuşmayı yaptı gitti.

FERİT MEVLÜT ASLANOĞLU (İstanbul) – Sayın Başkan, çocuk oyuncağı mı burası ya!

BAŞKAN – Bu, çocuk oyuncağı değil Sayın Aslanoğlu. Ne demek istiyorsunuz Sayın Aslanoğlu?

FERİT MEVLÜT ASLANOĞLU (İstanbul) – Ne demek "Yirmi saniye veriyorum." ya!

BAŞKAN – Evet, yirmi saniye veriyorum.

FERİT MEVLÜT ASLANOĞLU (İstanbul) – Burası şey mi?

BAŞKAN – Ne mi?

FERİT MEVLÜT ASLANOĞLU (İstanbul) – Bir milletvekili istediği kadar konuşabilir ya! Yapmayın ya!

BAŞKAN – Lütfen arkadaşlar...

Ben başlangıçta açıkladım ve gereken müsamahayı da gösteriyorum.

FERİT MEVLÜT ASLANOĞLU (İstanbul) – Olmaz böyle bir şey, kabul etmiyorum!

İZZET ÇETİN (Ankara) – Her bakanlıkta farklı bir uygulama olmaz Sayın Başkan.

BAŞKAN – Buyurun Sayın Atıcı, tamamlayın lütfen.

AYTUĞ ATICI (Mersin) – Sayın Başkan, teşekkür ediyorum.

FERİT MEVLÜT ASLANOĞLU (İstanbul) – Ayp ya!

AYTUĞ ATICI (Mersin) – Sayın Bakan, arkadaşlar dediler ki: "İlaç kuyruklarını kaldırdık." Doğru. İlaç bulamıyor vatandaş Sayın Bakan. Pahalı ilaçları getirmiyorsunuz, eczacılar inim inim iniyor "İlaç yok." diye. Türk Eczacılar Birliği açıklıyor "Şu kadar kalem ilaç Türkiye'de bulunmuyor." diye siz de hâlâ ilaç kuyruklarından bahsediyorsunuz.

BAŞKAN – Evet, teşekkür ediyorum Sayın Atıcı.

AYTUĞ ATICI (Mersin) – Çok şey var. Son olarak da sağlık harcamalarını artırdığınızı söylüyorsunuz. Sayın Bakanım, sağlık harcamalarının tamamını 2'nci ve 3'üncü basamak hastanelere yani yurt dışına gönderiyorsunuz. Bugün 1'inci basamakta. Artık sağlık patladı. Kızamık...

FERİT MEVLÜT ASLANOĞLU (İstanbul) – Bundan sonra 50 kişi getireyim beşer dakika konuşturayım ben.

BAŞKAN – Sayın Atıcı, teşekkür ediyorum.

T B M M

Tutanak Hizmetleri Başkanlığı

Tarih :

Grup :

Giriş:

Sayfa : 21

FERİT MEVLÜT ASLANOĞLU (İstanbul) – Yirmi saniye veriyor ya. Aşağıdan getireceğim 50 kişi, hepsini konuşturacağım.

BAŞKAN – Sayın Aslanoğlu...

FERİT MEVLÜT ASLANOĞLU (İstanbul) – “Yirmi saniye” ne demek ya! Ayıp değil mi yirmi saniye ya!

AYTUĞ ATICI (Mersin) – Son cümlemi söylüyorum Sayın Başkan.

BAŞKAN – Sayın Atıcı, buyurun.

AYTUĞ ATICI (Mersin) – Sayın Bakanım, çocuk felci geri geldi. Bakın, bunun ne demek olduğunu siz bilmeyebilirsiniz. Ömrünü 1’inci basamağa harcayan bir hekimim ben. Bütün hekim arkadaşlarım, sağlıkçılar, hepimiz çocuk felcini el birliğiyle kovduk. Sizin de bunda katkınız var Bakanlık olarak, inkâr etmem. Ancak, son zamanlardaki uygulamalarınız çocuk felcini geri getirdi, kızamığı geri getirdi; artık uyanın, ne olur uyanın.

BAŞKAN – Teşekkür ediyorum.

Sayın Aslanoğlu, burada bir yanlış anlaşılma söz konusu oldu. Onu anlatayım ben de...

FERİT MEVLÜT ASLANOĞLU (İstanbul) – Yirmi saniye vermek...

BAŞKAN – O yirmi saniyenin anlamı şu...

FERİT MEVLÜT ASLANOĞLU (İstanbul) – Olmaz efendim. Bir milletvekiline yirmi saniye vermek “konuşma” demektir.

BAŞKAN – Sayın Aslanoğlu, süresi dolduktan sonra...

Sayın Aslanoğlu, dinler misiniz beni?

FERİT MEVLÜT ASLANOĞLU (İstanbul) – Hayır efendim, dinlemiyorum.

BAŞKAN – Peki, dinlemeyin.

Sayın Atıcı, ben size söyleyeyim o zaman. Süreniz dolduktan sonra ben kapatmadım anlatabildim mi? Sistemi kapatmadım. Siz sistemi kapatmadan bir dakika konuştunuz ve ilave olarak “yirmi saniye” dedim. Daha önce süre verdim ben Sayın Atıcı’ya ve bu konuda da gereken müsamahayı da gösteriyorum arkadaşlar. Yani kendisi de biliyor, Sayın Aslanoğlu da biliyor.

AYTUĞ ATICI (Mersin) – Sona doğru yaklaştıkça böyle gerginlikler olur; müsamaha göstermemiz gerekiyor birbirimize ama bizim derdimiz müsamaha, yirmi saniye falan değil. Sayın Bakan, eğer söylediklerimizi dikkatle dinlediye -bakın, kendi kitapçığından örnekler verdim- yeter, yirmi saat da konuşsam dinlemez. Son yirmi saniyemi dinlediye bana yeter.

BAŞKAN – Evet Sayın Öğüt, buyurun lütfen.

Süreniz beş dakika.

KADİR GÖKMEN ÖĞÜT (İstanbul) – Teşekkür ediyorum Sayın Başkan.

Sayın Bakan, değerli Komisyon üyeleri, basın mensupları, değerli arkadaşlar; ben her zaman olduğu gibi Sayın Bakanın dikkatine diş hekimliği hizmetleriyle ilgili sıkıntıları sunmak istiyorum. İki yıldır sürekli söylüyoruz Sayın Bakanın da iyi niyetli yaklaşımlarını görüyoruz ama en ufak bir değişiklik olmadığını da görüyoruz. Dünya diş hekimlerinin son olarak toplanmış olduğu İstanbul’da bir deklarasyon yayınlandı ve o deklarasyonda da dünya tarafından şu tekrar teyit edildi: “Ağız diş sağlığı genel sağlığın ayrılmaz bir parçasıdır.” diye. Bunun göz önüne alınmaması sonucu... SGK’nın bugün Türkiye’de en büyük gider kalemi sağlık. Maalesef, bunu sadece ağız ve diş sağlığı olarak gören, genel sağlıktan ayıran SGK’nın buna yeteri kadar önem vermemesi sonucunda maalesef diğer hastalıklar da üst üste gelmekte ve bunun harcamaları çok büyük boyutlara gelmektedir. Biz yıllardır şunu söylüyoruz: SGK ve Hükûmet mutlaka ve mutlaka koruyucu hekimliğe önem vermelidir. Fakat, inatla hem ağız diş sağlığında hem genel sağlıkta SGK tedavi edici hekimliğe yani sonuca yönelik tedavilere önem veriyor. Bu da Türkiye’nin hem sağlık giderlerini fazlalaştırıyor hem de yaşam kalitesini son derece düşürüyor. Bugün herkesin bildiği gibi, yüzde 90 civarında çocuklarımızda çürük var. Devletin görevi mutlaka bu çocuklarımızı geleceğe yönelik olarak sağlıklı bir hâle getirmek. Bunun için Türkiye’de ağız diş sağlığı merkezleri kuruldu. Fakat, ağız diş sağlığı merkezleri tedavi edici hekimliğe yöneldi hâlbuki koruyucu hekimliğe yönelmesi gerekiyordu ve yaşlılarımıza bakım yapması gerekiyordu. Maalesef, ağız diş sağlığı merkezleri tamamen tedavi edici, sonuç alıcı, sonuca gidici yöntemleri uyguladı. Bunun haklı olan bölümleri var. Haklılığı ne? Hükûmete oy getiriyor, sonuç olarak kitleleri memnun ediyor, belki hayatı boyunca diş protezi yaptırmayacak insanlar diş protezlerini buralarda yaptırıyorlar. Ama, Türkiye’nin geleceğine dair en ufak demeyeyim ama büyük bir katkısı yok. Bizim talebimiz, birliklerin talebi, odaların talebi buraların behemehâl koruyucu hekimlik tedavisine dönüştürülmesi gerektiğine yönelik.

Şimdi, değerli arkadaşlar, burada tedavi edici... Yani sağlık hizmetleri bu bütçeyi bu kadar zorlarken hâlâ bunda ısrar edilmesini anlayamamaktayız. Burada çalışan, ağız diş sağlığı merkezlerinde çalışan diş hekimi arkadaşlarımızın çalışma şartları da inanılmaz boyutlarda. “Performans” denilen insanlık dışı çalışma yöntemi bugün karşılaştığımız zaman, geçen hafta Birlik yine bir araştırma yaptı, burada çalışan hekimlerin Avrupa düzeninde çalışma şartlarında günde on altı saat hizmet yapmış olması gerekiyor, bunu on iki saate, dokuz saate sığdırmaya çalışıyor oradaki arkadaşlarımız. Onların hem psikolojik hem de fiziki sağlıkları son derece kötü vaziyete gelmiş durumda. İş güvenceleri çok büyük problem.

Yine yıllardır söylüyoruz: “Ağız diş sağlığı merkezleri acaba özelleştirilecek mi?” diye. Bunun ilk denemesi Kütahya’da geçen hafta Kasım başında yapılmaya çalışıldı, gene bir direnç oldu ama görünen o ki buralar Hükûmet tarafından mutlaka özelleştirilecek, ihale edilecek ve “Ağız diş sağlığı da tamamen devlet denetiminin dışına çıkarılacak.” diye düşünüyoruz. Yıllardır gene arkadaşlarımız şunu söylemekte: “Bu işin en iyi çözüm yolu, kamunun muayenehanelerden, Türkiye’nin dört bir köşesine dağılmış 16 bin diş hekiminden mutlaka hizmet satın alması gerekir.” Onları bir daha bir daha söylüyoruz ama ortam şimdiye kadar oluşmadı, Hükûmetiniz de bu konuya çok sıcak bakmıyor maalesef.

T B M M

Tutanak Hizmetleri Başkanlığı

Tarih :

Grup :

Giriş:

Sayfa : 22

BAŞKAN – Sayın Ögüt, lütfen tamamlar mısınız.

KADİR GÖKMEN ÖĞÜT (İstanbul) – Teşekkür ediyorum.

Sayın Başkan, bizim gene en büyük sıkıntılarımızdan biri ihale sistemiyle yani ucuz sistemle teknik işlerin ihaleye çıkarılması ve en ucuz hizmeti veren laboratuvarların ağız dış sağlığı merkezlerine hizmet sunması. Bu ihale sistemi Türkiye’de çok doğru uygulanmadığı için bu arkadaşlarımız inanılmaz ucuz rakamlarla iş yetiştirebilmek için son derece kötü şartlarda çalışıyorlar. Bunlardan birçoğu silikozis hastalığına yakalanmış durumda. Birkaç arkadaşımız hakikaten bu silikozis yüzünden öldüler, akciğer hastalıkları inanılmaz boyutlara vardı. En son duyduğumuz şey de sağlıkta SGK uygulamalarında göz, diş ve kulağa ödemelerin kaldırılacağı yönünde.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Lütfen tamamlayınız Sayın Ögüt.

KADİR GÖKMEN ÖĞÜT (İstanbul) – Tamamlıyorum.

Bakanımla ben bizzat konuştuğumda “Böyle bir şeyden haberim yok.” dedi ama gazetelerde bu kadar yoğun çıkmış olması, oradaki hekim arkadaşlarımız ve teknisyen arkadaşlarımızın da geleceği yönünde tedirginliklere neden olmaktadır.

Teşekkür ediyorum.

BAŞKAN – Evet, teşekkür ediyorum Sayın Ögüt.

Sayın Yılmaz, buyurun lütfen.

Süreniz beş dakika.

DİLEK AKAGÜN YILMAZ (Uşak) – Teşekkür ederim Sayın Başkan.

Sayın Bakan, Komisyonun değerli üyeleri; ben de bugünkü yapacağım konuşmayla kıdem tazminatı ve Kıdem Tazminatı Fonu’yla ilgili görüşlerimi sizlere iletmek istiyorum.

Milletvekili olmazdan önce de iş hukukuyla ilgilenen bir avukat olmam nedeniyle bu konuda insanların çektikleri sorunları, işçilerin çektikleri sorunları çok yakından izleyen bir avukatım.

Şimdi, 22/5/2003 tarihinde yürürlüğe giren 4857 sayılı İş Yasası ile Kıdem Tazminatı Fonu aslında gündeme getirildi. Yani bu Hükümet döneminde getirildi Kıdem Tazminatı Fonu gündeme. 1475 sayılı İş Kanunu’nun 14’üncü maddesi Kıdem Tazminatı Fonu yürürlüğe girinceye kadar, o konuda yeni bir düzenleme yapılincaya kadar geçerli sayıldı ama nihai olarak bir Kıdem Tazminatı Fonu kurulması konusunda gereken çevrelere bir güvence verilmiş oldu.

Şimdi, kimler istiyor Kıdem Tazminatı Fonu’nu, bir düşünelim. İşçi sendikaları istemediğine göre, IMF 2006-2012 raporlarında kıdem tazminatında reform istiyor. Aynı zamanda Dünya Bankası, 2012-2015 Dünya Bankası Ülke İş Birliği Anlaşması’nda yine Kıdem Tazminatı Fonu’nu istiyor. OECD istiyor, kıdem tazminatında reform yapılması gerektiğini söylüyor.

Bununla nelerin olabileceğini söylüyorlar? Diyorlar ki, bu fon olduğu takdirde bu fona yatırılan paralar tasarruf edilecek, belli alanlarda yatırımda kullanılabilecek, ayrıca iş gücü piyasaları esnekleştirilecek ve işverenlerin işçileri belirli yerlerde çalıştırması, çıkarması ya da belli konularda güvencesizleştirilmesi daha rahat olacak.

Bir de, aynı zamanda, işçilerin önemli bir bölümünün kıdem tazminatını alamadığını, bu fon oluşturulduğu takdirde ise güvenceye kavuşacağı söyleniyor.

Şimdi, Sayın Başkan, İcra İflas Yasası’nı bilen bütün avukatlar şunu bilirler: İşçi alacakları ipotek alacaklarından sonra gelir. Eğer siz işçi alacaklarını, kıdem tazminatı alacaklarını özellikle ipotek alacaklarından önceye koyarsanız hiçbir şekilde kıdem tazminatının alınamaması diye bir sorun olmaz çünkü iflas eden işverenler, öncelikle ipotekli alacaklar alındığı için bu şekilde işçi alacakları gündemden düşmüş oluyor ve yüzlerce, binlerce işçinin, hatta Uşak’ta dahi yüzlerce işçinin alacağını bu nedenle alamadık. İşte bunun çözümü budur. İcra İflas Yasası’nda bir değişiklik yaparsınız ve bu şekilde kıdem tazminatlarının alınmasını sağlarsınız.

Şimdi, şöyle deniyor: Kıdem tazminatları işveren için önemli bir maliyettir. Peki, Sayın Başkan, o zaman işçi ücretleri de önemli bir maliyettir. Şimdi Suriyeli işçilere yapıldığı gibi yani 10 liraya, 5 liraya bu insanlar günlük çalıştırılıyor. O zaman, karın tokluğuna bu işçiler çalıştırılsın, hiçbir maliyet de olmasın. Şimdi, işçi alacakları, kıdem tazminatı bir maliyet olarak görülüyor ama bu ülkedeki yüksek enerji, ham madde girdileri bunlar görülüyor. Bizim Uşak’taki işverenlerimizin yaklaşımlarından da biliyorum, Uşak geri dönüşüme çok çaba sarf eden ve bu konuda çok büyük hizmetler veren bir yer olmasına rağmen doğru dürüst bir enerji teşviki bile alamıyoruz biz. Yani bunların hepsi maliyetleri artırmıyor, sadece işçi ücretleri, asgari ücretler ve kıdem tazminatı artırıyor. Bu doğru bir mantık değil. Bu sadece işveren gözüyle buna bakmaktır.

Bunun yanında Avusturya’da fon sistemine geçildikten sonra kıdem tazminatı olayı tamamen gasbediliyor, üçte 1’e kadar düşüyor ve artık işçiler kıdem tazminatlarını alamıyorlar. Aynen bizim geçmişte olduğu gibi nema alacaklarında, KEY alacaklarında, fonlarda kullanılıyor ve yok olup gidiyor.

Şimdi, biz nema alacaklarını yıllarca avukatlar olarak alamadık, KEY alacaklarını alamadık. Başvurduğumuzda işverenlerden bedellerin tahsil edilmediği, onun için işverene yeniden başvurulması gerektiği söylendi. Bu Kıdem Tazminatı Fonu da aynı şekle dönüştürülecek, işçilerin yıllardır kazanılmış hakları ortadan kaldırılacak.

Bir de ben Sayın Bakana şunu sormak istiyorum: Sayın Bakanım, eğer beni dinleyebilirsiniz, şimdi bu Ulusal İstihdam Stratejisi’nin ilgili bölümünde iş gücü piyasalarına esneklik sağlayan bir sözleşme türü olan belirli süreli iş sözleşmelerinin kullanımının kolaylaştırılması amacıyla İş Kanunu’nda gerekli düzenlemeler yapılacaktır.

Sayın Bakanım, buradan kastedilen nedir? Belirli süreli iş sözleşmelerinde biz biliyoruz ki, ne kıdem tazminatı olur ne ihbar tazminatı olur. Belirli süreli iş sözleşmesi bittiğinde işçi şapkasını alır gider ama eğer devamlılık arz ediyorsa, bu konuda esaslı bir neden görülüyorsa Yargıtay bunu zincirleme belirli iş sözleşmelerini devam eden bir iş sözleşmesi olarak görmüştür ve kıdem tazminatına ve ihbar tazminatına hak kazanılacağını belirtmiştir.

T B M M

Tutanak Hizmetleri Başkanlığı

Tarih :

Grup :

Giriş:

Sayfa : 23

Şimdi, bu Ulusal İstihdam Projesi'yle bu özellikle Yargıtay tarafından da oluşturulan yasanın işçi lehine yorumlanması sonucunda oluşturulan bu düzenlemeyi ortadan kaldırmayı mı düşünüyorsunuz? Belirli süreli iş sözleşmelerini gündeme getirerek bu konuda devamlılık arz etse bile kıdem tazminatı alınamayacağı konusunda bir düzenleme mi yapacaksınız? Asıl tehlike bu. Bunu pek çok insan fark etmiyor. "Kıdem tazminatını kaldırıyorum." dediğinizde insanlar ayağa kalkıyorlar ama "Belirli süreli iş sözleşmesini asıl sözleşme şekline dönüştürüyorum." dediğinizde insanlar bunu ne yazık ki fark etmiyorlar, görmüyorlar.

BAŞKAN – Sayın Yılmaz, tamamlar mısınız lütfen.

DİLEK AKAGÜN YILMAZ (Uşak) – Tamam Sayın Başkan.

Burada sendika temsilcileri mutlaka vardır. Sendika temsilcilerinin bu konunun üzerine gitmeleri gerektiğini söylüyorum çünkü uygulamada belirli süreli iş sözleşmeleriyle kıdem tazminatının ortadan kaldırılabilmesi çok açık seçik görülmelidir. Sendikaların, işçilerin, emekçilerin bu haklarına sahip çıkması gerektiğini düşünüyorum. Sizin de bu konudaki açıklamanızı duymak istiyorum Sayın Bakan.

Teşekkür ederim.

BAŞKAN – Teşekkür ediyorum.

Sayın Zozani, buyurun lütfen.

ADİL ZOZANİ (Hakkâri) – Teşekkür ederim Sayın Başkan.

Sayın Bakanım, Değerli Komisyon üyesi arkadaşlarım, değerli bürokratlarımız, değerli basın mensupları; hepinizi selamlıyorum.

Tabii, bu Bakanlık bütçesiyle ilgili olarak sadece problem alanlarını satır başlarıyla sıralarsak on dakika biter. Dolayısıyla mümkün olduğu sürece hızlı konuşup zamanı da verimli kullanmaya çalışacağım.

Öncelikle Hükümetin emek dünyasına yaklaşımından başlamak istiyorum. Ne yazık ki bu Hükümet emeğe bir sömürü düzeni içerisinde yaklaşıyor ve emeğin sömürsünü esas alan bir yaklaşım içerisindedir. Sık sık vurgulanıyor, işte Çin'le eşleştirmeler yapılıyor Türkiye'de. Bu boyutuyla Çin'le benzer yanlarımızın olduğu kesin çünkü bu sömürü düzeni dünyanın başka bir yerinde yok emek sömürsü açısından.

Milyonlarca asgari ücretliden söz ediliyor. Rakam son olarak nedir, bilmiyoruz. Elimizde geçen senenin rakamı var ama bu sene üzerine ne kadar ilave olmuş, onu bilmediğimiz için net bir rakam ifade etmiyorum. 1 milyonun üzerinde maalesef kamuda çalışan asgari ücretliden söz ediyoruz.

Yeri gelmişken siz asgari ücretten vergi muafiyetiyle ilgili bir çalışmadan söz ediyorsunuz ama bu yeterli değil Sayın Bakanım. Zaten bunu kadükleştirdiniz bu çalışmanın kendisini. Asgari ücret değil, açlık sınırı üzerinden bir vergi muafiyetinin getiriliyor olması gerekir çünkü maalesef Türkiye'de açlık sınırı asgari ücretin çok çok yukarısındadır ve bu rakamın baz alınması gerekir diye düşünüyoruz.

Şimdi, çalışanların çalışma koşullarıyla ilgili olarak bazı veriler var. Sizlerle paylaşmak istiyorum.

Şimdi, özellikle işçi ölümleriyle ilgili, iş kazalarıyla ilgili olarak Sayın Bakan iyileşmeden söz ediyor ama zannedirim söylediği iyileşme rakamı ya da baz aldığı iyileşme rakamı 2010-2011 rakamlarıdır. 2011'de 1.563 işçi yaşamını yitirmiş. Bunlar sizlerin rakamları. 2013'te iyileşme dediğiniz şey ilk on ayda 1.017 işçi yaşamını yitirmiş. Bir savaşta bu kadar insan yaşamını yitirmiyor. Günümüz savaşlarında bu kadar insan ölmüyor. Yani iş dünyasında böyle her gün patır patır insanlar ölüyor ve buna karşı hiçbir tedbir alınmıyor.

Bakın, esasında bir tedbir mekanizması vardı ama bu Hükümet özellikle işveren lehine tavır koyarak o tedbir mekanizmasını devreye koymadı; iş güvenliği uzmanlarının istihdamı konusu. "İşverenler üç kuruş para fazla vermesin." diye bu yasayı bir yıl daha ertelediniz ve öyle görünüyor ki bu sene de erteleyeceksiniz. Niye? İşveren üç beş kuruş fazla para vermesin. Eğer devreye konulmuş olsaydı ve İş Güvenliği Yasası çerçevesinde iş güvenliği uzmanları istihdam edilmiş olsaydı emin olun ki bu can kayıpları bu kadar yüksek olmayabilirdi.

Diğer önemli bir faktör, siz istatistik verisi... Yüzde rakamını verdiniz, "Yüzde 36'ya falan indirdik." dediğiniz kayıt dışı istihdam. Rakamsal olarak da ifade edeyim, yaklaşık 7 milyon civarında insandan söz ediyoruz, kayıt dışı çalıştırandan söz ediyoruz ve maalesef, can kayıpları da ağırlıklı olarak bu alandan geliyor ve ne yazık ki Türkiye'de insanlar öldükten sonra sigortalı olabiliyorlar. Son örnek Antep örneğidir. İnsanlar öldükten sonra, yandıktan sonra sigortalı sayılmaya başlıyor. Öncesi ne oluyor? Bu kadar güvencesiz çalışan insan sorunlarına Bakanlık ne zaman el atacak? Bu kadar büyük bir problem alanı. Ne zaman Bakanlık bu konuyla ilgilenecek, doğrusu merak ediyorum.

Taşeronlaştırma bunun bir başka örneği. Ama "Antep" demişken, mesela, son ölen 4 vatandaşın sigortasız olduğu ifade ediliyor. Böyle bir bilgi var ve yaşamını yitirdikten sonra bunların sigortalı sayılmaya başlandığı, ailelere tazminat ödeneceği ifade ediliyor. Peki, buraları kim denetliyor Sayın Bakan? Bu sağlıksız iş ortamlarına ilişkin bir denetim mekanizması niye yok? Taşeronlaştırmayla ilgili, şimdi, siz, esasında yeni bir kavram kullanıyorsunuz; işte, "alt işveren." Fransızcadan çevrilme "taşeron" ifadesi çok itici gelmeye başlayınca İngilizceye başvurduunuz, "subcontracting"ın karşılığı "alt işveren" tanımını getirmeye başladınız, sempatik duruma getirmeye çalışıyorsunuz. Yani isim değiştirerek, yeni bir tanım koyarak bu mekanizma sempatik olmaz Sayın Bakan. Yani bu taşeronlaşma sistemine sizin bir son vermeniz gerekir. Aracı kurumları, aracı alt işveren mekanizmasını bitirmeniz gerekir.

İşçilerin, emek dünyasının örgütlenme hakkına gelince... Şimdi, siz örgütsüzlüğü dayatıyorsunuz çünkü tercihinizi işverenden yana koyuyorsunuz. Genel olarak eğiliminiz "Zengin zengin olsun ki, çalıştırabilsin." diye şey yapıyorsunuz. "Hele bir işverenimiz kazansın, işçi açısından Allah kerimdir." kabilinden olaya yaklaşıyorsunuz. Eğer ki Türkiye'de işçiler, emekçiler örgütlenme hakkına sahip olurlarsa bu rakamlara itiraz edecekleri için siz örgütsüzlüğü dayatıyorsunuz. OECD ortalaması, ortalama hafta çalışma süresi 42,5 saat, AB ortalaması 41,8, Türkiye ortalaması 52,9 saat. Bu tabloda sendikasılaştırmayı dayatmanızı bir şekilde anlıyorum. Sendikalılık oranları itibarıyla da 1950'de yüzde 5 sendikalı bir oranı var, altmış yıl sonra siz 1950 düzeyine tekrar gelmişsiniz. Yıllar itibarıyla, 1990'lı yıllarda yüzde 19,

T B M M

Tutanak Hizmetleri Başkanlığı

Tarih :

Grup :

Giriş:

Sayfa : 24

2000 yılında bu yüzde 10'a düşmüş, 2011'de yüzde 5'e düşmüş; şu anda 1950'nin gerisine düştünüz, yüzde 4,5 sendikali oranı Türkiye'de. Sözleşme kapsamındaki işçi verileri itibarıyla da... Bakın, birkaç ülke örneklerini sizinle paylaşacağım: Almanya yüzde 65, İspanya yüzde 83, İsveç yüzde 90, Fransa yüzde 93, Avusturya yüzde 98, işçilerin sözleşme kapsamında oluş oranıdır. Türkiye'de bu rakam kaçtır? Sadece yüzde 5. Bu bile yeter.

Şimdi, ifade edildi, "İşsizlik Fonu'ndan GAP'a para aktarıldı." diye. Esasında öğleden sonra konuşma isteğimin sebebi oydu çünkü bir bakanlığın tutanaklarını istedim, bu rakamın GAP'a aktarılmadığını kanıtlamak için. Daha geçen hafta içerisinde Kalkınma Bakanlığıyla bu konuyu konuştuk.

MUSA ÇAM (İzmir) – Bizi kandırdılar mı yani?

ADİL ZOZANİ (Hakkâri) – Bu paranın GAP'a aktarılmadığını bu yılki Kalkınma Bakanlığının ifadelerinden, verdiği rakamlardan anlıyoruz. O zaman nereye aktardınız? Bu GAP'a aktarıldığı ifade edilen 10 milyar 211 bin 526 lira nereye aktarıldı? Çünkü Kalkınma Bakanının GAP'a ilişkin verdiği rakamlar içerisinde böylesi bir rakam yok. O zaman nereye aktarıldı? Bunu ifade etmeyeceğim.

İki üç sorun alanı daha var, onları da satır başlarıyla ifade edeceğim ve bitireceğim. Yani Sayın Başkan son üç sayfa...

(Başkanlığa, Başkan Vekili Süreyya Sadi Bilgiç geçti)

BAŞKAN – Tamam, on saniye süre vereceğim, buyurun.

ADİL ZOZANİ (Hakkâri) – Yok, son üç sayfa Sayın Başkan.

Şimdi, 2000 yılı öncesi vergi mükellefi olup da BAĞ-KUR'lu olmayan ve bunu vergi primlerine saydıramayan vatandaşlarımızın sıkıntıları var, çok fazla sayıda değil. Şimdi, böyle sorun alanlarını getirdiğimiz zaman siz sorundan kurtulmak için "Ya, böylesi milyonlarca var, biz nasıl işin içinden çıkacağız?" Sayısı 100 bini geçmiyor. Yani öyle bir mazeretin arkasına sığınmayın, sayısı 100 bini geçmiyor. Emeklilikte yaşa takılanlarda böyle yaptınız, olmayan bir rakamı kamuoyuna telaffuz ettiniz.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

ADİL ZOZANİ (Hakkâri) – 5 milyon, 4 milyon rakamı dolaştı ortalıkta ve sanki devlet emeklilikte yaşa takılanların sorunlarını çözerse batacakmış gibi bir hava yaratıldı. İddialı bir ifade kullanıyorum, bu sayı da 400 bini geçmiyor. Ama hepimizin kapısında bu insanlar mağdur olarak bekliyorlar. Hangi kapıyı açık görürlerse içeri dalmaya çalışıp sorununu anlatmaya çalışıyorlar.

ÇALIŞMA VE SOSYAL GÜVENLİK BAKANI FARUK ÇELİK (Şanlıurfa) - Şu anda bekleyen 600 bin kişi...

ADİL ZOZANİ (Hakkâri) – O zaman milyonlarla ifade ettiğiniz şey neydi Sayın Bakan?

ÇALIŞMA VE SOSYAL GÜVENLİK BAKANI FARUK ÇELİK (Şanlıurfa) – Bekleyen 500 bindi...

ADİL ZOZANİ (Hakkâri) – Bir saniye... O zaman orada anlaşılm. 600 bin, eyvallah...

ÇALIŞMA VE SOSYAL GÜVENLİK BAKANI FARUK ÇELİK (Şanlıurfa) – Prim günü doldurmuş gün bekleyen 600 bin kişi var.

ADİL ZOZANİ (Hakkâri) – Biz de "Onu çözelim." diyoruz.

ÇALIŞMA VE SOSYAL GÜVENLİK BAKANI FARUK ÇELİK (Şanlıurfa) – Ama iki ay önce 500 bindi bu.

ADİL ZOZANİ (Hakkâri) – Tamam, onu çözelim. Geçen sene çözseydiniz bu 400 bindi.

ÇALIŞMA VE SOSYAL GÜVENLİK BAKANI FARUK ÇELİK (Şanlıurfa) – Efendim, bu devam ediyor, onu anlatmaya çalışıyorum.

ADİL ZOZANİ (Hakkâri) – E bugün çözersek Sayın Bakanım...

ÇALIŞMA VE SOSYAL GÜVENLİK BAKANI FARUK ÇELİK (Şanlıurfa) – Ben tartışma için söylemiyorum da yani bilgi açısından...

ADİL ZOZANİ (Hakkâri) – Ama çok iyi oldu araya girdiğiniz, benim söylediğim teyit edilmiş oldu, sizin geçen sene verdiğiniz rakamların tutmadığını da gördük.

ÇALIŞMA VE SOSYAL GÜVENLİK BAKANI FARUK ÇELİK (Şanlıurfa) – Efendim, 2000'den önce işe başlayan 5 milyon...

ADİL ZOZANİ (Hakkâri) – Biz onları söylüyoruz Sayın Bakanım.

ÇALIŞMA VE SOSYAL GÜVENLİK BAKANI FARUK ÇELİK (Şanlıurfa) - ...ama günü bekleyen ve primini dolduran şu anda 600 bin.

ADİL ZOZANİ (Hakkâri) – Biz günü bekleyen ve primini dolduranları...

ÇALIŞMA VE SOSYAL GÜVENLİK BAKANI FARUK ÇELİK (Şanlıurfa) – İki ay sonra 800 bin bu, onu anlatmaya çalışıyorum.

ADİL ZOZANİ (Hakkâri) – O zaman bir an önce çözelim.

BAŞKAN – Sayın Zozani, 2 sayfanız güme gidiyor, ben size söyleyeyim.

ÖZGÜR ÖZEL (Manisa) – Sayın Başkan, Sayın Zozani'nin sözünü kesmeyin, sürece zarar verirsiniz.

ADİL ZOZANİ (Hakkâri) – Yani çok iyi oldu bu karşılıklı sohbet bence...

BAŞKAN – Sayın Özel...

ADİL ZOZANİ (Hakkâri) – Sayın Özel kışkırtmaya çalışıyor, ben anlıyorum ama...

ÖZGÜR ÖZEL (Manisa) – Efendim, ortamda bir barış havası varken siz...

BAŞKAN – Sayın Özel, şimdi siz niye Sayın Zozani'ye böyle bir şey söylüyorsunuz yani? Sayın Zozani kendi hakkını, hukukunu savunur, sizin desteğinize ihtiyacı yok.

Buyurun.

T B M M

Tutanak Hizmetleri Başkanlığı

Tarih :

Grup :

Giriş:

Sayfa : 25

ADİL ZOZANİ (Hakkâri) – Efendim, bu kıdem tazminatları meselesine çok girildi ama konuşmacılarımızın değinmediği bir mesele var. “Terzi söküğünü dikemez.” gibi bir mesele var. Bizim hepimizin Mecliste çalıştırdığı personelin kıdem tazminatları meselesi ne olacak? Danışmanlarımızdan söz ediyorum.

BAŞKAN – Arkadaşlar, bunu bilerek geliyorlar buraya ya, bilerek geliyorlar...

ADİL ZOZANİ (Hakkâri) – Bir saniye...

İZZET ÇETİN (Ankara) – Allah, Allah...

ÖZGÜR ÖZEL (Manisa) – Öyle şey mi olur?

ADİL ZOZANİ (Hakkâri) – Bir saniye... Belediyeye de bilerek giriyorlar. Bakın, sözleşmeli olarak bu insanlar geliyorlar, bizimle sözleşme imzalıyorlar, kimisi dört yıl, kimisi beş yıl, kimisi on yıl burada çalışıyor ve hiçbir kıdem tazminatları yok. Bu bir haksızlıktır, bunun giderilmesi gerekir.

İkinci önemli nokta: Bakın, kamu kurumlarının özellikle... Açık ifade edeyim; ben, böyle, bilmiyorum daha yumuşak, tam da Türkçem yetmediği için de öyle, bağışlayın beni kaba konuşursam. Kamu kuruluşları kıdem tazminatları konusunda, özellikle taşeron uygulamalarında çok ciddi sahtekârlık yapıyorlar.

BAŞKAN – Soyadı değiştirince Türkçeyi de unuttun galiba Sayın Zozani.

ADİL ZOZANİ (Hakkâri) – Ciddi bir sahtekârlık yapıyorlar. Bakın, eğer sözleşmeyi on üç ay imzalarlarsa yasaya göre kıdem tazminatı ödemek durumundalar. Özellikle bir yıl ile sınırlıyorlar, yasadan bir muafiyet kazanıyorlar.

BAŞKAN – Bu malumun ilamı, biliyoruz.

FERİT MEVLÜT ASLANOĞLU (İstanbul) – Beyefendi, siz Hükûmet misiniz?

ADİL ZOZANİ (Hakkâri) – Hepimiz açısından böyledir. Bu sömürü çarkını kim kurmuşsa onun açısından malumun ilamıdır. Ben kurmadım vallahi. Siz kurduysanız sizin açınızdan malumun ilamıdır.

Teşekkür ediyorum.

BAŞKAN – Çok teşekkür ediyorum.

Değerli arkadaşlar, birleşime saat 15.00'e kadar ara veriyorum.

Kapanma Saati: 14.12

İKİNCİ OTURUM

Açılma Saati: 15.02

BAŞKAN: Lütfi ELVAN (Karaman)

BAŞKAN VEKİLİ: Süreyya Sadi BİLGİÇ (Isparta)

SÖZCÜ: Ahmet ÖKSÜZKAYA (Kayseri)

KÂTİP: Vedat DEMİRÖZ (Bitlis)

-----0-----

BAŞKAN – Komisyonumuzun değerli üyeleri, 14'üncü Birleşimin İkinci Oturumunu açıyorum.

Görüşmelerimize kaldığımız yerden devam edeceğiz.

Buyurun Sayın Akçay.

ERKAN AKÇAY (Manisa) – Sayın Başkan, Sayın Bakan, değerli milletvekilleri, Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanlığının değerli mensupları; hepinizi saygıyla selamlıyorum.

Şimdi, Sayın Bakanım, sizi ne ölçüde ilgilendiriyor, doğrusu tam bilemiyorum ama size bugün Manisa'dan taze bir haber vereyim. Ege Linyit İşletmeleri, 292 işçi alımı yapmak üzere müracaatları alıyor ve 6.000 civarında müracaat oluyor ve bunların bir kısmını, Ege Linyit İşletmeleri veya Türkiye Kömür İşletmeleri tarafından tarlaları, arazileri kamulaştırılan vatandaşların ailelerinin çocuklarından işçi alacak ve diğerlerini de bilgisayarda kurayla belirleyeceği ve işçileri seçeceği ilan ediliyor. Ne tesadüftür ki bu bilgisayarla yapılan kura seçiminde, Soma'da ikamet eden Somalı hiçbir işçiye kura tesadüf etmiyor, bu defa da tabii müracaat edenlerde büyük bir infial ve tepki doğuyor. Şu anda vatandaşların talebi, bu bilgisayarla kura seçimine olan güvenlerinin kalmadığı, bu bilgisayarlı seçimin iptal edilmesi, onun yerine, illa kurayla tespit edilecekse torbadan tombala usulü çekilişin yapılması. Şu anda işçiler ayakta.

ÇALIŞMA VE SOSYAL GÜVENLİK BAKANI FARUK ÇELİK (Şanlıurfa) – Özel sektör, değil mi?

ERKAN AKÇAY (Manisa) – Hayır, kamu, Ege Linyit İşletmeleri, Türkiye Kömür İşletmeleri Sayın Bakanım ve ben teyit de ettirdim yani hemen öyle haberi alır almaz size aktarmış da değilim. Yani bu konuyu Hükûmetimizin bir Bakanı olarak vaziyet ederseniz memnun olurum.

Yine, Soma'yla alakalı ve Soma'da sabıkalı bir maden ocağıyla ilgili olarak bazı bilgileri Komisyonla birlikte paylaşmak istiyorum. 20 Ekim 2013 tarihinde Manisa'nın Soma ilçesinde bir maden ocağında çıkan yangında 27 işçimiz ocakta mahsur kaldı ve yapılan müdahale sonunda 26 işçi kurtarılrken 1 işçi –Yunus Güçlü, 49 yaşında ve 6 çocuk babası- hayatını kaybetti. 2011 yılından bu yana Soma'da 8 maden kazası meydana gelmiş ve bunlardan 7'si Uyar Madencilik Şirketinin devletten kiraladığı Darkale maden ocağında meydana gelmiştir, bu bahse konu yangının çıktığı ocak ve firma ve 2011 yılından bu yana bu 7 kazada 11 işçi hayatını kaybetti. Türkiye Kömür İşletmeleri Genel Müdürlüğü ve İl Bölge Müdürlüğü de bu şirketin iş kazalarıyla ilgili ve iş ve işçi güvenliğine ilişkin gereken tedbirleri almadığı ifade edilmiştir. Maden şirketi işletme sahasında gerekli tedbirleri almazken acaba Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanlığımız bu şirketle ilgili ne yapmıştır? Ayrıca bu maden şirketiyle ilgili Bakanlığınıza ve ilgili birimlere defalarca şikâyetle bulunduğu ifade edilmektedir, Enerji Bakanlığınıza, Çalışma Bakanlığınıza şikâyet edildiği ifade ediliyor. Eğer bu doğruysa herhangi bir işlem yapılmış mıdır Bakanlığınızca? Bu Uyar Madencilik veya Uyar Madencilik Şirketinin kiraladığı Darkale maden ocağı Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanlığı tarafından kaç defa denetlenmiştir ve bu denetimlerin sonucu nedir? Bu Uyar

T B M M

Tutanak Hizmetleri Başkanlığı

Tarih :

Grup :

Giriş:

Sayfa : 26

Madencilikte 3 işletme müdürünün devlete toplam 30 milyon lira SSK prim borcu olduğu iddia edilmektedir. Dolayısıyla, bu şirketin devlete primlerini ödemediği doğru mu, değil mi, bilemiyoruz, tabii bu bilgileri en iyi sizler bileceksiniz. Bu şirket primlerini ödemezken acaba bu primlerle alakalı olarak Bakanlığınız hangi işlemleri yaptı? Yaklaşık 800 işçi çalışıyor bu madende ve bu yangından sonra, bu kazadan sonra bu maden ocağı kapatıldı. Şirket işçilerin bir kısmını senelik izne ayırdı, bir kısmını da ücretsiz izinle beklemeye aldı. Bu şirket devlet tarafından kendilerine yeni bir saha verilmesi için işçileri eylem yapmaya zorlamaktadır yani işçiye resmen tehdit ve şantajda bulunmaktadır. “Eğer bana yeni bir saha verilirse -hâlbuki sonradan öğreniyoruz ki bazı kendi uhdesinde olan sahalar da varmış- ben sizin kıdem ve ihbar tazminatınızı da öderim. Maaşlarınızı, haklarınızı da alırsınız. Aksi takdirde, hiçbir hak alamazsınız, ihbar tazminatlarınızı ödemem, kıdem tazminatlarınızda yüzde 30 kesinti yaparım ve size, 2015 yılında başlayacak şekilde taksitlere bölerek senet veririm.” diyerek işçiye baskı altında tutmaktadır. Bu şirket bu kadar pervasızca cesareti nereden almaktadır? Sayın Başkan, Sayın Bakan, değerli milletvekilleri; Sayın Başbakan “Cebine nüfus cüzdanını koyan herkes bu ülkede istediği hastaneye, istediği zaman para ödemeden gidebilecek.” derken, sağlık hizmetleri her geçen gün daha da paralı hâle getirilmektedir ve en son 6486 sayılı Kanun’un 4’üncü maddesiyle özel hastanelerin vatandaşın alabilecekları ilave ücretin oranı yüzde 200’e çıkarılmıştı. 2008 yılında özel hastanede muayene, ileri tetkik ve operasyon geçiren hasta, SGK’nın kendisi için ödediği toplam maliyetin yüzde 30’unu öderken, şimdi, SGK’nın kendisi için ödeyeceği toplam maliyetin iki katına kadar ödeme yapmak durumunda kalacaktır. Benim Bakanlıktan öğrenmek istediğim, şu anda bu yüzde 200’e çıkarılmasından sonra fiilî durum nedir, bir örnekle anlatılabilir mi?

Yine, SGK’nın yeni bir düzenleme hazırlığında olduğu yönünde bilgiler kamuoyuna yansımıştır. Bu düzenlemeye göre 2014 yılından itibaren göz, diş tedavilerinde hastaların cebinden daha fazla para çıkacaktır. Hâlen SGK tarafından karşılanan bazı ilaçların liste dışına çıkarılacağı iddia edilmektedir, bu iddialar doğru mudur?

Yine, 2014 yılında sağlıkta sıkılaştırma tedbirlerinin yürürlüğe gireceğini öğreniyoruz. Sosyal Güvenlik Kurumu, Maliye Bakanlığı, Sağlık Bakanlığı, Kalkınma Bakanlığı ve Hazine Müsteşarlığı kapsamlı bir çalışmayla sağlıktaki temel teminat paketini oluşturacaklar. Temel teminat paketi kapsamı dışında kalan hizmetlerde ise tamamlayıcı sağlık sigortaları devreye giriyor yani SGK’lı olmak yetmiyor, vatandaş bir de özel sağlık sigortasına para verip sağlık paketi satın olmak zorunda kalacaktır. Bunlar, bu söylediklerim doğru mudur, bunu nasıl açıklığa kavuşturursunuz?

Bir diğer önemli husus da, Sosyal Güvenlik Kurumu, özel hastanelerin tüm bölüm ve doktorlarıyla anlaşma yaptığı gibi bazen özel bir hastanedeki, örneğin, ortopedi branşındaki bir doktor ile anlaşma yapıyor ve ortopedi branşındaki diğer 3 doktor ile anlaşma yapmamaktadır. Bunun sonucunda da anlaşmalı ortopedi doktoruna giden fark ödemesi yapmazken veya SGK’nın ödediği farkın dışında bir ücret verirken, anlaşmalı olmayan ortopedi doktoruna giden vatandaş fark ödemektedir.

Yine, Sosyal Güvenlik Kurumu, özel hastanelerde bazı branşlarla anlaşma yaparken bazı branşlarla anlaşma yapmamaktadır. Örneğin, SGK, özel bir hastanenin kardiyoji bölümüyle anlaşma yaparken...

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

(Başkanlığa Sözcü Ahmet Öksüzkaya geçti)

BAŞKAN – Sayın Akçay, lütfen toparlarsanız. Soru varsa sorular kısmında da sorabilirsiniz.

ERKAN AKÇAY (Manisa) – Sayın Başkanım, hemen toparlıyorum.

Yani özel bir hastanenin kardiyoji bölümüyle anlaşma yaparken diğer bölümleriyle anlaşma yapmıyor. Kardiyoji bölümüne giden bir hasta, kardiyoji doktoru tarafından diğer bölümler, örneğin akciğer grafisi için iç hastalıklar veya kolundaki ağrının kalp damarının tıkanması haricinde farklı bir nedeninin olup olmadığının anlaşılması için fizik tedavi, ortopedi veya başka bölümlere yönlendirildiğinde bu bölümler için fark ücreti ödemektedir. Dolayısıyla, “SGK’nın bu uygulaması bu şekilde midir, bu konuyu nasıl açıklığa kavuşturursunuz?” diyor ve sözlerime burada son verip saygılar sunuyorum.

BAŞKAN – Teşekkür ediyorum.

Sayın Kurt, buyurun.

Süreniz on dakika.

KAZIM KURT (Eskişehir) – Teşekkür ederim Sayın Başkanım.

Sayın Bakanım, değerli arkadaşlar; Bakanlık ve bağlı kuruluşlarının bütçelerinin hayırlı olmasını diliyorum öncelikle.

Olaylara hangi taraftan baktığımıza göre gördüklerimiz değişiyor. Sayın Bakanın verdiği rakamlar sanki hiçbir sıkıntı yok, hepsini çözdük gibi de algılanabilir ama bizim söylediğimiz rakamlar ortaya çıkınca çok daha başka bir sorun yaşadığımız da ortaya çıkıyor. Özellikle, Türk-İş’in ve diğer kurumların tespit etmiş olduğu açlık sınırı, yoksulluk sınırı gibi yaşam standartlarını belirleyen rakamlara baktığımız zaman Sayın Bakanın verdiği bütün rakamların bunun altında kaldığını yani asgari ücretle çalışan bir kişinin aç, normal çalışan bir memurun da yoksul olduğu anlaşılıyor. O hâlde bunu düzeltecek ekonomik önlemleri almadığımız sürece Bakanlığımızın sürekli tartışılmaya mahkûm olduğunu bilmemiz gerekiyor.

Bakanlık, olayları değerlendirirken hep kendi cephesinden yorumlar getirerek farklı tabloları çıkarıyor. Ben şöyle bir şey sunmak istiyorum hazıruna: 2002 aralığında asgari ücret 332 lira 80 kuruş; işveren payı 82 lira, işçi payı 66 lira. 2013 kasımında asgari ücret 1190 lira olmuş; işveren payı 168 lira, işçi payı 217 lira. Yani tersine, işçi aleyhine bir ilerleme olmuş. Demek ki burada olayları nereden gördüğünüz önemli. Hem bu tespitten yola çıkarak hem de kurumlarınız ve Bakanlığınızla ilgili Sayıştay raporlarından yola çıkarak bu sonucu net olarak kabul etmemiz gerekir diye düşünüyorum.

Bakanlığınız, Sayıştaya yeterli bilgi belge vermediği için görüş bildirilememiş. Sosyal Güvenlik Kurumu Başkanlığı için çok ciddi eleştirilerle, 32 noktada hata tespiti yapmak suretiyle ki bunların birçoğunda kamu zararı olduğu bu açıklamalara göre kesin. Türkiye İş Kurumuyla ilgili de hukuka aykırı işlemler yapıldığı tespit edilmiş şeklinde bir

T B M M

Tutanak Hizmetleri Başkanlığı

Tarih :

Grup :

Giriş:

Sayfa : 27

raporlama yapılmış. Bu raporlardan ben şöyle algılıyorum: Sürekli, işverenler lehine olan işlerde hep ayrıcalıklı davranılmış ama işçi o kadar korunmamış, kollanmamış, prim alacaklarını toplayamamış, zaman aşımına uğratmış. İşçiden primi kesiyor zaten işveren. Dolayısıyla, bunun birinci derecede sorumlusu, muhatabı işveren. Yine, eksik ve bildirilmeyen primlerden dolayı ciddi kayıplar var. Spor kulüpleriyle ilgili yanlış değerlendirmeden ya da kayıtsızlıktan kaynaklanan hatalar var. Bu doğrultuda, değerlendirmeleri yaptığımız zaman işsizlik sigortasıyla ilgili getirilen eleştiriler var altı-yedi noktada. İşsizlik sigortasıyla ilgili olumsuzluklar, önümüzdeki dönemin en çok tartışılacak konularından birisi olan kıdem tazminatı fonunda da aynı endişeleri taşımamıza neden olur. Kıdem tazminatını garanti altına alacağız diye işvereni sorumluluğundan kurtararak bir havuza atmayı düşündüğünüz sürece, hem iş güvencesini hem de o garanti dediğiniz fırsatı yakalama şansınız olmayabilir.

Yine, özel sağlık sunucuları ile ilgili ciddi kayırmalar olduğu tespit ediliyor raporlarda ve bu doğrultuda bizim hangi işlemi, nasıl gerçekleştireceğimizi hep birlikte yeniden gözden geçirmemiz gerekiyor. Bu işler, olumsuzluklar çalışma yaşamının tamamında var. Hem çocuk işçilikte var hem kadınların çalışmasında var hem engellilerin hem eski hükümlülerin; dolayısıyla, dezavantajlı gruplar dediğimiz grupların tamamının çalışma koşulları olumsuz. Peki bunları nasıl olumlu hâle getireceğiz? Çok ciddi bir denetimle. Denetimi yapacak ortam sağlanabilmiş mi? Teftiş Kurulu başkanlığında 2.120 eleman kadrosu var, o kadar eleman olması gerekirken maalesef 1.200 civarında insan çalışıyor. Bunların eksikliklerinin tamamlanması, bunların çalışma koşullarının düzene sokulması gerçekten çalışma yaşamındaki denetimi belli bir oranda düzene sokabilir ama Bakanlığın bu konuda bir talebi de yok, bir çalışması da yok.

Yine, kamu personelinin çalışmasıyla, işe alınmasıyla ya da onların ücretlerinin düzene sokulmasıyla ilgili konularda da Devlet Personel Başkanlığı çok aktif bir biçimde işin içinde değil ve hâlâ şöyle bir tanımlamadan yola çıkarak, sizin kaynaklarınızda da var... Millî güvenlik siyasetine göre bu işte bir tartışma yapılır. Millî güvenlik siyaseti şu anda nedir? Çalışma yaşamını nasıl etkiler? Çalışma yaşamındaki koşulları ne kadar etkiler? Bunun da bilinmesinde yarar olduğunu vurgulamak istiyorum. Türkiye’de kayıt dışı ekonomi yürüdüğü sürece, kayıt dışı istihdamın önünü alamadığımız sürece “Bakanlığınızın yapmak durumunda olduğu işleri en iyi şekilde yaptık.” deme şansımız yok. Yani, hem çocuk işçilikte hem kadın işçilikte hem tarımdaki işçilikte üstelik hem de sanayideki işçilikte ciddi anlamda kayıt dışı bir istihdam düzeni var. Bunu aşmanın yolunu bulamadığı sürece, insan haklarının en temelinden olan çalışma hakkını ve güvencesini sağlayamamış bir Bakanlık oluruz, bu da bizi doğru yere getirmez.

“İntibak yasasını yaptık, gerçekleştirdik ve uyumu sağladık.” dediniz. Bu noktada nasıl bir uyum sağlandı? Nasıl bir olumlu gelişme oldu? Bunu niçin emekliler hissedemiyor? Bunu anlamakta güçlük çekiyorum çünkü intibak yasasını yapmadınız. Yine, çeşitli gelirleri olan, çeşitli maaşları olan emeklilerimiz var, aynı koşullarda çalışmış, prim yatırmış olduğu hâlde farklı pozisyonda maaş alan emeklilerimiz var. Bunun çözümü, bunun gerçekleştirilmesi ancak Cumhuriyet Halk Partisinin önerdiği noktadaki intibak yasasının gerçekleşmesiyle olur. Eğer bunu gerçekleştirmez ve bu doğrultuda olumlu adımlar atamaz isek, Türkiye’de emeklilerimizin hiçbir güvencesinin olmadığını ve olamayacağını bir kez daha vurgulamakta yarar görüyorum çünkü Türkiye’deki emeklilerimizin harcama kapasitesi, harcama koşulları oldukça kötü ve zayıf.

Yine, BAĞ-KUR emeklisinin aldığı emekli maaşı yirmi günlük beslenmesine, işçi emeklisinininki yirmi yedi günlük beslenmesine, memur emekli aylığı açlık sınırında. Yani, Türkiye’de 1.000 lira civarında bir emekli maaşıyla hangi memurun nasıl geçineceği noktasında bir kere ciddi bir açıklama ve ciddi bir değerlendirme yapmak durumundayız.

Sağlık harcamalarıyla ilgili olumsuzlukları biraz önce arkadaşlarımız anlatmaya çalıştı. “Bu alan en önemli, en başarılı olduğumuz alan.” diye iddia ettiğiniz bu alanda Sosyal Güvenlik Kurumu ciddi zaafılar içerisinde, onu Sayıştay raporlarından çok net anlıyoruz çünkü eleştirilerinin...

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Sayın Kurt...

KAZIM KURT (Eskişehir) – Bitiriyorum efendim.

BAŞKAN – Teşekkür ederim.

KAZIM KURT (Eskişehir) – ...yüzde 90’ı sağlık hizmetini temin eden kurumların yapmış olduğu yanlışlıkları tespitle ilişkili. Bu tespitlere rağmen, Bakanlığın sadece “Evet, bunlar yanlışmış, bir daha yapmayacağız.” demesi bile raporların haklı olduğunu, uygulamaların yanlış olduğunu ortaya koyuyor. Bunu da dikkatinize sunmak istedim.

Tekrar bütçelerinizin hayırlı olmasını diliyorum.

Teşekkür ediyorum.

BAŞKAN – Teşekkür ediyorum.

Sayın Kalaycı, hazırsanız size söz verebilirim.

MUSTAFA KALAYCI (Konya) – Varsa sonra...

MÜSLİM SARI (İstanbul) – Ben konuşabilir miyim?

BAŞKAN – Siz konuştunuz mu Sayın Sarı?

MÜSLİM SARI (İstanbul) – Yok, konuşmadım.

BAŞKAN – Tamam, Sayın Sarı’ya vereyim, daha sonra siz alın.

MÜSLİM SARI (İstanbul) – Teşekkür ederim Sayın Başkan.

BAŞKAN – Süreniz on dakika.

Buyurun.

MÜSLİM SARI (İstanbul) – Değerli Komisyon üyeleri, Sayın Bakanım, değerli bürokratlar, sayın basın mensupları; hepinizi saygıyla selamlıyorum.

Şimdi, önemli bir Bakanlığın bütçesini görüşüyoruz, Sayın Bakanın sunumunu da dikkatlice izlemeye çalıştım. Birkaç tane hususta görüşlerimi paylaşmak istiyorum Sayın Bakanım.

T B M M

Tutanak Hizmetleri Başkanlığı

Tarih :

Grup :

Giriş:

Sayfa : 28

İstihdamla ilgili, özellikle istihdam ve iş gücü piyasasındaki gelişmelerle ilgili sunumda aktardığınız bilgileri dikkatlice izledim ama birkaç tane noktayı bence vurgulamakta fayda var. Onlardan biri şudur Sayın Bakanım: 2009 yılında yüzde 14'lere ulaşmış bir işsizlik oranı vardı ve krizin hemen sonrasında bu yüksek noktadan aşağıya doğru inmeye başladık fakat geçen senenin sonbaharından itibaren işsizlik rakamları yeniden yukarı doğru dönmeye başlamıştır yani işsizlikte bir trend değişikliği söz konusudur geçen senenin sonbaharından itibaren. Bu zaten hedeflere de yansıyor yani büyümenin bu kadar düşük olduğu Türkiye gibi bir ülkede, genç işsizlerin, gençlerin olduğu, her yıl 600 bin, 700 bin insanın istihdam havuzuna girdiği bir ülkede yüzde 2-3 büyümeler Türkiye için zaten işsizlik demek. Bütün tarihsel veriler gösteriyor ki Türkiye'de yüzde 5 civarında bir büyüme sağladığımızda ancak işsizlik rakamları sabit kalabilmiş, onun üzerine çıktığımız zaman istihdamda daha olumlu gelişmeler oluyor, zaten bu sizin programınıza da yansımış. Siz 2012 yılında, bir önceki OVP'de işsizlik hedefini yüzde 9 olarak koydunuz, biz de bunun asla gerçekleşmeyeceğini söyledik. Nitekim 9,2 olarak revize edildi, bu senenin işsizlik rakamını da yüzde 8,9'dan 9,5'a revize ettiniz ama ağustos rakamları işsizliğin mevsimsel etkilerden arındırılmış hâliyle yüzde 10,1 olduğunu bize gösteriyor, arındırılmamış hâli 9,8; geçen senenin aynı ayı 8,8; 1 puanlık bir artış var geçen seneden bile. Dolayısıyla, işsizlik yeniden çift haneli rakamlara doğru gidiyor. Bu seneyi biz muhtemelen çift haneli işsizlik rakamlarıyla tamamlayacağız, şimdiden OVP hedeflerine ulaşmak imkânsız gibi görünüyor 2013 yılı için. Orta vadede baktığımız zaman yani 2014, 2015 ve 2016 işsizlik rakamlarının da gerçekçi olmadığını görüyoruz çünkü büyüme oranları hedefleri gerçekçi değil. Bunun ayrıntılarına girmek istemiyorum, daha önceki bakanlık bütçelerinde ayrıntılı olarak tartıştık. Şimdi, siz, büyümelerin potansiyel büyümenin altında olduğu bir dönemde iş gücüne katılım oranının da artacağını -ki 1 puan artırıyorsunuz 2016 sonunda- ve buna rağmen işsizlik oranının düşeceğini iddia ediyorsunuz, bu hiç gerçekçi değil, bunu belirtmek isterim.

Bir başka şey Sayın Bakanım, genellikle siz bütün sunumlarınızda -bütün bakanlar aynı şeyi yapıyor- 2012 üzerinden, 2002 üzerinden ve 2002 sonrasında bir değerlendirme yapıyorsunuz. Ama, biraz perspektifi geçmişe götürürsek şu rakamları da size hatırlatmak isterim: 1980'li yılların işsizlik ortalaması yüzde 8,3'tür Sayın Bakan. 1990'lı yıllar -kayıp on yıl- koalisyon hükümetleriyle sürekli olarak hükümetlerin dağıldığı yıllar, siyasal istikrarsızlığın olduğu yıllar. Siz siyasal istikrarla övünüyorsunuz ya, istikrarla Türkiye'nin büyüdüğünü, işsizliğin azaldığını söylüyorsunuz ya, 90'lı yıllarda işsizlik ortalaması yüzde 8,2'dir, şu anda işsizlik rakamı yüzde 10. Dolayısıyla, perspektifi biraz geriye götürdüğünüzde, bu Hükümetin çözemediği en önemli sorunun işsizlik ve istihdam sorunu olduğu ortaya çıkar. Bakın, üstelik iş gücü piyasasına ilişkin, yapısal sorunlara ilişkin birkaç tane rakam daha vereyim, bu durumun vahametini gösteriyor. İş gücüne katılım oranını artırmakla övünüyorsunuz, yüzde 51, evet, ağustos rakamı ama OECD ortalaması, Avrupa Birliği ortalaması yüzde 70'lerde. Türkiye'de yaklaşık 26 milyon 949 bin kişi yani 27 milyon istihdam havuzunda olan kişi istihdam piyasasının dışında, bunları zaten istihdam piyasasının dışında kabul ediyoruz. Türkiye'de genç nüfusta işsizlik oranı yüzde 18,7; geçen sene aynı ay 17,2'ymiş, yüzde 18,7 Türkiye resmî rakamları. Tarım dışı işsizlik oranı yüzde 12,3; kadınların iş gücüne katılım oranı yüzde 31, OECD ortalaması yüzde 60. Yani, on bir yıl bir hükümet dönemi için hiç fena değildir, cumhuriyet tarihi için önemli bir kısmı ifade eder ama on bir yıllık hükümetleriniz döneminde işsizliğe ilişkin, istihdama ilişkin hiçbir problemi çözemediğinizi göstermiyor bu rakamlar, devletin resmî rakamları ve bu zaviyeden baktığımız zaman, orta vadeli hedeflere baktığımız zaman, dünyanın içinden geçtiği konjonktüre baktığımız zaman, 2023 için koymuş olduğunuz hedeflerin de çok gerçekçi olmadığını ve anlamsız olduğunu bugünden söyleyebiliriz. İşsizlik oranı yüzde 5 hedefi koyuyorsunuz, hiç gerçekçi değil, istihdam 55, kadınlarda 41 iş gücüne katılım oranı; bu bir.

Sayın Bakanım, ikinci konuşmak istediğim nokta işsizlik sigortasına ilişkin. Arkadaşlarım bunun ayrıntılarını konuştular, ben çok ayrıntıya girmeyeceğim. Sadece, işsizlik sigortasından yararlanan kişi sayısının son derece az olduğunu birkaç veriyle söylemek isterim. İşsizlik sigortası bu hâliyle bir işsizlik sigortası olma işlevinin çok gerisindedir, çok ötesindedir. Şimdi, 31 ekim tarihi itibarıyla 10 milyar 249 milyon gelir var, ödediğimiz sigorta gideri sadece 1 milyar 62 milyon, yüzde 10. Yani topladığınız gelirin ancak yüzde 10'unu işsizlik sigortası primi olarak belirtiyorsunuz. İşsiz sayısı 2 milyon 806 bin ki bu mevsimsel etkilerden arındırdığınızda daha yukarı çıkar ama yararlanan kişi sayısı sadece 343 bin yani yüzde 12. Çok dar, amaca hizmet etmeyen bir işsizlik sigortası var Türkiye'de ve onun gelirlerini de farklı yerlerde kullanıyorsunuz. Kesinlikle amaca hizmet etmeyen bir işsizlik sigortası durumu söz konusu.

Bir başka sorun, emeklilikte yaşa takılanlar. Sayın Bakanım, şimdi, Türkiye tabii ki 43 yaşında, 38 yaşında, 40 yaşında emeklilerin olmaması gereken bir ülke. Bununla ilgili bir yasal düzenleme yapıldı. Ancak, geçiş dönemi daha iyi dizayn edilebilir yani belirli bir yaşa gelmiş olan insanların çalışmaları söz konusu olamıyor. Bu kadar çok genç işsiz olduğu bir ülkede yaşı belirli bir yaştan üzerine çıkmış olan insanların işgücü piyasasından iş temin etmesi ve iş bulması olanaksızdır. Dolayısıyla, bu geçiş dönemine ilişkin parametrelerin bir kez daha düşünülmesinde fayda var diye düşünüyoruz. Sosyal güvenlik kurumlarının gayrisafi yurtiçi hasılaya oranı, açığın yurt içi hasılaya oranı sürdürülebilir noktalardadır. Örneğin, devlet katkısı hariç prim geliri 116 milyar, emekli aylıkları 119 milyar. Yani, asıl açığı biz biraz sağlık harcamalarından veriyoruz, emekli primiyle emekli aidatları arasında kabaca bir denge var aslında. Dolayısıyla, bu emeklilikte yaşa takılan arkadaşların da sayılarının çok fazla olmadığını biliyoruz. Bu geçiş döneminin parametrelerini bir kez daha gözden geçirmenizin faydalı olacağını düşünüyorum.

Bir başka nokta Sayın Bakanım, sendikasıylaştırmayla ilgilidir. Yine, sendikadan gelen, işçi dünyasından gelen arkadaşlarımız bununla ilgili değerlendirmelerde bulundular. Ben sadece şunu söylemekle yetineyim: Bugün, sendikanın çalışan işçilere oranı sadece yüzde 8'lerde, 9'lardadır. Bu hem OECD ortalamasının hem Avrupa Birliği ortalamasının hem de çağdaş ülkeler ortalamasının çok altındadır ve AKP dönemi boyunca da bu düşmüştür, düşmektedir.

Çocuk işçiler meselesi; bunu çok fazla konuşmadık, sunumunuzda da bununla ilgili ayrıntı yok ama size birkaç tane rakam vereyim: 2012 itibarıyla TÜİK'in rakamlarına göre 89 bin tane çocuk işçisi var. Yani, yaşı 6 ile 14 arasında olan 292 bin kişi, yaşı 15 ile 17 arasında olan 601 bin kişi, toplam 893 bin kişi. DİSK'e göre ev işlerinde çalışanları da dâhil ettiğimiz zaman -ki bu rakam 7 milyon 503 bindir- yaklaşık 8 milyon 397 bin çocuk işçisi var. Bu rakam 1999 yılında 4

T B M M

Tutanak Hizmetleri Başkanlığı

Tarih :

Grup :

Giriş:

Sayfa : 29

milyon 447 binmiş Sayın Bakan. Çocuk işçiliğinde çok ciddi bir artış var. Bunların yüzde 50,2'si okula dahi gidemiyorlar ve Mayıs-Ağustos arasında yaklaşık 35 tane çocuk işçinin öldüğüne dair bir istatistik var elimizde. Çocuk işçilerin bu durumlarının iyileştirilmesi, bunların istihdam piyasasının dışında tutulması ve eğitimleri için toplumsal yaşama orta ve uzun vadede daha rahat adapte olabilecek olanaklara kavuşturulmasının sağlanması da Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanlığının en başta gelen görevlerinden biridir diye düşünüyorum.

Onun dışında, grev yasağı, kıdem tazminatlarına ilişkin düzenlemeler konusuna çok giremeyeceğim, vaktim kalmadı. Zaten arkadaşlarım gereğini söylediler.

Bütçenizin hayırlı olmasını diliyorum.

(Başkanlığa Başkan Vekili Süreyya Sadi Bilgiç geçti.)

BAŞKAN – Teşekkür ediyorum Sayın Sarı.

Sayın Seçer, buyurun.

VAHAP SEÇER (Mersin) – Teşekkür ederim Sayın Başkan.

Sayın Başkan, Sayın Bakan, değerli milletvekilleri, değerli bürokrat arkadaşlarımız, değerli basın mensupları; hepinizi saygıyla selamlıyorum.

Sayın Bakan, Bakanlığınızın bütçesindeki artış oranı genel ortalama artışa göre yani 2013 bütçe ödeneğiyle 2014 bütçe ödeneğine göre, genel ödeneğe göre oldukça aşağı seviyelerde, yüzde 1,9 civarında bir artış söz konusu. Konu sosyal güvenlik olunca dipsiz bir kuyu. Türkiye'nin belki de ekonomik anlamda da en fazla başını ağrıtan konulardan bir tanesi. Bu düşük artış oranını, herhâlde biraz sonra soru-cevap bölümünden sonra soruları yanıtlarken hangi amaçla böyle bir bütçe artışına gidildiğini bize açıklayacaksınız diye düşünüyorum.

Çalışma hayatını düzenliyorsunuz, bir tarafta işçi bir tarafta işveren. Türkiye'de bu sosyal sınıflar arasında evvel eski sanki bir çatışma ortamı, bitmek tükenmek bilmez bir kavga varmış gibi bir imajı var bu alanda. Aslında, çağın Türkiye'sinde artık bu imajı da ortadan kaldırmamızın zamanının gelip hatta geçtiğini düşünüyorum. İki unsur da -bir tarafta işveren bir tarafta işçi- çalışma hayatını tamamlayan en önemli iki unsur, iki öge.

Bir, kıdem tazminatı konusu var; günlerdir sizi de meşgul ediyor, basını da meşgul ediyor, arkadaşlarımız bu konuya da değindiler. Bu konuyu bir an önce çözmeniz gerekiyor. Türkiye'nin gündeminden, kendi gündeminizden düşürmeniz gerekiyor. Aklın yolu bir. Bu anlamda geçmişin deneyimleri var ve bu konuda da birçok davalar var, iş davalarının önemli bir kısmı da bu konuyla ilgili. Burada aslında tabii ki uzman arkadaşlarımız çalışıyor, her iki tarafın işçi- işveren görüşlerinizi mutlaka alıyorsunuz ama mevcut yasalar aslında uygulansa, belki de bunun üzerinde birtakım iyileştirmeler yapılırsa bu sorun çözülebilir diye düşünüyorum.

Türkiye'nin en önemli, ekonomik anlamda değerlendirilmesi gereken konularından bir tanesi kayıt dışılık. Bu kayıt dışı istihdam, kayıt dışı ekonomi, vergi adaletsizliği, bunlar gerçekten Türkiye'nin bir an önce çözmesi gereken konulardan biri. Kayıt dışı istihdam azımsanamayacak kadar yüksek oranda, yüzde 40 civarlarında. Özellikle tarım sektöründe, tekstil sektöründe kayıt dışı istihdamın yoğun olarak yaşandığını görebiliriz. Her iki taraf açısından -hem çalışanlar açısından hem işverenler açısından- önemli sorunlarla karşı karşıya bırakılan bir konu diye düşünüyorum. İşveren açısından haksız rekabetin olduğu ortamlara sebebiyet veren bir konu. Diğer taraftan, devlet açısından önemli, Sosyal Güvenlik Kurumuna önemli açıklar verdiriyor. Bir tarafta, kayıt içi çalışan işçilerden kesilen kesintiler, aktarılan kaynaklar, diğer taraftan bu kaynaklardan yoksun kalınıyor. Bir diğer taraftan çalışanlar açısından da sıkıntılı, hiçbir güvencesi olmadan yıllarca çalışmak durumunda kalınıyor. Peki, bunu nasıl önlememiz gerekiyor? Bakanlığın bu konuda aldığı tedbirlerin yetersiz olduğunu düşünüyorum. Bu anlamda, denetimlerin çok daha fazla yapılmasını, bu alanın zapturapt altına alınmasının doğru olduğunu düşünüyorum.

Şimdi, güncel konulardan bir tanesi, kayıt dışı istihdamla bağlantılı Suriyeli sığınmacılar konusu Sayın Bakan. Bu konuda oldukça yoğun şikâyetler alıyoruz. Ben Mersin Milletvekiliyim. O bölgede, Suriye sınırında bulunan illerden aldığımız yoğun şikâyetler bizim Mersin ilinden de geliyor. Son derece yoğun sığınmacının yaşadığı bölgeler. Bizim o bölgelerde, özellikle tarım sektöründe, tekstil sektöründe Suriye'den gelen sığınmacıların çalıştığını görebilirsiniz. Düşük ücretlerle çalıştırılıyor bu insanlar. E zaten malumunuz, mevcut kendi iş sorunlarımız, çok yüksek derecede işsizlik oranıyla karşı karşıya olduğumuzu herkes biliyor. Üstüne üstlük bu sorun da üzerine gelince katmerli sorun hâline geliyor. Geçtiğimiz günlerde bir muhtar aradı beni; mahallesinde Suriyeli sığınmacıların yaşadığını ve bu insanların tarım sektöründe çalıştığını söyledi. Buraya kadar bir şey yoktu. Bizim o bölgede birçok zirai işletmede çalışan işçiler zaten kayıt dışı çalışıyor ama burada çalışanlar sığınmacı Suriyeliler.

İkinci bir tuhafıma giden konu: Bir yetkiliyi aradım, bu konudan bahsettim. Sayın Bakan bana şöyle cevap verdi, dedi ki: "Vali, kaymakam bizden, bu tip çalışanlara göz yummamızı istiyor." Bakınız, tekrar ediyorum: "Vali ve kaymakam, bu şekilde kayıt dışı çalışan sığınmacılara, çalışma izni olmadan çalışan sığınmacılara göz yummamızı istiyor."

Bu konuyu değerlendirmenizi istiyorum. Biliyorsunuz, sadece çalışma hayatında değil, sığınmacılar konusunun Türkiye'nin birçok alanında özellikle yarattığı sosyal sorunlar, Türkiye ekonomisine getirdiği ek yükler, parasal yükler, gerçekten sosyal hayatta yarattıkları asayiş sorunları, bunlar artık çekilmez bir hâl aldı diye düşünüyorum.

Sayın Bakan, BAĞ-KUR borcu olan vatandaşlarımız var; bu vatandaşlarımız BAĞ-KUR mükellefi, BAĞ-KUR'dan sosyal güvenlik kaydı olan insanlarımız ancak bunlar bir şekilde işlerini kaybetmiş insanlar; esnafılık yapıyor, ticaret erbabı ya da KOBİ sahibi, işi bozulmuş, BAĞ-KUR primlerini ödeyememişler, belirli bir yaşa gelmişler, Hükümetin düzenlemelerinden, af kanunlarından da faydalanamamışlar. Hasılı, bunların sorunları devam ediyor.

Bu konuda Bakanlığınızın yeni bir yasal düzenleme çalışması var mı geriye dönük borçlarının yapılandırılması konusunda ya da bunların ödemelerine ilişkin kolaylaştırıcı birtakım uygulamalar yapılması konusunda yasal çalışmalarınız var mı? Onu öğrenmek istiyorum.

T B M M

Tutanak Hizmetleri Başkanlığı

Tarih :

Grup :

Giriş:

Sayfa : 30

E-haciz uygulaması konusu var sosyal güvenlik primlerini yatırmayanların e-haciz uygulamasıyla bu borçlarının tahsili yönünde. Sanıyorum, şu anda da Antalya'da bir pilot uygulama var. 2014'ün Martında da bu uygulamaya diğer illerde de geçilecek.

Ancak, işveren borçlarından ziyade BAĞ-KUR primlerini ödeyemeyenlerin e-haciz konusunda önemli sıkıntılarla karşı karşıya kalacaklarını düşünüyoruz. Zira, BAĞ-KUR'lu yurttaşlarımız BAĞ-KUR primlerini ödemediği takdirde zaten sağlık hizmetlerinden faydalanamıyorlar. Dolayısıyla, çok zor sıkıntılar yaşamayan, çok ödeme güclüğü içerisinde bulunmayan yurttaşlar zaten bu primlerini öderler. Yani sağlık hizmetlerinden faydalanamama pahasına parası olan insanlar keyiflerinden bu borçlarını ödememezlik yapmazlar. Dolayısıyla, özellikle BAĞ-KUR mükellefleri açısından e-haciz uygulamasının önemli sorunlar doğuracağını düşünüyorum, bu konuda farklı bir çalışma yapılmasının daha doğru olacağını düşünüyorum.

Sendikalar konusunda söyleyeceğim bazı değerlendirmeler var. Özellikle son zamanlarda kamuda Hükûmetin - maalesef diyorum- güdümünde bazı sendikalar oluştu değişik meslek gruplarında, değişik alanlarda. Hükûmetin desteğiyle, Hükûmetin himayesiyle bu sendikalar güçleniyor. Bir tarafta diğer sendikalarla haksız bir şekilde rekabet ortamına sürükleniyor, diğer taraftan da iş barışı anlamında, sanki -tırnak içerisinde söylüyorum- Hükûmetin arka bahçesi gibi bir pozisyonda görüntü veriyorlar.

İZZET ÇETİN (Ankara) – Niye tırnak açıyorsun, doğrudan söyle.

VAHAP SEÇER (Mersin) – Bu konuda Hükûmetin bu yanlıştan bir an önce dönmesini, sendikaların üzerinden elini çekmesini istiyorum.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Sayın Seçer, lütfen toparlar mısınız.

VAHAP SEÇER (Mersin) – Teşekkür ediyor, saygılar sunuyorum.

BAŞKAN – Teşekkür ediyorum.

Sayın Muş...

MEHMET MUŞ (İstanbul) – Sayın Başkan, Sayın Bakanım; ben de Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanlığı bütçemizin ülkemiz, milletimiz için hayırlı olmasını temenni ediyorum.

Özellikle iş sağlığı ve güvenliğiyle alakalı çıkardığınız yasayla, iş sağlığı ve güvenliğinin belli bir standarda çıkarılmasıyla alakalı büyük bir adımı atmış olduk. Lakin ben bir konuyu, özellikle gelen bir şikâyetle burada Sayın Bakanımıza iletmek istiyorum.

Özellikle A ve B sınıfı iş sağlığı ve güvenliği uzmanı sıkıntısı yaşanıyor. Mesela bir inşaat yapacak olan girişimci bu A veya B sınıfı iş sağlığı ve güvenliği uzmanından bir tanesini bulundurması gerekiyor veya bir danışmanlık alması gerekiyor fakat bunların sayısı piyasada çok fazla olmadığı için çok yüksek fiyatlar, ücretler talep edilebiliyor.

Bununla alakalı hem A hem B iş sağlığı, güvenliği uzmanının sayısının artırılması noktasında bir çalışma var mı? Çünkü bunların sayısı yeterli olmadığı için, inanım, çok yüksek fiyatlar talep edilebiliyor. Bununla alakalı şikâyet alıyoruz özellikle iş dünyasından. Bununla alakalı ne yapılacak? Ben bunu Sayın Bakanımıza buradan sormak istiyorum.

Teşekkür ediyorum.

BAŞKAN – Teşekkür ederim.

ADİL ZOZANİ (Hakkâri) – Kayıtlara geçmesi açısından söylüyorum, iş güvenliği uzmanı sayısı...

BAŞKAN – Kayıtlara geçmez böyle.

Sayın Kalaycı...

MUSTAFA KALAYCI (Konya) – Sayın Başkan, Sayın Bakan, değerli milletvekili arkadaşlarım, kıymetli bürokratlar, sayın basın mensupları; hepinizi saygılarımla selamlıyorum.

"Bütçe çalışanlara ve emeklilere ne getiriyor?" buradan başlayacağım ve daha sonra da Sayıştayla, Sayıştay denetimiyle ilgili devam edeceğim.

2014 yılı bütçesi ve programı asgari ücretlilere ocak ve temmuzda yüzde 3 oranında zam yapılmasını öngörüyor. Bugünkü asgari ücrete göre ocakta 24 lira, temmuzda 24 lira 75 kuruş; programdaki öngörülen oran bu.

Hükûmet ile yandaş sendikanın birlikte belirlediği kamu çalışanlarıyla ilgili maaş zammı ise brüt 175 lira, neti kabaca 120 lira.

Kamu çalışanlarından emeklilere yani memur emeklilerine gelecek artış ise, aylık bağlama oranına göre değişmekle birlikte yine o da aynı civarda, 120, 130, 140 lira civarında.

SSK ve BAĞ-KUR emekli aylıklarıyla ilgili olarak programda ocak ayı için yüzde 2,85; temmuz ayı için yüzde 2,36 aylık artışı öngörüldü.

Ben burada şu hususu Komisyonumuzun ve Sayın Bakanın dikkatine getirmek istiyorum: Tabii, memur maaşlarında taban aylığında artış yapıldığı için memur maaş katsayısında bir değişiklik yok. Bu durum özellikle 65 yaş aylığı alan yaşlılarımız, muhtaç, engelli aylığı alan engellilerimiz ve bunlar gibi memur maaş katsayısına bağlı yapılacak ödemelerde negatif bir durum ortaya koyuyor. Yani eğer biz bütçe kanununa bir hüküm getirmezsek maaş artışı alamayacak, yaşlılarımız, engellilerimiz gibi birçok kesime herhangi bir artış verilemeyecek.

Aslında, bunu hep söylüyoruz, 800 lira düzeyindeki asgari ücret sefalet ücretidir.

Sayın Bakanım, asgari ücretli geçinemiyor, taşeron işçilerimiz geçinemiyor, emeklilerimiz aldıkları aylıklarla geçinemiyor. Bakın, TÜRK-İŞ'in en son 4 kişilik bir ailenin gıda harcamasıyla ilgili tespiti ne kadar? 1.064 lira 26 kuruş.

Yine hatırlarsanız, TÜİK'in Asgari Ücret Komisyonuna sunduğu çalışmada tek 1 işçinin toplam aylık harcaması 2012 Kasım itibarıyla 1.025,40 lira yani 1.025 lira 40 kuruş.

Dolayısıyla, bu rakamlara baktığınız zaman asgari ücretin, emeklilerin aldıkları aylıkların açlık sınırının altında olduğunu görüyoruz.

T B M M

Tutanak Hizmetleri Başkanlığı

Tarih :

Grup :

Giriş:

Sayfa : 31

Şunu ifade edeceğim: Sayın Bakanım, geçimine aldıkları aylıklar yetmediği için gerek asgari ücretle çalışanlar gerekse emeklilerimiz tüketici kredisi kullanma ve kredi kartı kullanma yoluna giderek borç batağına girmişlerdir. Bunu, Merkez Bankası raporlarından çok net olarak görüyoruz. Merkez Bankası raporlarında diyor ki: "Tüketici kredisi kullananların yüzde 53,4'ü ücretli çalışanlar." Yine, "Yüzde 37,9'u 1.000 liranın altında geliri bulunanlar." diyor. Dolayısıyla, Sayın Bakanım, çalışanları süründürdünüz, borç batağına soktunuz. Yani, IMF'ye güya 5 milyar dolar para vermekten bahsediyorsunuz ama bu tabloyu görmüyorsunuz. IMF'ye verinceye kadar Sayın Bakanım, önce bu asgari ücretliye, taşeron işçiye, emeklimize bir nebze rahatlatacak maaş artışları verelim.

Sayıştayla ilgili, tabii, baştan bir tespit yapayım, mesleki yeterlilik kurumumuz TODAİE ve Devlet Personel Başkanlığımızın döner sermaye işletmesi bir anlamda sınıfı geçmiş. Yani, "Mali rapor ve tabloları doğru ve güvenilir. Gelir, gider ve mallarına ilişkin hesap ve işlemler kanun ve diğer hukuki düzenlemelere uygun." diyor Sayıştay. Devlet Personel Başkanlığının kendisi ile Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanlığı hesap verememiş bizim bildiğimiz gerekçelerle, daha önce hep tartıştık bunu Sayın Bakanım, denetim görüşü yok. Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanlığı İş Sağlığı ve Güvenliği Genel Müdürlüğünün Döner Sermaye İşletmesi mali tablo, bilgi ve belgeleri vermemiş. Personel yetersizmiş, kayıtlar düzenli değil, güvenli değil; dolayısıyla, orada önemli bir sıkıntı olduğu ortada. Bunun nedeni nedir, tabii açıklarsanız Komisyonumuza hiç olmazsa bilgileniriz.

Gelelim İŞKUR ve SGK'ya. Sayıştay raporlarında İŞKUR ve SGK için aynen şunu söylüyor: "Mali rapor ve tabloları doğru ve güvenilir değil; gelir, gider ve mallarına ilişkin hesap ve işlemleri mali rapor ve tabloları etkileyecek düzeyde kanun ve diğer hukuki düzenlemelere aykırılık içeriyor." Şimdi, İŞKUR'la ilgili bakıyoruz tespitlere: İşsizlik ödeneği, iş kaybı tazminatı, kısa çalışma ödeneğiyle ilgili yersiz ödemeler var Sayıştayın tespit ettiği, Kurum da hepsine katılmış. SGK'yla ilgili ise eksik ödenen primler, prim kayıpları, tahsil edilmeyen cezalar, uygulanmayan cezalar, yersiz prim indirimi, satış kabiliyeti olmayan taşınmazların prim alacakları karşılığı alınması, satın alınan taşınmazların bedava kullanılması, kaybolan varlıklar, özel hastanelerin vatandaştan yüksek para almasına göz yummalar, ceza uygulamamalar, mevzuata aykırı birçok tespit var. Yine, sağlık tesisine gitmeden sağlık raporu alanlarla ilgili ilaç ödemeleri olduğundan bahsediyor. Yatak sayısından daha fazla yoğun bakım hizmetleri için ödemeler yapıldığından bahsediyor. Günlük muayene sınırına uyulmadığı, yine yüzde 3,5 eczacı indiriminin uygulanmadığı milyarlarca liralık yersiz ve usulsüz ödemeleri Sayıştay tespit etmiş. Yersiz ödeme, haksız ödeme, kayırma, kollama, göz yumma, gerekeni yapmama, ne ararsan var yani yenilir yutulur değil Sayın Bakan.

Açık söylüyorum Sayın Başkanım, 2012 yılı kesin hesabının reddi gerekir Sayıştayın... Ki burada özünü yansıttığı, biliyorsunuz ama buraya yansıttığı kadarıyla açıkçası rakamlar çok büyük ve işin içinde kamu zararı olduğu çok açık.

Ben bir örnek seçtim, onunla ilgili kısa bilgi vereceğim, 23'üncü öneri; burada diyor ki: "Kurum ile özel sağlık hizmeti sunucuları arasında imzalanan sağlık hizmeti satın alım sözleşmesinin 6.2.1 no.lu maddesine göre sağlık hizmeti sunucuları kurum tarafından çıkarılan mevzuat hükümlerine uymakla yükümlüdür. Ancak, aktif büyüklüğüne göre ilk 5 bankadan alınan kredi kartı verileri ve Medula hastane verilerinin veri tabanı teknikleri kullanılarak karşılaştırılması sonucu toplam 403 adet sağlık hizmeti sunucusunun ilgili mevzuat hükümlerine göre belirlenen orandan fazla ilave ücret aldığı ve söz konusu işlemler için Sağlık Hizmeti Satın Alım Sözleşmesi'ne göre tahakkuk ettirilmesi gereken toplam 114 milyon 217 bin 450 lira ceza tutarının uygulanmadığı görülmüştür." Şimdi, Kurum bu hususların araştırıldığını ve 2013 yılından itibaren gereğinin yapılacağını söylüyor. Gereği nasıl yapılmış?

Ki, basına da düştü bu, söyleyeyim, Sayıştayın tespitleri doğrultusunda yürütülen denetim faaliyetleri sonucunda kesilmesi gereken bu yüksek tutardaki cezalarda mevzuata uygun bir yol bulamayınca şöyle bir yol seçmişler: Geriye dönük uygulanmak üzere sözleşme hükmünü değiştirmişler. Bana gelen bilgiler bu şekilde, 300 trilyon liraya varan zarar söz konusu.

Sayın Bakanım, böyle bir yetkiniz var mı? Kamu alacağını silmeye Bakan olarak, Kurum olarak bir yetkiniz var mı? Bu yetki Türkiye Büyük Millet Meclisindedir. Dolayısıyla, bu konuda Sayın Bakanın bizlere Komisyona tatmin edici, gerekli bilgileri vermesi lazım; değilse, başlı başına, bu madde dâhil, kesin hesabın reddedilmesini gerektirecek boyutta. Yani, 2009 yılında imzalanan sözleşmeyi 2013 yılında değiştirip geriye dönük uygulamayı -aramızda hukukçu arkadaşlar var- hangisi kabul edebilir? Geriye dönük uygula, alacakları sil, cezaları uygulama; böyle bir şey olabilir mi?

Yine, basına düştü, tek kullanımlık malzemeleri birden fazla kullanan özel hastanelere uygulanan 10 bin liralık cezanın da kaldırıldığı. Niye kaldırılıyorsun Sayın Bakanım? Yani, tek kullanımlık malzemeyi tekrar tekrar vatandaş üzerinde kullansın mı?

Bir taraftan serbest bırakılmış âdeta, özel hastaneler vatandaştan ne alırsa alsın Kurum ve Bakanlık seyrediyor ve şimdi, yeni yapılan düzenlemeyle -biliyorsunuz- daha önce yüzde 90 olan oran, özel hastanelerin alabileceği fiyat farkı yüzde 200'e çıkarılıyor. Aslında zaten uygulanıyormuş yani boş yere biz kıyameti koparmışız, zaten Bakanlık, Kurum göz yumuyormuş, yüzde 200'e çıkması kâğıt üzerinde, zaten mevcut uygulama öyle.

Ben bu konularda mutlaka ayrıntılı olarak Komisyonumuza bilgi verilmesini, Komisyonumuzun bu konularda ikna edilmesi gerektiğini söylüyorum.

Zamanım bitiyor, birkaç konum var ama sorularda da sorabilirim Sayın Başkanım.

Teşekkür ediyorum.

(Başkanlığa Başkan Lütfi Elvan geçti)

BAŞKAN – Teşekkür ediyorum Sayın Kalaycı.

Sayın Ayaydın, buyurun lütfen.

T B M M

Tutanak Hizmetleri Başkanlığı

Tarih :

Grup :

Giriş:

Sayfa : 32

AYDIN AĞAN AYAYDIN (İstanbul) – Sayın Başkan, Komisyonumuzun değerli üyeleri, Sayın Bakan, kamu kurum ve kuruluşlarımızın değerli temsilcileri, basınımızın değerli temsilcileri; Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanlığının 2014 yılı bütçesi üzerinde görüşlerimi sunmak üzere söz aldım, bu vesileyle hepinizi saygılarımla selamlıyorum.

Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanlığının icraatları aslında AKP iktidarının zihniyetinin ve uygulamalarının özeti gibidir. Söylem ile eylem farklılığı sorunları çözmek yerine çözüyormuş gibi yapmak ve tüm bunları başarıymış gibi lanse etmek... Kabul etmek gerekir ki bu tespit ağır bir tespit ama bugüne kadar söylediğim her şeyde olduğu gibi bu değerlendirmemi de bilgiye, somut olay ve örneklerle dayalı olarak yapıyorum ve şimdi vaktim el verdiği ölçüde bunları sizlerle de paylaşacağım.

Memurlarla yapılan toplu sözleşmeden başlayalım. Anayasa değişikliklerinde kamu çalışanlarına toplu sözleşme hakkı verilmesine rağmen grev hakkı tanınmamasının bu hakkı işlevsiz kıldığını söyledik. Daha sonra, toplu sözleşmeye ilişkin kanuni düzenleme yapılırken bu hâliyle kanunun Hükûmetin kontrol edeceği bir sistem daha yarattığını, bu şartlarda toplu sözleşme görüşmelerinin bir işe yaramayacağını, çoğunluğunu Bakanlar Kurulunun tayin ettiği hakem heyetinin AKP'nin lütfettiği, zanlı ilan etmekten öte bir fonksiyon göstermeyeceğini ifade ettik. İşte, 2012 yılında yapılan ilk toplu sözleşme bizi haklı çıkardı. Toplu sözleşme mizansenden öteye gitmedi. Hakem Heyeti, Hükûmet teklifiyle nerdeyse aynı şekilde, 2012 için yüzde 4+4, 2013 için yüzde 3+3 zam kararı verdi ama AKP o kadar yaratıcı ki inanın pek çok şeyi tahmin edemiyoruz. Zira, bu yılki toplu sözleşme görüşmelerinde AKP "Bayram öncesi uzlaşma sağlayalım." gerekçesiyle görüşme takviminin bitmesine daha on dört gün varken, 7 Ağustosta kendisine en yakın sendika ile brüt 175, net 123 TL zamda anlaştı. Üstelik, yangından mal kaçırıcısına yapılan bu anlaşmadan diğer sendikaların haberi bile olmadı. Oysa Hükûmet, toplu sözleşme masasına ilk olarak yüzde 3+3'lük zam teklifiyle gelmişti. Yetkili sendika olan MEMUR-SEN bu teklifi kabul edilemez bulunca masadan kalkmıştı. Yapılacak pazarlıkla Hükûmetin nihai zam teklifini yükselterek 1 veya 2 puan artış bekleniyordu. Derken, iki gün içinde 123 TL net artışa sözleşme imzalandı. Yapılan hesaplara göre, memurların çoğu için bu durum 3+3 teklifinin altında. Zammı oransal ifade ettiğimizde, yüzde 1,5 ile 7 arasında değişen zamlar söz konusu. Maaşı 2.300 Türk lirasının altında olan memurlar zararda. Üstelik, enflasyon farkı da yok ve memur maaş katsayısı artmadığı için ek ders ücretlerinden tutun, çocuk yardımına kadar bu katsayıya endekslenen her şey yerinde sayacak. 2015 için 3+3 kabul edildi ama 2014'ün düşük maaş artışı nedeniyle 2015'de de kayıp devam edecek.

Şimdi sormak istiyorum, bu toplu sözleşme başarı mıdır? Hesap makinemiz mi yok, insafınız mı yok? Kim kârlı çıktı bundan, vatandaş mı, devlet mi? Hani siz çalışanın yanındaydınız, hani onları enflasyona ezdirmezdiniz? Doğrusu, bu kadarını beklemiyorduk. Biz "Tiyatrodan öteye gitmez bu toplu sözleşme sistemi." demiştik, siz bu yıl kısa filme çevirdiniz. İki günde, memurun iki yılını zarara çevirdiniz, bravo doğrusu!

Gelelim diğer örneğe. 12 Ekimde, dokuz günlük uzun bayram tatilinin ilk gününde, Resmî Gazete'de vakıf üniversiteleri ile özel hastanelerde yurttaşlardan alınabilecek fark ücretinde Sosyal Güvenlik Kurumunun ödediği miktarı yüzde 90'dan yüzde 200'e çıkaran Bakanlar Kurulu kararı yayınlandı. Bu kararın 16 Eylülde alınması ama uzun tatilin ilk gününde yayınlanması da çok ilginçtir. Bu kararla Hükûmet vatandaşın Kurban Bayramı'nı da boş geçmemiş oldu. Malum, vatandaşın Ramazan Bayramı hediyesi de toplu sözleşme golüydü. Evet, artık Türkiye'de sağlık hizmeti almak için vergi vermek, sağlık sigortası primi ödemek, katkı payı ödemek, reçete parası vermek yetmiyor; bir de özel hastaneye daha yüklü fark ödeyecek vatandaş. Oysa Genel Sağlık Sigortası Kanunu ilk çıktığında özel hastanelerde ilave ücret olmayacaktı yani özel hastaneye giden vatandaş bir lira ödemeyecekti. Sonra adımlar başladı. İlk önce 2008'de SGK'nın ödediğinin yüzde 30'una kadar ilave ücret getirildi, sonra o yetmedi, yüzde 30 oranı 2009 yılında yüzde 70'e ve sonra 2012'de yüzde 90'a çıktı. Pek çok özel hastanede bu üst sınırı uygulamadığı medyaya yansırken AKP Hükûmeti onların imdadına yetişti ve nihayet yüzde 90'ı yüzde 200'e çıkardı. Hıza bakınız, beş yılda yüzde sıfırdan yüzde 200'e. Hani vatandaş ister devlet ister üniversite isterse özel olsun, istediği hastaneye gidecekti, hani vatandaşın cebinden doktorların elini çekmiştiniz, hani vatandaş kimseye soydurmayacaktınız? Ne oldu? Diyebilirsiniz ki "Sosyal güvenlik sistemi büyük açık veriyor. Bu, bizden önceki dönemlerin de bıraktığı fatura ve bu yüzden vatandaş sağlık hizmeti alacaksa elini cebine atacak." İnanın, bu daha çok tercih edilir, daha doğru bir yol çünkü en azından samimi bir davranış olur. Vatandaş doktora gidiyor, muayene parası, ilaç alıyor, reçete parası, özel hastaneye gidiyor, ilave ücret ödüyor; biz de sosyal güvenliğe büyük başarıdan söz ediyoruz. Takdirlerinize bırakıyorum, bu nasıl bir başarıdır? Ama belki de tüm bu adımlar bilinçli ve sistemlidir. Nihai amaç, sağlık hizmetini özel sektöre bırakmaktır, sağlığın özelleşmesi yani. Kim bilir, muayene katılım payları, ilaçlar için vatandaşın istenen ilave ücretler, özel hastane fark ücretleri belki de vatandaşları özelleştirmeye alıştırma adımlarıdır.

Örnekler bitmiyor maşallah. Sırada, istihdam usulünde yaşanan kaos var. AKP İktidarı döneminde asli ve süreklilik arz eden kamu hizmetlerinin sürdürülmesinde geçici ve güvencesiz işçi çalıştırılması yaygın bir uygulama hâlini almıştır. İş güvencesinden yoksun 4/B'lilerin bırakın iş güvencesini, tayin, terfi gibi hakları kısıtlanan 4/C'lilerin istihdamı kamuda gittikçe yaygınlaşmakta, taşeron sistemi kamuda insafsız, hukuksuz bir çalışmaya dönüşmektedir. Bir yandan seçim yatırımı olsun diye sözleşmeliler kadroya alınıyor, diğer yandan sözleşmeli istihdamı devam ediyor. Peki, hangisi doğru? İhtiyaç varsa neden sözleşmeli alıyorsun? Sözleşmelileri kadroya alıyorsun, güzel ama sonra sözleşmeli almaya devam ediyorsun. Neden? Seçimlerde kullanmak, siyasi rant elde etmek için.

Bu arada, sözleşmelilerin kadroya alınmasına ilişkin kanuni düzenleme yapıldı ama hâlâ disiplin affı, 2005 sonrası işe girenlere bir derece verilmesi gibi, defalarca verilen sözler asla ve asla hayata geçmedi.

İşçilerin grev ve sendikal hakları, örgütlülüğü ne aşamada peki? Hiç uzatmayalım. OECD verilerine göre, OECD'nin en sendikasız ülkesi Türkiye. Son on yılda, 2002-2011 arasında Türkiye'de sendikalaşma yüzde 38 oranında gerilemiştir. Bakanlık verilerine göre sendikalaşma oranı yüzde 9,2; tüm ücretliler dikkate alındığında sendikalaşma oranı yüzde 6. İş kazalarında ise zirvedeyiz. ILO normlarına ve çağdaş demokratik standartlara aykırı pek çok grev yaşıyor. Menfaat grevleri dışındaki tüm grevler kanunsuz. İş yavaşlatma, dayanışma grevi yok. Mesela, bankacılık

T B M M

Tutanak Hizmetleri Başkanlığı

Tarih :

Grup :

Giriş:

Sayfa : 33

hizmetleri, petrokimya, doğal gaz üretimi, şehir içi ulaşım işlerinde grev yasak. Bunlar da yetmezmiş gibi, şimdi sıra işçinin kıdem tazminatında. Seçimler yaklaşıyor diye dilediğinizi hemen yapamıyorsunuz.

İşi olanın sosyal hakkı yok, işi olmayanın ise iş bulma umudu hiç yok. Bakınız, en son açıklanan işsizlik oranı 9,8.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Sayın Ayaydın, tamamlayabilir misiniz lütfen?

AYDIN AĞAN AYAYDIN (İstanbul) – Buna rağmen, bu yılın Orta Vadeli Program'ındaki gibi 9,5 aldığımızda, 2003-2013 arasında yani on bir yıllık AKP döneminde işsizlik ortalaması yüzde 10,75 oluyor. Evet, istihdamda yaratılan başarı da bu.

Bu parlak başarı daha iyi anlaşılсын diye şunları da söyleyeyim: 1980-1989 arası dönemde işsizlik oranı ortalama yüzde 8,3; 1990-1999 arası dönemde Türkiye'de işsizlik oranı ortalaması yüzde 8,2. Küresel ekonomik kriz AKP'nin yanlış politikaları ile birleşince işsizlik sorunu derinleşmiş, vatandaşın alın yazısı olmuştur.

Unutmamalı ki, işsizliğin bir boyutu da sosyal güvenlik sisteminin finansmanıdır. Böylesi bir işsizlik ile, hele de yüzde 18,7'lik bir genç işsizlikle bugünü bırakın, gelecekte de sosyal güvenlik sistemi finanse edilemeyecektir ve ülkemizde olan da budur. Buna bir de resmî rakamlara göre yüzde 37,8 olan yüksek kayıt dışı istihdamı eklersek durum daha da vahim bir hâl almaktadır.

Ben sözlerime burada son veriyorum ve Bakanlığınızın bütçesinin ülkemize, milletimize ve çalışanlarımıza hayırlı uğurlu olmasını diliyorum.

BAŞKAN – Teşekkür ediyoruz Sayın Ayaydın.

Sayın Türel, buyurun lütfen.

RAHİMİ AŞKIN TÜRELİ (İzmir) – Teşekkür ederim Sayın Başkan.

Sayın Bakan, Plan ve Bütçe Komisyonunun değerli üyeleri, değerli bürokratlar, basınımızın değerli mensupları; bugün burada Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanlığının 2014 yılı bütçesini konuşuyoruz. Hem çalışma hayatını düzenleyen hem de sosyal güvenliğe ilişkin inisiyatiflerin kullanıldığı bir bakanlık olması itibarıyla çok önemli görevleri yapan bir bakanlık Bakanlığınız Sayın Bakan.

Şimdi, ben konuşmamda öncelikle bir iş gücü piyasası üzerinde, istihdam üzerinde durup ondan sonra da bununla bağlantılı olarak çalışma hayatında ne tür düzenlemeler var, bu getirilen düzenlemelerle ne yapılmak isteniyor, onlar üzerinde durmak istiyorum.

Öncelikle şunu belirtmek istiyorum: Türkiye'de iş gücü piyasasına baktığınız zaman, ILO standartlarından uzak, düşük ücretlerin ve düşük nitelikte emeğin yoğunlukta olduğu, kayıt dışılığın yüksek olduğu, sendikalaşma oranlarının düşük olduğu bir iş gücü piyasası görünümü arz etmektedir. Bu açıdan da baktığımızda, ciddi anlamda alınması gereken tedbirlerin yoğunlukta olduğu bir Bakanlıktır.

Tabii, Sayın Bakan, Türkiye'de bu işsizlik oranları konusu çokça kullanılıyor. İşte, işsizlik oranlarında -yüzde 10'ların biraz altına düştü şu anda rakamlar, tabii mevsimsel olarak değişiyor ama yüzde 9'lar civarında- OECD ülkeleriyle bir kıyaslama yapılarak Türkiye'de işsizlik oranlarının düşük olduğuna ilişkin Hükümetin değişik bakanları tarafından yapılmış açıklamalar var. Ama tabii, böyle uluslararası kıyaslamalar, karşılaştırmalar önemlidir ama bunu yapabilmek için de acaba kıyaslama yaptığımız yapılar birbiriyle denk mi, birbirine eşit olarak hareket ediyor mu onlara bakmak lazım.

Şimdi, Türkiye'de iş gücüne katılım oranları Sayın Bakan, yüzde 50'dir. OECD ortalaması ise yüzde 70'dir. Yani, bu ne demek? Yani, 15 yaşın üstündeki çalışma çağındaki nüfusun Türkiye'de yüzde 50'si iş gücüne katılırken, gelişmiş ülkelerde, OECD ülkelerinde yüzde 70'dir. E, ne olacak tabii? Bir iş gücü, toplam iş gücü var, iş gücü piyasası var, buna, iş gücüne dâhil olan grup var, dâhil olmayan grup var, bunun üzerinden bir iş gücü hesaplıyorsunuz, diğer taraftan istihdam rakamları belli, ikisinin arasındaki fark işsizlik sayısıdır, bunu da iş gücüne bölüp işsizlik oranlarını buluyoruz. E, şimdi, yüzde 50 iş gücüne katılım oranları olan bir Türkiye'deki işsizlik oranlarının, yüzde 70 iş gücüne katılım oranı olan OECD ülkeleriyle kıyaslanması mümkün değildir. O açıdan, Türkiye'nin işsizlik alanındaki portresinin çok iyi olduğu, işte, işsizliği en çok OECD ülkeleri arasında düşüren ülke olduğu, bunlar hiçbir şey ifade etmiyor.

Buna ilişkin, tabii, değişik rakamlar var. İş gücüne dâhil olmayan grubun kendi içinde farklı farklı kategoriler içerdiğini biliyoruz. Ev kadınları var, emekliler var, çalışamayacak yaşta olanlar var, öğrenciler var ama Sayın Bakan bir grup var ki, üzerinde dikkatle durulmasına ihtiyaç var. O da, aslında iş başı yapmaya hazır, çalışma isteğinde olan ama iş bulma umidi olmadığı için iş aramayan, iş arama kanallarını kullanmayan kişilerdir. Bunları koyduğumuz zaman şu andaki işsizlik oranlarının yani yüzde 9, yüzde 10'larda olan işsizlik oranlarının yaklaşık 5-6 puan artarak yüzde 15-16'lara çıktığını görüyoruz. Ve zaman içinde baktığımızda, 2002 yılından bugüne kadar baktığımızda, iş gücünde bir artış vardır, istihdamda bir artış vardır ama iş bulma umidi olmadığı için çalışmayanların sayısındaki artış hepsinden daha fazladır, yüzde 81'lik bir artış olmuştur. E, bu da gösteriyor ki, aslında Türkiye'deki mevcut yapının ne kadar sağlıksız olduğu ortadadır.

Kayıt dışılık son derece yaygındır. Son rakamlara göre yüzde 38'e düşmüştür ama "yüzde 38" demek yine baktığınız zaman ekonominin büyük bir çoğunluğudur Sayın Bakan. Tarım alanına baktığınızda, neredeyse kayıt dışılık hemen hemen yaygın bir çalışma biçimi hâline gelmiştir. İnşaat sektörü keza öyledir. Yani, Türkiye'nin en önemli sektörleri, en çok istihdamı sağlayan sektörlerde çok ciddi anlamda kayıt dışılık sorunu söz konusudur.

Yine, aynı şekilde, çalışma süreleri uzundur, çalışma sürelerinin uzunluğu...

Ücretler seviyesi düşüktür. AB ülkeleriyle ve OECD ülkeleriyle kıyasladığımızda, Türkiye'de ücretler seviyesi düşüktür.

Bütün bunların hepsinin gösterdiği şudur: Türkiye'deki mevcut iş gücü piyasasının Türkiye'yi bir yere götürmesi mümkün değildir. Tabii, bu, aynı zamanda Türkiye'nin bir kalkınma programıyla, kalkınma stratejisiyle, sanayileşme

T B M M

Tutanak Hizmetleri Başkanlığı

Tarih :

Grup :

Giriş:

Sayfa : 34

amaçlarıyla uyumlu bir çerçeve içinde ele alınmalıdır. Ne yazık ki, AKP döneminde, Türkiye'nin mevcut uyguladığı ekonomik büyüme modeli; düşük nitelikli, düşük ve orta düşük nitelikli işlerin ve sektörlerin yoğunlukta olduğu, teknoloji yoğunluğunun düşük olduğu bir çalışma yapısıdır, büyüme yapısıdır. Doğal olarak bu mevcut yapı niteliksiz emeğe ya da düşük nitelikli emeğe ihtiyaç göstermektedir, onu talep etmektedir. Yine, biraz önce söylediğim üzere, ücretler seviyesi düşüktür, kayıt dışılık yüksektir ve aynı şekilde de çok yaygın bir taşeron çalışma ilişkisi bulunmaktadır.

Bu taşeron çalışma ilişkisi kamuda özel sektörde de yaygın Sayın Bakan. Baktığımız zaman, bugün başta temizlik işleri olmak üzere yardımcı hizmetlerde, yerel yönetim hizmetlerinde, koruma ve güvenlik hizmetlerinde, sağlık hizmetleri ve yardımcı sağlık hizmetlerinde yaygındır ve gittikçe de yaygın hâle gelmektedir. Yani, AKP döneminde, iktidarınız döneminde Sayın Bakan, Türkiye'deki taşeron çalışma ilişkisi gittikçe yaygın bir çalışma normu hâline gelmiştir. Oysa, biz, hepimiz biliyoruz ki, taşeron çalışma, hiçbir güvencesi olmayan, sürekliliği olmayan bir işte düşük ücretlerle, izin hakkı olmadan, ikramiye hakkı olmadan âdeta günümüz koşullarında bir modern kölelik olarak adlandırılan bir çalışma ilişkisidir. Bu anlamda da, bu taşeron çalışma ilişkisinin başta kamu olmak üzere gittikçe yaygınlaştırılması ve hâkim norm hâline getirilmesini anlamak mümkün değildir.

Diğer taraftan, yoksulluk sınırı ve ücretler noktasına bakarsak da, önümüze çıkan birkaç konu vardır. Sayın Bakan, TÜİK, 2009 yılında, açlık sınırı ve yoksulluk sınırı hesaplamalarını kaldırmıştır. Bakın, 2010 yılı tahminlerini söylüyorum: "Açlık sınırı 318 lira, yoksulluk sınırı 896 Türk lirasıdır." Tabii, TÜİK bunu bıraktığı için doğal olarak buna devam edebilmek mümkün değil. Oysa, bizim bugün açlık sınırı ve yoksulluk sınırını bilme ihtiyacımız var. Bu açıdan baktığımızda TÜRK-İŞ'in rakamları var elimizde. Ekim 2013 yılı itibarıyla söylüyorum: "Açlık sınırı 1.064 lira, yoksulluk sınırı da 3.467 liradır." Sayın Bakan. Asgari ücret ne kadardır? 2013 yılının Temmuz yani ikinci yarısında 804 liradır. E, bu açıdan baktığımızda, bu asgari ücretle insanların -biliyoruz ki, bu ülkede çalışan insanların neredeyse yüzde 50'ye yakını asgari ücretle çalışmaktadır- çalışabilmesi mümkün değildir, yaşayabilmesi mümkün değildir.

Yine, aynı şekilde, 2014 yılı programında net ele geçen ücretler tablosu vardır. Bakın, bu, Türkiye İşveren Sendikaları Konfederasyonu ve Kamu İşletmeleri İşveren Sendikaları verilerinden hesaplanmıştır Sayın Bakan. Buna göre, Türkiye'de kamu işçisi ve özel kesim işçisinin net ele geçen ücretlerinde bir artış olmamıştır. Endeks rakamları var elimizde. Sayın Bakan, 2002 yılında kamu işçisinin endeks rakamı 89,2'dir; 2012 yılında 85,8'e düşmüştür. Özel kesim işçisi için de 94,3'tür endeks; 97,9'dur. Yani, önümüze baktığımızda yaklaşık on yıllık bir süre içinde hem kamuda hem de özel sektörde çalışan işçinin net ücretlerinde bir artış yoktur. Bu rakamlar 2014 yılı programı rakamlarıdır.

Gene, diğer bir konu, İşsizlik Sigortası Fonu'dur. Bu fon normal şartlar altında işsiz kalanlara destek olabilmek için kurulmuş, bu amaçla kurulmuş bir fon olmasına rağmen bugün bu fonun kaynaklarından işsizler çok sınırlı imkânda, çok sınırlı -yekûn olarak da baktığımız da, zaman olarak da baktığımızda- olarak yararlanmaktadırlar.

Ve Sayın Bakan, buradan, biliyorsunuz GAP'a birtakım harcamalar yapıldığı söyleniyor. Oysa, elimizde Kalkınma Bakanının bu konuda yönelttiğimiz sorulara verdiği cevaplar vardır. Buna göre İşsizlik Sigortası giderlerinin yalnızca dörtte 1'i işsizlere verilen işsizlik yardımlarıdır. Yaklaşık yarıyından fazlası, yaklaşık yüzde 55 yüzde 60'ı Türkiye'de GAP, DAP, DOKAP gibi birtakım yatırımlara ve diğer altyapı yatırımlarına harcanan paralardır.

SADIK BADAĞ (Antalya) – Burada rakamlar belli ama hiç de öyle değil.

İZZET ÇETİN (Ankara) – Yok, o değil.

RAHMİ AŞKIN TÜRELİ (İzmir) – Rakamlar önümüzde, Kalkınma Bakanından gelen şeyi size birazdan göndereceğim. Buradan tekrar bakalım, siz de lütfen Sayın Bakana iletin.

Ve bunun büyük bir kısmı Türkiye'de kara yolu yatırımları için kullanılmıştır. Aslında GAP'a da harcanan bir para yoktur. Nitekim ortada, GAP yatırımlarının, sulama yatırımlarının tamamlanma durumu ortadadır. Bu açıdan da baktığınızda İşsizlik Sigortası Fonu, istediğiniz gibi kullandığınız, istediğiniz alanlara aktardığınız bir fon, kaynak niteliği taşımaktadır.

Bu yetmedi Sayın Bakan, şimdi de kıdem tazminatına göz diktiniz işçilerin ve burada kıdem tazminatını fona devretmek istiyorsunuz.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Sayın Türel, lütfen tamamlar mısınız.

RAHMİ AŞKIN TÜRELİ (İzmir) – Tamamlayacağım, toparlayacağım.

Aynı şekilde, kıdem tazminatına ilişkin de bir fon oluşturulmaya çalışılmaktadır. Değerli arkadaşlar, şunu öncelikle söyleyelim: Kıdem tazminatı işçi için -bir mali yük değildir devletin üzerine- sağlanan, işçinin bir hakkıdır. Bu açıdan da kıdem tazminatının devam etmesine ihtiyaç vardır ama sanıyorum İşsizlik Sigortası Fonu'nu istediğiniz gibi kullandığınız için, herhâlde bir kıdem tazminatından fon oluşturmak ve buradan da kıdem tazminatı dışında işçilere ödenmesi, paranın dışında, değişik alanlara para aktarma gibi bir anlayış içinde olduğunuz gibi gözükmüyor.

Emeklilikte yaşa takılanlar konusu vardır. Hizmet yılını tamamladığı hâlde ve prim, gün sayısını tamamladığı hâlde, yaşa takıldığı için emekli olamayanlar vardır. Bu, ciddi bir problem içermektedir. Bu konudaki rakam tam kaçtır? Onu verirsiniz Sayın Bakan, bir "5 milyon, toplam rakam" deniyor.

ÇALIŞMA VE SOSYAL GÜVENLİK BAKANI FARUK ÇELİK (Şanlıurfa) – 600 bin...

RAHMİ AŞKIN TÜRELİ (İzmir) – Biraz önce "600 bin" dediniz ama bu rakamın 300-350 binler civarında olduğuna ilişkin bir kısım şeyler var, ortada tartışmalar var. Buradaki rakamı tam olarak sizden öğrenirsek memnun oluruz.

Gene, bu emeklilikte kademeli geçiş nedeniyle emeklilik hakkını elde edemeyen ve herhangi bir sigortalı işte çalışma olanağı bulamayanların sağlık sigortası güvencesinden de yoksun olduğunu hatırlatmak istiyoruz. Bu anlamda çok ciddi bir problem vardır ve burada, bu konuda mağdur olan insanlar da düşüncelerini her ortamda dile getirmektedirler; artık, en son, eylem aşamasına geçmişlerdir ve bu konuyu kamuoyunun gündemine sokmak ve Hükûmetin bu konuda bir önlem, bir tedbir almasını sağlamaya çalışmaktadırlar.

T B M M

Tutanak Hizmetleri Başkanlığı

Tarih :

Grup :

Giriş:

Sayfa : 35

Bütün bunların hepsinin gösterdiği şudur: Türkiye’de ne yazık ki güvenceli ve sürekli çalışma hayatından güvencesiz ve geçici çalışma ilişkilerine doğru bir kayış söz konusudur. Zaten, buna ilişkin fikriniz hem orta vadeli programda hem yıllık programda ve hazırlanmış birçok belgede de vardır. Ulusal, aynı şekilde, istihdam stratejisinde de gene bunun yer alacağını görüyoruz. Orada bir güvenceli esneklik yaklaşımı var.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Evet, lütfen...

RAHİMİ AŞKIN TÜRELİ (İzmir) – Yani, hem güvence olacak hem esneklik olacak. Bu ne deve ne kuş, bir deve kuşu gibi herhâlde bir formül oluyor çünkü esneklikle güvence arasında bir dengenin kurulabilmesi kolay gözüküyor. Bu açıdan da böyle bir yapıdaki ortaya koyacağınız, uygulayacağınız politikalar ve getireceğiniz tedbirler Türkiye’deki çalışma yaşamını ve çalışma ilişkilerini çalışanlar ve emek aleyhine daha da bozacak gibi gözükmektedir. Bu kaçınılmazdır.

Teşekkür ediyor, saygılar sunuyorum.

BAŞKAN – Evet, teşekkür ediyorum Sayın Türel.

Sayın Susam, buyurun lütfen.

Süreniz beş dakika.

MEHMET ALİ SUSAM (İzmir) – Teşekkür ederim.

Sayın Bakan, değerli Komisyon üyeleri, Sayın Başkan; herkesi saygıyla selamlıyorum.

Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanlığımızın, bu anlamıyla, bütçesinin ülkemize hayırlı olmasını diliyorum.

Kısa süreli bana sağlanan zaman içerisinde bazı konularda pratik öneriler ve sıkıntılara değinmek istiyorum. Sayın Bakanım, birçok arkadaşımız değinmiştir, ondan başlayalım isterseniz. Hafta sonu emekliliğe takılanlar eylem yaptılar. Çok haklı bir eylem yaptıklarına yürekten inanıyorum. Birçoğunu tanıyorum. İçlerinde emekli olup yaşını bekleyip hiçbir geliri olmadan -çocuklarına ve aile geçimine- başkalarından borç alarak yaşamak durumunda kalan bu insanlara bu devlet duyarsız kalmaz, kalmamalıdır, gerekli çözümü üretmelidir. Bu konuda çözüm üretilmesi için de bu Parlamente’ye verilmiş tekliflerimiz, kanun taslaklarımız vardır. Aslında, emeklilikte yaşa takılanlar, bir süreci ve karşılıklı anlaşmayı yaparak hak ettikleri sürede emekli olmaları gerekirken sosyal güvenlik bütçesinin yetersiz olduğu anlayışıyla yaş hadleri yükseltilecek uzun süre mağdur edilmiş olan kimselerdir.

Ama, tüm bunlara rağmen, çözüm şudur: Bu insanlar emekliliği hak ettikleri günden itibaren, ülke kaynakları ve bütçeye göre, en azından bir maaş verilerek, yaşını beklediği süre içerisinde asgari bir ücretle bunların yaşamasına imkân sağlayacak bir destek vermek zorundayız. Bu insanlara desteği vermiyorsak o zaman Türkiye’deki çalışma hayatında ciddi sıkıntıları yaşarsınız. Bugün insanlar kayıt dışılığına kaçır duruma geliyorlar. Üzerine sigortalı olmamak, üzerinde malı mülkü olmamak devletten destek alıp kayıt dışı çalışmayı teşvik eden bir noktaya gelmiştir ülkemizde bugün. Bu anlayış yerine, herkesi kayıt içine alacak ciddi bir çalışma yapmalıyız. Bunun başında da erkekler için, askerlik süresiyle birlikte, askerlik süresini devlet ödeyerek sigortalılık başlatılmalıdır. Bu doğru bir öneridir, yapılması gereken, kayıt dışılığı kayda almada devletin atacağı ilk adımlardan bir tanesi olmalıdır. Bu anlamıyla askerlik süresi sigortalılık süresinden sayılmalı ve sigortalılık da bu anlamıyla başlatılmalıdır.

Bu konuda, emeklilikle ilgili, BAĞ-KUR’luların birçok mağduriyetlerinin olduğunun da altını çizmek istiyorum; diğer arkadaşlarımızın, Emekli Sandığı’nın, Sosyal Sigortalardan emekli olmuş arkadaşlarımızın olduğu gibi ama sosyal güvenlik kurumlarını tek çatı altında birleştirip emekliler arasındaki farklılığı ortadan kaldırma iddiasıyla yola çıktığınız Sosyal Güvenlik Sisteminde, geline nokta itibarıyla, bunu kaldıramadığınız gibi, yeni mağduriyetleri de ortaya çıkarmış olmanın sıkıntıları vardır. Bu sıkıntılar çözümlidir. Bu sıkıntıların başında, özellikle de BAĞ-KUR’luların emeklilik hakkını elde ettikten sonra çalışma süreleriyle ilgili olarak yüzde 15 sosyal güvenlik destek primi kesilmesi ciddi bir adaletsizliktir; böyle bir şey olmaz. Bir sözleşme imzalamışız, hukuki olarak her şeyimizi ben yerine getirmişim ve ben emekliliği hak etmişim, çalışmaya devam ediyorum. Diyorsunuz ki: “Kardeşim sen çalıştığın için, aldığın maaştan yüzde 15 keseceksin.” Aldığı maaş zaten bin liranın altında çoğunun. Bugün bir berberi emekli olduktan sonra aldığı maaşla geçinme noktasında tutabiliyor musunuz? Tutamıyorsunuz. Dün bir berber beni çevirdi. “Ne olursunuz bunu söyleyin.” dedi. Ben de “Sayın Bakanım yarın bütçesi var, söyleyeceğim.” dedim.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

MEHMET ALİ SUSAM (İzmir) – “Ben emekli oldum. Berberlik bir meslek, bir sanat. Ben bunu devam ettiriyorum. Yaptığım tıraş belli. Hâlâ, yüzde 15 kesinti yapmanın bana getirdiği maliyeti ben bu dükkânın cirouyla karşılayacak durumda bile değilim, masraflarımı çıktığı zaman.” Bu anlamıyla, bu sosyal güvenlik destek primini kaldırmak durumundasınız. Buna bütçe gerekçe gösterilerek yapılamaz. Türkiye’nin bugünkü kaynakları, bugünkü gücü ve ekonominin geldiği noktada övünmeniz, bu insanların sosyal güvenlik primini ödemelerini gerektirmeyecek kadar büyüktür olduğunu sanıyorum. Bu anlamıyla, esnafın bu sıkıntısını bir kez daha bu bütçe vesilesiyle size iletip çözüm konusunda gerekli adımların atılmasında gayret ve destek beklediğini esnafın, söylemek istiyorum.

Sayın Bakanım, aynı şekilde, asgari ücretten vergi alınması bu ülkede hem kayıt dışılığı artırmakta hem de adaletsizliği sağlamaktadır. Asgari ücretten vergi alınamaz. Alınması bugünkü koşullarda işveren için de çok ciddi bir sorundur, çalışan insan için de çok ciddi bir sorundur. Asgari ücret vergi dışında bırakılmalı ve asgari ücretten vergi alınmadan bu ülkede kayıt dışısını önleme yolunda atılacak adımlara destek verilmelidir.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Sayın Susam, tamamlar mısınız lütfen.

MEHMET ALİ SUSAM (İzmir) – Evet, tabii ki.

Bu anlamıyla, bir şeyi daha söyleyeyim: Sosyal Güvenlik Kurumunun emekliler arasında adaleti sağlayamadığı söyledim ama bir vicdanı şeyin de altını çizmek istiyorum. Hizmet kalitesi açısından, açılan bürolarla geline nokta da

T B M M

Tutanak Hizmetleri Başkanlığı

Tarih :

Grup :

Giriş:

Sayfa : 36

gerçekten takdir etmek gerektiğini düşünüyorum ama büroların güzelliği ve çalışma ortamı Sosyal Güvenlik Kurumundan hizmet alan emeklileri, çalışanları mutlu etmemektedir.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

MEHMET ALİ SUSAM (İzmir) - Bu mutluluğu sağlamakta bu Parlamentonun ve bu Bakanlığın görevidir.

Saygılar sunuyorum.

BAŞKAN – Teşekkür ediyorum.

Sayın Aydemir, buyurun lütfen.

UĞUR AYDEMİR (Manisa) – Teşekkür ederim Sayın Başkanım.

Sayın Bakanım, çok değerli milletvekili arkadaşlarım, Bakanlığımızın çok değerli bürokratları, basınımızın değerli temsilcileri; ben de hepinizi saygıyla selamlıyorum.

Sayın Bakanım, çok güzel hizmetler yapıyorsunuz. Bundan dolayı teşekkür ediyoruz ama ben bunlardan birkaç tanesine değinmek istiyorum.

Özellikle sosyal güvenlik kurumlarımızı tek çatı altında toplayarak çok güzel bir reform yaptınız. Bundan dolayı teşekkür ediyorum. Çünkü...

İZZET ÇETİN (Ankara) – Ne reformu ya!

FERİT MEVLÜT ASLANOĞLU (İstanbul) – O eskidi ya!

UĞUR AYDEMİR (Manisa) – Olabilir.

FERİT MEVLÜT ASLANOĞLU (İstanbul) – O eskidi ya! Sayın Bakan yapmadı onu.

UĞUR AYDEMİR (Manisa) - Sayın Bakan Hükûmetimizin devam eden bakanı.

Siz ne kadar eskilere gidiyorsunuz Sayın Aslanoğlu?

FERİT MEVLÜT ASLANOĞLU (İstanbul) – O eskidi ya! Bir önceki bakandı.

ÇALIŞMA VE SOSYAL GÜVENLİK BAKANİ FARUK ÇELİK (Şanlıurfa) – Benim bakanlığımdı.

FERİT MEVLÜT ASLANOĞLU (İstanbul) – Bir önceki bakanlığınızda.

UĞUR AYDEMİR (Manisa) – Daha “Bismillahirrahmanirrahim” dedim, Sayın Aslanoğlu müdahale ettiniz. Nasıl konuşayım ben? Bir dakikam gitti, müdahale ediyorsunuz.

Sayın Bakanım, tabii ki serbest piyasadan gelen bir kişi olarak bunun ne demek olduğunu çok iyi biliyorum, bu kurumların tek çatı altında toplanmasının ne demek olduğunu çok iyi biliyorum çünkü eskiye döndüğümüzde, eskiye baktığımızda hastane kapılarındaki kuyruklardan... Hastanede muayene olmak için hastalarımız doktora muayene olmadan önce vizite kâğıdı, sağlık karnesiyle hastaneye gidebiliyorlardı ama sizlerin sayesinde Sayın Bakanım, vizite kâğıdından hastalarımız kurtuldu, sağlık karnesinden hastalarımız kurtuldu. Bu sağlık karnesini çıkarmak için de bütün hastalarımız il merkezine gitmek zorundaydı Sayın Bakanım.

İZZET ÇETİN (Ankara) – Dünya dönüyor Uğur.

UĞUR AYDEMİR (Manisa) – Siz de farkında mısınız döndüğünün?

Sizin sayenizde il merkezinde olan sosyal güvenlik kurumumuzu hemen hemen nüfusu tutan bütün ilçelerimize yaygınlaştırdınız. Bundan dolayı teşekkür ediyoruz. Neden? Çünkü, benim ilçem Akhisar’da SSK’dan bir arkadaşımızın gelip de sağlık karnesi verebilmesi için, BAĞ-KUR’dan bir arkadaşımızın gelip de sağlık karnesi verebilmesi için ziraat odasında bir oda ayarlayıp, haftada bir gün gelsin diye kurumla çok mücadele ettiğimiz günleri çok iyi biliyorum. Bunları unutmadık. Bundan dolayı tabii teşekkür edeceğiz. Teşekkür etmemiz...

AYTUĞ ATICI (Mersin) – Hastaneleri kapattıkları için de teşekkür ederiz!

UĞUR AYDEMİR (Manisa) – Niçin?

AYTUĞ ATICI (Mersin) – 9 binin altında nüfusu olan her yerde hastaneleri kapattıkları için teşekkür ediyoruz Sayın Bakana.

UĞUR AYDEMİR (Manisa) – Ne gerekiyorsa onu yapıyor Hükûmetimiz, o gereklidir. Ne gerekiyorsa onu yapıyoruz.

Değerli arkadaşlar...

AYTUĞ ATICI (Mersin) – Hastane kapatıyorsunuz.

UĞUR AYDEMİR (Manisa) – Sayın Atıcı, müdahale etmeyin.

BAŞKAN – Arkadaşlar, lütfen ya!

AYTUĞ ATICI (Mersin) – Hastaneleri kapattınız.

UĞUR AYDEMİR (Manisa) – Teşekkür ettiğimizden rahatsız olmayın, siz de teşekkür edin.

İZZET ÇETİN (Ankara) – Hastaneleri sattınız.

UĞUR AYDEMİR (Manisa) - Yapılanlara teşekkür etmek lazım ama daha güzelini yapmak için de çalışmak lazım.

BAŞKAN – Sayın Aydemir, lütfen siz konuşmanızı yapınız.

AYTUĞ ATICI (Mersin) – Çok teşekkür ediyoruz Sayın Bakan hastaneleri kapattığınız için!

İZZET ÇETİN (Ankara) – Sattığınız için.

BAŞKAN – Sayın Atıcı, lütfen...

AYTUĞ ATICI (Mersin) – Biraz da neşelenelim Sayın Başkan.

UĞUR AYDEMİR (Manisa) – Neşeleneceğiz şimdi, neşeleneceğiz.

Sayın Bakanım, bizim zamanımızda, hamdolsun, hastane kapısında gelip de içeriye giremeyen vatandaşa biz denk gelmedik. Eğer siz görüp de söylemiyorsanız bütün sorumluluk size ait.

AYTUĞ ATICI (Mersin) – Söylüyoruz, görmüyorsunuz.

T B M M

Tutanak Hizmetleri Başkanlığı

Tarih :

Grup :

Giriş:

Sayfa : 37

UĞUR AYDEMİR (Manisa) – Siz öyle birisini görseniz, bütün televizyon kanallarını toplarsınız bir ay onun yayınını yaparsınız, öyle birisi olsa.

AYTUĞ ATICI (Mersin) – Yapıyoruz ama görmüyorsunuz.

UĞUR AYDEMİR (Manisa) – Bir ay yayın yaparsanız, billboard'lara o resmi asarsınız onu görseniz.

AYTUĞ ATICI (Mersin) – Yapıyoruz, asıyoruz da gören yok!

UĞUR AYDEMİR (Manisa) – Biz, gelip hastaneye muayene olan hastamızı hastanede otel konforunda iyileştirip evine göndermenin yollarını ararken hiçbir hastamıza “Sen geber, git!” cümlesini bugüne kadar kullanmadık, bundan sonra da kullanmayız. O kelimeler, size yakışıyor.

AYTUĞ ATICI (Mersin) – Parası olana yapıyorsunuz!

UĞUR AYDEMİR (Manisa) – O kelimeler size yakışıyor. Siz zamanınızda öyle yapıyormuşsunuz demek ki, biz kimseye “Geber, git!” demeyiz. Biz zamanımızda hastamıza annemiz, babamıza baktığımız gibi bakıyoruz. Bunları öğrenin. Doktorsunuz ama...

AYTUĞ ATICI (Mersin) – Evlerine gelen haciz kâğıtlarını gösterdim, tutanaklarda var.

UĞUR AYDEMİR (Manisa) – Evet, gösterdiniz. “Geber, git!” diyecek adam için hakikaten ne gerekiyorsa Bakanlığımız, gerek Sağlık Bakanlığı gerek Çalışma Bakanlığımız gerekirse Başbakanlığımız gerekeni yapar. Siz onu görüp, bize söyleyin, gereken yapılır, merak etmeyin.

AYTUĞ ATICI (Mersin) – Hepsini siz söylediniz.

UĞUR AYDEMİR (Manisa) – Merak etmeyin....

Sayın Bakanım, hastaneye gittiğimizde, muayene olduğumuzda katılım payı adı altında kaç çeşit kalem bizden katılım payı kesiliyor? 10 çeşit mi, 3 çeşit mi, 2 çeşit mi? Bunu merak ediyorum ben de.

İZZET ÇETİN (Ankara) – Yok öyle bir şey! Nereden çıkarıyorsun ya!

UĞUR AYDEMİR (Manisa) – Çok Değerli Milletvekili Arkadaşım Sayın Özel “10 çeşit katılım payı ödünüz.” dedi. Bunları biz de öğrenelim. Kaç çeşit katılım payı ödediğimizi merak ediyoruz.

AYTUĞ ATICI (Mersin) – Bakanı sıkıştırmayın!

UĞUR AYDEMİR (Manisa) – Merak ediyoruz.

AYTUĞ ATICI (Mersin) – 10'u geçti, eksik söylediniz, ben tamamlayacağım Sayın Bakan.

UĞUR AYDEMİR (Manisa) – Evet, tamamlarsınız. Tamamlayınız. Siz tamamlarsınız, ben söyleyeyim.

FERİT MEVLÜT ASLANOĞLU (İstanbul) – Soruyu doğru anlayın.

UĞUR AYDEMİR (Manisa) – Ben soruyu doğru anladım.

FERİT MEVLÜT ASLANOĞLU (İstanbul) – Hayır, ilgisi yok!

İZZET ÇETİN (Ankara) – İyi oldu bunları saydırman.

UĞUR AYDEMİR (Manisa) – Evet “AK PARTİ iktidara gelmeden önce hastadan alınan katılım payı 1 çeşit ve çok kuruş düzeyinde de bir muayene ücreti vardı, şimdi 10 çeşit katılım payı alınıyor ve bunların her bir tanesi inanılmaz rakamlara çıktı.” Tutanaklardan okuyorum, aynısını. Ne anlıyorsanız, ben de onu anladım.

Onu Sayın Bakanımız açıklasın inşallah.

Bir de asgari ücret konusu...

Sayın Bakanım, bu asgari ücret konusunda tabii ki iktidara geldiğimiz günden bir kişinin eline geçen asgari ücretin net rakamı 184 liraydı, bugün geline nokta 803 lira, hakikaten çok güzel bir yükseliş sağladık. Teşekkür ediyoruz. Bunu tek taraflı, Hükümet olarak “Biz bu asgari ücreti 1.500 liraya çıkardık.” deme hakkımız var mı, şansımız var mı? Bunu söyleyebilir miyiz?

İZZET ÇETİN (Ankara) – Söylersin, hiç mahzuru yok canım.

UĞUR AYDEMİR (Manisa) – Diğer kesimleri de ikna etmemiz var mı? Bunu da merak ediyorum, sizden öğrenmek istiyorum.

MEHMET ALİ SUSAM (İzmir) – Bu kadar çok pasa çok gol atar Bakan.

UĞUR AYDEMİR (Manisa) – Bu veya değil. Biz kendimiz paslaşırız.

Sayın Bakanım, bir teşekkürüm de toplum yararına yapılan işlerde İŞKUR olarak yapmış olduğunuz uygulamalardan dolayı. Bundan milletimiz çok memnun, vatandaşlarımız memnun ama bunu biraz daha yaygınlaştırsak, özellikle kapsamını biraz daha genişletirsek çok daha güzel olur kanaatindeyim.

Bir de taşeron işçilerle alakalı sosyal yönden onların haklarının iyileştirme yönünde bir çalışmanız vardı. Bu ne aşamada? Çalışma devam ediyor mu? Bunu da merak ediyorum.

Sayın Bakanım, bir de tarım sigortası olan bir ailede on sekiz yaşını geçen kız çocukları muayene olamıyorlar, anne ve babasının sigortasından faydalanamıyorlar, bunlar da sigortalı olmak zorundalar. Şimdi, bunu çoğu vatandaşımız bilmiyordu. Ücreti asgari ücretten üçte 1 düşük seviyede olanlar müracaat ederek kendilerine sağlık karnesi çıkarttırıyorlardı. Şimdi, on sekiz yaşından büyük kız çocuklarımız buna müracaat etmediler. Diğer sosyal güvencesi olanlar da on sekiz yaşından büyük evlenmemiş kız çocukları anne-babasından bakılabiliyorlar veya yirmi beş yaşına kadar olan öğrenciler anne-babasından bakılabiliyor ama tarım sigortasında böyle bir uygulama yok. Dolayısıyla, tarım sigortasında olan vatandaşlarımız çok mağdur oldular, şimdi, onların bayağı bir borçları da birikti.

İZZET ÇETİN (Ankara) – Çok zor soru sordun yine Uğur!

UĞUR AYDEMİR (Manisa) – Eğer eşitlik ilkesine dayanarak bu uygulamayı diğer sosyal güvencesi olan arkadaşların düzeyine getirirsek Sayın Bakanım, hem kişiler borçlarından kurtulmuş olacaklar hem de bu adaletsizlik ortadan kalkacak kanaatindeyim. Bu, büyük bir sıkıntı oluşturuyor toplumda.

Sayın Bakanım, diğer bir konu yapılandırma ile alakalı. Otuz altı ay yapılandırılan borçlarımızda vatandaşlarımız 3 taksiti ödemedikten sonra yapılandırmalar bozuluyordu. Şimdi, tabii ki, bunun önüne geçebilmek için -bunlar bayağı da

T B M M

Tutanak Hizmetleri Başkanlığı

Tarih :

Grup :

Giriş:

Sayfa : 38

yığıldı, seçim de yaklaşıyor, vatandaşlar, tekrar bir yapılandırma olacak mı olmayacak mı diye beklenti içerisine girdiler- bununla alakalı acaba bir düzenleme yapıp da otuz ay vadesi bittiğinizde, diğer borçlarını da kapatırlarsa, ödenmemiş borçlarını da kapatırlarsa bu aştan faydalanma imkânları olabilir mi bu arkadaşlarımızın? Tabii ki, o kanuni gecikme süreyi de alarak yani otuz altı ayın sonunda, diyelim 3 taksit, 5 taksit ödememiş ama otuz altı ay vadesi dolmuş, 5 taksiti de getirip ödüyor, yapılandırma bozulmadan bu aştan faydalanabilir. Böyle bir açıklama, böyle bir düzenleme yapabilir miyiz? Bir çalışmanız olabilir mi?

Sayın Bakanım, diğer bir konu, gelir tespitlerinde mesela, vatandaşlarımızın 68 model, 80 model arabası var üzerinde veya çok kıraç bir tarlası var. Bu tarla ve eski arabadan dolayı bu prim seviyelerinde yüksek basamaktan prim ödüyorlar. Bunlarla alakalı bir düzenleme yapabilir miyiz? Yani adamın -araba diye geçiyor ama- arabası çok düşük modelli...

İZZET ÇETİN (Ankara) – 68’i bırak. 68 model araba antikadır.

UĞUR AYDEMİR (Manisa) – Sayın Çetin, senin hoşuna gidecek şeyler söylüyorum, müdahale etme ya!

AYTUĞ ATICI (Mersin) – 68 deme, mesela, 90, 78; 80...

UĞUR AYDEMİR (Manisa) – Ya, bırakın, ben kendim karar vereyim. Sizin istediğiniz şekilde mi söyleyeceğim Sayın Atıcı. İstersem 50 derim, Allah Allah ya!

Sayın Bakanım, bununla alakalı Bakanlığımız bir çalışma yaparsa bu da faydalı olur kanaatindeyim.

Ben, Bakanlığımızın 2014 yılı bütçesinin hayırlı ve uğurlu olmasını diliyorum, hepinize saygılar sunuyorum.

BAŞKAN - Sayın Aydemir’e çok teşekkür ediyoruz.

Sayın Aslanoğlu, buyurunuz.

FERİT MEVLÜT ASLANOĞLU (İstanbul) – Efendim, vaktimi kesin geçirmeyeceğim, bana ilave süre vermeyin.

BAŞKAN - Peki efendim.

FERİT MEVLÜT ASLANOĞLU (İstanbul) – Bana kesinlikle ilave sürmeyin, sizin o minnet duygunuza mazhar olmayacağım.

BAŞKAN - Peki efendim.

Buyurunuz.

FERİT MEVLÜT ASLANOĞLU (İstanbul) – Sayın Başkan, çok değerli milletvekilleri, Sayın Bakan, Bakanlığın çok değerli bürokratları, kurum başkanım, sevgili basın; hepinize saygılar sunuyorum.

Sayın Bakan, bir kurumda eğer sorun varsa o sorunu çözmek Bakanlığınızın en tabii görevidir.

İş ve meslek danışmanları... Burada bir problem var. İnsanların mali koşulları verdiğiniz sözlerden geri gitmiş, ee bunu çözmek sizin göreviniz. İş ve meslek danışmanlarında önemli problem var. Bunların maaşları, aldığınız maaşa göre, bu çıkan karamame dolayısıyla 800 lira geriye gidiyor. Bu insanlar çalacak bir kapı, bu insanlar gidecek bir yer, bu insanlar sorunlarına çözüm bulamıyorlar. Ve ben size göstereyim, vereyim, tweet, tweet... Yani bu insanlar adetâ haykırıyor. Ben tek bir cevap istiyorum, iş ve meslek danışmanlarının sorununu çözecek misiniz? Burada problem var, burada sorun var, bunlar sizin elemanlarınız, elemanlarınızla oturup bunların sorunlarına bir şekilde çözümlü bir yaklaşım kuracak mısınız, çok net soruyorum?

İki, Sayın Bakan, siz hiç aç kaldınız mı?

İZZET ÇETİN (Ankara) – Duymadı, duymadı.

ÇALIŞMA VE SOSYAL GÜVENLİK BAKANİ FARUK ÇELİK (Şanlıurfa) – Duydum.

FERİT MEVLÜT ASLANOĞLU (İstanbul) – Hiç aç kaldınız mı? Evdeki çocuğunuzu, böyle başınız eğik eve gittiniz mi?

İZZET ÇETİN (Ankara) – Sıcak soru, hemen cevap istiyor.

AYDIN AĞAN AYAYDIN (İstanbul) – Çok zor bir soru.

FERİT MEVLÜT ASLANOĞLU (İstanbul) – Allah kimseyi gördüğü günden geri koymasın Sayın Bakanım. En büyük acı, o çocuklarına, o ailesine, eşine mahcubiyettir.

Biz size bir türlü anlatamıyoruz, her arkadaşım bahsetti. Biz, kesinlikle “Emeklilikte yaşa takılanlara bedava para verin.” demiyoruz, “Sosyal güvenlik sisteminin aktüeryal dengesini bozun.” demiyoruz. Kesinlikle, bunlar 300 bindir, 400 bindir ve bunları göğüsleyeceğimiz süreç de en fazla üç yıldır, ortalama üç yıldır. Üç yılda zaten bunlar emeklilik yaşlarını ortalama olarak doldurmuş olacaklar.

AHMET ARSLAN (Kars) – Ondan sonra o duruma gelenler ne olacak ağabey?

FERİT MEVLÜT ASLANOĞLU (İstanbul) – Efendim? Ondan sonra o duruma gelenler yok daha.

İZZET ÇETİN (Ankara) – Yasalarla yaptılar, yapıyorlar. Yeni yasalarda mecburi emekli yapıyorlar.

FERİT MEVLÜT ASLANOĞLU (İstanbul) – Bu, 1999’dan gelen bir şey ve bu insanlar perişan oldu Ahmet Bey. İş vermiyorlar, aş veren yok. Yani bu toplumda...

Sayın Bakan, yine söylüyorum, size bu konuda hep olumlu yaklaştık, tüm arkadaşlarım haykırdı. Yani ben vicdanen çok rahatsızım. Bir sosyal devletin bir bireyi olarak vicdanımda büyük yaradır. Bu insanların her gün attığı mesaj ve tweet’leri bir görseniz. Cep numaranızı verirsiniz ben size mesaj ve tweet atırayım. Siz bana verin cep telefonunuzu, günde 2 bin, 3 bin, 5 bin tane tweet ve mesajı görürsünüz.

Sayın Bakan, tekrar söylüyorum -Sayın Susam da demin söyledi, biz gidemedik İzmir’dekine- İstanbul’daki ve Ankara’daki bu arkadaşlarımızla hep gittik. Siz hep görüşüyorsunuz diyorsunuz. Görüşüyorsunuz, hiçbir çözüm getirmiyorsunuz.

Sayın Bakan, net bir şekilde çözüm getirin. Bunun ismini ne koyarsanız koyun.

Sayın Bakanım, biz, bedava para istemiyoruz. Üç yıl için bu insanlara asgari ücret seviyesinde bir avans verin Sayın Bakan, avans, avans istiyoruz. Ve daha sonra da bu verdiğiniz avansı emekli olduğunda, emekli maaşının yüzde

T B M M

Tutanak Hizmetleri Başkanlığı

Tarih :

Grup :

Giriş:

Sayfa : 39

25'i oranında kesin Sayın Bakan. Yani biz bedava para istemiyoruz. "Kimseye sosyal güvenlik sisteminin aktüeryal dengesini bozarak bir şey yapın." demiyoruz. Sizden borç istiyoruz. Bunu da belli bir süre sonra eşit taksitlerle bu insanlardan kesin Sayın Bakan. Bundan daha açık nasıl izah edelim? Bu insanlara asgari ücret seviyesinde bir nafaka, çoluk çocuğunun nafakası... Yani yazıktır, bunun adı vicdansızlıktır, daha ne diyeyim, ne diyeyim daha?

"Evime ekmek götürmüyorum." diyor, "Çocuğumu okula gönderecek –hele tek kişi çalışıyorsa- servis parasını veremiyorum." diyor, "Çocuğum ağlıyor." diyor. Yani hepimizde vicdan var, vicdanlı olalım biraz Sayın Bakan ya.

Yine söylüyorum, arkadaşlar, size hitap ediyorum, sizlere de söylüyorum. Sayın Üstün'e teşekkür ediyorum, konuya kısmen demin duyarlı oldu.

FERAMUZ ÜSTÜN (Gümüşhane) – Bütün arkadaşlar duyarlı Mevlüt Ağabey, sadece ben değil.

FERİT MEVLÜT ASLANOĞLU (İstanbul) – Hayır, sen duyarlılığını açık, net şekilde ifade ettiğin için teşekkür ediyorum.

Onun için Sayın Bakan, buna bu Meclis, bu ülke çözüm bulmalıdır. Çare, çare, çare Sayın Bakan, başka diyecek kelime bulamıyorum.

Ve bir gün şu olacak: Hepimiz bu dünyada fânîyiz ama bu Bakanlıktan gittikten sonra sizin isminiz "Acımasız Bakan"a çıkmasın. Hep bu şekilde anılıyorsunuz. Sorunu biliyorum diyorsunuz hep geçiştiriyorsunuz, kalıcı çözüm bulmakta, çözüm üretmekte duyarsızsınız, aynı suçlamayı ben de yapıyorum.

Sayın Bakan, yine, kitapçığınızda okudum, futbol kulüplerinin ve belediyelerin prim borçları... Bu şekilde uygulamayla bunun önüne geçmezsiniz. Bir kere, Dernekler Kanunu'na göre yönetilen futbol kulüplerinde bu sorunu çözemezsiniz. Nasıl Futbol Federasyonu lisans verirken 1 kuruluş federasyona borcu varsa lisansı vermiyor. Aynı şeyi söylüyorum, vergi ve sigorta borcu varsa da.

Herkes şapkasını önüne korya. Ama buna olanağı siz tanıyorsunuz buna tedbir almayarak... Ya bir deneyin Sayın Bakan, deneyin. Deyin, ben, bugün değil iki sene sonra... Hiçbir futbol kulübüne -federasyonla birlikte iş birliği yaparak- ben prim ve vergi borcu varsa lisanslarını vermeyeceğim. Herkes de ayağını yorganına göre uzatsın.

Ne oluyor Sayın Bakan? İmzayı atan, kötü yöneten insan kaçıp gidiyor, ondan sonra da hiçbir günahı olmayan, şehirde etrafı, çevresi mali yapısı iyi olan insanların başına kalıyor. Şu anda futbol kulüplerinde kim yöneticilik yapmışsa hepsi eli yüreğinde ve kimde bulursa müşterek de olsa müteselsil kefil, kimde bulursa gidip ondan alacak. Yazıktır, günahıdır. Yani yapanın yanına kâr kalıyor, yapmayan günahını çekiyor. Bu uygulamayla futbol kulüplerinin sigorta primleri ilelebet hep buraya yazılır, hep yazılır, hep yazılır.

Sayın Bakan, bekleyeyim isterseniz konuşacaksanız?

ÇALIŞMA VE SOSYAL GÜVENLİK BAKANI FARUK ÇELİK (Şanlıurfa) – Efendim, 60 kişiyiz burada, hep sizi dinliyoruz, bütün konuşmacılar, rica ederim.

İZZET ÇETİN (Ankara) – Bakanın dinlemesi lazım.

FERİT MEVLÜT ASLANOĞLU (İstanbul) – Bu açıdan, yapılandırmayla önemli bir tahsilat yaptınız. Önemli olan, devletin parasının tahsili. Gerek futbol kulüplerine gerek belediyelere söyleyeceğim, gerekse diğer... Demin Uğur Bey'in söylediği gibi... Artık yaklaşık iki buçuk yıl geçti. Bozulan yapılandırmalar ve bugüne kadar da yapılandırma yapmayan insanlar var. Bunlara bir olanak daha tanımanız lazım. Bu koşullar bunu gerektiriyor eğer tahsilat yapmak istiyorsanız, insanlara faydalı olmak istiyorsanız.

Belediyelere gelince. Yine bunu da bu uygulamayla bu şekilde, yani yaz tahtaya al haftaya meselesiyle götüremezsiniz. Yine, aynı şekilde belediyelerde de belli bir süre, yani iki yıl, üç yıl sonra İller Bankasından sigorta ve vergi borçlarını kesmediğinizden sürece yazarsınız tahtaya, hayatta alamazsınız.

Bu açıdan, bir şekilde radikal kararlar almanız lazım. Herkesin ayağını yorganına göre uzatması lazım. Bu nedenle, belediyeler konusunda da belli bir süre sonra başlamak üzere İller Bankası payından siz de alırsınız sigorta primini, vergi borcu varsa vergi dairesi alsın, bu şekilde herkes ayağına... Ama bir şekilde "Yaz tahtaya, al haftaya." oluyor, ilelebet alamazsınız ve sonuçta, hep buraya bu borçlar... Bugün 2,6 milyar lira belediyelerin prim borcu, yani bir sonraki sene de 4,6 milyar olur. Bu yapıyla bir yere gidilemez.

Sayın Bakan, iş sağlığı ve iş güvenliği konusunu ertelediniz. Yalnız şu şikâyeti alıyoruz. Örneğin küçük sanayi sitesi, aynı işi yapan orada 50 tane esnaf var, her birinden ayrı ayrı para alıyorlar. Diyorlar ki: "Bizler, özellikle küçük sanayi siteleri ve küçük esnaf için burada bir denetim yapıyorsa, yani 50 kişi varsa bu sanayi sitesinde hepimizin ortak yönü, biz hepimizden belli bir oranda para alsınlar. Aynı işi yapmamıza rağmen, aynı şemsiyeye tabi olmamıza rağmen..." Özellikle küçük sanayi siteleri ve organize sanayi siteleri bu konudan mustarip. Kesinlikle iş güvenliği ve işçi sağlığı konusunda ödün vermeyelim, ama onlara çok yük geliyor; bu yükü bir şekilde onlara, aynı işi yapan insanlara paylaştırarak altından kalkmalıyız.

Sayın Başkan, teşekkür ederim, hakkımı kullanmayacağım.

BAŞKAN – Ben de "Toparlayabilir misiniz." diyecektim ama...

AYDIN AĞAN AYAYDIN (İstanbul) – Adalet Bakanlığında kullanacak.

FERİT MEVLÜT ASLANOĞLU (İstanbul) – Yok, kullanmayacağım, bir dakikanızı dahi kullanmayacağım.

SÜREYYA SADİ BİLGİÇ (İsparta) – "Toparlayabilir misiniz." diye soracaktım, bu zevkten mahrum etme bizi Sayın Aslanoğlu.

FERİT MEVLÜT ASLANOĞLU (İstanbul) – Hayır, efendim, teşekkür ederim.

BAŞKAN – Evet, Sayın Aslanoğlu, çok teşekkür ediyoruz efendim.

Sağ olun.

Soru-cevap bölümüne geçiyoruz arkadaşlar.

Soru sormak isteyen arkadaşlarımız...

T B M M

Tutanak Hizmetleri Başkanlığı

Tarih :

Grup :

Giriş:

Sayfa : 40

Evet, Sayın Çetin'den başlıyoruz, birinci sırada.
Buyurunuz.

SORULAR VE CEVAPLAR

İZZET ÇETİN (Ankara) – Sayın Bakan, biraz evvel Sayın Susam esnafın sıkıntılarına, sorunlarına değindi ama bir konu var, özellikle 2000'den önce vergi mükellefi olarak çalışan esnaftan, BAĞ-KUR kaydı olmadığı için hizmetlerini ispat edemediğinden emekli olamayanlar var emekliliğe hak kazanmış olmasına rağmen. Bunlar belgeleyemiyorlar. Yani bu konuda vergi dairesi, oda kaydı veya herhangi bir belge getirmesi istenerek bir borçlanma yolu düşünüyor musunuz bu tarz sorunları çözmek için?

İkinci sorum, “Kıdem tazminatını işçilerin ancak yüzde 10'u alabiliyor, diğerleri alamıyor.” gerekçesiyle, hem taşeron sistemi yaygınlaşıyor, yasalaştırmaya çalışıyorsunuz hem de kıdem tazminatını fona devretmeyi düşünüyorsunuz.

Oysa 30/7/2003 tarihine kadarki dönemde, işçi alacakları birinci öncelikli alacaklar içerisinde idi ve kıdem tazminatları iflas hâlinde çok rahat bir şekilde ödeniyordu.

Şimdi o gerekçeyi kullanmamanız açısından, yaptığınız bir hatadan dönmeyi düşünüp, yeniden işçi alacaklarını birinci öncelikli alacak konumuna getirmeyi düşünüyor musunuz?

Bir de, benim özellikle pek sıklıkla dile getirdiğim ve rahatsızlık duyduğum bir konu, Türkiye'de, sadece sizin döneminizle ilgili değil soracağım soru, ta 1980'den bu yana kamu kurum ve kuruluşları, kamu işveren sendikaları aracılığıyla toplu sözleşme masalarında işçi sendikaları ve konfederasyonlarıyla sözleşmeye oturuyorlar ve bakanlıklar, TÜİS, KAMU-İŞ gibi kurumlar temsil ediyor ve siz, devlet bütçesinden bütün bakanlıklar TÜİS'e, KAMU-İŞ'e, sendikalara aidat veriyorsunuz, onlar da TİSK'e üye, TİSK'e aidat veriyorlar. Yani yoksul halkın ödediği vergilerden oluşan kaynaktan, TÜİS ve KAMU-İŞ aracılığıyla TİSK'e kaynak aktarıyorsunuz, dolayısıyla devleti işveren Sendikaları Konfederasyonuna üye yapmış konumdasınız, bu bağı kopartmayı düşünüyor musunuz?

Son sorum, Ekonomik ve Sosyal Konseyi ne zaman toplayacaksınız? Bu konuda bir çalışmanız var mı?

Teşekkür ediyorum.

BAŞKAN – Bu arada kestane şekerleri için Sayın Hüseyin Şahin'e teşekkür ediyoruz.

Sayın Şahin, buyurun lütfen.

HÜSEYİN ŞAHİN (Bursa) – Sayın Bakanım, seçim bölgelerimize yaptığımız ziyaretlerde bize iletilen sorunlardan iki tanesini size aktarmak istiyorum.

2000 yılından evvel vergi kaydı olmasına rağmen BAĞ-KUR'a kaydı olmayanlara ilişkin, vergi kaydı olan dönemlerin BAĞ-KUR kapsamında değerlendirilmesi için bir çalışma yapmayı düşünüyor musunuz?

Bir ikinci husus, 1 Ocak 2012 tarihinden itibaren genel sağlık sigortası, ister sigortalı olsun ister olmasın, tüm vatandaşlarımız açısından zorunlu hâle geldi. Çalışmadığı dönemde gelir testine gidemeyen ve adına 2 asgari ücretin yüzde 12'si üzerinden genel sağlık sigortası primi tahakkuk eden vatandaşlarımız açısından bir çalışma yürütüyor musunuz? Bu da bize sık sık sorulan sorulardandır Sayın Bakanım.

Teşekkür ederim.

Sayın Aydemir...

UĞUR AYDEMİR (Manisa) – Teşekkür ederim Sayın Başkanım.

Emekli olup da esnaflığa devam eden vatandaşlarımızdan kesilen yüzde 15'lik prim, tabii ki her gittiğimiz yerde karşıma çıkıyor. Bununla alakalı, istihdam oluşturan, istihdamı teşvik etmek amacıyla yanında işçi çalıştıran kişilerden bu kesinti yapılmaz diye bir çalışma yapılsa uygun olur mu? Böyle bir şey düşünür müsünüz?

BAŞKAN – Sayın Çam, buyurun lütfen.

MUSA ÇAM (İzmir) – Sayın Bakan, Türk Hava Yollarındaki grev devam ediyor, 190'ıncı gününe giriyor ve aynı zamanda Türk Hava Yollarında HAVA-İŞ Sendikası bir genel kurul süreci yaşıyor. Şubelerde genel kurullar var, ama Türk Hava Yolları yönetimi şube genel kurullarına müdahale etti, şimdi önümüzdeki günlerde de genel merkez genel kurulu var.

Havaalanına gittiğinizde de orada “Bu iş yerinde grev vardır.” levhasını görürsünüz, ama arkada bankoda insanlar çalışıyor. Bu, bu ülkenin Çalışma Bakanı olarak sizin içinizi acıtmıyor mu? Yani grev levhası var orada, ama orada insanlar çalışıyorlar. Nasıl bir şeydir bu? Bunu öğrenmek istiyorum.

İkincisi de intibak yasası. Bugüne kadar hiç intibak yasası demediniz ama konuşmanızda bu sabah “intibak yasası” dediniz. Oysa 1 milyon 800 bin kişiyle ilgili bir yanlış hesaplamayı düzeltme olarak söylemişsiniz. Gerçek anlamda ülkede emekli olan 10,5 milyon emekliyle ilgili bir intibak yasası gündeminizde var mıdır yok mudur?

Son sorum da yaşa takılanlarla ilgili bir düzenleme yapmayı planlıyor musunuz?

Teşekkür ederim.

BAŞKAN – Sayın Kaplan...

HASİP KAPLAN (Şırnak) – Teşekkür ederim.

Sayın Bakan, Hükûmetin sendika üyeliğinde noter şartının kaldırılmasına dair yasa hükmünü erteleyeceğine dair haberler doğru mudur?

Taşeron işçilerin kazandığı mahkeme kararlarını neden uygulamıyorsunuz? 11 bin kara yolu işçisinin sendika, toplu pazarlık hakkı neden engelleniyor? Yargıtay kararları Hükûmetinize bir sorumluluk yüklemiyor mu? Taşeronlaştırmanın kaldırılmasını düşünüyor musunuz? Kadro vermeyi düşünüyor musunuz? Sendikalaşma ve toplu sözleşme haklarındaki engeller kaldırılacak mı?

T B M M

Tutanak Hizmetleri Başkanlığı

Tarih :

Grup :

Giriş:

Sayfa : 41

İşsizlik Sigortası Fonu gelirlerinin artırılması, işsizlik ödeneği dışındaki gider kalemlerinin kaldırılmasını ve fon yönetimi ve denetiminin işçilere, onların sendikalarına devredilmesini düşünüyor musunuz?

Yine, Sosyal Güvenlik Kurumunun bütçenin kara deliği olduğunu ifade ediyorsunuz, hakikaten cari açığa da büyük ölçüde etkisi var. Şöyle bir açıklamanız oldu mu?

BAŞKAN – Soruyu alalım lütfen Sayın Kaplan.

HASİP KAPLAN (Şırnak) – Emeklilik yaşının yükseltileceğine dair mesajlar oldu, yaşın yükseltilmesi yönünde bir yeni hazırlık var mı?

İş kazaları, işçi ölümleri ve meslek hastalıkları neden düşmüyor yasaya rağmen?

Son sorum, 666 sayılı Kanun Hükmünde Kararname'yle gasp edilen sosyal güvenlik çalışanlarının ikramiyeleri, yılda bir kez brüt bir asgari ücret tutarı da Anayasa Mahkemesinin 10/10/2013 tarihinde yayımlanan gerekçeli kararına rağmen neden hâlâ ödenmiyor?

BAŞKAN – Sayın Muş...

MEHMET MUŞ (İstanbul) – Sayın Başkanım, Sayın Bakanım; özellikle emekli olan vatandaşlar, emekli olduktan sonra eğer bağlı bir kamu kurumunda veya belediye işbirliklerinde çalışıyorlarsa, bunların emekli maaşlarının geri çağırılmasıyla alakalı bir sorunla biz karşılaştık, gittiğimiz yerde bu şikâyeti alıyorduk. O zaman Fatih Bey sendika başkanıydı...

BAŞKAN – Soruyu alalım Sayın Muş.

MEHMET MUŞ (İstanbul) – Onu ifade ediyorum.

Belediye işbirliklerinde çalışsa dahi Türk Ticaret Kanunu'na tabi bu şirketler. Vatandaş iki sene sonra, iki sene çalıştı diyelim, iki yıllık emekli maaşı SGK tarafından talep edildi fakat başladığı zaman çalışmaya herhangi bir uyarı yapılmadı bu vatandaşa yani "Bu maaşı geri alacağız, çalışamazsınız veya çalışırsanız emekli maaşı ödemeyiz." diye. Bununla alakalı eğer bir bilgilendirme yaparsanız sevinirim.

BAŞKAN – Evet, teşekkür ediyorum Sayın Muş.

Sayın Kalaycı...

MUSTAFA KALAYCI (Konya) – Teşekkür ediyorum.

Kısa kısa birkaç sorum var: Temmuz ayında çıkan torba kanun ile memur kadrolarına alınan 4/B'li, özel kanunlara göre sözleşmeli, belediye ve özel idarede sözleşmeli ve vekil Kur'an kursu öğretmenlerinin sayısı kaçtır? Yine, aynı kanunla disiplin afından yararlanıp memuriyete dönen var mı, memuriyete atanan var mı? SHÇEK ve Eti Holdingde daha önce sınavı kazananlardan geriye dönenlerden kaç kişi alınıyor?

İkinci sorum: 4/C'lilerin kadroya alınması konusunda bir çalışmanız var mı?

Üçüncü sorum: Vekil imam ve vekil müezzinleri yüzüstü bırakmıştınız, pişman mısınız, kadroya alacak mısınız?

Dördüncü sorum: Vekil ebe-hemşireleri kadroya alacak mısınız?

Beşinci sorum: Emekli esnaf isyan ediyor, sosyal güvenlik destek primi alınmaması konusunda çalışmanız var mı?

Altıncı sorum: Emeklilikte yaşa takılanlar olarak adlandırılan emeklilik için gerekli hizmet süresini ve prim ödeme gün sayısını doldurdukları hâlde yaş şartını dolduramayanlarla ilgili bir çalışmanız var mı, bir müjdeniz olacak mı?

Yedinci sorum: Asgari ücretten vergi alınmaması konusunda partilerin mutabakatı olduğu söyleniyor. Bizim teklifimiz var. Bu düzenlemeyi yapmaya var mısınız?

BAŞKAN – Evet, son olarak...

MUSTAFA KALAYCI (Konya) – Son sorum: Taşeron işçilerini kölelikten kurtarmayı düşünüyor musunuz?

Teşekkür ederim.

BAŞKAN – Sayın Susam...

MEHMET ALİ SUSAM (İzmir) - Sayın Bakanım...

BAŞKAN – Arkadaşlar, soru sayısını biraz azaltabilirsek yani çünkü 100 soru yapıyor.

MEHMET GÜNAL (Antalya) – Ama bir konuşma kadar olmuyor Sayın Başkan, konuşmada daha çok olur, soru soruyor sadece.

BAŞKAN – Lütfen, tamam...

Buyurun.

MEHMET ALİ SUSAM (İzmir) – Sayın Bakanım, 4/B'li kadınların 4/A ve 4/C'liler gibi doğum borçlanması yapmasını düşünüyor musunuz? 4/B'liler yani BAĞ-KUR'lu kadınların doğum borçlanması yapmasını sağlamayı düşünüyor musunuz? Çünkü 4/A'lılar ve 4/C'liler yapıyor.

Prim borcu bulunan esnafın sağlık hizmeti almasını sağlamayı düşünüyor musunuz? Çünkü, prim borcundan dolayı esnaf sağlık hizmeti alamıyor ama borcuna sağlık hizmeti almış gibi devam ediyor.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

MEHMET ALİ SUSAM (İzmir) – Tamamlıyorum şimdi.

BAŞKAN – Buyurun.

MEHMET ALİ SUSAM (İzmir) – Kadın esnaf ve sanatkârlara devletten prim desteği vermeyi düşünüyor musunuz ve BAĞ-KUR tescilli yaptırmamışların geriye dönük borçlanması konusunda bir destek vermeyi düşünüyor musunuz?

Teşekkür ederim.

BAŞKAN – Teşekkür ediyorum Sayın Susam.

Sayın Aslanoğlu buyurun lütfen.

FERİT MEVLÜT ASLANOĞLU (İstanbul) – Sayın Bakanım, siz emekli misiniz? Emekli misiniz, değil misiniz?

ÇALIŞMA VE SOSYAL GÜVENLİK BAKAN FARUK ÇELİK (Şanlıurfa) – Emekliyiz, emekli.

T B M M

Tutanak Hizmetleri Başkanlığı

Tarih :

Grup :

Giriş:

Sayfa : 42

FERİT MEVLÜT ASLANOĞLU (İstanbul) – Peki, ben sizi ihbar ediyorum, ikimizi de, ben de emekliyim. Eğer bu ülkede hak ve hukuk varsa, sosyal denge varsa... Ben emekliyim, kesinlikle sosyal güvenlik destekleme primi ödemişim, siz de ödemişsiniz. İkimizi de ihbar ediyorum, ikimiz de bu devlete kazık atıyoruz.

AYDIN AĞAN AYAYDIN (İstanbul) – Kime ihbar ediyorsun?

FERİT MEVLÜT ASLANOĞLU (İstanbul) – İkimizi de, hem Sayın Bakanı hem beni.

AYDIN AĞAN AYAYDIN (İstanbul) – Kime ediyorsun, Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanına mı?

FERİT MEVLÜT ASLANOĞLU (İstanbul) – Kimse bunun... Eğer adalet, hak varsa... Sonuçta gariban, asgari ücretle yaşayan insanlara bunu uyguluyorsanız, bana ve size uygulamıyorsanız yazıklar olsun bu ülkeye.

AYDIN AĞAN AYAYDIN (İstanbul) – Bizi karıştırma ya!

FERİT MEVLÜT ASLANOĞLU (İstanbul) – Ben ikimizi ihbar ediyorum.

İki: Siz, bu ülkede çalışma hayatının hak ve hukuk çerçevesinde yapılmasını... Türk Hava Yolları grevinde grev kırıncılığı... Ellerinde mahkeme kararı olmasına rağmen hak hukuk tanımayan bir Türk Hava Yolları yönetimine karşı ne yaptınız? Bu insanlar eğer... Bu ülkede hep yapanın yanına kâr mı kalacak? Grev kırıcı Türk Hava Yollarına bir şey yapmıyorsanız size de yazıklar olsun.

AYDIN AĞAN AYAYDIN (İstanbul) – Soru muydu cevap mıydı bu?

FERİT MEVLÜT ASLANOĞLU (İstanbul) – Neyse, o anladı.

BAŞKAN – Sayın Türel...

RAHMİ AŞKIN TÜRELİ (İzmir) – Teşekkür ederim Sayın Başkan.

Sayın Bakana 3 soru yöneltmek istiyorum.

Birinci sorum: Sayın Bakan, iş yerindeki mobbing yani psikolojik taciz davalarında son dönemlerde ciddi artışlar olup konu sıklıkla kamuoyu gündemine gelmektedir. Buna ilişkin olarak 30/6/2012 tarihli ve 6331 sayılı İş Sağlığı ve Güvenliği Kanunu'nda gerekli değişikliklerin yapılarak fiziksel sağlın korunmasının yanı sıra psikolojik sağlının korunmasının da sağlanmasının gerekli olduğunu düşünmüyor musunuz? Buna ilişkin verilmiş kanun teklifleri var -benim de var- bunları gündeme alacak mısınız?

İkinci sorum: Özel güvenlik görevlilerinin genel kolluk kuvvetlerinin faydalandığı yıpranma hakkından yararlandırılması için bir çalışmanız var mı?

Üçüncü ve son sorum: İşsizlik Sigortası Fonu'ndan yararlanma koşullarının kolaylaştırılması, işsizlere yapılan işsizlik ödemelerinin miktarının artırılması ve daha uzun sürelerle ödeme yapılması için hâlen yürütmekte olduğunuz bir çalışma var mıdır?

Teşekkür ederim.

BAŞKAN – Evet, teşekkür ediyorum.

Sayın Akçay, buyurun lütfen.

ERKAN AKÇAY (Manisa) – Teşekkür ederim Sayın Başkan.

Sayın Bakan, konuşmamda dile getirdiğim Soma'daki işçi alımı ve maden kazasının olduğu maden şirketiyle ilgili sorularımın cevabını bekliyorum.

Ayrıca, yaş haddinden emeklilik hakkını kazandığı hâlde hizmet süresi eksik olduğu için emekli olamayan vatandaşlarımız büyük bir beklenti içindedir. Bu vatandaşlarımıza en azından beş yıla kadar eksik hizmet sürelerini borçlandırarak emeklilik imkânının sağlanması yerinde olacaktır.

Ayrıca, hizmet süresi bakımından emeklilik hakkını kazandığı hâlde yaşa takılan binlerce vatandaşımız bulunmaktadır ve bu vatandaşlarımızın da emekliliği konusundaki düzenlemeyi nasıl yapmayı düşünüyorsunuz? Kamuoyunda bu iki hususta ciddi bir beklenti var.

Diğer bir husus doğrudan sizi ilgilendirmemekle birlikte Hükümetinizi ilgilendiriyor. Tarımsal sulama birliklerinde sözleşmeli olarak görev yapan personelin kadroya geçirilmesi için Hükümetinizi bir çalışması var mıdır?

İş ve meslek danışmanlarının kadroya geçişlerinde maaşlarında 800 liraya varan düşüşler olmaktadır. Bu personelin mağduriyetini gidermek için bir çalışmanız var mıdır?

Son sorum: SGK, işsiz kalan vatandaşlara borç dökümü ve haciz tebligatı yapmaktadır. Şimdi, vatandaş işsiz kaldığına mı yansın, devletin çıkardığı faturaya mı yansın? Bu karşılaşılan zorluklara acaba nasıl bir çözüm bulunabilir ve konu işsizlik fonuyla ilişkilendirilebilir mi?

Teşekkür ederim.

BAŞKAN – Sayın Atıcı...

AYTUĞ ATICI (Mersin) – Teşekkür ederim Sayın Başkan.

Sayın Bakanım, askerî öğrenciler ve polis öğrencileri, bu iki kurum adına öğrenim gören çocuklar, öğrenciler katkı payından muaf. Şimdi, bu iyi bir şey. Polis öğrenciler, askerî öğrenciler katkı payı ödemesinler. Bunu bütün öğrencilere yaygınlaştırmayı düşünüyor musunuz?

İki: Yeni gelen bir yönetmelikte milletvekillerinin katkı payları... Daha önemli bir soru soracağım Sayın Bakanım.

ÇALIŞMA VE SOSYAL GÜVENLİK BAKAN FARUK ÇELİK (Şanlıurfa) – Birinci soruyu bir daha alabilir miyiz?

AYTUĞ ATICI (Mersin) – Efendim, birinci sorum şu: Polis okulunda okuyan öğrencileri ve askerî okullarda okuyan öğrencileri katkı paylarından muaf tutunuz bu öğrencileri, bunlar katkı payı ödemişler hastalandıkları zaman. Bunu bütün öğrencilere yaygınlaştırmayı düşünüyor musunuz? Bu iyi bir şey yani iyi bir şey yapıldı. Bunu bütün öğrencilere yayalım ki ikilik olmasın, eşitlikten herkes yararlansın.

İki: Daha önemli bir şey var, milletvekilleri için katkı, katılım ve otelcilikten doğan farkları Meclis ödeyecekti. Şimdi, böyle bir şeyi doğru buluyor musunuz? Yani, ben hasta olursam katkı payımı, katılım payımı ve otelcilik farkımı

T B M M

Tutanak Hizmetleri Başkanlığı

Tarih :

Grup :

Giriş:

Sayfa : 43

Meclis ödeyecekmış. Efendim, böyle bir şey varsa beni lütfen listeden çıkarın. Ben böyle bir durumda olmak istemiyorum çünkü insanların yüzüne bakacak durumda olmam. Böyle bir şey var mı? Var ise efendim, bunu lütfen kaldıralım.

Teşekkür ederim.

BAŞKAN – Teşekkür ediyorum.

Değerli arkadaşlar, böylece soru bölümü de tamamlanmıştır. Şimdi...

HASİP KAPLAN (Şırnak) – Sayın Başkan, teknik bir şey vardı da onu...

BAŞKAN – Buyurun.

HASİP KAPLAN (Şırnak) – Sayın Bakan, çinko iş koluyla ilgili ben bir soru sormak istiyorum: Emekli olma çalışma süresi on beş yıldan aşağıda mıdır, üstünde midir? Bu iş kolunda bekleme süresi var mıdır, 65 yaşı bekleme durumu var mıdır? Yirmi beş yıl çalışma mecburiyeti var mıdır?

ÇALIŞMA VE SOSYAL GÜVENLİK BAKAN FARUK ÇELİK (Şanlıurfa) – Çinko...

HASİP KAPLAN (Şırnak) – Çinko.

BAŞKAN – Evet, teşekkür ediyorum.

Şimdi, değerli arkadaşlar, Sayıştay Başkanlığına bir sorumuz olacak. Herhangi bir kamu zararı iddianız var mıdır? Sorulan sorulardan zannedersem, yargılamaya esas herhangi bir rapor söz konusu mudur?

AYDIN AĞAN AYAYDIN (İstanbul) – Veya teşekkürünüz var mı?

BAŞKAN – Veya ilave etmek istediğiniz herhangi bir husus var mı?

Buyurun.

SAYIŞTAY TEMSİLCİSİ FIKRET ÇÖKER – Yargılamaya esas olmak üzere raporlarımız var. Bunların bir kısmı yargılandı zaten, bir kısmına ilişkin de yargılamaya esas raporlarımız kasım ayı içerisinde düzenlenip Başkanlığa sunulacak. Sayıştayın görüşü olarak da mali denetim tablolarında görüşlerimizi bildirdik.

Başkaca bir şey söylemeyeceğim.

Teşekkür ederim.

BAŞKAN – Teşekkür ediyorum.

Şimdi, soru, görüş ve eleştirilere cevap vermek üzere Sayın Bakanımıza söz veriyorum.

Buyurun Sayın Bakanım.

ÇALIŞMA VE SOSYAL GÜVENLİK BAKANI FARUK ÇELİK (Şanlıurfa) – Süre ne kadar Başkanım?

BAŞKAN – Efendim, normalde kırk beş dakika almış olduğumuz karar ama otuz dakikada cevaplandırabilerseniz memnun oluruz.

ÇALIŞMA VE SOSYAL GÜVENLİK BAKANI FARUK ÇELİK (Şanlıurfa) – Efendim, katkı sunan bütün arkadaşlara, Komisyon üyesi ve Komisyon üyesi olmayan arkadaşlara çok teşekkür ediyorum.

Kıdem tazminatı en çok konuşulan başlık oldu. Değerli arkadaşlar, kıdem tazminatıyla ilgili yaşanan birçok sorun var, hem işverenlerimizin yaşadığı hem işçilerimizin karşı karşıya bulunduğu sorunlar var. Bunların gün yüzüne çıkmasından dolayı taraflarla bu konuyu görüşmeye başladık ama sosyal taraflarla, üçlü danışma çerçevesinde, uzlaşma sağlanamayan konuları biz yüce Meclise getirmedik. Bu konu da yine “alt işveren” başlığı altında tartışılan bir konu. Dolayısıyla, son kez bir araya geleceğiz; burada bir uzlaşma sağlanır ise bu konu Meclisin gündemine gelecek, eğer sağlanamıyor ise sizlerin de talebi doğrultusunda gündemden kalkacak bir başlık olduğunu belirtmek istiyorum.

Çok şey söylendi, yok efendim “kıdem tazminatıyla hak kaybı”, “kıdem tazminatı hakkı alınıyor...” Fonla ilgili bazı değerlendirmeler yapıldı, fon kavramıyla ilgili algılar geçmiş dönemde gerek bu Konut Edindirme Fonu, diğer nemalarla ilgili, fonlarla ilgili millete yaşatılanlar, iktidarımızın Tasarruf Teşvik Fonu ve iktidarımızın ödediği o fonlara atıfta bulunarak sanki kıdem tazminatıyla ilgili oluşturulmak istenen fon da böyle bir şey gibi, bir havuz gibi, KEY gibi düşünüldü. Böyle bir şey söz konusu değil. Bireysel hesaba, İzzet Çetin’in hesabına yatacak olan bir fondan bahsediyoruz. Yani, aylık çalışmanın neticesinde bireysel hesabına, fon hesabına yatacak bir meblağdan bahsediyoruz ve işçi için çok ciddi bir güvence oluşturacak. İşveren de on beş yıl sonra karşılaştığı kıdem tazminatı ödeme zorlukları neticesinde bazı iş yerlerinde meydana gelen muvazaa işlemlerden, dolayısıyla işçinin mağduriyetini dikkate aldığınız zaman ondan işçiyi uzak tutmak için ortaya koyduğumuz bir çıkış yoludur. Burada ağırlıklı olarak işçi kesiminin önce bir karşı duruşu oldu. Şimdi ben, işveren kesiminin, bunun 12 milyon çalışana yayılmasından çok daha rahatsız olur bir noktaya gelmeye başladığını görüyorum. Dolayısıyla, işçi kesiminden gelen ve o temsili yapan arkadaşların fon hesabını...

İZZET ÇETİN (Ankara) – Bir Kenan Evren ilişti, bir siz ilişiyorsunuz; vazgeçin.

ÇALIŞMA VE SOSYAL GÜVENLİK BAKANI FARUK ÇELİK (Şanlıurfa) – Bence bu bireysel hesap, bunu biraz daha iyi incelemeniz açısından söylüyorum, hassas bir konudur. Burada gerçekten ciddi hak kayıpları var. Burada siz gündeme getirdiğiniz için söylüyorum. Yanılmıyorsam Fen-İş işçilerini örnek verdiniz. Evet, 600 işçi çalışıyor ve otuz yılını orada geçirmiş, yirmi beş yılını geçirmiş işçi kardeşimiz bir gün sabahleyin kalktı, otuz yıllık emeğinin karşılığını tam alacakken iş yerinin iflas ettiğini gördü ve iş yeri kapalı.

HASİP KAPLAN (Şırnak) – Yüzlerce davayla karşılaştık.

ÇALIŞMA VE SOSYAL GÜVENLİK BAKANI FARUK ÇELİK (Şanlıurfa) – Siz verdiniz örneği onun için söylüyorum, yoksa benim burada bir firmadan bahsetmem gibi bir durum söz konusu olamaz.

Bunun gibi çok olay var, çok örnek var. Burada otuz yıl emeğini alamayan bir işçiden bahsediyoruz, diğer taraftan ise diyoruz ki: “Eğer fon hesabına yatmış olsaydı otuz yıl ve o fon da nemalanmış olsaydı, bugün kendi adına yatan bu hesaptan işçi kıdem tazminatı, tazminat açısından bir mağduriyet yaşamayacaktı.” Gelecek açısından, taşları yerine oturtmak açısından bu çok köklü bir değişikliktir, doğru bir değişikliktir ama taraflar uzlaşmaz ise bizim bu konuda Hükümet olarak ısrarımız olmayacak çünkü diğer yasalarda da ısrarımız olmadı. Hep uzlaşmadan yana olduğumuzu belirtmek istiyorum.

T B M M

Tutanak Hizmetleri Başkanlığı

Tarih :

Grup :

Giriş:

Sayfa : 44

İkincisi: Şu anda sistemin içerisinde olan çalışanlar -özellikle kamuda 200 bin işçimiz var çalışan- geçmiş ve gelecek tazminatlarıyla ilgili de sistemde kalabilirler. Kurumsal firmalar var, onlarda çalışanlarda, işçi-işveren eğer uzlaşıyorlarsa, gelecek tazminatı, kıdem tazminatı haklarının devamı konusunda da hiçbir sorun yok. Ama yeni işe başlayacaklarla ilgili veya part-time çalışmalarla ilgili veya taşeron dediğiniz çalışmalarla ilgili oluşan on bir aylık çalışmanın, on bir buçuk aylık çalışmanın sonundaki tazminat hak kayıplarını güvence altına almak için attığımız bir adımdır, özellikle emekten yana attığımız önemli bir adımdır. Bunun emek tarafından eleştirilmesini öteden beri anlamakta zorlandığımızı belirtmek istiyorum. Ama son bir toplantıya bıraktık, teknik kadrolar çalışıyorlar, nihai kararı kamuoyuyla paylaşacağız, “uzlaştık” veya “uzlaşamadık” diye kamuoyuyla paylaşacağımızı belirtmek istiyorum.

İZZET ÇETİN (Ankara) – Muhalefet gibisiniz Sayın Bakan!

ÇALIŞMA VE SOSYAL GÜVENLİK BAKANI FARUK ÇELİK (Şanlıurfa) – Başka birçok değerlendirme yapıldı. “Taşeron sistemi” evet “alt işveren” diye söylüyorum. “Neden taşeron deniyor?” diye teknik olarak... “Taşeron” halk arasında kullanılan bir ibare, “alt işveren” teknik olarak; yasal mevzuat içerisinde adlandırılıyor alt işveren işçileri. Şimdi, bu konuyla ilgili de çok ciddi hak kayıpları var, aynen katılıyorum. Emeğin ciddi şekilde sömürsü var bu alanlarda. Zaman itibarıyla, çalışma süreleri itibarıyla, ücretleri itibarıyla, izinleri itibarıyla, tazminatları itibarıyla burada ciddi bir şekilde emeğin sömürsüsüyle karşı karşıya olduğumuzu ve bunun için taraflarla da oturup, işçi-işveren kesimiyle oturup bu konuda atılması gereken adımlar... Ki yargı kararları da var -aynen Karayollarında var, üniversitelerde var- bu yargı kararlarını da içine alacak bir düzenleme. Ama ağırlıklı olarak taraflar kıdem tazminatına takıldıkları için, bugüne kadar bir buçuk yıllık çalışmada ciddi şekilde yol alamadığımızı yani neticeye ulaşma açısından yol alamadığımızı ama bu son toplantıda ya tümüyle ilgili, olmuyor ise alt işverenle ilgili düzenlemeyi mutlaka bu yasama döneminde...

HASİP KAPLAN (Şırnak) – Tek kelime çözer; müteselsilen sorumlu tutun.

ÇALIŞMA VE SOSYAL GÜVENLİK BAKANI FARUK ÇELİK (Şanlıurfa) – Müteselsilen sorumluluk geliyor, düzenlemede o da var efendim.

HASİP KAPLAN (Şırnak) – Üst işveren, alt işveren, müteselsilen...

ÇALIŞMA VE SOSYAL GÜVENLİK BAKANI FARUK ÇELİK (Şanlıurfa) – Efendim, o ücret güvencesiyle ilgili, ödemediği an bir sonraki ay istihkakından kesecek, o düzenlemeyi içeriyor.

Şimdi, şunu ifade ediyorum arkadaşlar: Kıdem tazminatıyla ilgili konuda uzlaşma olmaz ise alt işverenle ilgili düzenleme bu yasama dönemi içerisinde gelip inşallah oradaki hak kayıplarının önüne geçme konusunda birlikte bir irade ortaya koymuş olacağız.

“İş sağlığı rafa mı kalktı?” Arkadaşlar, iş sağlığı güvenliğiyle ilgili de çok haksız değerlendirmeler yapılıyor. Dünyada 3’üncüyüz. Yani, bunu kim, nereden buluyor, nereden çıkarıyor ben bilemiyorum.

İZZET ÇETİN (Ankara) – Dünya Sağlık Örgütü veriyor bu rakamları. ILO’nun rakamları da orta yerde.

ÇALIŞMA VE SOSYAL GÜVENLİK BAKANI FARUK ÇELİK (Şanlıurfa) – Hayır efendim. Bakınız, iş sağlığı güvenliğiyle ilgili istatistikleri dünyada iki kuruluş ortaya koyuyor; biri ILO, diğeri ise EUROSTAT dediğimiz Avrupa Birliği İstatistik Kurumu. İki kuruluş tarafından bu istatistiki bilgiler orta yere konuluyor. Bunlarla ilgili en son veriler de 2007, 2008 yıllarında açıklanmış ve tam teferruatlı bir şekilde önümde var.

İZZET ÇETİN (Ankara) – Durum daha vahim o zaman.

ÇALIŞMA VE SOSYAL GÜVENLİK BAKANI FARUK ÇELİK (Şanlıurfa) – Efendim, buradaki rakamlara siz baktığınız zaman 2008... 185 ülkenin 101’i kayıtlarda bulunmuyor zaten. Biz 85 ülkeden bahsediyoruz, 101’i yok zaten. Siz “Dünyada 3’üncüyüz.” filan dediğiniz zaman, Bangladeş’in, Çin’in veya benzeri ülkelerin -say sayabildiğin kadar- çok çok arkasında iş kazalarıyla karşı karşıya kalmışız gibi bir durum, tablo var ki bu bilgiler afaki bilgilerdir, doğru bilgiler değildir.

AYTUĞ ATICI (Mersin) – Öyle zaten Sayın Bakan!

ÇALIŞMA VE SOSYAL GÜVENLİK BAKANI FARUK ÇELİK (Şanlıurfa) – Yayımlayan kuruluşların da ifade ettiğim gibi EUROSTAT ve ILO olduğunu belirtmek istiyorum.

İZZET ÇETİN (Ankara) – Geçtiğimiz yıl siz de açıkladınız bu rakamları.

ÇALIŞMA VE SOSYAL GÜVENLİK BAKANI FARUK ÇELİK (Şanlıurfa) – Avrupa Birliğinde de aynı şekilde. 14’üncü sırada olmamıza rağmen Avrupa Birliğinin iş sağlığı güvenliği açısından, iş kazaları açısından şampiyon ülkesiyiz gibi, 1’inci ülkesiyiz gibi nutuklar atılıyor. Bunlar da büyük haksızlık diye belirtmek istiyorum arkadaşlar.

İMD’lerle ilgili burada ifade edildi. İş ve meslek danışmanları yaklaşık 4 bin kişi. Gerçekten, çalışma hayatımız açısından, endüstriyel ilişkilerimiz açısından son derece önemli görev görüyorlar. İşverenle talep edilen iş gücü arasında, işsiz arasında köprü görevi görüyor bu arkadaşlarımız ve son dönemde 500’ün üzerinde, 600 bine yakın, İŞKUR vasıtasıyla gerçekleştirdiğimiz istihdamın altında iş ve meslek danışmanlarının çok ciddi şekilde bir emeğinin olduğunu ifade etmek istiyorum. Bunlar sözleşmeli olarak alındılar fakat 4/B’yle ilgili yaptığımız düzenleme, sözleşmelilerle ilgili yaptığımız düzenlemede kadroya alınma imkânlarını getirdik. Bunların özelliklerinden dolayı dedik ki: “Kadroya da geçebilirsiniz, sözleşmeli de kalabilirsiniz.” Yasal düzenleme bu şekilde geçti. Onlar kadroya geçmeyi tercih ettiler, büyük bir çoğunluk. Kadroya geçince de ücretlerinde 600 TL’lik bir gerileme söz konusu oldu. Biz de ilgili bakanlıklarla görüşmemizi yaptık. Bu konudaki hak kaybının giderilmesiyle ilgili bir düzenlemeyi yaptığımızı ve uygun bir zemin içerisinde de Parlamento’ya taşıyacağımızı bütçe vesilesiyle ifade etmiş oluyorum.

“İntibak demediniz.” diyorsunuz yani açın tutanakları, intibak düzenlemesiyle başladık “İntibak, intibak” dedik. Bütün basın toplantılarında “intibak”, yürürlüğe girmesinde “intibak”, emekli derneklerimizle görüşmelerde “intibak...”

İZZET ÇETİN (Ankara) – Tutanakları bir alalım mı?

MUSA ÇAM (İzmir) – Ama siz “Hiçbir zaman ‘intibak’ demedim.” dediniz.

T B M M

Tutanak Hizmetleri Başkanlığı

Tarih :

Grup :

Giriş:

Sayfa : 45

ÇALIŞMA VE SOSYAL GÜVENLİK BAKANI FARUK ÇELİK (Şanlıurfa) – Yani bilemiyorum onu nereden çıkardınız, hangi konuşmadan çıkardınız?

MUSA ÇAM (İzmir) – Siz söylediniz, konuşmalarınızda var.

ÇALIŞMA VE SOSYAL GÜVENLİK BAKANI FARUK ÇELİK (Şanlıurfa) – Efendim, bugün de intibakı konuşuyoruz yani intibak düzenlemesi yaptığımızı konuşuyoruz.

Evet, bu konuda 2000 öncesinde yaşanan sorunların çözümü gerçekleştirildi bu düzenlemeyle. Yaklaşık 1milyon 800 bin emeklimize çok ciddi oranda, bakınız, 450 TL'ye varan iyileştirmeler gerçekleştirildi.

MUSA ÇAM (İzmir) – Sayısı 45 bin onların Sayın Bakan.

ÇALIŞMA VE SOSYAL GÜVENLİK BAKANI FARUK ÇELİK (Şanlıurfa) – Birçok yerde, bu konuda, gittiğimizde teşekkülleri aldığımızı da burada belirtmek istiyorum.

Ulusal İstihdam Stratejisi'yle ilgili birçok değerlendirme yapıldı. Arkadaşlar, bu henüz yayımlanmadı. Yayımlanmadığı için bunun içeriğiyle ilgili çok fazla bir şey konuşmayı da doğru bulmuyorum ama konuşmamın bir yerinde söyledim, dedim ki: "Hedef belli, işsizlik oranını yüzde 5'e çekmek." Yani bu hedefi gerçekleştirecek olan bir stratejinin neyine karşı çıkacağız? İçeriğine. Çalışma koşullarıyla ilgili, çalışma hayatıyla ilgili, çalışma usulleriyle ilgili zaten sürekli yaşanan sorunları... Şimdi, taşeronu konuşuyoruz. Varsa part-time çalışmalarla ilgili sıkıntı, esnek çalışmayla ilgili sıkıntı varsa bunları sistem kendi içerisinde zaten çözüyor ama aslolan, vatandaşımızın iş bulmasıdır, sağlıklı ortamda, güvenli ortamda çalışmasıdır. Bunu sağlayacak bir stratejiyi devletin on yıllık bir süreç içerisinde takip etmesi, belli periyotlarla bunun gözden geçirilmesi doğru bir yöntemdir. Bunun dışında plansızlık olur ki plansızlık, herhâlde, hiçbirimiz tarafından reva görülmeyecek bir yaklaşım tarzıdır.

AYTUĞ ATICI (Mersin) – Sayın Bakanım, ILO'ya göre Avrupa 1'incisi miyiz?

ÇALIŞMA VE SOSYAL GÜVENLİK BAKANI FARUK ÇELİK (Şanlıurfa) – Çalışma Meclisinin gündemine gelince, Çalışma Meclisinin gündemi esnek çalışmaydı, kıdem tazminatıydı. O, bahsettiğiniz konu başlıklarıydı.

İZZET ÇETİN (Ankara) – Özel istihdam bürolarıydı, kiralıktı.

ÇALIŞMA VE SOSYAL GÜVENLİK BAKANI FARUK ÇELİK (Şanlıurfa) – Evet, onlardı efendim.

İZZET ÇETİN (Ankara) – Sizin Ulusal İstihdam Stratejinizde...

ÇALIŞMA VE SOSYAL GÜVENLİK BAKANI FARUK ÇELİK (Şanlıurfa) – Şimdi, bakınız, Çalışma Meclisi yıllardan sonra toplanıyor. Toplandık ve konu başlıkları belli. Sanki Çalışma Meclisinin gündemi saklıymış gibi takdim etmek doğru değil.

İZZET ÇETİN (Ankara) – Her yıl toplanması gereken o Meclis, dokuz yıl sonra onun için toplandı.

ÇALIŞMA VE SOSYAL GÜVENLİK BAKANI FARUK ÇELİK (Şanlıurfa) – Kadınların iş gücüne katılma oranına baktığımız zaman yüzde 31'i aşmış bulunuyor, yüzde 28,5 düzeyinde de şu anda istihdam söz konusu. Bunların yüzde 20'lerden geldiğine dikkat ederseniz olumlu gelişme var. Son dönemlerde yapılan düzenleme, başörtüsüyle ilgili düzenleme, ben inanıyorum ki kadınların çalışması konusunda da, bu oranın yükselmesi konusunda da katkı sağlayacaktır. Bu ayrımcılıklar ortadan kalktığı sürece iş gücü piyasamızda kadın sayısının daha da artacağı inancı içerisindeyim.

4/C'lilerin durumu, 4/C'liler... Süreç içerisinde çok sıkıntılı bir başlangıç oldu, doğru, sıkıntılı bir süreçleri oldu. Özelleştirme sonrasında akitleri feshedildi, işsiz kaldılar. Sonra 4/C statüsü ihdas edilerek bunlar işe başlatıldı, kıdem tazminatı hakkına kavuştular, on ay çalışırken on iki ay çalışma imkânını elde ettiler. Şimdi, son toplu sözleşmede aile yardımı yanında, ciddi bir şekilde de ücret zammını gerçekleştirdik ve maaşları şimdi 1.400, 1.500, ilköğretim mezunlarının. Lise mezunlarına 1.600 dolaylarında, üniversite mezunlarına ise 1.800'lere varan bir artışı son toplu sözleşme görüşmelerinde gerçekleştirdik. 4/C'lilerin talebi, statü değişikliği yani diyorlar ki: "4/C statüsünü ihdas ettiniz. Bunu kaldırırsanız, bizi sözleşmeli, 4/B'li yapınız." şeklinde bir talepleri var. Kendilerine de söylüyorum, burada da ifade ediyorum: Bu konu bir skala çerçevesinde bizim çalışma alanımızda çünkü özelleştirilecek yeni kurumlar var ve oradan gelecek olan işçiler de olacağı için... Şu anda 23 bin civarında 4/C'li sayısı ama muhtemel 50 binlere, 40 binlere, 30 binlere çıkma durumunda bu statüyü belirleme konusunda... Eğer 4/C ortadan kalkacaksa diğer 4/B veya gelecekleri statünün çok daha net bir şekilde tanımlanması açısından bir çalışma içerisindeyiz ama şu an itibarıyla böyle bir söz vermiş değiliz. Kendilerine verdiğimiz söz "Toplu sözleşmede sizin ücretlerinizi ciddi anlamda artıracacağız." dedik ve yüzde 40'lara varan bir artışı 4/C'liler için sağlamış olduk.

Geçici istihdam büroları yani istihdam büroları daha doğrusu: Bu da yine esnek çalışma modellerinden bir tanesi. Bu, arkadaşlar, böyle kiralık işçi, yok efendim, süresiz, sanki bütün örgütlenmenin önüne geçen bir yapılanma gibi değil. Bunu da aslında eğer uygun bulursanız ilgili arkadaşlara takdim edebiliriz. Bunun çerçevesi belli 3+3 ayı geçmeyen çalışma düzeni ve "kiralık işçi" dediğiniz yani istihdam bürolarından eleman temin etmek. Part-time için bazı iş yoğunluğunun oluşması iş yerlerinde, o alanlara dönük veya doğum, askerlik gibi bazı alanlara dönük bir düzenlemedir ve mevsimlik işçilerle ilgilidir. Burada amacımız... Kayıt dışını yüzde 52'lerden yüzde 37'lere çektik, bunu daha aşağılara çekmemiz gerekiyor. Binlerce, evde çocuk bakımı, yaşlı bakımı işlerinde çalışan kadınlarımız vardır, temizlik işlerinde çalışan kadınlarımız var. Hem kadın haklarından yanayız hem de kayıt dışı olarak bunların çalıştığını biliyoruz. Bunları kayıt altına alma yollarından, mekanizmalarından bir tanesidir. Ayrıca saatlik, günlük, haftalık iş gücüne talebiniz oluyor kendi evinizde. O talep edilen iş gücünün istihdam bürolarından günlük, yarı günlük, aylık, haftalık, kaç günlük ihtiyacınız varsa telefonla çağırılıp onun güvenceli olarak, sosyal güvenlik çerçevesinde orada istihdamını sağlamak mümkün olacaktır. Yoksa bu, ifade edildiği gibi "On iki ay, bir yıl, iki yıl yani süresiz çalıştırabilirsiniz." gibi değil, aksine "Bir iş yerinde çalışan işçinin yüzde 20'sinden de fazla çalıştırılmaz." kuralını da getiriyoruz. Yani 100 kişinin çalıştığı bir yerde istihdam bürosundan 20 elemanı geçici süreli alabilirsiniz.

T B M M

Tutanak Hizmetleri Başkanlığı

Tarih :

Grup :

Giriş:

Sayfa : 46

Tekrar ediyorum, birinci amacı kayıt altına almaktır. İkinci amacı, bu esneklikle bizim insanımız... Yıl içinde baktığınız zaman 11,5 milyon çalışmamız var, bir yıl içerisinde 12,5 milyon iş değiştirme var yani böyle "Bir yılı doldurmaz." bir çalışma anlayışının yaygın olduğu bir toplumuz. Bu çerçevede, bu yapıları kayıt altına alma konusunda ve hak kayıplarının olmaması konusunda yararlı olacağı inancı içerisindeyiz. Yani çerçevesi belli olan bir istihdam bürosundan bahsediyoruz. Çerçevesiz, layüsel bir çalışma ortamı söz konusu değil.

İZZET ÇETİN (Ankara) – Kadınları istihdamın dışına itecek bir düzenlemeyi beraberinde getiriyorsunuz burada.

(Başkanlığa Başkan Vekili Süreyya Sadi Bilgiç geçti)

BAŞKAN – Sayın Çetin, müsaade eder misiniz lütfen, yorum yapmayalım.

ÇALIŞMA VE SOSYAL GÜVENLİK BAKANI FARUK ÇELİK (Şanlıurfa) – Asgari ücretle ilgili burada değerlendirmeler var. Değerli arkadaşlar, şimdi, asgari ücret, baktığınız zaman yani Bulgaristan'da 158 euro, Çek Cumhuriyeti'nde 312, Estonya'da 320, Litvanya'da 287, Macaristan'da 340 euro. Polonya'da 376 euro, Romanya'da 157 euro, Hırvatistan'da 374 euro, Türkiye'de 428 euro, bunlar.

İZZET ÇETİN (Ankara) – Benzin fiyatları orada nasıl, doğal gaz fiyatları nasıl?

ÇALIŞMA VE SOSYAL GÜVENLİK BAKANI FARUK ÇELİK (Şanlıurfa) – Belçika'ya bakarsanız -Belçika'yı da verelim- 1.500 euro. Amerika'ya bakarsanız 998 euro. Satın alma paritesine göre bakarsanız 2013 yılının ilk dönemine gelindiğinde Türkiye'nin satın alma paritesi, asgari ücret düzeyi, 653 euro. Romanya 273, Portekiz 649, Macaristan 545, Litvanya 440, Letonya 382, Estonya 410, Bulgaristan 321, Slovakya 466, Çek Cumhuriyeti 425, Türkiye 653. Yani, şimdi, baktığınız zaman tablo gayet net ortadadır yani.

"Çalışma hayatında kaos var..." Çalışma hayatında diyalog var, çalışma hayatında çalışma barışı var, bunu açıkça ifade edeyim. Taraflarla son derece düzeyli bir şekilde çalışma hayatını sürdürdüğümüzü belirtmek istiyorum.

Taşeron sistemi 1936 yılından beri var sistemimizde ama kamuda yardımcı hizmetlerle ilgili düzenleme 1988 yılında yürürlüğe girmiş bulunmaktadır.

Emeklilere gayrisafi millî hasıladan pay ayrılmasıyla ilgili bir rakam vermek istiyorum: Emeklilere gayrisafi millî hasıladan ayrılan pay 2000 yılında yüzde 4,05, 2013 yılında yüzde 7,66. 5 milyondan da 10 milyona çıktığını düşünerek bu rakamı sizlere veriyorum. Ayrıca, çalışma yaşamında çalışan yüzde 48 asgari ücretle çalışıyor. 2011 yılında, yani yüzde 48'i asgari ücretle çalışıyor diye bir soru geldi- 2011 Aralık ayında çalışanların yüzde 50,26'sı, 2013 yılının Mayıs ayında ise yüzde 32,66'sı asgari ücret düzeyinden SGK'ya bildirim yapıyor. Çok müthiş bir bu konuda başarı elde ettiğimizi söyleyebiliriz. Denetimler...

İZZET ÇETİN (Ankara) – Nasıl oldu o bir yılda?

ABDULLAH NEJAT KOÇER (Gaziantep) - Yüzde 32'nin tarihi neydi?

ÇALIŞMA VE SOSYAL GÜVENLİK BAKANI FARUK ÇELİK (Şanlıurfa) – 2013 Mayıs ayı.

Değerli arkadaşlar, burada fonla ilgili bir değerlendirme var. Toplam 11 milyar 511 bin TL fondan aktarılan para var tabii, yasal düzenlemeler içerisinde.

İZZET ÇETİN (Ankara) – Hayır, Maliye Bakanı yüzde 47 diye geçen hafta açıkladı.

ÇALIŞMA VE SOSYAL GÜVENLİK BAKANI FARUK ÇELİK (Şanlıurfa) – Bunların nereye aktarıldığı konusunu sizlere ilgili arkadaşlar yazılı cevap olarak bildirecek.

(Başkanlığa Başkan Lütfi Elvan geçti)

BAŞKAN – Yazılı olarak bildirecek efendim.

ÇALIŞMA VE SOSYAL GÜVENLİK BAKANI FARUK ÇELİK (Şanlıurfa) – Hasip Bey, yani...

İZZET ÇETİN (Ankara) – Sayın Bakan, Maliye Bakanını mı rakamı yanlış söyledi, siz mi?

ÇALIŞMA VE SOSYAL GÜVENLİK BAKANI FARUK ÇELİK (Şanlıurfa) –... kıdem tazminatını sordunuz. "İş dünyasına..." (Gürültüler)

BAŞKAN – Arkadaşlar, arkadaşlar, lütfen. Yazılı olarak size bildirecek.

Lütfen Sayın Bakanım, buyurun.

ÇALIŞMA VE SOSYAL GÜVENLİK BAKANI FARUK ÇELİK (Şanlıurfa) – "İş dünyasına destek veriyorsunuz ama işçiye destek vermiyorsunuz."

İZZET ÇETİN (Ankara) – Hayır, Maliye Bakanı 47 dedi Çalışma Bakanı yüzde 32 diyor.

ÇALIŞMA VE SOSYAL GÜVENLİK BAKANI FARUK ÇELİK (Şanlıurfa) – Arkadaşlar, rica ederim, biz hiç karışmadık...

BAŞKAN – Lütfen ya, Sayın Çetin.

ÇALIŞMA VE SOSYAL GÜVENLİK BAKANI FARUK ÇELİK (Şanlıurfa) – Hiç müdahale etmedik. Bakınız, önümde bu sorular var. Ben cevaplandırmak istiyorum.

İZZET ÇETİN (Ankara) – Yüzde 47 mi doğru yüzde 32 mi doğru?

BAŞKAN – Sayın Çetin...

İZZET ÇETİN (Ankara) – Sayın Bakan, ya bir şey sordum, hayır, bakın, Maliye Bakanı yüzde 47 dedi, siz yüzde 32 diyorsunuz.

RAHİMİ AŞKIN TÜRELİ (İzmir) – Toplayıp ikiye bölelim, ortalamasını alalım.

ÇALIŞMA VE SOSYAL GÜVENLİK BAKANI FARUK ÇELİK (Şanlıurfa) – Ama, yani şimdi...

İZZET ÇETİN (Ankara) – Maliye Bakanı kayıt dışıyı yüzde 47 olarak açıkladı bütçe sunumunda.

BAŞKAN – Tamam Sayın Çetin, konuşalım onu Maliyede, tamam.

ÇALIŞMA VE SOSYAL GÜVENLİK BAKANI FARUK ÇELİK (Şanlıurfa) – Hayır, neyi? Anladım ben, sorun ne ki?

İZZET ÇETİN (Ankara) – Maliye Bakanı kayıt dışıyı yüzde 47 olarak açıkladı.

T B M M

Tutanak Hizmetleri Başkanlığı

Tarih :

Grup :

Giriş:

Sayfa : 47

ÇALIŞMA VE SOSYAL GÜVENLİK BAKANI FARUK ÇELİK (Şanlıurfa) – Efendim, asgari ücretten şu anda prim ödeyenlerin oranını ben size söylüyorum, yüzde 32,6 diyorum.

İZZET ÇETİN (Ankara) – Hayır, geçen yıl siz de yüzde 48 dediniz. (Gürültüler)

BAŞKAN – Evet...

ÇALIŞMA VE SOSYAL GÜVENLİK BAKANI FARUK ÇELİK (Şanlıurfa) – Şimdi, arkadaşlar çok farklı çalışmalar var.

İZZET ÇETİN (Ankara) – Hayır, hangi bakan doğruyu söylüyor?

BAŞKAN – Sayın Çetin...

ÇALIŞMA VE SOSYAL GÜVENLİK BAKANI FARUK ÇELİK (Şanlıurfa) – Meslek kodları çerçevesine aldığımız mesafe var.

İZZET ÇETİN (Ankara) – Bir haftada yüzde 32'ye nasıl indi, nasıl oldu anlamadım?

BAŞKAN – Sayın Çetin... Mobbinge başladı Sayın Çetin.

MUZAFFER BAŞTOPÇU (Kocaeli) – Bir dinleyelim ya!

BAŞKAN – Sayın Çetin, siz...

ÇALIŞMA VE SOSYAL GÜVENLİK BAKANI FARUK ÇELİK (Şanlıurfa) – Şimdi, “İş dünyasına destek var ama işçilere destek yok.” dendi. (Gürültüler)

BAŞKAN – Arkadaşlar, lütfen dinleyelim ya, bir dinleyelim lütfen, lütfen.

ÇALIŞMA VE SOSYAL GÜVENLİK BAKANI FARUK ÇELİK (Şanlıurfa) – “İş dünyasına destekler var, işçiye destek yok.” şeklinde söylendi. İstihdam için destek var, işçiye de. 15 il, özellikle sizin milletvekili olduğunuz iliniz burada...

İZZET ÇETİN (Ankara) – İşverene...

ÇALIŞMA VE SOSYAL GÜVENLİK BAKANI FARUK ÇELİK (Şanlıurfa) – Yani, işçi payı da alınmıyor biliyorsunuz 15 ilde. Bunu da...

İZZET ÇETİN (Ankara) – İşçi payını alsan ne almasan ne...

ÇALIŞMA VE SOSYAL GÜVENLİK BAKANI FARUK ÇELİK (Şanlıurfa) – Efendim, istihdam değil mi konu, istihdam değil mi? Yapmayın ya.

Şimdi, efendim “Bütçeniz azalıyor.” diye bir eleştiri yapıldı. Bütçede azalış değil, artış var. 32,240, 32,725, yüzde 2'lik oranda, yüzde 2 artış söz konusu. “Bunun nedeni ne, niye dediğiniz gibi artmıyor?” SGK finansman açığı azalıyor da ondan, yani doğru bir yoldayız. Tabii, 2013...

AYTUĞ ATICI (Mersin) – Vatandaşın parayı aldığınız için olmasın Sayın Bakan?

ÇALIŞMA VE SOSYAL GÜVENLİK BAKANI FARUK ÇELİK (Şanlıurfa) – 2013'te 24,8 milyar TL, 2014'te 21,5 milyar TL SGK açığı, sosyal güvenlik açığı.

AYTUĞ ATICI (Mersin) – Katkı payını aldığınız için olmasın.

HASİP KAPLAN (Şırnak) – Artıyor.

ÇALIŞMA VE SOSYAL GÜVENLİK BAKANI FARUK ÇELİK (Şanlıurfa) – Hayır, artmıyor.

Şimdi, efendim, şöyle: 2013 yılında 24,8 öngörüyoruz, 2014'teyse 21,5 öngörülen rakam. Dolayısıyla bütçeye de yansısı bu şekilde oluyor.

BAŞKAN – Bu da Bakanlığın performansının çok yüksek olduğunu gösteriyor yani, onu da söyleyelim.

ÇALIŞMA VE SOSYAL GÜVENLİK BAKANI FARUK ÇELİK (Şanlıurfa) – Çalışma Bakanlığı...

AYTUĞ ATICI (Mersin) – Sayın Başkan, sadece katkı paylarından aldıkları para nedeniyle artıyor o para.

BAŞKAN – Evet, buyurun Sayın Bakan.

AYTUĞ ATICI (Mersin) – Halkın cebinden çıkıyor o para.

BAŞKAN – Buyurun efendim.

AYTUĞ ATICI (Mersin) – İddia etmesin Sayın Bakan, onlar katkı paralarından çıkıyor.

ÇALIŞMA VE SOSYAL GÜVENLİK BAKANI FARUK ÇELİK (Şanlıurfa) – Çalışma Bakanlığı bütçesi... (Gürültüler)

UĞUR AYDEMİR (Manisa) – Bütçeden halka gidiyor.

BAŞKAN – Evet, arkadaşlar... Sayın Aydemir, Sayın Demiröz...

ÇALIŞMA VE SOSYAL GÜVENLİK BAKANI FARUK ÇELİK (Şanlıurfa) – Bütçe azalmıyor, giderler açısından bütçe azalmıyor. Bakınız, SGK 2013 yılında giderler açısından 182 milyar, 2014 yılında 201 milyar. Giderler açısından, yani, halka dönük bir kısıtlama filan söz konusu olmadığını belirtmek istiyorum.

Yine, 15 ilde 481 sigortalının şu anda priminin Hazine tarafından karşılandığını belirtelim.

Bu, biyometrik bilgi sistemiyle ilgili, güvenliğiyle ilgili bir şey ifade edildi. Tüm sağlık verilerinin saklandığı Medula veri tabanının yoğun güvenlik tedbirleriyle korunduğunu bilmenizi istiyorum ve TÜBİTAK tarafından da güvenlik testlerinden geçmiş bir sistem olduğunu belirtiyorum.

AYTUĞ ATICI (Mersin) – Kaç kere “hack”lendi Sayın Bakan, kaç kere “hack”lendi.

ÇALIŞMA VE SOSYAL GÜVENLİK BAKANI FARUK ÇELİK (Şanlıurfa) – Kadın istihdamıyla ilgili genelde rakamları verdim.

SGK bütçesiyle ilgili Musa Bey bir değerlendirme yaptılar. Bütçeye arz ettik. Sağlıklı bir gidiş olduğunu gerek sunumda gerekse buradaki rakamlarda ifade ettim.

Sağlığa erişimde sorun, bilemiyorum, belki İngiltere'de vardır, belki gelişmiş ülkelerde vardır ama Türkiye'de olmadığını net bir şekilde söyleyebilirim.

MUSA ÇAM (İzmir) - Orada iş güvenliği var, iş garantisi var.

T B M M

Tutanak Hizmetleri Başkanlığı

Tarih :

Grup :

Giriş:

Sayfa : 48

Bölgesel asgari ücret bizim gündemimizde hiç olmadı, bölgesel asgari ücret diye bir konu hiçbir, ne Bakanlıkta ne başka bir yerde gündeme gelmedi. Yine, bu da dünyadaki iş kazalarındaki 3'üncülüğümüz gibi bir gelişigüzel bir değerlendirme, asparagas diyebiliriz.

Şimdi, emeklilikte yaşa takılanlar konusu. Arkadaşlar, bakınız, bu konu parti meselesi olarak konuşulmayacak bir konudur.

MUSA ÇAM (İzmir) – Doğrudur.

ÇALIŞMA VE SOSYAL GÜVENLİK BAKANI FARUK ÇELİK (Şanlıurfa) – Özellikle Cumhuriyet Halk Partisinden milletvekili arkadaşlara söylüyorum, Genel Başkanınız bu kurumdan geldiği için ben çok daha sağlıklı değerlendireceği inancı içerisindeyim. Siz kendisine bile kabul ettiremezsiniz bunu. Bakın neden? Türkiye'de emeklilik yaşı, efendim, şu anda 49-50. 50 yaş emeklilik dünyanın hiçbir yerinde yok. Şimdi, talep edilen şu: "50 yaşında emekli olmayalım, 45 yaşında emekli olalım." Hangi milletvekili buna "Evet." diyebilir? Yani "40, 50 olmayalım..."

HASİP KAPLAN (Şırnak) – Çinko...

ÇALIŞMA VE SOSYAL GÜVENLİK BAKANI FARUK ÇELİK (Şanlıurfa) – Çinko... Ya, bir dakika efendim. "...50 değil 46 yaşında emekli olalım." Bu, doğru bir yaklaşım değildir. Türkiye bu geçişi kademe... 1999 yılından burada arkadaşlar var, bakın, Milliyetçi Hareket Partisi burada, yasa o dönemde çıkmış. Yani, bu geçiş çok uzun kademelendirilme şeklinde olmuş. Yani, 1999'da çıkmış, 2028 yılına kadar kademelendirme. Hâlen biz 2013-2014'e geldik, hâlen 50 yaş emekliliği var. 2028'e geleceğiz ki 60 yaşını konuşabilelim. Dünyada şu anda hangi ülkeye bakarsanız bakın 60-65-67 yaş, emekliliğin fiilî olarak var olduğu ama Türkiye'de 50 yaş emekliliğin olduğu bir durumda siz 1991 yılında yapılan bir yanlışlığı hükümet olarak sizler de bakan olsanız yapamazsınız.

ADİL ZOZANİ (Hakkâri) – Telifi edelim diyoruz Sayın Bakanım.

ÇALIŞMA VE SOSYAL GÜVENLİK BAKANI FARUK ÇELİK (Şanlıurfa) – Efendim, bakınız, haklar konusunda yaşanan sıkıntılar konusu konuşulabilir ama Türkiye'de tekrar erken emeklilik diye konuşmamız doğru değil.

ADİL ZOZANİ (Hakkâri) – 1999'daki haksızlığı telifi edelim.

İZZET ÇETİN (Ankara) – Sayın Bakanım, getirdiğiniz bazı kurum kanunlarında emekli ikramiyesini ve kıdem tazminatlarını yüzde 25, yüzde 40 artırarak emeklilikte yaşa takılanlar ordusuna kattınız.

ÇALIŞMA VE SOSYAL GÜVENLİK BAKANI FARUK ÇELİK (Şanlıurfa) – Ben kendileriyle görüştüm, konuşuyorum yani buna farklı bir çözüm yolu bulunabiliyor ise, hazineye gelmeyecek bir yük çerçevesinde, onların sağlık sorunları ve benzeri sorunlarla ilgili bunları konuşup çözmek sosyal devletin, genel sağlık sigortasını uygulayan bir devletin görevi.

İZZET ÇETİN (Ankara) – Tamam.

ÇALIŞMA VE SOSYAL GÜVENLİK BAKANI FARUK ÇELİK (Şanlıurfa) – Hayır, efendim, bununla değil. Şimdi, bakın, emekliliği yaşa takılanlarla...

ADİL ZOZANİ (Hakkâri) – 1999'da...

BAŞKAN – Sayın Zozani...

ÇALIŞMA VE SOSYAL GÜVENLİK BAKANI FARUK ÇELİK (Şanlıurfa) – Biz görüştüğümüzde bu şekilde başlıyorsunuz konuşmaya, sonra kamuoyuna yansımaları erken emekliliktir, talep budur. Yani "Ben beş yıl bekleyeceğim. Benim prim günüm yirmi yıldır, doldu. Yaşıma beş yıl var." diyor. Biz de dedik ki: Milletvekillerine de bunu getirdik. Şimdi böyle bir karmaşık durum da var, sanki milletvekilleri iki yıl sonra emekli oluyormuş...

HASİP KAPLAN (Şırnak) – Yok öyle bir şey.

ÇALIŞMA VE SOSYAL GÜVENLİK BAKANI FARUK ÇELİK (Şanlıurfa) – Hayır, efendim, bu böyle yani şu anda aktarılanlar. Milletvekilleri de prim gününü dolduracak...

MUZAFFER BAŞTOPÇU (Kocaeli) – Vatandaşa öyle anlatıyorlar, öyle anlatıyorlar.

ABDULLAH NEJAT KOÇER (Gaziantep) – Vatandaş aynen böyle biliyor arkadaşlar.

ADİL ZOZANİ (Hakkâri) – Düzenleme yapalım, çıkarın, bu konuda.

BAŞKAN – Arkadaşlar, Sayın Zozani, lütfen...

ÇALIŞMA VE SOSYAL GÜVENLİK BAKANI FARUK ÇELİK (Şanlıurfa) – Milletvekilleri de prim gününü dolduracak, yaşını dolduracak; vatandaş da prim gününü dolduracak, yaşını dolduracak. Bu düzenleme eşitlendi.

Burada başka bir şey az önce dile getirildi. Yaşı dolmuş yani 65 yaşına gelmiş ama emeklilik prim günü eksik olanlar var. Yani bunun daha konuşulabilir bir konu olduğunu... Sosyal güvenliğin çok konuları var arkadaşlar sizin ifade ettiğiniz. Bunları çözelim, hemen efendim, bir anda karar verin, bitsin gitsin gibi bir yaklaşım ne devlet ciddiyetine ne devlet adamlığına ne bakanlığa yakışmaz yani bunlar gerçekten her biri ciddi maliyet getiren hususlar. Bunları çok dikkatli götürmemiz gerekiyor. Her bakanlık mutlaka sorumluluk içerir ama bu Bakanlığın sorumluluğu 76 milyon her kesimini, bütün 76 milyonu ilgilendiren hak, hukuk içerdiği için çok daha dikkatli adım atmamız gerekiyor. Aynen şöyle: 2000 öncesinde BAĞ-KUR'uların durumu gibi yani esnaf odasında kayıtlı ama BAĞ-KUR'a kayıtlı değil. Ne yapacağız bunları? Yani konuşabiliriz, tartışabiliriz.

HASİP KAPLAN (Şırnak) – Sayın Bakan, benim sorduğum sorunun cevabı, bunun cevabıdır aslında.

ÇALIŞMA VE SOSYAL GÜVENLİK BAKANI FARUK ÇELİK (Şanlıurfa) – Bir çok paket getirdik huzurlarınıza Mecliste yani bu ve benzeri, bizim depoda biriken, sosyal güvencide biriken konuları çalışıp zamanı uygun olanlar, şartları uygun olanlar yani bizim ekonomik hizmetimizi aksatmayacak veya sorun alanı oluşturmayacak konular varsa bunların çözümü konusunda el birliği yapacağımız inancındayım.

RAHMİ AŞKIN TÜRELİ (İzmir) – Yaşa takılanların sağlık güvencesi yok Sayın Bakan.

BAŞKAN – Evet, buyurun Sayın Bakanım.

T B M M

Tutanak Hizmetleri Başkanlığı

Tarih :

Grup :

Giriş:

Sayfa : 49

ÇALIŞMA VE SOSYAL GÜVENLİK BAKANI FARUK ÇELİK (Şanlıurfa) – Toplu İş İlişkileri Yasası önemli bir düzenlemeydi. Bu yasada şimdi iş kolu barajı yüzde 3. “Efendim, bu baraj çok yüksek...” Ama bu barajın yüksekliği tarafların uzlaşısı noktasında oluştu.

MUSA ÇAM (İzmir) – Uzlaşma değil, dayattınız Sayın Bakan.

ÇALIŞMA VE SOSYAL GÜVENLİK BAKANI FARUK ÇELİK (Şanlıurfa) – Müsaade edin lütfen.

Hükümet olarak biz binde 5 barajı teklif ettik ama gerek sendikaların bazıları gerekse işverenler yüzde 5’te ısrar ettiler. Netice itibarıyla yüzde 3 ama bir şey daha yaptık orada, geçiş süreci olarak madem aranızda güven sorun yaşanıyor işçi-işveren olarak, dedik ki: “Yüzde 1 yapaalım barajı, 2017’ye kadar yüzde 1 gidelim. Eğer iyi gidiyorsa bu yüzde 3’ü kaldırırız, yüzde 1’le devam ederiz.” Şu ana kadar iyi gidiyorlar. Öyle tahmin ediyorum, önümüzdeki yıl da birbirlerini deneme süreçleri yaşanacak ve 2016’ya geldiğimizde bu yüzde 3 meselesinin, şu anda uygulanmayan yüzde 3 meselesinin büyük ihtimalle yüzde 1’e dönme şansı yüksektir ama bu süreci yaşamayı arzu ettiler işçi-işveren olarak. Bizim de yapacak fazla bir şeyimiz doğrusu yoktu.

Şimdi, e-devlet uygulamasıyla ilgili bir soru geldi. Bu, 7 Kasım’da yürürlüğe girdi yani aslında bir devrim. Artık her işçinin bir numarası var. Kendisi gidiyor, bu şifreyle sendikaya kaydoluyor, istifa ediyor, başka yere gidiyor. Burada farklı şeyler olabilir diye endişe duyanlar oldu ama şu yaşadığımız süre içerisinde bir sorunun yaşanmadığını ifade edebilirim. E-devlet’e 7’sinde geçtikten sonra 11.908 işçimiz başvurmuş, bunun 9.600’ü onaylanmış, sendikalı olmuşlar. İstifa edenler var, 1.800 işçi de -1.248’i onaylanmış- istifa etmiş, başka bir sendikaya geçmiş. Bunu izliyoruz, burada işverenin, burada işçi kesiminin bir farklı uygulaması söz konusu olur ise bir düzenleme ihtiyacı olabilir. Ama bu bütün kesimlerin noter masrafı, notere git, işçinin sendikaya geçişini sağla, olmadı, noteri iş yerine götür gibi uygulamaları ortadan kaldıran, artık birey anlamında işçinin özgürce sendikayı tercih edeceği bir ortam, platform sağlandı. Buradan geri gidişi biz düşünmüyoruz. Umarım ki taraflar da bu sürecin kıymetini bilirler. Bunu da takip ettiğimizi belirtmek istiyorum.

Burada bir başka konu yine gündeme geldi, denildi ki: “İşçiler sendikal nedenlerle işten çıkarıldılar bazı yerlerde. Ne olacak bunların durumu?” İşçiye en az bir yıllık ücreti kadar tazminat ödemek durumunda sendikalı olduğu için çıkarılmışlarsa. Dava açarlar... Aynen öyle söylendi, 400 işçi çıkarıldı diye. Dava açtıklarında bir yılda aldığı ücret ne ise o ücreti bir yıllık ücret olarak alacak.

Çalışma koşullarını Mehmet Bey belirttiler. Çalışma Bakanı olarak yanınızdayım. Meclis Başkanını birlikte ziyaret edebiliriz. Aynen katılıyorum, bu koşulların daha da sağlıklılaştırılması ve var olan sorunların çözümü konusunda öncelikle Meclis Başkanımıza gideriz.

MEHMET GÜNAL (Antalya) – Muhalefete mobbing yapılmaması...

MUZAFFER BAŞTOPÇU (Kocaeli) – Hiç alakası yok!

SÜREYYA SADI BİLGİÇ (Isparta) – Kim size mobbing yapıyor Mehmet Bey?

ÇALIŞMA VE SOSYAL GÜVENLİK BAKANI FARUK ÇELİK (Şanlıurfa) – Ben Çalışma Bakanı olarak yanınızdayım çözüm konusunda, yeter ki eyleme başvurmayın, sorunu birlikte çözebiliriz.

İşsizlik konusu burada birkaç arkadaşımız tarafından dile getirildi. Tabii ki üretim önemli, yatırım önemli, ihracat önemli. Türkiye de aslında bu istikamette gidiyor. Yani Türkiye, bugün, gelişmiş ülkelerde, Avrupa ülkelerinde, Avrupa Birliği’nin 27 ülkesinde işsizlik oranlarına baktığınız zaman... Türkiye’nin ekonomideki performansı işsizliğe de yansıyor. Tabii ki büyüme ile de orantılı bu iş, siz yüzde 3, yüzde 4 büyüyorsanız işsizlik ve istihdam oranlarınız da ona göre farklılık arz edecek ama o bahsettiğimiz hiçbir ülke ile mukayese edilmeyecek kadar iyi bir noktada olduğumuzu rahat bir şekilde söyleyebilirim. Peki, ne yapıyoruz bununla ilgili? Öngörülerimiz konusunda isabet kaydettiğimizi ifade edebilirim. Bakınız, küresel krizin devam ettiği anlamında, bu öngörü çerçevesinde, Türkiye’ye teşvik sistemimizi getirdik, bölgesel teşvik sistemi uygulamasına geçtik ve bunların içerisinde en önemlisi, stratejik yatırımlarla ilgili Türkiye’yi tek bir bölge olarak kabul ettik. Stratejik yatırım yapacaksanız, bu yatırımları Türkiye’nin neresine yaparsanız yapın aynı oranda teşvikten yararlanırsınız diye bir düzenlemeyi getirdik. Bunların tümünün amacının istihdamı artırmak olduğunu söyleyebilirim.

İşsizlik Fonu’ndaki imkânların daha çok nitelikli insan iş gücünün kalitesi konusunda kullanılması -bu konuda çok gayretliyiz- ve bu konuda imkân sorununun olmadığını, yani gençlerimizin nitelikli olmaları konusunda ne gerekiyor ise seferber edeceğimizi, bu imkânların var olduğunu belirtmek istiyorum.

Sendikalar arasında bir ayrım yok arkadaşlar. Bunu sendikalara sorabilirsiniz. Gerek işçi gerek memur sendikalarına net bir şey sorabilirsiniz.

MUSA ÇAM (İzmir) – Yapmayın!

ÇALIŞMA VE SOSYAL GÜVENLİK BAKANI FARUK ÇELİK (Şanlıurfa) – Bizden görüş talep edenler görüşmüştür. Bizden farklı bir davranış, yani bir ayrıcalıktı, bir yaklaşım bir kişi söyleyemez. Bakın, bu kadar açık konuşuyorum. Hiçbirisi...

BAŞKAN – Sayın Günal, bakın, sizin sorunuza cevaplandırıyor.

MUSA ÇAM (İzmir) – Sayın Bakan, ÇAYKUR’da yapılmadı mı, diğer iş yerlerinde yapılmadı mı? Yapmayın! Orman-İş’te yapılmadı mı? Mahkemeye gidildi o konularda. Yapmayın ya!

MUZAFFER BAŞTOPÇU (Kocaeli) – O sana göre öyle.

ÇALIŞMA VE SOSYAL GÜVENLİK BAKANI FARUK ÇELİK (Şanlıurfa) – Şimdi, bakınız, Havayolları diyorsunuz, ÇAYKUR diyorsunuz. ÇAYKUR’da greve gittiniz, pankartı astınız ama işçiye yanınıza alamadınız.

MUSA ÇAM (İzmir) – Ya Sayın Bakan, nasıl olmaz? İşveren baskı yapıyor.

ÇALIŞMA VE SOSYAL GÜVENLİK BAKANI FARUK ÇELİK (Şanlıurfa) – Bir dakika... Müsaade eder misiniz.

MUSA ÇAM (İzmir) – Tehdit ediyor. “İşten atacağım.” diyor.

BAŞKAN – Sayın Çam... Sayın Çam...

T B M M

Tutanak Hizmetleri Başkanlığı

Tarih :

Grup :

Giriş:

Sayfa : 50

ÇALIŞMA VE SOSYAL GÜVENLİK BAKANI FARUK ÇELİK (Şanlıurfa) – Bahsettiğiniz işçi 7 bin işçi. 7 bin işçi ÇAYKUR'da greve itibar etmedi.

MUSA ÇAM (İzmir) – Ettirilmedi.

ÇALIŞMA VE SOSYAL GÜVENLİK BAKANI FARUK ÇELİK (Şanlıurfa) – Şimdi, tabela duruyor yahut da pankart duruyor ama işçi çalışıyor. Türk Hava Yollarında da çok büyük oranda bu şekilde.

İZZET ÇETİN (Ankara) – Bakan olarak siz çok mu mutlu oldunuz bu manzaradan?

ÇALIŞMA VE SOSYAL GÜVENLİK BAKANI FARUK ÇELİK (Şanlıurfa) – Siz bana diyorsunuz ki: “Sayın Bakan bir şey yap.”

MUSA ÇAM (İzmir) – Hayır...

ÇALIŞMA VE SOSYAL GÜVENLİK BAKANI FARUK ÇELİK (Şanlıurfa) – Yani git, orada çalışanlara de ki “Greve gidin”. Yani böyle bir benim görevim yok ki.

ÖZGÜR ÖZEL (Manisa) – Sayın Bakan, siz rapor aldınız, Ulaştırma Bakanı biçti Türk Hava Yollarını.

BAŞKAN – Sayın Özel...

FERİT MEVLÜT ASLANOĞLU (İstanbul) – Sayın Bakan, mahkeme kararlarını uygulamıyorsa buna sahip çıkmanız gerekmez mi?

ÇALIŞMA VE SOSYAL GÜVENLİK BAKANI FARUK ÇELİK (Şanlıurfa) – Çıkıyoruz. Onunla ilgili Türk Hava Yolları Başkanını Ankara'ya davet ettim. Tabii orası özerk bir kurum.

ÖZGÜR ÖZEL (Ankara) – Siz sakatlık numarası yapıyordunuz, Ulaştırma Bakanı biçti Türk Hava Yollarını.

ÇALIŞMA VE SOSYAL GÜVENLİK BAKANI FARUK ÇELİK (Şanlıurfa) – Davet ettim, görüşmelerimi yaptım. İfade...

FERİT MEVLÜT ASLANOĞLU (İstanbul) – Pardon, orası ne efendim? Özel mi?

BAŞKAN – Özerk.

FERİT MEVLÜT ASLANOĞLU (İstanbul) – Yani “özel” mi dediniz?

BAŞKAN – “Özerk” dedi, özerk.

FERİT MEVLÜT ASLANOĞLU (İstanbul) – “Özerk şirket” dediniz değil mi?

ÇALIŞMA VE SOSYAL GÜVENLİK BAKANI FARUK ÇELİK (Şanlıurfa) – Tabii, evet.

FERİT MEVLÜT ASLANOĞLU (İstanbul) – Yönetimini sen atayacaksın, denetimini sen atayacaksın, özel şirket, şöyle böyle diyeceksin.

BAŞKAN – Sayın Aslanoğlu...

ÇALIŞMA VE SOSYAL GÜVENLİK BAKANI FARUK ÇELİK (Şanlıurfa) – İşte efendim, çağırdık, yönetim kurulu var onların. Yönetim Kurulu Başkanını Ankara'ya davet ettik, çağırdık; oturduk, görüştük. Dedi ki: “Yargı süreçleri devam ediyor.”

BAŞKAN – Şimdi, Sayın Bakanım...

FERİT MEVLÜT ASLANOĞLU (İstanbul) – Sayın Bakan, karar çıkmış, Yargıtaydan onaylanmış, Yargıtaydan.

BAŞKAN – Sayın Aslanoğlu... Arkadaşlar...

Sayın Bakanım, süremiz doldu. Lütfen toparlayabilir miyiz.

Cevaplandıramadığınız hususları yazılı olarak cevaplandırabilirsiniz.

ÖZGÜR ÖZEL (Manisa) – Sayın Başkan, Bakan imdat butonunu mu çekti?

BAŞKAN – Hayır efendim.

İZZET ÇETİN (Ankara) – Başkan imdat butonuna bastı.

ÇALIŞMA VE SOSYAL GÜVENLİK BAKANI FARUK ÇELİK (Şanlıurfa) – Yine Mehmet Bey, TODAİE Genel Müdürlüğünün eğitim öğretim yılında 4 Azeri doktora öğrencisi, 3 Azeri master öğrencisi, 6 Kırgız master öğrencisi ve toplam 13 öğrenciye de burs verdi. Irak Türkmen cephesi, Kosova gibi kamu yönetimi olmak üzere oralarda önemli çalışmalar olduğunu da belirtmiş olalım.

Sözleşmelilerin kadroya geçişi: 99.944 sözleşmeli kadroya geçmiş bulunuyor. Onu da arada cevaplandırmış olalım.

Efendim “SGK ne hâle geldi?” Sayın Atıcı, SGK iyi bir hâle geldi. Yani bilemiyorum, eski SSK'yı mı özlüyoruz, neyi özlüyoruz? Özlenecek bir şey yok.

AYTUĞ ATICI (Mersin) – Sayın Bakan, vatandaşın alınan katkı payını sordum ben.

ÇALIŞMA VE SOSYAL GÜVENLİK BAKANI FARUK ÇELİK (Şanlıurfa) – “Şırnak'ta elektrik kesintisi” dediniz. Bir örnek verdiniz. Şimdi, şöyle bir durum var. Bölgede -bu dönem ben de o bölgede milletvekiliyim- yüzde 70 kayıp-kaçak var. Yüzde 70'ini şu anda kamu bir şekilde taahhüt etmiş özelleştirirken, “2014 yılına kadar yüzde 70'ini ben karşılayacağım. 2014'ten sonra yüzde 51'ini yine ben taahhüt ediyorum.” demiş ve özelleştirme içerisinde orasını alan firma kim ise o da diğerini karşılayacak. Şimdi, burada sıkıntı elektrik kullanma ücretlerinin ödenmemesi sorunu. Bununla ilgili çalışmalar şu anda sürdürülüyor. Bizzat ben de içindeyim.

AYTUĞ ATICI (Mersin) – O umurumda değil.

ÇALIŞMA VE SOSYAL GÜVENLİK BAKANI FARUK ÇELİK (Şanlıurfa) – Anladık, umurunda değil.

AYTUĞ ATICI (Mersin) – Yani özelleştiren şalteri nasıl kapatıyorsa siz de yarın hastaneyi kapatacaksınız. O örnek, teşbih o.

ÇALIŞMA VE SOSYAL GÜVENLİK BAKANI FARUK ÇELİK (Şanlıurfa) – Hayır, yani o konu önemli bir konu. O umurumuzda değil diye bir şey yok. Önemli bir hadise bu bahsettiğiniz olay.

AYTUĞ ATICI (Mersin) – Efendim, ben onu sağlığa yansıtmak için örnek verdim.

T B M M

Tutanak Hizmetleri Başkanlığı

Tarih :

Grup :

Giriş:

Sayfa : 51

ÇALIŞMA VE SOSYAL GÜVENLİK BAKANI FARUK ÇELİK (Şanlıurfa) – Efendim, Gezi’de hastanelere hasta gitmiş de hastaneler “Gezi’den geldiniz...” Ya bunları konuşmayalım artık ya. Böyle bir şey olabilir mi ya?

AYTUĞ ATICI (Mersin) – Basına yansıdı.

ÇALIŞMA VE SOSYAL GÜVENLİK BAKANI FARUK ÇELİK (Şanlıurfa) – Böyle bir şey olabilir mi ya?

AYTUĞ ATICI (Mersin) – Oluyor efendim, oluyor.

ÇALIŞMA VE SOSYAL GÜVENLİK BAKANI FARUK ÇELİK (Şanlıurfa) – Yok ya, bırakın Allah aşkına ya! Siz hekimsiniz, yani o zaman sizler de yapıyorsunuz bunu. Mesleğe de saygısızlık bence.

AYTUĞ ATICI (Mersin) – Efendim, özel hastaneler sizden korktuğu için almadılar. Nasıl ki televizyon kanalları sizden korktuğu için...

MUZAFFER BAŞTOPÇU (Kocaeli) – Böyle bir müzakere yöntemi yok ki Başkanım ya.

BAŞKAN – Lütfen arkadaşlar...

MUZAFFER BAŞTOPÇU (Kocaeli) – Böyle bir müzakere yöntemi yok ki. Hayret ya!

AYTUĞ ATICI (Mersin) – Ne oldu? Bir şey mi oldu?

BAŞKAN – Lütfen... Sayın Atıcı... Sayın Atıcı...

MUZAFFER BAŞTOPÇU (Kocaeli) – Sorunu sorarsın, cevabını alırsın ya.

AYTUĞ ATICI (Mersin) – Sabahtan beri siz yoktunuz.

BAŞKAN – Sayın Atıcı...

AYTUĞ ATICI (Mersin) – Ben burada Sayın Bakanla konuşuyorum.

BAŞKAN – Sayın Atıcı, lütfen.

ÇALIŞMA VE SOSYAL GÜVENLİK BAKANI FARUK ÇELİK (Şanlıurfa) – “Üniversite hastanelerinde geçen yıl ne ise bir artış olmadı. Bu kadar hasta artışı olmasına rağmen, muayene artışı olmasına rağmen.” Hayır, bizde ilk altı ay, 2012’nin altı ayı ile 2013’ün altı ayını mukayese edince yüzde 13,70 artış var.

AYTUĞ ATICI (Mersin) – Hayır efendim.

ÇALIŞMA VE SOSYAL GÜVENLİK BAKANI FARUK ÇELİK (Şanlıurfa) – Ya efendim, bakarız, eğer itiraz ediyorsanız ona bakarız.

AYTUĞ ATICI (Mersin) – Sayın Bakan, kendi yarattığınız tabloya bakın.

BAŞKAN – Sayın Atıcı, lütfen ya... Lütfen... Böyle bir usul yok ya. Siz konuşurken Sayın Bakan sizin her konuşmanıza müdahale etti mi? Böyle bir şey yok ya! Eğer rakamlarda bir anlaşmazlık söz konusu ise toplantı sonunda Sayın Bakanla oturur konuşursunuz ya. Lütfen ya!

ÇALIŞMA VE SOSYAL GÜVENLİK BAKANI FARUK ÇELİK (Şanlıurfa) – Sayın Başkanım, ilaçlarla ilgili geri ödeme listesinde bulunan ilaçlar yok diye bir şey yok. Bunların hepsi var. 8.500 kalem ilaç geri ödeme listesinde. Bunlarla ilgili bir sorun yaşanmıyor. Eğer sorun varsa o sorun da TEB tarafından çözülüyor. Bunların sayısı 605 ilaç. 605 ilaç TEB tarafından yurt dışından temin ediliyor, 8.500 ilaç da bizim geri ödeme listemizde böyle bir sorun söz konusu değil.

ÖZGÜR ÖZEL (Manisa) – Geri ödemede olup piyasada bulunamayan ilaçları kastediyor.

AYTUĞ ATICI (Mersin) – Geri ödemede var, piyasada yok.

ÖZGÜR ÖZEL (Manisa) – Piyasada yok. 700 tane ilaç.

ÇALIŞMA VE SOSYAL GÜVENLİK BAKANI FARUK ÇELİK (Şanlıurfa) – Bakınız, Sağlık Bakanlığının fiyatlandırdığı, geri ödeme listesine girmeyen ilaçtan bahsediyorsanız, doğru.

ÖZGÜR ÖZEL (Manisa) – Hayır efendim.

ÇALIŞMA VE SOSYAL GÜVENLİK BAKANI FARUK ÇELİK (Şanlıurfa) – Diğerleriyle ilgili biz bir...

ÖZGÜR ÖZEL (Manisa) – Listede var, piyasada yok.

ÇALIŞMA VE SOSYAL GÜVENLİK BAKANI FARUK ÇELİK (Şanlıurfa) – Bakınız, sizin bahsettiğiniz konu, geri ödeme listesinde olan bir ilaç yok diyorsanız bunun muhatabı biziz.

AYTUĞ ATICI (Mersin) – Evet efendim.

ÇALIŞMA VE SOSYAL GÜVENLİK BAKANI FARUK ÇELİK (Şanlıurfa) – Gelin...

ÖZGÜR ÖZEL (Manisa) – Evet, piyasada yok.

ÇALIŞMA VE SOSYAL GÜVENLİK BAKANI FARUK ÇELİK (Şanlıurfa) – Verin listeyi.

BAŞKAN – Tamam, o listeyi verin o zaman Sayın Özel.

ÇALIŞMA VE SOSYAL GÜVENLİK BAKANI FARUK ÇELİK (Şanlıurfa) – Yapmayın, böyle şey olur mu ya!

ÖZGÜR ÖZEL (Manisa) – Radikal iki hafta önce yazdı.

SÜREYYA SADI BİLGİÇ (Isparta) – Gazetelerle, Radikal’le mi idare ediyorsunuz?

BAŞKAN – Sayın Özel... Sayın Özel...

ÇALIŞMA VE SOSYAL GÜVENLİK BAKANI FARUK ÇELİK (Şanlıurfa) – Geri ödeme listesinde olan ilacı temin etmek bizim görevimiz diyorum.

ÖZGÜR ÖZEL (Manisa) – Tamam ama piyasada yok.

ÇALIŞMA VE SOSYAL GÜVENLİK BAKANI FARUK ÇELİK (Şanlıurfa) – Verin diyorum listenizi.

UĞUR AYDEMİR (Manisa) – Getirin listenizi.

ÖZGÜR ÖZEL (Manisa) – Ben size arz edeyim.

ÇALIŞMA VE SOSYAL GÜVENLİK BAKANI FARUK ÇELİK (Şanlıurfa) – Tamam, getirin listeyi.

ÖZGÜR ÖZEL (Manisa) – Ya sanki yokmuş gibi. Arkaya dönün, bir bürokrat hazırlamaz mı şimdi?

BAŞKAN – Arkadaşlar...

ÇALIŞMA VE SOSYAL GÜVENLİK BAKANI FARUK ÇELİK (Şanlıurfa) – Özgür Bey, bakın varsa getirin diyorum, çözelim.

T B M M

Tutanak Hizmetleri Başkanlığı

Tarih :

Grup :

Giriş:

Sayfa : 52

ÖZGÜR ÖZEL (Manisa) – Ya olmaz olur mu? Arkanızda onlar ezbere biliyor 700 tane ilacı.
BAŞKAN – Buyurun Sayın Bakan.
ÇALIŞMA VE SOSYAL GÜVENLİK BAKANI FARUK ÇELİK (Şanlıurfa) – Sayın Özel, şimdi ne demem gerekiyor? “İlaç var.” diyorum, “Yok” diyorsunuz. “Yok” diyorsanız verin getirelim.
ÖZGÜR ÖZEL (Manisa) – Olmadığını tespit ediyorum.
BAŞKAN – Sayın Özel, lütfen ya... Lütfen ya... Sayın Özel, lütfen...
MUZAFFER BAŞTOPÇU (Kocaeli) – Böyle bir müzakere olmaz ya. Getirin.
BAŞKAN – Arkadaşlar... Arkadaşlar...
ÇALIŞMA VE SOSYAL GÜVENLİK BAKANI FARUK ÇELİK (Şanlıurfa) – Efendim, sağlık verilerinin satıldığını söylüyorsunuz. Bunu daha önce ben cevaplandırdım. Yönetmelikte belirtilen usul ve esaslar tarafından veriler paylaşıyor. Bu veriler kişisel veriler değil, genel veriler. Kurumlar var, şimdi otuz tane böyle başvuru var bizde. Diyor ki bir kurum: “Ben kanser araştırması yapıyorum. Türkiye’de ne kadar kanser var? A ilinde ne kadar kanser hastası var, diyabet hastası var?” Bununla ilgili bilgiler istiyor. Bu bilgileri, ilaç bilgileri de muvafakat esaslı...
AYTUĞ ATICI (Mersin) – Evet.
ÇALIŞMA VE SOSYAL GÜVENLİK BAKANI FARUK ÇELİK (Şanlıurfa) – Bir dakika, bir dakika... Sizin firmanız var, ilaç firmacısınız, SGK’ya diyorsunuz ki: “Bana benim ilacım nerede, ne kadar satılıyor?”
AYTUĞ ATICI (Mersin) – Hayır efendim.
ÇALIŞMA VE SOSYAL GÜVENLİK BAKANI FARUK ÇELİK (Şanlıurfa) – Bir dakika efendim ya. Siz yapmadınız ki.
MUZAFFER BAŞTOPÇU (Kocaeli) – Ya bir dur da bir dinleyin kardeşim!
AYTUĞ ATICI (Mersin) – İlacı kullanan benim.
MUZAFFER BAŞTOPÇU (Kocaeli) – Sayın Vekilim, bir dinleyim ya, bir anlayalım.
AYTUĞ ATICI (Mersin) – Beni de muhatap olarak alacaksınız.
ÖZGÜR ÖZEL (Manisa) – Yani size itiraz ediyorlar.
BAŞKAN – Sayın Özel, arkadaşlar...
ÇALIŞMA VE SOSYAL GÜVENLİK BAKANI FARUK ÇELİK (Şanlıurfa) – Bakın, ilacı kimin kullandığını vermiyoruz.
BAŞKAN – Sayın Özel...
ÇALIŞMA VE SOSYAL GÜVENLİK BAKANI FARUK ÇELİK (Şanlıurfa) – Mesela hangi ilçedeydiniz efendim siz Mersin’in?
AYTUĞ ATICI (Mersin) – Mezitli ilçesinde.
ÇALIŞMA VE SOSYAL GÜVENLİK BAKANI FARUK ÇELİK (Şanlıurfa) – Mezitli ilçesinde ne kadar Aspirin satılıyor?
AYTUĞ ATICI (Mersin) – Ne kadar psikiyatri ilacı satılıyor?
ÇALIŞMA VE SOSYAL GÜVENLİK BAKANI FARUK ÇELİK (Şanlıurfa) – Bu genel, bakın genel bilgiler. Şahsa ait, Ali, Veli hangi ilacı kullanıyor bilgisi değil. Hangi ilacın nerede, ne kadar satıldığı veya kullanıldığıyla ilgili genel bilgilerden bahsediyorum. Bunu neden biliyor musunuz?
AYTUĞ ATICI (Mersin) – Satamazsınız efendim.
ÇALIŞMA VE SOSYAL GÜVENLİK BAKANI FARUK ÇELİK (Şanlıurfa) – Satmıyoruz ki.
AYTUĞ ATICI (Mersin) – Sattınız 200 milyon ilacı.
ÇALIŞMA VE SOSYAL GÜVENLİK BAKANI FARUK ÇELİK (Şanlıurfa) – Efendim, bakınız, konuyu siz öyle anlarsanız sizin kullandığınız ilaç bilgisi yanlış bir bilgi.
AYTUĞ ATICI (Mersin) – Yok efendim.
ÇALIŞMA VE SOSYAL GÜVENLİK BAKANI FARUK ÇELİK (Şanlıurfa) – Sizdeki bilgi yanlış.
BAŞKAN – Sayın Atıcı, lütfen ya, böyle bir yöntem yok. Lütfen, Sayın Atıcı ya...
ÇALIŞMA VE SOSYAL GÜVENLİK BAKANI FARUK ÇELİK (Şanlıurfa) – Kaldı ki bakınız, bu düzenleme...
AYTUĞ ATICI (Mersin) – Efendim, biz Sayın Bakanla anlaşıyoruz!
BAŞKAN – Eğer siz sorunun gerçek anlamda çözülmesini istiyorsanız Sayın Bakanla oturur konuşursunuz ya.
MUZAFFER BAŞTOPÇU (Kocaeli) – Bir dinle, dinle.
SADIK BADAĞ (Antalya) – Geliyorsun burada şamata yapıyorsun.
AYTUĞ ATICI (Mersin) – Teker teker gelin.
BAŞKAN – Sayın Bakanım, lütfen tamamlayalım.
ÇALIŞMA VE SOSYAL GÜVENLİK BAKANI FARUK ÇELİK (Şanlıurfa) –Evet, son şeyleri söyleyelim efendim.
Bu katkı payları çok konuşuldu, ben bunu Genel Kurul gündeminde de çok söyledim. Efendim, bakın, acil hâllerde katılım payı alınmıyor, yoğun bakımda alınmıyor, yanık tedavisinde, kanser, yeni doğan, organ, doku nakilleri, diyaliz...
AYTUĞ ATICI (Mersin) – Efendim, alınan yerleri sayın.
ÖZGÜR ÖZEL (Manisa) – Alınan yere gelelim efendim, minder dışına taşımayalım.
ÇALIŞMA VE SOSYAL GÜVENLİK BAKANI FARUK ÇELİK (Şanlıurfa) – Şimdi, bunlar öyle dramatize ediliyor ki sanki bunların hepsinden alınıyormuş gibi, bunlardan alınmıyor. E, kronik hastalar yüzde 65, onlardan da alınmıyor.
AYTUĞ ATICI (Mersin) – Efendim, bunlar çok konuşuldu onlar azınlık, yüzde 90’ından alınıyor.
UĞUR AYDEMİR (Manisa) – Ya, geliyor işte sırayla geliyor.

T B M M

Tutanak Hizmetleri Başkanlığı

Tarih :

Grup :

Giriş:

Sayfa : 53

MUZAFFER BAŞTOPÇU (Kocaeli) – Sayın Bakanım, Allah aşkına sus da bu arkadaş bir konuşsun ya, bir dinleyelim ya.

AYTUĞ ATICI (Mersin) – Bu arkadaş değil!

ÇALIŞMA VE SOSYAL GÜVENLİK BAKANI FARUK ÇELİK (Şanlıurfa) – Şimdi, diğerleri de bakınız...

BAŞKAN – Tamam, arkadaşlar...

ÇALIŞMA VE SOSYAL GÜVENLİK BAKANI FARUK ÇELİK (Şanlıurfa) – Milletvekilimiz...

MUZAFFER BAŞTOPÇU (Kocaeli) – Lütfen ya, Allah aşkına ya, bir dur ya! Laf dinlemiyorsun sen ya! Lütfen, diyorum sana ya!

ÖZGÜR ÖZEL (Manisa) – Ne oluyor, ne oluyor!

BAŞKAN – Sayın Özel...

AYTUĞ ATICI (Mersin) – Sağlığınıza zarar gelebilir.

MUZAFFER BAŞTOPÇU (Kocaeli) – Seni ilgilendirmez o.

ÖZGÜR ÖZEL (Manisa) – Geride arkadaşı var, öyle şey olmaz.

BAŞKAN – Sayın Atıcı, size hiç yakıştıramıyorum. Ne demek “Teker teker gelin.” Lütfen, ya burada bakın...

Arkadaşlar, bakın böyle bir şey...

AYTUĞ ATICI (Mersin) – Sayın Başkan, oradan 10 kişi saldıracak ben de burada oturacağım öyle mi?

ÇALIŞMA VE SOSYAL GÜVENLİK BAKANI FARUK ÇELİK (Şanlıurfa) – Sayın Başkanım...

AYTUĞ ATICI (Mersin) – Şu beyefendi gelene kadar burası gayet huzurluydu.

BAŞKAN – Ya, lütfen Sayın Atıcı, lütfen...

UGUR AYDEMİR (Manisa) – Siz gelene kadar huzurluydu burası.

MUZAFFER BAŞTOPÇU (Kocaeli) – Benim burada kim olduğum belli, herkes biliyor.

BAŞKAN – Lütfen, Sayın Bakanım lütfen...

ÇALIŞMA VE SOSYAL GÜVENLİK BAKANI FARUK ÇELİK (Şanlıurfa) – Vaktimiz olmadığı için şu katılım paylarıyla ilgili, ilaç, muayene bakınız, bütün Avrupa ülkelerindeki rakamlarla bizim rakamlarımız burada. Bunları mukayese edebiliriz.

AYTUĞ ATICI (Mersin) – Türkiye’ye gelin, Avrupa’ya değil.

BAŞKAN – Çok teşekkür ediyorum Sayın Bakanım.

ÇALIŞMA VE SOSYAL GÜVENLİK BAKANI FARUK ÇELİK (Şanlıurfa) – Son bir şey... Bir diğer konu da Özgür Bey bir hastadan bahsettiler, hastanın adı var burada. Ondandır 90 lira mı, kaç lira fark alındı dediniz? Ben onun hemen şeyini çıkarttırdım bakınız; Medula sisteminden çıktı, 3 kutu ilaç almış, 3 TL 31 kuruş ödemiş.

ÖZGÜR ÖZEL (Manisa) – Soyadı Ersan olan hastadan mı bahsediyorsunuz?

ÇALIŞMA VE SOSYAL GÜVENLİK BAKANI FARUK ÇELİK (Şanlıurfa) – Hayır, Karakaş.

ÖZGÜR ÖZEL (Manisa) – 10 tane daha örnek yolladım.

ÇALIŞMA VE SOSYAL GÜVENLİK BAKANI FARUK ÇELİK (Şanlıurfa) – Alacağız, verdiğiniz örnekten alınan 90 lira falan değil, 3 lira 31 kuruş.

BAŞKAN – Sayın Bakanım, çok teşekkür ediyorum.

ÖZGÜR ÖZEL (Manisa) – 2 tane örnek verdiniz...

ÇALIŞMA VE SOSYAL GÜVENLİK BAKANI FARUK ÇELİK (Şanlıurfa) – Efendim, var, vaktimiz olmadığı için...

BAŞKAN – Ama kapatacağım Sayın Bakanım, lütfen.

ADİL ZOZANİ (Hakkâri) – Son olarak şunu...

BAŞKAN – Yazılı olarak bildirelim.

ÇALIŞMA VE SOSYAL GÜVENLİK BAKANI FARUK ÇELİK (Şanlıurfa) – Sayın Başkanım, müsaade edersiniz...

Sayıştay İŞKUR’la ilgili olarak 12 tespitte bulunmuş. Bu bulguların çoğunluğu muhasebeleştirme tekniğinden kaynaklanan bulgular. Bulguların 11 tanesi üzerinde bir mutabakat noktasına gelinmiş ve Sayıştayın görüşleri doğrultusunda gerekli işlemler yapılmaya başlanmıştır.

AYTUĞ ATICI (Mersin) – Sayın Bakan, milletvekilleri katkı payı ödemiştir.

ÇALIŞMA VE SOSYAL GÜVENLİK BAKANI FARUK ÇELİK (Şanlıurfa) – SGK ile ilgiliyle 32 konu başlığında ihtilaf çıktığı rapor edilmiş. Bunun 30’uyla ilgili Sayıştayla tespitleri konusunda gerekli çalışmalar başlamıştır. Son derece önemseyeceğimiz burada belirtmek istiyorum. Bu tespitleri önümüzdeki yıllarda bu konuda daha sağlıklı bir noktaya geleceğimiz inancı içerisindeyim.

Diğer 2 konuyla ilgili de şu anda kurumla Sayıştay arasında ve kurumla il müdürlükleri arasında çalışmaların devam ettiğini söylemek istiyorum.

BAŞKAN – Evet, çok teşekkür ediyorum Sayın Bakanım.

Değerli arkadaşlar, bütçeler üzerindeki görüşmeler tamamlanmıştır.

PROGRAMLAR

Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanlığı bütçesinin fonksiyonlarını okutuyorum:

(Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanlığı 2014 yılı bütçesi ve 2012 yılı kesin hesabı okundu, oylandı, kabul edildi.)

BAŞKAN – Mesleki Yeterlilik Kurumu bütçesinin fonksiyonlarını okutuyorum:

(Mesleki Yeterlilik Kurumu 2014 yılı bütçesi ve 2012 yılı kesin hesabı okundu, oylandı, kabul edildi.)

BAŞKAN - Türkiye ve Orta Doğu Amme İdaresi Enstitüsü bütçesinin fonksiyonlarını okutuyorum:

T B M M

Tutanak Hizmetleri Başkanlığı

Tarih :

Grup :

Giriş:

Sayfa : 54

(Türkiye ve Orta Doğu Amme İdaresi Enstitüsü 2014 yılı bütçesi ve 2012 yılı kesin hesabı okundu, oylandı, kabul edildi.)

BAŞKAN – Devlet Personel Başkanlığının bütçesinin fonksiyonlarını okutuyorum:

(Devlet Personel Başkanlığı 2014 yılı bütçesi ve 2012 yılı kesin hesabı okundu, oylandı, kabul edildi.)

BAŞKAN – Değerli arkadaşlar, böylece gündemimizin 1'inci bölümünde bulunan bütçe ve kesin hesaplar oylanmış ve kabul edilmiştir.

Hayırlı olsun.

Sayın Bakanımıza, tüm Çalışma Bakanlığı personeline, Komisyon üyelerimize, basın mensuplarına ve ilgili kurumlarımıza çok teşekkür ediyorum.

Buyurun Sayın Bakan.

ÇALIŞMA VE SOSYAL GÜVENLİK BAKANİ FARUK ÇELİK (Şanlıurfa) – Sayın Başkanım, sizlere, Divandaki arkadaşlara ve bütün Komisyon üyelerine katkılarından dolayı ben de çok teşekkür ediyorum. Hayırlı olmasını diliyorum efendim.

BAŞKAN – Çok teşekkür ediyorum.

Birleşime 18.30'a kadar ara veriyorum efendim

Kapanma Saati: 18.10

ÜÇÜNCÜ OTURUM

Açılma Saati: 18.41

BAŞKAN: Lütfi ELVAN (Karaman)

BAŞKAN VEKİLİ: Süreyya Sadi BİLGİÇ (Isparta)

SÖZCÜ: Ahmet ÖKSÜZKAYA (Kayseri)

KÂTİP: Vedat DEMİRÖZ (Bitlis)

-----0-----

BAŞKAN – Plan ve Bütçe Komisyonumuzun değerli üyeleri, Sayın Bakan, kamu kurum ve kuruluşlarımızın, yazılı ve görsel basınımızın çok değerli temsilcileri; Başkanlık Divanı adına hepinizi saygıyla selamlıyorum.

Komisyonumuzun 14'üncü Birleşiminin Üçüncü Oturumunu açıyorum.

Gündemimizde Adalet Bakanlığı, Ceza İnfaz Kurumları ile Tutukevleri, İş Yurtları Kurumu, Türkiye Adalet Akademisi, Yargıtay, Danıştay, Hâkimler ve Savcılar Yüksek Kurulu bütçe, kesin hesap ve Sayıştay raporları ile Anayasa Mahkemesi bütçe ve kesin hesabı bulunmaktadır.

Sunumunu yapmak üzere Sayın Bakanımıza söz vereceğim ama usul hakkında Sayın Aslanoğlu'nun bir söz talebi var.

Buyurun Sayın Aslanoğlu.

FERİT MEVLÜT ASLANOĞLU (İstanbul) – Sayın Başkanım, teşekkür ediyorum.

Sayın Bakan, Adalet Bakanlığı bütçesinde arkadaşlarım adına, bizim Cezaevi Komisyon üyesi arkadaşlarım Sayın Ağbaba ve Sayın Özel adına, tüm hapishanelerde hasta olan tüm hükümlü ve tutuklulara geçmiş olsun dilekelerimizi iletiyoruz ve acil şifalar diliyoruz.

Ellerinde hastane raporu olmasına rağmen, mahkemeler adli tıpa dokuz ay önce yazı yazmasına rağmen adli tıp tarafından çağrılmayan -aynen altını çiziyorum- dokuz aydır çağrılmayan, ölüme terk edilen insanlar adına da utandığımı belirtiyorum.

Bu insanlar ölüme mi terk ediliyor? Acaba hapishaneler böyle mi boşaltılacak? Bu nedenle, Sayın Bakan, dokuz aydır insan haklarına, insan yaşamına saygı göstermeyen, çağırılmayan Adli Tıp Kurumunu göreve davet ediyorum ve Adli Tıp Kurumunu kınıyorum.

Teşekkür ederim.

BAŞKAN – Değerli arkadaşlar, şimdi sunumunu yapmak üzere Sayın Bakanımıza söz vereceğim.

Süremiz otuz dakika Sayın Bakanım.

Buyurunuz.

ADALET BAKANİ SADULLAH ERGİN (Hatay) – Teşekkür ediyorum Sayın Başkanım.

Sayın Başkan, Divanın değerli üyeleri, çok değerli milletvekilleri, değerli basın mensupları; hepinizi saygıyla selamlıyorum.

Tabii, Sayın Aslanoğlu'nun ifade ettiği konular sunuşumuzun içerisinde de, soru-cevap bölümünde de değerlendirilebilecek konular arasındadır. Onlara tekrar geleceğim.

FERİT MEVLÜT ASLANOĞLU (İstanbul) – Sayın Bakanım, 13 Şubatta mahkeme yazı yazmış. Dokuz aydır hâlâ çağırıyor. Ben hastayım, ben geberiyorum ya!

BAŞKAN – Evet...

ADALET BAKANİ SADULLAH ERGİN (Hatay) – Değerli milletvekilleri, Bakanlığımızın 2014 yılı bütçesini, yüce Meclisimizden Plan ve Bütçe Komisyonuna arz etmeye başlarken hepinizi, şahsım, Bakanlığım ve adalet teşkilatı mensupları adına saygıyla selamlıyorum.

Yürüttüğümüz ve yürütmeyi planladığımız çalışmalar hakkında sizleri bilgilendirmek amacıyla huzurunuzdayız.

Değerli milletvekilleri, vatandaşların hayatlarını hukuki güvenlik içerisinde yürütebilmelerini sağlayan ve devlet faaliyetlerinin hukuka uygun yürütülmesini öngören hukuk devleti özellikle 20'nci yüzyılda kavramsallaşmış ve

T B M M

Tutanak Hizmetleri Başkanlığı

Tarih :

Grup :

Giriş:

Sayfa : 55

yaygınlaşmaya başlamıştır. Zaman içerisinde, hukuk devletine egemen olan hukukun, özgürlük, adalet ve eşitlik gibi evrensel değerlerle uyumlu olması anlayışı yerleşmiştir. Bir diğer deyişle hukuk devletinin seyri hakların ve özgürlüklerin genişletilmesi yönünde olmuştur.

Hukuk devletinin ve hukukun üstünlüğünün hakkıyla hayata geçebilmesi için gerekli enstrümanlar ise hâlen geliştirilmeye devam edilmektedir. Adalet sistemlerine ilişkin tüm yeni kavramlar buna hizmet etmektedir. Örneğin bizim son yıllarda sıkça kullandığımız "etkinlik", "verimlilik", "adalete erişim" gibi birçok nitelendirme, hukuk devletinin güçlendirilmesi, hukukun üstünlüğünün sağlanması ile insan hak ve özgürlüklerinin korunup geliştirilmesi içindir.

İnsan haklarına saygılı ve hukukun üstünlüğüne dayalı bir demokrasinin, ülke yönetimlerine hâkim kılınması günümüz uygarlığının bir gereğidir. Adalet sisteminin zihinsel altyapısına egemen olan düşünce, hakların ve özgürlüklerin korunması olmalıdır. Demokrasinin tüm unsurlarının hayata geçirildiği bir ülkede devletin en dinamik unsuru adalet sistemidir. İşte tüm bunlardan dolayı bizim hedefimiz hukukun, adalet ve özgürlüklerin çitasını hep daha yükseğe taşımak olmuştur.

Hukuki güven duygusunun toplumun tüm kesimlerinde yerleşmesi, adil yargılanma hakkının eksiksiz biçimde gerçekleşmesi ve özgürlükleri genişletici bir yaklaşımın benimsenmesi en önemli amacımızdır. Bunun aksi yaklaşımlar, içinde bulunduğumuz zamanın ruhuna aykırı şeylerdir.

Değerli milletvekilleri, kıymetli basın mensupları; hepinizin malumu olduğu üzere ideal bir adalet sisteminin olmazsa olmaz şartları bulunmaktadır. Bunların bir kısmı örgütsel yapıya, bir kısmı işleyişe, bir kısmı ise zihinsel altyapıya ilişkindir. Öte yandan, bu unsurların tümü sürekli gelişime ve değişime açık bulunmalıdır. Ancak gelişime açıklık, sürdürülebilir bir başarıyı beraberinde getirebilecektir.

Bunun için ilk şart, uygulamalara güncel bir mevzuat altyapısı hazırlanması ile sağlanmış olur. İkinci şart, yargı sisteminin insan kaynakları yapısını sürekli güçlü tutmaktır. Üçüncü şart ise, yeterli mali imkânların sağlanması suretiyle teknik ve fiziki altyapının yenilenmesidir.

Son yıllarda bizim tüm çalışmalarımız bu şartların eksiksiz biçimde sağlanması için olmuştur. Çalışmalarımızla bu alanların hepsinde çok önemli gelişmeler yaşanmıştır.

Az önce belirttiğim zihinsel altyapıya ilişkin şartı ise devletin uygulamaları yanında içinde bulunulan toplumsal iklim sağlamaktır. Daha iyi adalet, daha fazla özgürlük, haklarına saygı talep eden bir toplumsal yapının beklentilerine karşı, adalet sisteminin direnmesi akla aykırıdır.

Adalet sisteminin mental yapısının insan odaklı biçimde değişmesini sağlayan bu toplumsal yapı, ülkemizde mevcuttur ve sonuçlarını uygulamalarla her geçen gün daha fazla göstermektedir.

Değerli milletvekilleri, güven veren adalet sistemine ulaşmak için hedeflerimizi üç ana başlık altında toplamak mümkündür. Bunlardan birincisi, yargı süreçlerinin makul sürede sonuçlanmasının sağlanması; ikincisi, hak arama yollarının güçlendirilmesi ve üçüncüsü, insan hakları uygulamalarının geliştirilmesidir.

Bakanlık olarak bizim gayretimiz insanlarımızın daha hızlı, daha etkili ve kaliteli adalet hizmeti alabilmesidir. Çok şükür bu çalışmalarımız bugün için adalet hizmetlerinin her alanında meyvelerini vermeye başlamıştır.

Bugün için Türk adalet sistemi, mental yapısını değiştirerek hizmet odaklı bir anlayışı benimsemiştir. Değişim, sistemin tüm unsurlarını kapsamaktadır. Adalet sisteminin tüm unsurları, halkın memnuniyetini ve insan haklarına saygıyı içselleştirme yolunda önemli mesafe kaydetmiştir. Daha hızlı, insan haklarına saygıyı esas alan ve çözüme odaklanmış adalet sistemine doğru hızla yol almaktayız.

Yargı organlarını geçmişle kıyaslanamayacak derecede, demokrasi ve insan hakları hassasiyeti ön plana çıkmış olarak görmekteyiz. Öte yandan, başta yüksek yargı olmak üzere tüm yargı teşkilatında davaların daha hızlı sonuçlandığı konusunda önemli verilere ulaşılmış bulunmaktayız. Yargıtay ve Danıştay için alınan önlemler sayesinde yüksek mahkemelerde biriken dosyaların eritilmesinde önemli mesafeler kaydedilmiştir. Sizlere dağıtmış olduğumuz kitapçıkta yıllara ait rakamları görmek mümkün olacaktır.

Değerli milletvekilleri, daha iyi adalet hizmeti için belirlediğimiz politikaları istikrar içerisinde hayata geçiriyoruz. Örneğin insan kaynakları politikamız, hâkim, cumhuriyet savcısı ve personel sayısının artırılması ile eğitim hizmetlerinin geliştirilmesini içermektedir. Hâkim ve savcı ile personel sayısı yetersiz olduğunda, kaliteli ve zamanında hizmet sunulmasının mümkün olmayacağı hepinizin malumudur.

İnsan kaynaklarına paralel olarak meşgul olduğumuz bir diğer reform alanı ise, adalet sistemimizin teşkilat yapısının güçlendirilmesidir. İlk derece mahkemelerine paralel olarak yüksek yargı organlarının güçlendirilmesi için aldığımız önlemler bunun bir gereğidir.

Önemli gelişmeler yaşadığımız diğer bir alan ise mevzuat değişiklikleridir. Temel mevzuatın yenilenmesi tamamlanarak adalet sistemimize çağın şartlarına uygun bir mevzuat altyapısı sağlanmıştır. Bunun yanı sıra, yargının hızlanması için geniş bakış açısıyla tasarlanmış yargı paketlerinin yasalaşması sağlanmıştır. Şimdi ise, uygulama takip edilerek verimlilik ve iyileştirme adına gerekli değişiklikler yapılmaya devam edilmektedir.

Önem verdiğimiz bir diğer alan ise, altyapı hizmetleri olmuştur. Yapılan yeni binalarla, yargı mensupları ve adalet personelinin daha rahat hizmet vermesinin yanında, vatandaşlarımızın da adaletle daha kolay erişir hâle gelmesi sağlanmıştır.

Altyapıya ilişkin bir diğer değişim ve dönüşüm ise, bilişim imkânlarında sağlanmıştır. Bugün için mahkemeler, cumhuriyet savcılıkları, icra daireleri ve ceza infaz kurumları gibi birimlerde, yargısal ya da idari tüm işler bilişim sistemi üzerinden gerçekleştirilmektedir.

Bilgisayar ağları ile tüm yargı kurumlarının birbirine bağlanması yanında, yürüttüğümüz bir diğer çalışma ise, yargı kurumlarının video konferans yoluyla birbirine bağlanmasıdır. Bu çalışma, tüm ilk derece yargı birimlerinde Sesli ve Görüntülü Bilişim Sisteminin (SEGBİS) kullanılmasıdır.

T B M M

Tutanak Hizmetleri Başkanlığı

Tarih :

Grup :

Giriş:

Sayfa : 56

Bu çalışmalara paralel olarak klasik ve yıllarca süregelen ceza infaz anlayışını çok boyutlu hâle getiriyoruz. Denetimli serbestlik kapsamında geliştirilen seçimlik ve bireyselleştirilmiş infaz yöntemleri, elektronik kelepçe gibi uygulamalar bu çok boyutluluğun birer unsurlarıdır.

Öte yandan, ülkemizde insan hakkı ihlallerine ilişkin şikâyetleri tamamen ortadan kaldırma kararlılığımızda. Bunun için çok önemli reformlar yaptığımızı herkes geçmişte yaşanan acı tecrübeleri düşündüğünde anlayacaktır. Adalet sistemimize ilişkin tüm mevzuat değişikliklerinde dikkat ettiğimiz hususlardan birisi de insan hakları ihlallerinin tamamen ortadan kaldırılmasıdır. Özel hukuktan kamu hukukuna kadar tüm mevzuatımızda bu kaygı esas alınarak düzenlemeler yapılmıştır.

Son yıllarda hepimizin malumu olan yargı paketlerindeki düzenlemeler ile insan hakları karnemizin iyileştirilmesine yönelik devrim niteliğinde adımlar atılmıştır. Bu kapsamda yapılan çalışmaları biraz sonra sizlerle paylaşacağım.

Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; 2011 ve 2012 yıllarında huzurlarınızda yaptığım konuşmalarda amacımın insan hakları standartlarını geliştirmek olduğunu ve bunun için, gerek yasal altyapı gerekse uygulamaya ilişkin önlemlerin yanında, Avrupa İnsan Hakları Mahkemesi nezdindeki süreçleri tek tek ele aldığımızı ifade etmiştim. İki yıllık süreçte bu konuda önemli mesafeler aldık. Ülkemiz adına sevinç duyduğum bu gelişmeleri sizlerle paylaşmak istiyorum.

Malumunuz olduğu üzere, Avrupa Konseyine üye 47 ülkenin vatandaşları tarafından hak arama mercisi olarak görülen İnsan Hakları Mahkemesi önünde karar verilmeyi bekleyen toplam başvuru sayısı 2011 yılının sonunda 154 bine yaklaşmış durumdaydı. Bu başvuruların 16.800'ünü Türkiye'den giden başvurular oluştuyordu. Bu rakam ile mahkeme önünde karar için beklemekte olan dava sayısı bakımından Rusya'nın ardından Türkiye 2'nci sırada yer alıyordu.

İnsan hakları alanında attığımız kararlı adımlar sayesinde her geçen gün daha iyiye doğru gitmekteyiz. Bizim insan hakları alanındaki yaklaşımımız gününbirlik değil, kalıcı çözümler üretilmesinin sağlanmasıdır. Bu nedenle, savunmacı yaklaşımı terk edip evrensel standartların yerleşmesini sağlamak için adımlar atmaktayız. Bize göre sorunlar uluslararası kurumlara taşınmaya ihtiyaç duyulmaksızın ülke içerisinde oluşturulan başvuru yolları ile çözümlenebilir.

Bakanlığımız bünyesinde İnsan Hakları Daire Başkanlığının kurulması, bu alanda attığımız önemli bir adım olmuştur. Bu adımı İnsan Hakları Tazminat Komisyonunun oluşturulması ve başta üçüncü ve dördüncü yargı paketleri olmak üzere gerçekleştirdiğimiz mevzuat değişiklikleri ile getirdiğimiz iyileştirmeler takip etmiştir.

12 Eylül 2010'da kabul edilen anayasa değişikliği ile sistemimize dâhil olan Anayasa Mahkemesine bireysel başvuru hakkı ile Kamu Denetçiliği Kurumu insan haklarının korunmasına ilişkin standartlarımızı güçlendiren diğer hususlar olmuştur.

Eylül 2012'de yürürlüğe giren bireysel başvuru usulü kapsamında Anayasa'mızda güvence altına alınmış temel hak ve özgürlüklerden, Avrupa İnsan Hakları Sözleşmesi ve Ek Protokolleri kapsamındaki herhangi birinin kamu gücü tarafından ihlal edildiğini düşünen kişiler, haklarının ihlali veya tazmini için Anayasa Mahkemesine başvurabilmektedir. Bu kapsamda, kasım ayı itibarıyla Anayasa Mahkemesine 9.211 başvuru yapılmıştır. Bu başvurulardan 3.950'si karara bağlanmıştır.

Haziran 2012'de yürürlüğe giren 6328 sayılı Kamu Denetçiliği Kurumu Kanunu ile idarenin her türlü eylem ve işlemleri ile tutum ve davranışlarını hukuka ve hakkaniyete uygunluk yönünden incelemek, araştırmak ve önerilerde bulunmak üzere Kamu Denetçiliği Kurumu kurulmuştur. Kurum Mart 2013 itibarıyla şikâyet başvurularını almaya başlamıştır. Bu kapsamda kuruma kasım ayı itibarıyla 6.247 başvuruda bulunulmuştur.

İnsan hakları alanının güçlendirilmesi için üç ve dördüncü yargı reformu paketleri önemli yenilikler getirmiştir. Bu paketler içerisindeki konu başlıklarına dair ayrıntıları dağıttığımız notlarda görmemiz mümkündür.

Öte yandan, son on yılda özel hukuktan kamu hukukuna kadar tüm mevzuatımızda gerçekleştirilen değişikliklerde insan haklarının güçlendirilmesi esas alınmıştır. Yargısal gelişmeler yanında tüm devlet kurumlarında insan hakları ihlallerine sıfır tolerans anlayışının yerleşmesi bugünkü olumlu atmosferi oluşturmuştur.

6384 sayılı Avrupa İnsan Hakları Mahkemesine Yapılmış Bazı Başvuruların Tazminat Ödenmek Suretiyle Çözümüne Dair Kanun ile kurulan ve 2013 Şubat ayında bu yana faaliyet gösteren İnsan Hakları Tazminat Komisyonuna kasım ayı itibarıyla yapılan müracaat sayısı 4.063'ü bulmuştur. Bunlardan 1.726 dosya hakkında karar verilmiş olup, hakları ihlal edilen vatandaşlarımız hükmedilen tazminatlarına kısa bir sürede kavuşmuşlardır.

Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; Avrupa İnsan Hakları Mahkemesi tarafından yayınlanan istatistiklere göre uzun süredir bulunduğumuz 2'nci sıradan 4'üncü sıraya gerilemiş bulunuyoruz. Aleyhine en çok başvuru yapılan ülke sıralamasında 2'nci sıradan 4'üncü sıraya gelmiş bulunuyoruz. Önümüzdeki günlerde bu konudaki tablonun daha da iyiye gideceği açıktır. Buna göre, kasım ayının başı itibarıyla Rusya 18.850 dosya ile 1'inci, İtalya 14.600 dosya ile 2'nci, Ukrayna 13.400 dosya ile 3'üncü, Türkiye 12.450 dosya ile 4'üncü sırada bulunmaktadır. Bu verdiğimiz sıralama ekim ayının sonu itibarıyla yapılmış bir sıralamadır. Ancak bugün itibarıyla bir sıralama yapılırsa Türkiye 4'üncülüğten 5'inciliğe inmiş durumdadır, Sırbistan da Türkiye'nin önüne geçmiş durumdadır şu anda.

Bu konudaki çalışmalarımızı önümüzdeki süreçte de kararlılıkla sürdüreceğimizi bilmenizi isterim. Bu amaçla, önümüzdeki beş yıllık dönemi kapsayan amaçlar, hedefler ve sorumlu kurumların da belirlendiği İnsan Hakları İhlallerinin Önlenmesine İlişkin Eylem Planı taslağı hazırlanmış ve ilgili kurumların bu konuda ayrı ayrı görüşleri alınmıştır.

Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; adalet hizmetleri alanında aktif uluslararası ilişkiler ülkeler için birçok fırsatı beraberinde getirmektedir. Zira, içe kapanıklık, gelişmenin en önemli düşmanıdır.

Bu tarz çalışmalarla, uluslararası toplumun kazanımlarından daha fazla faydalanılması ve adalet alanındaki gelişmelerden istifade edilmesi mümkün hâle gelmektedir. Her ülkenin kendine özgü şartları bulunmakla beraber adalet sistemlerinin hedefleri ortaktır. Günümüzde farklı yargı ekollerinin iletişimi ve etkileşimi artmıştır. Uluslararası kuruluşların çalışmaları tavsiye kararı ya da ilkeler olarak ülkelere yol göstermekte, bu sistemleri birbirine yaklaştırmaktadır.

T B M M

Tutanak Hizmetleri Başkanlığı

Tarih :

Grup :

Giriş:

Sayfa : 57

Öte yandan, sınır aşan suçlulukla mücadele, bir tarafı ülke dışında bulunan hukuk uyumsuzluklarının çözümü, etkin bir uluslararası iş birliğini gerektirmektedir. Ülke içinde gerçekleştirilen reform çalışmalarının anlatılması da ancak aktif bir dış politika ile mümkün olabilmektedir.

İşte, bu olgulardan hareketle, adalet alanında uluslararası ilişkileri geliştirmeyi hedeflemiş bulunmaktayız. Bir yandan ikili ve çok taraflı adli iş birliği anlaşmaları üzerinde çalışılmakta, diğer yandan uluslararası kuruluşlarla ilişkileri çok boyutlu hâle getirmekteyiz.

Bugün için çok sayıda dış temsilciliğimizde ve uluslararası kuruluşlar nezdinde hâkim sınıfından adalet müşavirlerimiz görev yapmaktadır. Gelişmiş ülkeler uzun yıllardır adli ilişkilerini aktif biçimde takip etmek için bu tarz çalışmalar yapmaktaydı. Böylesine bir uygulama ülkemizde daha önce yokken 2012 yılının Eylül ayından itibaren Londra, Berlin, Lahey, Viyana, Paris, Brüksel, Strasbourg, New York, Washington gibi merkezlerde adli müşavirlerimiz hizmet yapmaya başlamışlardır.

Bu iş birliği çalışmalarının bir diğer boyutu ise ortak çalışmalardır. Diğer ülkelerin uygulamalarının paylaşılması için çok sayıda ortak proje uygulanmış ve uygulanmaya devam edilmektedir. Aynı doğrultuda, Birleşmiş Milletler, Avrupa Birliği ve Avrupa Konseyi ile de birçok alanda ortak çalışmalar yapmaktayız.

Peki, bu çalışmalar ülkemize ne kazandırmaktadır? Bu çalışmalarla ülkemiz uluslararası toplumun bir parçası olmanın gereğini yerine getirmektedir. Ayrıca, diğer ülkeler tarafından yürütülmüş ve olumlu sonuç alınmış çalışmaların ülkemize kazandırılması bu sayede mümkün olmaktadır. Yine, uluslararası ve ulus üstü kuruluşların ortaya koyduğu adalet, özgürlük, insan hakları ve güvenlik konularındaki standartlara uyum bu yolla sağlanmaktadır ve son olarak, adalet sistemimizin mental yapısının evrensel ilkeler doğrultusunda dönüşümüne bu yöntemler katkı sunmaktadır.

Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; bütün bu çalışmaların sonucunu 2013 yılı Avrupa Komisyonu İlerleme Raporu'nda da görmek mümkün. Raporda bazı eleştiriler yöneltilemekle birlikte, yargı alanındaki olumlu gelişmelere de geniş biçimde yer verilmiştir. Bu raporda; yargı bağımsızlığı ve tarafsızlığı doğrultusunda atılan adımlar, gerek Bakanlığımız gerekse HSYK tarafından gerçekleştirilen çalışmalarla çok sayıda hâkim ve cumhuriyet savcısının yeni mevzuat, insan hakları ve yargı etiği konusunda eğitim alması; Avrupa İnsan Hakları Mahkemesi kararlarının Türkiye'ye çevrilmesi, yayımlanması, kararların hâkim ve savcıların mesleki değerlendirilmelerinde dikkate alınması; adliyelere basın sözcüsü atanması, Anayasa Mahkemesine bireysel başvuru imkânının getirilmesi, İnsan Hakları Eylem Planı'nın hazırlanması, yüksek yargının kapasitesinin güçlendirilmesi neticesinde Yargıtay ve Danıştayın daha fazla iş sonuçlandırıyor olması, ilk derece ceza mahkemelerinin sonuçlandırdığı davaların artması, adli kontrol uygulamalarındaki artış, tutuklu oranlarındaki düşüş, dördüncü yargı reformu paketi ile insan hakları alanında alınan önlemler, adli yardım şartlarının kolaylaştırılması, İnsan Hakları Tazminat Komisyonunun çalışmaları, Türkçe dışındaki dillerde savunma hakkının sağlanması, Bakanlığın İnternet sayfasında adli konular hakkında bilgiler verilmesi, AIHM'e başvurunun ve derdest dosya sayısının azalması, işkence suçunda zaman aşımının kaldırılması, ceza infaz sistemindeki iyileşmeler, cezaevi personelinin eğitimleri, sivil toplum örgütleri ve cezaevleri arasındaki iş birliğinin güçlendirilmesi, cezaevlerinin kapasitesinin artırılması yönündeki çalışmalar, Sağlık Bakanlığı ve Adalet Bakanlığının açlık grevine katılanlara yeterli düzeyde sağlık hizmeti sağlamış olması, dördüncü paket ile ifade özgürlüğü alanında yapılan değişiklikler, üçüncü yargı paketi ile binlerce kitabın yasaklı yayınlar listesinden çıkarılması gibi konular olumlu gelişmeler olarak ilerleme raporunda yer almıştır.

Elbette ki bu olumlu tespitler yanında önemli eleştiriler de bu ilerleme raporunda yapılmıştır. Bunları köktenci bir anlayışla reddetme yerine titiz bir biçimde incelemekteyiz. Tarafımızca bu konularda gereken çalışmalar da ayrıca yapılmaktadır.

Sayın Başkan, Komisyonun değerli üyeleri; Bakanlığımızın meşguliyet alanlarının en önemlilerinden birini de ceza infaz sisteminin iyileştirilmesi çalışmaları oluşturmaktadır. Ceza infaz, ceza adaleti sisteminin etkinliği, toplum güvenliği ve insan hakları gibi birçok alanı etkilemektedir. Tüm dünyada ceza infaz sistemi medeniyetin önemli göstergelerinden birisidir, bu nedenle üzerinde hassasiyetle durulması gerekmektedir.

Bu konuda bizim tercih ettiğimiz politika, sadece modern ceza infaz kurumu binalarının inşasından ibaret değildir. Politikamız, klasik ceza infaz modelinin modernize edilmesinin yanında yeni infaz uygulamalarının da sisteme dâhil edilmesini öngörmektedir.

Bu alandaki çalışmalarımız; tutuklu ve hükümlülerin insani haklarının genişletilmesi, yeni infaz anlayışına uygun olmayan kurumların kapatılması, modern ve güvenli kurumların sisteme kazandırılması, ceza infaz kurumlarında şeffaflığın sağlanması, kamu denetimi yanında uluslararası ve sivil toplum denetiminin de güçlendirilmesi, insani inisiyatifin azaltılarak teknolojinin tüm imkânlarının kullanılması ve insan kaynaklarının güçlendirilmesi hususlarını saymak mümkündür.

Değerli milletvekilleri, geçen yıl huzurlarınızda yaptığım konuşmada ceza infaz kurumlarımızın başlıca sorununun kapasite sorunu olduğunu belirtmiştim. Aldığımız önlemlerle bu sorun büyük oranda ortadan kaldırılmıştır. Ekim ayı itibarıyla ceza infaz kurumlarımızın mevcudu 140.520, toplam kapasitesi ise 151.444'tür. Yapılan çalışmalarla 2012 yılında 14.122, 2013 yılında şu ana kadar 5.925 kişilik kapasite artışı sağlanmıştır. Yıl sonuna kadar 5.980 kişilik kapasite artışı daha sağlanacaktır. Bu kapasite sorununun yaşanmaması için önümüzdeki yıllara ilişkin planlamalar da yapılmış durumdadır.

Hâlen devam eden inşaatlarımız ve planladıklarımız sadece kapasite sorununun aşılması için değildir, aynı zamanda kurumların modernizasyonunun tamamlanması içindir. Zira, 2002 yılından itibaren infaz anlayışımıza uymayan tam 234 kurumu kapatmış bulunmaktayız. 2017 yılına kadar ise 164 cezaevini daha kapatmayı öngörüyoruz.

T B M M

Tutanak Hizmetleri Başkanlığı

Tarih :

Grup :

Giriş:

Sayfa : 58

Önem verdiğimiz alanlardan biri de hükümlü ve tutukluların insani haklarının genişletilmesine ilişkindir. Bu önlemler yalnızca onların insani haklarını genişletmemekte, aynı zamanda dolaylı olarak ailelerinin de haklarını genişletmektedir.

Bu kapsamda; ağır hastalığı veya sakatlığı sebebiyle cezaevi koşullarında hayatını yalnız idame ettiremeyen hükümlülerin iyileşinceye kadar cezalarının infazının ertelenmesi, hükümlülere sağlanan aile görüşmesi imkânı, disiplin cezasına karşı şikâyet üzerine infaz hâkiminin inceleme prosedüründe hükümlü veya tutuklunun haklarının genişletilmesi, koşullu salıverilmelerine bir yıl veya daha az süre kalan hükümlülerin kalan cezalarının denetimli serbestlik tedbiri uygulanmak suretiyle infazı, tutuklu ve hükümlülerin yakınlarının ağır hastalığı veya ölümü hâlinde mazeret izni alabilmesi bu gelişmelerden bazılarıdır.

Değerli milletvekilleri, ceza infaz alanında saydamlık ve denetim önem taşımaktadır. Bu dönemde güçlendirilmeye çalışılan bir husus da bu saydamlık olmuştur. Bunun için ceza infaz kurumları ulusal ve uluslararası denetime tamamen açık bulunmaktadır. Kurumlarımızda uluslararası düzeyde, Avrupa İşkenceyi Önleme Komitesi ve Birleşmiş Milletler Keyfi Tutuklama, İşkenceyi ve Aşağılayıcı Muameleyi Önleme Komitesi tarafından incelemeler yapılabilmektedir.

Kurumlar ulusal düzeyde de bağımsız izleme kurullarının denetimine tabidir. Bu maksatla sivil bireylerden oluşan cezaevi izleme kurulları oluşturulmuştur. Şeffaflığın temini için gerçekleştirdiğimiz mevzuat değişikliği ile bu kurullar tarafından düzenlenen raporların kamuoyuna açıklanması da zorunlu hâle getirilmiştir.

Değerli milletvekilleri, gelişmiş ülkelerde hapis cezası ya da ekonomik nitelikli cezalar dışında alternatif infaz yöntemleri uzun yıllardır uygulanmaktadır. İnfaz anlayışımızı çok boyutlu hâle getirme çalışmalarımız kapsamında denetimli serbestlik uygulaması sistemimize dâhil olmuştur. Sistem her geçen gün daha da yaygınlaşmaktadır.

Denetimli serbestlik hizmetleri kapsamında bazı teknolojik imkânlardan faydalanılması gerekmektedir. Şüpheli, sanık ve hükümlülerin toplum içinde izlenmesinin, gözetiminin ve denetiminin gerekmesi durumunda elektronik izleme sisteminin kullanılması yasal olarak mümkün hâle getirilmiştir. Bu yasal düzenlemeden sonra kurulan elektronik izleme sistemi her geçen gün geliştirilerek yaygınlaşmaktadır.

Sayın Başkan, değerli üyeler; başarılı bir insan kaynakları politikası ancak hâkim ve savcı sayısının iş yükü ile orantılı hâle getirilmesi, personel sayısının yeterli olması, bazı alanlarda uzman personelin istihdamı, sürekli eğitim anlayışının yerleşmesi hâlinde mümkün olabilecektir. Bakanlığımızca bu konudaki çalışmaların istikrar içerisinde sürdürüldüğünü de özellikle belirtmek isterim.

Daha önceki yıllarda da ifade ettiğim üzere, ülkemizde hâkim ve savcı sayısı Avrupa ülkelerinin oldukça gerisindedir. Avrupa Adaletlik Etkinliği Komisyonu (CEPEJ) verilerine göre, Avrupa Konseyine üye ülkelerde 100 bin kişiye düşen hâkim sayısı ortalama 21,3'tür, savcı sayısı ise 11,1'dir. Üstelik bu ülkelerin çoğunda profesyonel olmayan ya da yarım zamanlı çalışan hâkimler de görev yapmaktadır.

Hâkim ve savcı sayısının bir çırpıda artırılması mümkün değildir. Ancak her yıl belli oranda artış sağlanabilmektedir. Bu amaçla, düzenli olarak hâkim ve savcı adayı alımı yapılmaktadır. Sayısal yetersizliğin giderilmesi için aynı zamanda, avukatlık mesleğinden alımı da kolaylaştırmış bulunmaktayız. Bu itibarla, her 100 bin kişiye düşen hâkim sayısı 2002 yılında 7,5 iken, bugün itibarıyla 11.1'e, savcı sayısı da 4,5'tan bugün itibarıyla 6.2'ye çıkmıştır. Önümüzdeki yıllarda yetersizlik tamamen giderilecektir bunu çok net ifade edebilirim.

Şimdi de yeni yaklaşım ve uygulamalara dönük hususları sizlere arz etmek istiyorum. Bu konuda bugün, birçok ülke tarafından adalet hizmetlerinin kalitesini artırmak için kullanılan farklı yaklaşım ve disiplinler bulunmaktadır.

Bu yaklaşımlardan birisi "Adli Zaman Yönetimi"dir. Zaman yönetimi esas olarak zihniyet ve yaklaşım değişikliğini gerektirmektedir. Zaman yönetiminin uygulanması suretiyle sistemde gerçekleşecek değişiklikler, yargısal süreçlerin hızlanması yanında, vatandaşlar için öngörülebilir ve kabul edilebilir bir süreyi içeren yargılama sistemine erişme imkânı sağlayacaktır. Zira, zaman yönetimi gerek genel gerekse her bir dosyaya ilişkin zaman taahhüdünü gerektirmektedir. Sadece planlama ve taahhütte bulunmadan ibaret olmayan zaman yönetimi enstrümanları, sorunlu alanlara müdahaleyi de öngörmektedir. Geciken yargılamalar için öngörülen ve kurulacak uyarı sistemi de genel ve özel düzeyde olacaktır. Bu yöntemle aksayan yönlerin dosya, mahkeme, yargı çevresi ya da ülke geneli için tüm yönleriyle ortaya konulması ve çözümler üretilmesi mümkündür.

Yargıda zaman yönetiminin tüm yönleriyle ele alındığı ilk çalışma Avrupa Konseyi Adaletlik Etkinliği Komisyonu (CEPEJ) tarafından gerçekleştirilmiştir. CEPEJ tarafından zaman yönetimi konusunda uygulanabilir tavsiyeler oluşturulmuştur. Ülkemizde 2013 yılı itibarıyla Avrupa Konseyinin "SATURN" adı altındaki bu çalışmasına katılmıştır. Tavsiyeler pilot adliyelerde uygulanmaya başlanmıştır. Bu adliyelerdeki mahkemeler ideal yargılama sürelerini belirlemiş ve vatandaşlarımıza taahhüt eder hâle gelmiştir. Bu mahkemelerdeki ortalama yargılama süreleri mahkeme duvarlarına asılmıştır ve tebligatlarla birlikte taraflara gönderilmektedir. Öte yandan, 2013 yılında SATURN çalışmasından bağımsız olarak, ülke genelinde hukuk yargılamalarında ideal yargılama sürelerine ilişkin ayrıca çalışma da yapılmıştır. Tüm bu çalışmaların tamamlanması ile birlikte, yargılama süresi uzayan davalara özgü önlemler alınmasını içeren sistem kurulmuş olacaktır.

Değerli milletvekilleri, adalet sistemimizin daha önce hiç ele alınmamış yönlerine ilişkin diğer bir çalışmamız ise Mahkeme Yönetimi Sistemine Destek Projesi çerçevesinde yürütülmüştür. Bu proje kapsamında bazı adliyelerde danışma masaları ve ön bürolar oluşturulmuştur. Adliye müdürlüğü ve adli yardımcılık, projenin öngördüğü yeni uzmanlık alanları olmuştur. Proje adliye mimarisini de etkilemiştir.

Değerli milletvekilleri, yargı ve medya arasındaki ilişkilerin geliştirilmesi, sürdürülen yargı reformu çalışmalarının önemli bir parçasını oluşturmaktadır. Bu alanda gerek Bakanlığımız gerekse HSYK tarafından çeşitli faaliyetler sürdürülmektedir. Bu kapsamda Hâkimler ve Savcılar Yüksek Kurulunda 62 basın sözcüsü görevlendirilmiştir.

T B M M

Tutanak Hizmetleri Başkanlığı

Tarih :

Grup :

Giriş:

Sayfa : 59

Önceki yıllarda yapmış olduğum konuşmalarda, alternatif uyuşmazlık çözüm yollarına geniş biçimde yer ayırmıştım. Bu konuda somut gelişmeler yaşadığımızı sizlerin bilgisine sunmak isterim. Malumunuz olduğu üzere, Hukuk Uyuşmazlıklarında Arabuluculuk Kanunu 2012 yılında çıkarılmıştı. Düzenlemeden sonra Bakanlık bünyesindeki kurumsal yapılanma hızla tamamlanmıştır. Bunu takiben arabuluculuk uygulamasına karşı gerek kurumsal gerekse bireysel ilginin yoğun olması memnuniyet verici bir gelişme olmuştur. Arabulucu olmak için müracaat edenlere eğitim, Türkiye Adalet Akademisi ve Türkiye Barolar Birliğinin yanı sıra üniversitelerimiz eliyle verilmiştir. Arabuluculuktaki ilk grubun sınavları geçtiğimiz günlerde tamamlanmış ve sınav sonuçları açıklanmıştır. Önümüzdeki haftadan itibaren arabulucular tabelalarını asmak suretiyle bu göreve başlayabileceklerdir.

Sayın Başkan, Komisyonumuzun değerli üyeleri; nitelikli ve kaliteli çalışma mekânları, güncel ve etkin bilişim sistemi, yeterli teknolojik donanım ile hizmet araçları olmadan iyi adalet hizmeti verilmesi mümkün değildir. Bu anlamda yapılmış olan çalışmalar üyelerimize birer kitap hâlinde sunulmuştur ve Türkiye'nin birçok bölgesinde ihtiyaç duyulan adliye sarayları hizmete açılmıştır. Bu kapsamda yapılan çalışmalara ilaveten UYAP sisteminde ve SEGBİS sisteminde son derece önemli gelişmeler sağlanmıştır. Özellikle 2012 yılında başlattığımız SEGBİS Projesi adalet hizmetlerinde çağımızın iletişim olanaklarının optimum biçimde kullanılmasını sağlamaktadır. Bu çalışma kapsamında ceza mahkemeleri, savcılıklar ve ceza infaz kurumlarına Ses ve Görüntülü Bilişim Sistemi (SEGBİS) kurulmaya başlanmıştır. Ağır ceza mahkemelerinin tamamı ve bir kısım ceza mahkemeleri olmak üzere 700 mahkemeye sistem kurulumu tamamlanmıştır, 167 ceza infaz kurumu da kurulumun tamamlandığı birimler arasında yer almaktadır, 2013 yılı sonu itibarıyla ilave 2.200 kurulum yapılacaktır. Böylece duruşmaların video kaydına alınması ve başka yerlerde bulunan kişilerin video konferans sistemi ile dinlenmesi mümkün hâle gelmiştir, hâlen birçok mahkeme sistem üzerinden ifade almaya başlamıştır.

Sayın Başkan, değerli üyeler; ihtiyaç duyduğumuz bütçenin tahsis edilmesi doğrultusunda çabalarımızın son yıllarda belli oranlarda sonuçlarını verdiğini sizlere ve tüm yargı kamuoyunun bilgisine sunmak isterim. Elbette ki merkezî yönetim bütçesinin imkânları dâhilinde gerçekleşen bütçe büyümesi ile ihtiyaçlarımızın bütününün karşılandığını ifade edemeyiz ama gerçekleşen miktarlara baktığımızda, geçmişe oranla daha iyi noktada olduğumuzu görmekteyiz. Bu kapsamda, 2010 yılında 759 milyon lira olan Bakanlığımız bütçesi, 2014 bütçesi için 1 milyar 215 milyon 220 bin TL olarak öngörülmüştür. Bu rakamlar ülkemizin ekonomisinin gelişmesi ile birlikte Bakanlığımızın da mali imkânlarının arttığını göstermektedir. Buna paralel gelişmeler tüm yargı kurumlarının bütçesinde görülmektedir. İleride mali imkânlarımızın daha da artacağına olan inancımızı huzurlarınızda ifade etmek istiyorum.

Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; şimdiye kadar yürüttüğümüz ve yürütmeyi planladığımız çalışmalarla, adalet hizmetlerinin tüm sorunlarının orta vadede çözüleceğine hep birlikte şahit olacağız. Buna olan inancımızı sürekli muhafaza etmekteyiz. Daha önümüzde yapacak birçok iş bulunmaktadır. Bu hizmetleri milletimizle dayanışma içerisinde hızla yürütmeye kararlılığımız olduğumuzu ifade etmek isterim.

Bu duygu ve düşüncelerle hepinizi saygı ile selamlıyor, 2014 yılı bütçesinin hayırlı olmasını temenni ediyorum.

BAŞKAN – Sayın Bakanımıza açıklamalarından dolayı çok teşekkür ediyoruz.

Görüşmelerimize başlamadan önce bürokrat arkadaşlarımızı Komisyon üyesi arkadaşlar tanımak isterler. İsterseniz Müsteşarımızdan başlayalım.

Buyurun.

(Bürokratlar kendilerini tanıttı)

BAŞKAN – Evet, çok teşekkür ediyoruz.

FERİT MEVLÜT ASLANOĞLU (İstanbul) – Adli Tıp Kurumu gelmez mi böyle bir şeye? Adli Tıp Kurumundan üye yok mu burada?

ADALET BAKANI SADULLAH ERGİN (Hatay) – Burada.

BAŞKAN – Var.

FERİT MEVLÜT ASLANOĞLU (İstanbul) – Burada mı? Çok memnun oldum, çok.

BAŞKAN – Evet, teşekkür ediyorum.

Sayın Ayaydın, buyurun lütfen.

AYDIN AĞAN AYAYDIN (İstanbul) – Sayın Başkan, Komisyonumuzun değerli üyeleri, Sayın Bakan, yüksek yargı organlarımızın değerli temsilcileri, Adalet Bakanlığımızın ve kamu kurum ve kuruluşlarımızın değerli temsilcileri, değerli basın mensupları; Adalet Bakanlığının 2014 yılı bütçesi üzerinde söz almış bulunmaktayım, bu vesileyle hepinizi saygılarımla selamlıyorum.

Sözlerime başlamadan önce bir tespitte bulunmak istiyorum. Adalet Bakanlığı gibi adaletin var olduğu bir bakanlıkta bir tek bayan gördüm, Nurdan Hanım'ın dışında Adalet Bakanlığında kadının adı yok. Onun için Adalet Bakanlığından biraz daha böyle kadınlara pozitif ayrımcılık yapmasını beklediğimi ifade etmek istiyorum.

Adalet, varlığında değeri belki yeterince anlaşılmayan, yokluğunda ise en çok hissedilen ve herkese eşit, ölçülü ve zamanında dağıtılması gereken temel toplumsal ihtiyaçtır. Ancak maalesef ülkemizde adalet sisteminin öteden beri var olan ancak son dönemde artan kronik ve yapısal sorunları nedeniyle böylesine önemli bir toplumsal ihtiyaç yeterince karşılanamamaktadır. Ne yazık ki, AKP iktidarının adalet hizmetini ne kadar önemseydiği her şeyden önce ve kolaylıkla bütçe rakamlarından anlaşılmaktadır. Adalet Bakanlığı bütçesi, birlikte görüştüğümüz kurumları da dâhil edildiğinde dahi yüzde 2'yi bulmuyor, 480 milyarda 9,5 milyarı bulmuyor; Adalet Bakanlığının bütçesi bu.

Yine, Türkiye'de 2013 yılı Eylül ayı sonu itibarıyla hâkim ve savcı sayısı 12 bin 767, mahkemelerde çalışan adalet personeli sayısı ise 43 bin 371'dir. Gerek hâkim sayısı gerekse de diğer adalet personeli sayısı genel olarak Avrupa Birliği üyesi ülkelerdeki ortalamanın altındadır. Adaletin öteden beri süregelen bu sıkıntılına AKP iktidarı döneminde maalesef çok daha önemli ve hayati sorunlar eklenmiştir. Demokratik hukuk devleti olan Türkiye'de yargının

T B M M

Tutanak Hizmetleri Başkanlığı

Tarih :

Grup :

Giriş:

Sayfa : 60

bağımsızlığına, tarafsızlığına olan inanç maalesef günden güne azalmış, pek çok olay ve uygulamalarla siyasal iktidarın kontrol ettiği bir yargı mekanizması algısı topluma yerleşmiştir. Aslında pek çok yargı mensubunun bunu hak etmediğini de biliyoruz ama bizzat Sayın Bakanın uygulamalarının bu algıyı oluşturmada önemli bir etken olduğunu görmekteyiz. AKP Hükümeti döneminde yargının bazı adımlarını gördüğümüzde bu gerçeği anlamamak, bunu görmemek olanaksızdır. Nitekim, OECD ülkeleri arasında yargıya güvenin en az olduğu ülkenin Türkiye olduğu geçtiğimiz günlerde medyaya da yansımıştır. Peki, bu son derece hazin ve endişe verici tablo doğal sonuç değil midir? Perşembenin gelişi çarşambadan belli değil midir? Vatandaşlar neden adalete güvenini, umudunu yitirmiştir? Bunu öğrenmek istiyoruz. Yargının, adalete için değil gözdağı için, sindirmek için bir araç hâline geldiği; demokratik barışçıl taleplerde bulunan vatandaşların terör örgütü üyesi olarak 17 yıl hapisle yargılandığı; parasız eğitim isteyen öğrencilerin 8 yıl 5 ay hapis cezası aldığı; gizli tanık ve hukuksuz telefon dinlemelerine dayalı davalardan geçilmediği; uzun tutukluluk süreleri ile tutukluluğun bir cezaya dönüştüğü; Deniz Feneri gibi bazı yolsuzluk davalarının nedense bir türlü sonuçlandırılmadığı ve milletvekillerinin tutuklu olduğu bir adalet sistemimiz var. Bu ülkede adaletin vicdanları tatmin etmesi mümkün mü?

Ülkemizde adaletin geldiği nokta o kadar çok açık ki, artık bu tablo her açıdan görülmektedir. Maalesef Türkiye, Avrupa İnsan Hakları Mahkemesinde bekleyen başvuru sayısı açısından da, hukuk ihlalleri açısından da 2012 yılı itibarıyla Rusya'dan sonra 2'ncidir.

ADALET BAKANI SADULLAH ERGİN (Hatay) – 5'inci.

AYDIN AĞAN AYAYDIN (İstanbul) – Sayın Bakan buna 5'inci dedi. Bunun sebebi de 2013 yılındadır, 2013 yılında Anayasa Mahkemesinin bireysel başvurulara bakması nedeniyle dosyaların önemli bir bölümü henüz gitmediği için 5'inci sıraya çıktı. Yoksa insan hakları ihlalleri konusunda herhangi bir adım atmış olduğunuzdan ötürü değildir.

Ayrıca, bizim de yıllardır dile getirdiğimiz bazı tespitler 2013 yılı Avrupa Birliği İlerleme Raporu'nda da dile getirilmiştir. Ne diyor Avrupa Birliği Komisyonu, bakalım: Hâkimler ve Savcılar Yüksek Kurulunda Adalet Bakanı ile Adalet Bakanlığı Müsteşarına verilen rollerin ele alınması gerekmektedir. Gözaltına alma ve gözaltı durumunun devamına ilişkin kararlar hâlâ yeterli gerekçelendirmeye dayandırılmamaktadır. Savcıların soruşturmayı yürütme konusundaki yetkinliği, polislin topladığı delilleri filtreleme kapasitesi, savunma makamının savcılık dosyalarına kısıtlı erişimi ve iddianamelerde gerekçelerin yetersizliği, Türk ceza adalet sistemindeki eksiklikler Ergenekon, Balyoz gibi davalardaki kararların toplumun bütün kesimleri tarafından kabul görmesini güçleştirmiş ve karar siyasi bir hesaplama iddialarıyla lekelenmiştir.

Tüm bunlardan çıkan sonuç, AKP sayesinde adaletin, bütçesi Mecliste görüşülen ama kendisi tabelada kalan bir hizmete dönüşmesidir. Bu noktada, izninizle hâkim ve savcılarımızın müzmin bazı sorunlarına değinmek istiyorum.

2010 yılında yapılan Anayasa değişikliklerine ilişkin referandum sürecinde Hâkimler ve Savcılar Yüksek Kurulunun yapısı değiştirilirken, yargının güçlendirilmesi bağlamında hâkim ve savcılarının özlük haklarının iyileştirilmesinin de önem arz ettiği bizzat Bakan olarak sizin tarafınızdan belirtilmiştir. Ancak bu tespit ve söylemlerin üzerinden yıllar geçmesine rağmen böyle bir düzenleme hayata geçirilmemiştir. Bugün itibarıyla hâkim ve savcılarımızın gerek özlük hakları gerekse çalışma koşulları iyileştirilememiş olup sıkıntılar içinde hizmet veren bir yargı kadromuz bulunmaktadır. Açık ki böyle bir tablo içinde adalet anlayışının istenen seviyede ve şekilde hayata geçirilmesi mümkün değildir. Anayasa değişikliği yapılırken HSYK'ya seçilecek üyeleri kürsü hâkim ve savcılar kendileri seçsin diye demokrasiyi ağzınızdan düşürmediniz. Her akşam televizyon televizyon dolaşıp bunun ne kadar demokrat bir davranış olduğunu söylediniz. Şimdi görüyorum ki sizin dikte ettirdiğiniz HSYK'nın yapısı bile sizi tatmin etmemiş, HSYK'nın yapısını tekrar değiştirmek istiyorsunuz. Kürsü hâkimlerinin seçtikleri üyeler arasından siyasi otoriteye nihai seçim yaptırmak istiyorsunuz. Herhâlde hâkim ve savcılar siyasilere kapısında kuyruğa sokmak istiyorsunuz. Bu mudur sizin bağımsız yargı anlayışınız? Hâkim ve savcılarımız, bir yandan yetersiz maaşlar ve lojman olanakları nedeniyle -başta İstanbul olmak üzere- büyük kentlerde görev yapma konusunda isteksizlik yaşamakta; diğer yandan ağır iş yükü ve riskler altında yurdun dört bir yanında adalet tesis etmeye çalışırken ciddi şekilde yıpranmaktadır.

Bununla birlikte, Hâkimler ve Savcılar Yüksek Kurulunun stratejik planlarında yer verilmiş olmasına rağmen, 2006 yılından beri hâkim ve savcılarımızın özlük haklarında olumlu yönde bir düzenleme yapılmadığı gibi, lojman sorunu devam etmekte, hâkim ve savcılarımıza yıpranma payı uygulaması bir türlü hayata geçirilememektedir. İzinizle bunu biraz detaylandırmak istiyorum.

Hepimiz biliyoruz, bugün hâkim ve savcılarımız yoğun iş yükü altında, mesai saati dışında da biriken dava dosyalarını eve taşımakta, hafta sonu ve tatil günlerini çoluk çocuğuna ayırmak yerine bu dosyaları okumakla geçirmektedirler. Bu çerçevede, hâkim ve savcılarımızın, yıpranma payı olarak bilinen fiilî hizmet süresi zammından yararlanmakta olan diğer meslek gruplarınınkine benzer ağır ve zor koşullar altında çalışmakta olduğu açık ve nettir, üstelik bu konuda ciddi bir de çelişki vardır. Zira, hâlihazırda askerî hâkim ve savcılar yıpranma payından istifade ederken, bu olanak aynı mesleği sivil olarak icra eden hâkim ve savcılara tanınmamaktadır. Bu noktada sormak istiyorum Sayın Bakanımıza: Hâkimlik ve savcılık mesleği ağır, zor bir görev midir, değil midir? Böyle ağır bir görev ise neden sivil hâkim ve savcılar yıpranma tazminatından yararlanmıyor? Böyle ağır bir görev değilse neden askerî hâkim ve savcılar fiilî hizmet süresi zammından yararlanıyor? Bunu anlamakta zorluk çekiyorum. Böyle çifte standart, böyle adaletsizlik olur mu Allah aşkına, hele de Adalet Bakanlığı'nda? Bana birisi izah etsin bu çelişkiyi lütfen, doğrusu ne diyeceğimi bilemiyorum. İşte bu tuhaf durumu ortadan kaldırmak üzere bu yılın başında bir kanun teklifi verdik ama tahmin edilebileceği üzere raflarda bekliyor çünkü teklifin içeriğine değil, kimden geldiğine bakıldığı için bir muhalefet partisi mensubu ne önerse kulak asılmıyor. Oysa, fiilî hizmet süresi zammı uygulaması, hâkim ve savcılarının çalışma koşulları dikkate alındığında insafın, asker hâkimlerin yararlanmakta olduğu düşünüldüğünde de anayasal eşitliğin gereğidir.

Sayın Bakan, ana muhalefet partisi CHP olarak hâkim ve savcılarımızın özlük ve mali haklarını iyileştirmeye yönelik çözüm önerilerinize hazırız. Gelin, bütçenize ilave ödenek koyalım, bu haksızlığı giderelim, bununla da yetinmeyelim, hak ettikleri yıpranmadaki çifte standardı da ortadan kaldıralım. Ancak, görüyorum ki geçen yıl olduğu gibi

T B M M

Tutanak Hizmetleri Başkanlığı

Tarih :

Grup :

Giriş:

Sayfa : 61

bu yıl da hâkim ve savcılarımızın bu hakkını teslim etme konusunda isteksizsiniz. Kendinizi onların yerine koyun lütfen, o insanların nasıl çile çektiklerini en az benim kadar sizin bilmeniz gerekiyor.

Günümüzde yetersiz maaşlar ile yoğun şekilde çalışan, yıpranma tazminatından yararlanamayan hâkim ve savcılarımız, bunların yanında bir de lojman sıkıntısı yaşamaktadır. Adaletsiz uygulamalar ve yetersiz lojman olanakları nedeniyle, başta İstanbul olmak üzere, hâkim ve savcılar mağdur durumda, büyük kentlerde görev yapma konusunda isteksizdirler. Lojman sıkıntısına ilişkin genel tablo bu olmakla birlikte, son dönemde bazı tercih ve uygulamalar özellikle İstanbul ilinde yaşanan lojman sorununa yeni bir boyut kazandırmıştır. Zira, İstanbul'da çalışmakta olan ve şehre yeni tayin olan hâkim ve savcılar lojman olanaklarından yararlanmak için yıllardır sıra beklerken, Yargıtaya yıllar önce üye seçilen ve tayini bir başka ile çıkan bazı hâkim ve savcıların kullandıkları lojmanları yıllarca boşaltmadığını bilmekteyiz. İstiyorsanız size bunların isimlerini, lojmanlarını ve daire numaralarını da verebilirim. Şimdi diyeceksiniz ki: "Lojmanlar Bakanlığı bağlı değil, Adalet Vakfına aittir." Sayın Bakan, bu Vakfın Başkanı sizin Müsteşarınız değil mi? Müsteşarınız sizden habersiz tayini il dışına çıkan veya Yargıtaya üye olan kişileri yıllarca lojmanda tutabilir mi? Bu, mutlaka ve mutlaka sizin tercihinizle ve sizin talebinizle oluyor.

FERİT MEVLÜT ASLANOĞLU (İstanbul) – Bu Müsteşar değil Ağabey, eski müsteşar.

AYDIN AĞAN AYAYDIN (İstanbul) – Ben kişileri söylemiyorum, makamları söylüyorum.

Sizin adalet duygunuz bu mudur? İstanbul'a gelmiş olan bir hâkim ve savcı yıllarca lojmana girmek için sıra bekleyecek ama İstanbul'dan Ankara'ya, Yargıtaya veyahut da Antalya'ya veyahut da İzmir'e tayini çıkan hâkimler ve savcılar hâlâ İstanbul'daki lojmanlarında oturacaklar.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

AYDIN AĞAN AYAYDIN (İstanbul) – Eğer sizin adalet duygunuz buysa, bizde adalet duygusu hiç olmaz.

BAŞKAN – Sayın Ayaydın, lütfen sürenizi...

AYDIN AĞAN AYAYDIN (İstanbul) – Bu çerçevede, adalet sisteminin hangi sorunu varsa, buyurun, gelin, iktidar-muhalefet birlikte üstesinden gelelim. Bu konuda size desteğimiz açık ve samimidir çünkü konu adalet, çünkü konu bu ülkedir ve biliyoruz ki bir hadisi şerifte "Gökler ve yer adalet ile ayakta durur." Bunu size bir kez daha hatırlatıyorum.

Ve tutuklu milletvekillerinin bir an önce bu çatı altında, yasama organının çatısı altında görevlerini icra etmeleri için gereken hukuki altyapıyı hazırlamak sizin görevinizdir.

Adalet Bakanlığımızın bütçesinin hayırlı ve uğurlu olmasını diliyor, hepinize saygılar sunuyorum.

BAŞKAN – Sayın Günal, buyurun lütfen.

FERİT MEVLÜT ASLANOĞLU (İstanbul) – Sayın Komisyon Başkanına hiç "Hoş geldin." demedin.

MEHMET GÜNAL (Antalya) – Teşekkür ederim Sayın Başkan.

BAŞKAN – Sayın Kuzu, hoş geldiniz efendim. Şöyle öne oturun Sayın Kuzu, lütfen.

ADİL ZOZANİ (Hakkâri) – Recai Berber yok, yerine otursun.

FERİT MEVLÜT ASLANOĞLU (İstanbul) – Sayın Başkan, Aydın Bey dedi ki... Sayın Başkan, dikkatini çekirim.

BAŞKAN – Yine muhalefet partilerinden gelen arkadaşlara da, Komisyon üyesi olmayan arkadaşlara da hoş geldiniz diyorum efendim.

FERİT MEVLÜT ASLANOĞLU (İstanbul) – Sayın Başkan, Aydın Bey şunu dedi: "Yargıya müdahale edin." demedi, gerekli yasal düzenlemeyi yapalım diye "Getirin." diyor, bunu bağıra bağıra söylüyor.

BAŞKAN – Teşekkür ediyorum.

Sayın Günal, buyurun lütfen.

MEHMET GÜNAL (Antalya) – Teşekkür ediyorum Sayın Başkan.

FERİT MEVLÜT ASLANOĞLU (İstanbul) – Ama cezaevleri nasıl boşalacak, onu da bilmiyorum, yargıya müdahaleyle mi?

BAŞKAN – Sayın Günal, buyurunuz.

MEHMET GÜNAL (Antalya) – Teşekkür ederim Sayın Başkan.

Sayın Bakan, değerli milletvekilleri, Değerli Hocam -hoş geldiniz, öyle diyeyim yani- değerli bürokratlar, sayın basın mensupları; hepinizi saygıyla selamlıyorum.

Sayın Bakanım, maalesef, sözün bittiği yere geldik. Adalet Bakanlığı olarak önünüzde çok ciddi sorunlar var ama ben işin esasından başlayacağım. Frederic Bastiat'ın "Hukuk" diye bir şeyi vardı, onun başında bir değerlendirme var, önce onu kısaca söylemek istiyorum size. Diyor ki: "Hukuk, doğal bir meşru müdafaa hakkının organizasyonudur, ortak bir gücü bireysel güçlerin yerine geçirme organizasyonudur. Söz konusu ortak gücün amacı, sadece bireysel güçlerin doğal ve meşru olarak yapmaya hakkı olduğu şeyleri yapmakla sınırlanmıştır yani kişilik, özgürlük, mülkiyet haklarını korumak ve adaletin hepimize hükmetmesini sağlamak." Aşağıda hukukun yozlaşmasıyla ilgili bir kısım var, orada diyor ki: "Maalesef, hukuk, kendi özel işlevinin çizdiği çerçevede tutunmak bir yana, temel amacından tamamen ters istikametlere saptırılmış ve hatta kendisini yok etmek için kullanılmıştır. Bu yüzdendir ki hukuk, kendisinden korumasını beklediğimiz adaleti yok etmeye, saygılı olması gereken hakları da sınırlamaya, hatta tahrip etmeye yöneltmiştir. Hukuk, kolektif gücü, hiçbir risk ve sorumluluk yüklenmeden başkalarının kişilik, özgürlük ve mülkiyet haklarını istismar edenlerin eline terk etmiştir. Hukuk, yağmacılığı önleme işlevini yağmalama hakkına dönüştürürken, meşru savunma hakkını da savunma suçu hâline getirmiştir." Yani, hukuktaki yozlaşmayı söylüyor. Ne zaman? 1800'lerde söylüyor. Ben bunu okuduğum zaman, bir anda bu günümüz Türkiye'sinde zannettim. Biz diyoruz ki: "Et kokarsa tuz." Peki, tuz kokarsa ne yapacağız? Yani, bunun çaresi var mı? "Adalet mülkün temelidir." diyoruz ama garip bir şekilde hep -söylediğim okullarda da yazıyor, bütün mahkemelerde de yazıyor- "mülk" deyince bunu mal mülk olarak anlıyoruz diye düşünüyorum. Bakıyorum şimdi Bakanlığın getirdiği kitaplara, "Adalet Sarayları"; maşallah yani yapılmış ama peki içi ne olacak? Hâkimlerin durumu ne olacak?

T B M M

Tutanak Hizmetleri Başkanlığı

Tarih :

Grup :

Giriş:

Sayfa : 62

FERİT MEVLÜT ASLANOĞLU (İstanbul) – Hatay'da 3 tane.

MEHMET GÜNAL (Antalya) – Yani, burada da mülk kısmı ön plana çıkmış yani mal anlamında mülk kısmı. Oysa mülk devletin temeli, az önce söylediğimiz temel hakların, kişisel hakların temeli olarak görülmesi lazım. Biz de, bakıyoruz, tamam, adalet saraylarıyla övünelim, onlar da lazım, ekonomik şartları olsun, sosyal şartları olsun ama verilen kararlar da toplum vicdanında sorgulanmasın istiyoruz. Maalesef, defalarca size de sordum, ilgili bakanlara da sordum, İçişleri Bakanına da sordum, ben bunu anlamakta zorlanıyorum, bir daha soracağım: Nasıl olur da henüz daha soruşturma aşamasında olan bir şeyin dosyaları, avukatları istediğinde bile verilmeyen ekleri nasıl faş edilip de basında yer alıyor? Hiçbir basın savcısı yok mu? Yani ben bunları anlayamıyorum. Tamamen böyle seri hâlinde, doğru mudur, yanlış mıdır, bir sorgusu... Defalarca sordum, kaç defa dava açıldı, bunlarla ilgili bir soruşturma açılıyor mu? Henüz daha hiç kimsenin bilmediği, savunma avukatlarının eline geçmeyen şeyler, iddianamedeki şeyler, ama polis aşamasında ama yargı aşamasında sızıyor. "UYAP'ta bir delik mi var?" diye kaç defa söyledim şakayla karışık. Ya, bir yerden sızıyor Sayın Bakanım. Bir soruşturma olması lazım. Ya karakolda ya oradan geldi aynen olduğu için iddianamede ya da olmadı, siz yükleyince herhâlde birileri virüs sokup mu alıyor, bilemiyorum.

O zaman, adaletin yönlendirilmesi, demin dediği gibi "Nasil yozlaşır?" diyor. 1850'lerde de olmuş, benzer şekilde de yurt dışında da adam bunu teori hâlinde ortaya koymuş, biz de okuyoruz. Maalesef, burada "Adalet mülkün temelidir." sözünü yanlış anladığımız ortaya çıkıyor.

Şimdi, bir taraftan Anayasa Mahkemesini yeniden yapılandırdınız, bir taraftan YSK'yı yeniden yapılandırdınız. Şimdi, işinize gelmediği zaman bu sefer şikâyet ediyoruz. Biz başlarken söylemiştik. Yok, hâkimler ayrı olsun, savcılar ayrı olsun... Aceleyle yaptınız. Ne yapalım şimdi? Yani mesele bunları ayırmak mı yoksa içeride.. Aynen dersane meselesinde olduğu gibi eğitimin kalitesini tartışmıyoruz, kapatalım mı açalım mı? Peki, dersane ihtiyacı kalkmadan nasıl yapacağız? Hâkimlerin karar verme yollarını kolaylaştırmadan, ortamlarını sağlamadan, dosya sayılarıyla ilgili biriken şeyleri azaltmadan, onlara uzmanlık alanı belirlemeden nasıl bunları eriteceğiz? Öyle bir şey yok. İçeriğini konuşmamız lazım. Onun için de hâkim yetiştirmemiz lazım. Güzel. Avukatlıktan müthiş yapmışsınız. Sınav açıyorsunuz... Soru sordum ama o da herhâlde "Sözlü Sorular" kısmına gitti; iki ay geçtiği için gidiyor, listeye girmiştir, cevabı gelmemiş. Örnek olarak bir ilimizde olan sınavda önceki sınavda 40 alan birkaç tane arkadaşımızın organize bir şekilde 90 küsur olarak hâkim olduğu söyleniyor ve partinizin il yöneticisi olduğu söyleniyor.

Şimdi, ben bu sefer duruyorum, ona da mı bir şey karıştı yani hâkim alırken de mi -ÖSYM'nin sınavlarında alıştık; sürekli olarak oradan birisi giriyor, akrabaları, işte bir örgütlenme yapıyorlar, hâlâ devam ediyor ama- acaba dedim bu avukatlıktan hâkimliğe geçiş sınavında da mı bir sorun var diye. Şu anda yine vardır demiyorum. Soruları sorduğum için siz cevap verirsiniz, eğer yoksa ona göre ben de açıklama yapacağım.

Öyle bir hâle gelmişiz ki sadece burada değil, daha önemli olan bir husus var Sayın Bakanım. İçişleri Bakanımıza sordum, tatmin edici bir şey alamadım. Sizi ilgilendiren kısmı daha ağır çünkü YSK bir seçim yargısı. Seçimler geliyor, önümüzde. Maalesef, orada da güvenilirliğimiz kaybolmuş durumda.

"Niye öyle söylüyorsunuz?" diyeceksiniz. Ayrıntılı bir araştırma yaptım, raporunu da yakında kamuoyuna açıklayacağım ama bütün seçmen ve nüfus artışlarına cumhuriyet tarihinden bu tarafa baktık; normal nüfus trendleri belli, TÜİK'in açıklamaları belli. Enteresan bir şekilde, bunlar konuşulmasına rağmen -şimdi yeni seçim geliyor- yurt dışı seçimleriyle ilgili karar alındı yani elçiliklerde oy kullanmayla ilgili. Artı, geçtiğimiz hafta, güya Kamu İhale Kanunu'nda değişiklik yaparak oy pusulalarının ihalesiz basımıyla ilgili YSK yeniden yetki aldı. Şimdi, ortada milyonlarca kayıp oy pusulası konuşulurken, bu konularda açıklık gelmezken yurt dışındaki büyükelçiliklerde bu seçim nasıl yapılacak? Bir hafta boyunca o sandıklardaki oyları kime emanet edeceğiz? Biz parti olarak nasıl müşahit oraya göndereceğiz? Yani bunların hiçbirisi düşünülmeden yeniden bunlar geliyor. Şimdi, ortada kayıp oy pusulaları da var, ortada kayıp seçmen var, ortada kayıp nüfus var.

Şimdi dikkatinize sunayım, yani enteresan bir şey: 2007'de bakıyorsunuz nüfusa, ADNKS'da 70 milyondan fazla, 70,5 milyon var, Nüfus Vatandaşlık İşlerinde 2006 sonunda 75 milyon var. 74 milyon 500, MERNİS'te. Yani enteresan bir şey. YSK'nın toplam kayıtlı seçmenine bakıyorsunuz, normal şartlarda 18 yaş üstü -nüfus olarak, biliyorsunuz, bildiriyor- nüfusa bakıyorsunuz yani gümrüklerde oy kullananlar dâhil 22 Temmuz 2007 seçiminde 42 milyon 800 bin seçmen var. Adrese Dayalı Nüfus Kayıt Sistemi'ne bakıyorsunuz, 18 yaş üzeri nüfus 47 milyon. Yani vatandaşının ölüsünü, dirisini sayamayan, seçmenini tespit edemeyen bir devletle biz hâlâ ileri demokrasiden bahsediyoruz. Seçim, demokrasinin birinci teminatı değil mi? Seçimler güven vermezse o demokrasiden nasıl söz edebiliriz Sayın Bakanım? Bu sistem çözülmeden, biz alelacele, gündelik, lüzumsuz tartışmalarla, siyasi kısır çekişmelerle gündemi belirliyoruz. Nasıl olacak? Yani YSK'ya diyoruz ki: "Kardeşim, bunları bize ver. Muhalefet partilerine de, bütün partilere de aç, ver, içimiz rahat etsin, kontrol edelim." Yanlışlık varsa da, çift saymalar varsa bugünün teknoloji çağında, bilgi çağında ben bunu anlayamıyorum. Yani siz elinizdeki MERNİS'i, UYAP'ı, emniyet sistemini, nüfus sistemini, TÜİK'teki anketleri eğer birbirleriyle karşılıklı zaten kontrol edemiyorsanız vay bizim hâlimize! Ha, ediyorsanız da eğer orası işimize yarıyor diye kayıtları farklı tutuyorsanız o zaman daha vahim bir durum var demektir. Yani işin esası, seçim güvenliği yargıya ait olması gerekirken, seçimin yapılması... Yani "güvenliği"nden kastettiğim, güvenilirliğini kastediyorum. Şimdi, yurt dışında kim yapacak? Büyükelçilikler yapacak. Yürütmeye tamamen yargının yetkisini burada da devretmiş olmuyor muyuz? Nasıl yapacağız? Yani benim bu konuda kaygılarım var.

Tabii, burada örnekler çok fazla, onun için girmiyorum, sonraki seçimlerde de var, il bazında da dökümleri de var. İsterseniz sonra o analizleri sizlere de verebilirim ama bir anda 6 milyonu geçen, normal şartlarda 1-2 milyonken 3-4 misli farklı çıkan seçmen farklılığı oluyorsa, nüfus bir anda bu kadar artmayacağına göre, 18 yaş üstü nüfusun artış hızı belli olduğuna göre, maalesef burada birtakım ya hatalar var ya da kasıt var.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

T B M M

Tutanak Hizmetleri Başkanlığı

Tarih :

Grup :

Giriş:

Sayfa : 63

BAŞKAN – Sayın Günal, konuşmanızı tamamlayabilir misiniz lütfen.

MEHMET GÜNAL (Antalya) – Toparlıyorum. Bir hususu belirtip kapatıyorum.

BAŞKAN – Tabii, buyurun.

MEHMET GÜNAL (Antalya) – Teşekkür ederim.

Yani bunlar, hakikaten hukuka olan güveni, seçimlere olan güveni sarsacak şeyler. Ayrıntılı bir şekilde bizlere bilgi verebilirseniz, sadece bugün değil, bu konularla ilgili hem siz hem ilgili yargı kurumları hem de TÜİK'ten, İçişleri Bakanından istedik yeniden, MERNİS'le ilgili ayrıntılı bilgiyi inşallah verirler, memnun olacağız.

Bir de önceki gün, dün Ulaştırma Bakanımıza iletmıştim. Sizin çıkardığınız yönetmelik duruyor, elektronik tebligatla ilgili kayıtlı elektronik posta sistemini oluşturmuşlar ama siz de ocakta yönetmeliği çıkarmışsınız. Zannediyorum PTT tarafında biraz sistemde bir aksama var gibi. Bu bir an önce... Şu anda kanun, yönetmelik, tebliğ, hepsi çıkmış ama uygulamada son durum nedir, yeni bir gelişme var mı? Sorunlar olduğunu söylüyor arkadaşlarımız. Dün onlara da sorduk, “Çalışmalar yapılıyor.” dediler. Bir tarafı sizi, bir tarafı onları ilgilendirdiği için birtakım maliyet farklarından da vatandaş aleyhine bahsediyorlar. Zannediyorum siz de o kanaatesiniz ama Ulaştırma Bakanlığı tarafından o çerçevede bazı aksamalar olduğu söyleniyor. İnşallah, bir an önce giderilir, bu konuda da bilgi verebilirseniz sevinirim.

Bütçelerin hayırlı olmasını diliyorum.

BAŞKAN – Teşekkür ediyorum Sayın Günal.

Sayın Kart, süreniz beş dakika.

Buyurun lütfen.

ATILLA KART (Konya) – Teşekkür ediyorum Sayın Başkan.

Sayın Başkan, Sayın Bakan, Plan Bütçe Komisyonunun değerli üyeleri, değerli bürokratlar, değerli basın mensupları; hepinizi saygıyla selamlıyorum. Adalet Bakanlığı bütçesinin yararlı olmasını diliyorum.

Sayın Başkan, ben genel bir değerlendirme yapmayacağım, soyut bir değerlendirme yapmayacağım. Hükûmet ve Adalet Bakanlığının “adalet” kavramına yaklaşımını somut üç örnek üzerinden sizlerin ilginize, takdirinize, değerlendirmenize sunmak istiyorum ve bu üç somut olayın Sayın Bakan tarafından cevaplandırılmasını talep ediyorum.

Birinci olay şu: Basına yansıyan bilgilere göre, Afyonkarahisar'da 6. İcra Dairesi açıldı. Açılışa valiyle birlikte devlet protokolü de katıldı. Haber “Sanki fabrika açılıyor.” başlığıyla sosyal medyada yer aldı. Aslında, anlatımı yapılan bu haber, siyasi iktidarın kamu yönetimi anlayışındaki sakatlığı ve sosyal anlamda da bir trajediyi göstermektedir. Vatandaşın yoksullaştığını, ekonominin işlemez hâle geldiğini gösteren bu tablo, bir boyutuyla da aslında on bir yıllık siyasi iktidarın iflasını gösteren bir belgedir diye değerlendiriyorum.

Soru önergesi verdim Sayın Bakan; doğrudan Sayın Başbakan'a yönelttim konunun başka boyutları olduğu için ama şunu sorduk: “1 Ocak 2003 tarihinde Türkiye’de mevcut olan icra daireleri sayısı nedir? Şu anda 2013 yılındaki icra daireleri sayısı nedir?” Hükûmet bu önergeye cevap vermediği için 11 Kasım tarihinde gelen kâğıtlarda yayınlandı. Birinci olayım bu. Bu soruyu bir kez daha burada yeri gelmişken tekrarlıyorum.

İkinci olay şu değerli arkadaşlarım: Kamuoyunda “Ergenekon” adıyla adlandırılan Silivri yargılamalarında soruşturma ve yargılama aşamalarında illegal bir şekilde delil üretildiği, delillere müdahale edildiği ve daha da ötesi, yargılama süreçleri dışında bazı odakların karar mekanizmalarında etkili olduklarına dair somut bulguları birkaç yıldan bu yana dile getiriyoruz ancak bir türlü tatminkâr cevap alamıyoruz. Bu kapsamda, Aydınlık dergisinin önceki genel yayın yönetmenlerinden Deniz Yıldırım ile ilgili olarak Temmuz ve Eylül 2010 tarihlerinde vuku bulan tahliye talepleri hakkında savcılık makamı tarafından olumlu yönde mütalaa verilmiş, mahkeme ise bu talepleri reddetmiştir. Olabilir, mahkeme reddedebilir, onun tartışmasına girmiyorum ancak bu aşamada kabul ve izah edilemeyen bir durum ortaya çıktı. Her iki tahliye talebinde de normal ve mutad prosedürün dışında evrak üzerinde yargılama mercileriyle ilgisi olmayan, üçüncü kişiye ait olduğu anlaşılan ve el yazısıyla yazılan bir not ortaya çıktı. Bu notta “itirazın reddi”, “tutukluluğun devamına” ibareleri vardır. Bunları basın toplantılarıyla, muhtelif soru önergeleriyle dile getirdik Sayın Bakan, bunları siz gayet iyi biliyorsunuz, tahmin ediyorum ki olayı da hatırladınız, hatırlıyorsunuz. Onun için bir kez daha soruyoruz, burada bir kez daha soruyoruz, ayrıntılarına girmiyorum: Temmuz ve Eylül 2010 tarihli tahliye yazışmalarında el yazısıyla yazılan “itirazın reddi, tutukluluğun devamına” yazısı mahkeme yargıçlarına ve savcıya ait olmadığına göre kime aittir? Türkiye Cumhuriyeti mahkemelerinde tutuklama ve tahliye aşamalarında savcı ve yargıçlar dışında görev yapan kişiler mi vardır? Kimdir bu kişiler? Bu kişiler 2006, 2007 yıllarından bu yana İçişleri, Adalet Bakanlığı ve Başbakanlık bünyesinde illegal olarak ve “yabancı uzman” adıyla görev yapan kişiler midir? Bunları biz sormaya devam edeceğiz. Sizin önerge cevaplarınızdaki ifadeyle söylüyorum Sayın Bakan, bu anlamda size iftira etmeye devam edeceğiz. Bu iftirayı burada bir kez daha tekrarlıyoruz değerli arkadaşlarım.

Üçüncü olarak anlatacağım konu şu: İşte, on beş ay içinde 3 tane seçim Türkiye’yi bekliyor.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Sayın Kart, tamamlar mısınız lütfen konuşmanızı.

ATILLA KART (Konya) – Hemen bitiriyorum Sayın Başkan.

Bu seçim sürecinde seçim güvenliğinin ihlalinden öte meşruiyetine dair ciddi kaygılar artık doğmaya başladı. Dijital yollarla yapılan müdahaleden söz etmiyorum. Bakın, seçim suçlarının affı için zaman aşımının iki yıldan altı aya indirilmesi için -biliyorsunuz- Mayıs 2012’de verilen önerge, kanun teklifi ya da tasarısı AKP’li arkadaşlarımızın da önergeleriyle geri çekildi, yanlış olduğu ifade edildi ama iki ay sonra tekrar getirildi bu. Bu konuyu İstanbul Milletvekilimiz Ali Özgündüz çok yakından takip etti, sorguladı, şunu sordu: “Zaman aşımı sebebiyle af niteliğindeki bu düzenlemeden yararlanan kişiler arasında Adalet ve Kalkınma Partisine üyelikleri olan kişiler kimlerdir, kamu görevlileri kimlerdir?” Bu konuda da yine arkadaşımızın önergesine cevap verilmediği için o önerge hakkında gelen kâğıtlarda yayınlandığını biliyoruz. Buna da bu vesileyle yeri gelmişken açıklama getirirseniz, elbette bunun cevabını bekliyoruz.

T B M M

Tutanak Hizmetleri Başkanlığı

Tarih :

Grup :

Giriş:

Sayfa : 64

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Teşekkür ediyoruz.

ATILLA KART (Konya) – Ben, Sayın Başkan, söz verdiğiniz için ve hoşgörünüz için de teşekkür ediyorum.

Saygılar sunuyorum.

BAŞKAN – Ben teşekkür ediyorum.

Sayın Zozani, buyurun lütfen.

ADİL ZOZANİ (Hakkâri) – Teşekkür ederim.

Sayın Başkan, Sayın Bakanım, değerli Komisyon üyesi arkadaşlarım, yüksek yargımızın değerli temsilcileri, değerli bürokratlarımız, sevgili basın mensupları; hepinizi selamlıyorum.

Tabii, Adalet Bakanlığının bütçesini konuşurken öncelikle geride bıraktığımız dönem içerisinde, bu yasama dönemi içinde çıkardığımız 2 yargı paketiyle ilgili değerlendirmelerden hareketle değerlendirmelerimi yapıyorum. Üçüncü yargı paketi, dördüncü yargı paketi kapsamında değerlendirmelerime başlamak istiyorum. Öncelikle, bu iki yargı paketinin de maalesef, istenilen sonuca hizmet etmediğini ifade etmek isterim. Birçok açıdan bunu değerlendirmek mümkündür ancak maalesef, mevcut yargı sistemimiz mevzuatı, yasayı vatandaşın lehine yorumlamak yerine devlet lehine yorumlayarak istenilen pozitif sonuçlara hizmet etmiyor. Yargı sisteminde esasında hâkim ve savcılarımıza bırakılan kanaat payı çok geniş ve olması gereken, yargının kendi kanaatini vatandaş lehine pozitif olarak değerlendirmesiydi ancak böyle bir şey söz konusu olmadı.

Bir örnek vereceğim mesela bu konuda. Dördüncü yargı paketinde diyoruz ki: “Kendi başına yaşamını idame edemeyecek durumda olan hasta tutukluların cezaların ertelenmesi.” Sayın Bakan da konuşması içerisinde bu konuya değindi, ifade etti ama gözlerimizle gördüğümüz bazı vakalar var ki cezaevinde kendi başlarına yaşamlarını idame ettiremeyecek durumda oldukları hâlde hâlâ cezaevindeler. Yani, mevcut olan yasaya bile bir uyum sağlanamadı bu konuda. Birkaç isim saymak istiyorum: Mesela, Avni Uçar, Ali Ekber Oruç, Suphi İsmail, Ferit Tiltay, Hasan Kaçar, Hasan Alkış, Mehmet Emin Akdağ, Hakan Gölünç, Hüseyin Dinç, Hüseyin Yıldız, Engin Aktaş, Sebgetullah Güler, Fikret Gürsel Aydın, Kamil Turanlıoğlu, İsmail Elmas, Salih Tuğrul. Bunlar, benim Metris Cezaevinde ziyaret ettiğim hasta tutuklu ve hükümlüler. Bakınız, bunların içerisinde iki tanesini mesela, örnek vereyim size, Salih Tuğrul, ismini not alabilirsiniz, şeye bakabilirsiniz. Salih Tuğrul, konuşamayan ve kendi başına 5 metre mesafede yol yürüyemeyecek durumda olan biridir. Yanımızda oturdu, gözyaşlarıyla kendini ifade etti konuşamadığı, derdini anlatamadığı durumda. Şimdi, bu insana “Kendi yaşamını içeride tek başına idame ettirebilir.” raporu veriliyor. Mesela, Mehmet Emin Akdağ, tekerlekli sandalyeye mahkûm, kemik erimesi yaşıyor ve tekerlekli sandalye olmaksızın tek adım dahi atamıyor, ileri derecede kemik erimesi yaşadığı ve kanser hastası olduğu için de yemeğini bile arkadaşları yediyor. Şimdi, Metris Cezaevinde Sayın Bakan belki uygulamayı şöyle biliyor, orada hemen yanı başında bir R tipi var, hasta tutuklunun orada tutulduğunu düşünüyor olabilir ama kesinlikle böyle bir şey yok. Bu hasta tutukluların hepsi aynı koğuşta, cezaevi koşullarında bir arada, hiçbir bakım imkânı olmaksızın, kendileri birbirine yardım ediyorlar, o koşullarda bırakılıyor. Dolayısıyla, mesela, o ziyaretimden sonra Adli Tıp Başkanımızı da ziyaret ettim ve kendisine şunu önerdim, “Gerçekten bir kanaat getirmek istiyorsanız, bu önünüze gelen raporları imzalamadan önce gidin beş dakika bu insanları bir gözlemleyin, raporunu imzalayacağınız insanı bir görün, beş dakika bir gözlemleyin, size bir kanaat verecektir.” dedim.

NURETTİN DEMİR (Muğla) – Doktor olmaya gerek yok.

ADİL ZOZANİ (Hakkâri) – Beş dakika yetiyor bunun için.

Şimdi, bu konuda ben adli tıp kurumuna da böyle çok yüklenmek istemiyorum çünkü gördüğüm kadarıyla, orada görüşmelerimizde iyi niyetli bir tablo gördüm ancak bir yerde bir aksama var.

FERİT MEVLÜT ASLANOĞLU (İstanbul) – Nerede iyi niyetli tablo gördün?

NURETTİN DEMİR (Muğla) – Ya, nerede var, nerede var?

ADİL ZOZANİ (Hakkâri) – Lütfen siz de sonra, konuşurken kendiniz gidip görün, ondan sonra değerlendirmenizi yapın.

KAZIM KURT (Eskişehir) – Görmeden anlaşılmaz.

ADİL ZOZANİ (Hakkâri) – Ancak, bir yerde bir aksama var Sayın Bakan, bu aksamayı giderecek bir girişim olmalı. Bu hasta tutuklular acaba siyaseten bir argüman olarak değerlendirildiği için mi serbest bırakılmıyorlar? Bu kaygı ben de hasil oldu. O yüzden mesele sadece adli tıp kurumu değildir diyorum.

Şimdi, dördüncü yargı paketi kapsamında mesela çıkanların istatistikleri herkeste vardır ama ben bir iki tanesini ifade edeyim. Dördüncü yargı paketi kapsamında çıkanlardan 283 tanesi adam öldürme; 1.918 kişi uyuşturucu; yağma, gasp 690 kişi; hırsızlık 2.198; yaralama 1.879; cinsel suçlar 253; sahtecilik 665; dolandırıcılık 308; adam öldürmeye teşebbüs 41 kişi; fuşşa teşvik 42 kişi. Bunlar çıkmış. Kanaat böyle getirmiş, çıkarmış. Bu insanlar niye bırakıldı? Ha ben onu sormuyorum ama bu durumda olan insanlar gene aynı yargı paketinin kapsamında ne yapıyor? Bu durumda olan insanların serbest bırakılması gerekiyor.

Şimdi, bu konuda, ben bugün elimize gelen bir mektubu, Sayın Eş Genel Başkanımıza gelen bir mektubu okuyacağım ve size bu mektubu vereceğim Sayın Bakanım. Diğer konulara herhâlde diğer arkadaşlarımız, Hasip Bey ayrıntılarıyla girecek, zamanım yetmezse. Mektubunu okuyacağım kişi Diyarbakır İnsan Hakları Derneği eski Başkanı Muharrem Erbey.

HASİP KAPLAN (Şırnak) – Avukat aynı zamanda.

ADİL ZOZANİ (Hakkâri) – Evet.

Selahattin Bey'e yazdığı bir mektup: “Seni sevgi ve dostlukla selamlıyor, iyi olduğunu umuyorum. Yoğun bir süreçteyiz. Hepimizin nefesimizi tuttuğumuz zorlu barış ve çözüm sürecinin kazasız, belasız sonuçlanmasını temenni ediyoruz. İşin zor. Allah kolaylık versin. Beşinci kışa maalesef hastalıkla girdim. Beş altı aydır yoğun sırt ağrılarım vardı.

T B M M

Tutanak Hizmetleri Başkanlığı

Tarih :

Grup :

Giriş:

Sayfa : 65

Ağustosta on beş, ekimde on gün fizik tedavisi gördüm, ağrılarım azaldı. MR çektirdim. Boyun fıtığı başlangıcı... Bel fıtığı ise yırtık ilerlediğinden uzman doktor acil ameliyat önerdi. Ayakta duramıyor, on dakika volta atınca yoruluyor, acı içinde oturuyorum. 710 on ağır hastanın çektiklerinin yanında bunlardan bahsetmek bile beni rahatsız ediyor. Sadece seninle paylaşmak istedim. Ağrılarım arttı. Burada ameliyat olmak istemiyorum. Malum şartlarda bakım yetersiz oluyor. Ağrı soğukta bıçak gibi saplanıp beni hep yatağa yatmaya, uzanmaya zorluyor, iş yapamaz hâle getiriyor. Ekte iki tane rapor gönderiyorum. Çalışmalarında kolaylıklar diliyorum. En kısa zamanda ailece görüşmek ümidiyle Muharrem Erbey.” Eş Başkanımız Sayın Demirtaş’a gönderdiği mektup. Bunu raporlarının ekleriyle birlikte, Sayın Bakanım, size takdim edeceğim.

Diğer aksaklıklara gelince; yargıda, mesela ben hâlâ anlamış değilim, bu konuya niye neşter atmıyorsunuz, niye bu konuda bir çalışma yok, askerî yargı mekanizması niye rayına oturtulmuyor. Askerî yargı niye hâlâ mevcut. Hadi bir yere kadar disiplin suçlarını yargılayacak bir iç mekanizmanın, iç yargı mekanizmasının olması önemli. Yasa çıkardık. “Askerî suçlular da sivil mahkemeler tarafından yargılanacak.” dendi ama Roboski bu kapsamda değerlendirilmedi Sayın Bakan. Diyarbakır Savcılığı, Diyarbakır’daki mahkemeye yetkisizlik kararı verdi, Roboski davasını askerî yargıya havale etti.

Diğer önemli bir nokta, bizim çok çektiğimiz sıkıntı alanlarımızdan bir tanesi, sürekli de gündeme taşıyacağımız konulardan bir tanesi özel yetkili mahkemeler. Sayın Bakan, bu özel yetkili mahkemeler kalkmadığı sürece, Türkiye’de özel yetkili mahkemeler olduğu sürece vatandaşa ikili hukuk uygulandığı anlamını taşır. Biz de bunu hep eleştirmeye devam edeceğiz. Bunun kaldırılması için de sonuna kadar mücadele edeceğiz.

TMK artık palyatif çözümlerle baş edilecek durumda değil. Terörle Mücadele Yasası iyileştirmelerle bir şeye benzemeyecek. Tek çare Terörle Mücadele Yasası’nın tamamının tümden yırtılıp çöpe atılmasıdır. Ceza Yasası’na gelince, antidemokratik hükümler mutlaka ve mutlaka ayıklanmalı...

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Evet, lütfen tamamlar mısınız.

ADİL ZOZANİ (Hakkâri) – Bir müsaade ederseniz Sayın Başkan.

Ceza Kanunu’ndaki antidemokratik hükümlerin ayıklanıp bir tarafa atılması gerekir. Demokratik bir ceza hukuku, ceza yasası getirilmelidir.

Cümlemi bununla bitirmek istiyorum. Son günlerde işte hep özellikle Sayın Başbakanın Diyarbakır’da sarf ettiği cümle üzerinden değerlendirmemi tamamlamak istiyorum.

FERİT MEVLÜT ASLANOĞLU (İstanbul) – Hah!

ADİL ZOZANİ (Hakkâri) – Sayın Başbakanın zannederim ifade ettiği bir genel af meselesi değil. Türkiye’de genel af meselesi hiçbir şeyi çözmez. Biz, asla ve asla, Kürt siyasetçileri olarak, BDP olarak, Türkiye’nin gündemine bir genel af taşımıyoruz. Mesele bir genel afık bir mesele değildir. Mesele toplumsal helalleşmedir. Bu toplumsal helalleşmeyi yapabilirsek cezaevleri o zaman çözülür.

FERİT MEVLÜT ASLANOĞLU (İstanbul) – Yani yargıya müdahale mi edecekler?

İLKUNUR DENİZLİ (İzmir) – Tam tersi bir şey söylüyor Sayın Aslanoğlu.

ADİL ZOZANİ (Hakkâri) – Toplumsal helalleşmeyi biz yaparsak bunu başarabiliriz diye düşünüyorum. Kim kimi affedecek? Biz eski defterlerin...

FERİT MEVLÜT ASLANOĞLU (İstanbul) – O zaman bu adamlar niye yatıyorlar?

ADİL ZOZANİ (Hakkâri) – Biz eski defterlerin yeniden yeniden açılıp, yeniden yeniden eski yaraların kaşınmasının taraftarı değiliz. Geçmişle cesaretli bir yüzleşmenin şart olduğunu söylüyoruz. Bu cesaretli yüzleşme üzerine özgür bir gelecek, demokratik bir gelecek inşa edebiliriz diye bakıyoruz.

BAŞKAN – Çok teşekkür ederim.

FERİT MEVLÜT ASLANOĞLU (İstanbul) – Adil Bey, peki adamlar suçsuzsa niye yattılar?

ADİL ZOZANİ (Hakkâri) – Bu insanlar, evet siyasi tutukludur.

BAŞKAN – Sayın Aslanoğlu, lütfen...

FERİT MEVLÜT ASLANOĞLU (İstanbul) – Bir dakika, ben de...

BAŞKAN – Böyle bir yöntem yok ama Sayın Aslanoğlu. Tamam da böyle bir ortam yok ki. Lütfen Sayın Aslanoğlu... Lütfen ya... Lütfen...

ADİL ZOZANİ (Hakkâri) – Sayın Aslanoğlu, sizi anlıyorum, çok iyi de anlıyorum.

FERİT MEVLÜT ASLANOĞLU (İstanbul) – Destek olmaya çalışıyorum.

HASİP KAPLAN (Şırnak) – Böyle destek olunmaz ya.

BAŞKAN – Lütfen Sayın Aslanoğlu.

HASİP KAPLAN (Şırnak) – Destek olacaksınız sosyaldemokrat gibi olun. Allah Allah!

BAŞKAN – Lütfen...

HASİP KAPLAN (Şırnak) – Köy korucularını konuşmuyor. Çözüm sürecinde Türkiye’nin kaderini konuşuyor arkadaşımız.

ADİL ZOZANİ (Hakkâri) – Bu insanlar elbette ki suçsuzdur çünkü çok iyi biliyoruz, çantasında bir gül resmi bulunan bir üniversite öğrencisi de şu anda cezaevindedir.

BAŞKAN – Evet, teşekkür ediyorum.

ADİL ZOZANİ (Hakkâri) – Siyasi rehine pozisyonunda olan bu insanların tamamının elbette ki salıverilmesi ve özgürlüklerine kavuşturulması gerekir. Bu benim görevim olduğu kadar sizin de görevinizdir. Hangi davada yargılanıyorsa yargılansın...

FERİT MEVLÜT ASLANOĞLU (İstanbul) – Tamam.

T B M M

Tutanak Hizmetleri Başkanlığı

Tarih :

Grup :

Giriş:

Sayfa : 66

ADİL ZOZANİ (Hakkâri) – Eğer böylesi bir...

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Evet, teşekkür ediyorum.

ADİL ZOZANİ (Hakkâri) – Eğer böylesi bir destek söz konusuysa mücadele etmek için hepimiz üzerimize düşeni yapmalıyız.

BAŞKAN – Teşekkür ediyorum.

Sayın Kurt, buyurun lütfen.

KAZIM KURT (Eskişehir) – Teşekkür ederim Sayın Başkan.

FERİT MEVLÜT ASLANOĞLU (İstanbul) – Sayın Kaplan, o zaman bu adamları niye yatırdılar?

HASİP KAPLAN (Şırnak) – Sayın Aslanoğlu, bakın, çözüm süreci gibi ciddi bir konu konuşulduğu zaman...

FERİT MEVLÜT ASLANOĞLU (İstanbul) – Hayır, bu adamları niye yatırdılar? Bu suçsuz insanları niye yatırdılar?

HASİP KAPLAN (Şırnak) – Sayın Aslanoğlu, ana muhalefet partisisiniz ve siz çok deneyimli bir milletvekilisiniz. Barış sürecini konuşurken, çözüm sürecini...

FERİT MEVLÜT ASLANOĞLU (İstanbul) – Bu suçsuz insanlar niye? Bunun sormayacak mıyız?

BAŞKAN – Sayın Aslanoğlu, lütfen.

FERİT MEVLÜT ASLANOĞLU (İstanbul) – Sayın Kaplan, beni anlamıyorsunuz.

HASİP KAPLAN (Şırnak) – Türkiye’de 4 bin köy yakıldı, 18 bin faili meçhul cinayet işlendi.

FERİT MEVLÜT ASLANOĞLU (İstanbul) – Sayın Kaplan, siz beni anlamıyorsunuz.

HASİP KAPLAN (Şırnak) – Anlarsınız siz.

BAŞKAN – Tamam Sayın Aslanoğlu, lütfen.

Arkadaşlar, lütfen... Lütfen...

FERİT MEVLÜT ASLANOĞLU (İstanbul) – İnsanlar suçsuz yere niye yattılar?

BAŞKAN – Sayın Kaplan, Sayın Aslanoğlu, lütfen. Siz de görüşünüzü ifade edin.

HASİP KAPLAN (Şırnak) – Sorumlu olun biraz lütfen.

BAŞKAN – Sayın Kaplan, lütfen. Sayın Kaplan... Sayın Kaplan, lütfen.

Sayın Kurt, buyurun lütfen.

KAZIM KURT (Eskişehir) – Teşekkür ederim Sayın Başkan.

Değerli arkadaşlar, Sayın Bakanım; katkı sunmak üzere söz aldım.

Şimdi, Türkiye’de adalet dediğimiz zaman sadece siyasi olayları değerlendiren ve tartışmayı o boyuta getiren değerlendirmeler bizi doğru bir sonuca götürmüyor. Türkiye’de, şu anda biraz önce dağıttığınız kitapçığı görünce, adliye saraylarını, o fotoğrafları görünce insanın sanık olası geldi neredeyse. Yani mesele şudur: Oralarda nasıl bir yargılama yapılıyor; oralardaki yargılamalar ne kadar sürede çözülüyor, sonuçlanıyor ve insanları tatmin ediyor mu, etmiyor mu?

Değerli arkadaşlar, bir adliyelerin kapatılması furyası içerisinde, yani adliyeye erişme şansı bile bulamayan sade vatandaş ciddi anlamda paralı bir adliyeyle, paralı bir yargılamayla karşı karşıyayken bu değerlendirmelerde sıkıntılar yaşamamız lazım. Adliyenin, adaletin ya da hukukun en temel organı hâkim ve savcılarımız. Hâkim ve savcılarımızın hangi koşullarda görev yaptığını biliyoruz. Gerçekten zor koşullarda, gerçekten zor işler yapıyorlar ve sizin verdiğiniz rakamlara göre adli yargıda 17 bin küsur kadro olması gerekirken 11.500 civarında hâkim, savcı çalışıyor. İdari yargıda ise 2 bin civarında bir kadro olması gerekirken 892 kadro dolu. Yani idari yargıda kadroların yarısından fazlası boş ve hukuk fakültelerini bitiren kişilerin sınav kazanıp hâkim, savcı olarak atanması bir türlü gerçekleşmiyor.

Çalışan hâkim ve savcılarımızın -biraz önce gene Ali Bey’den aldığım bilgiye göre- kürsüde ölenleri var. Niye? Çalışırken aldığı maaş emekli olduğu zaman yarıya düşüyor ve böyle bir ortamda emekli olmak istemiyor, olamıyor çünkü pek çok haktan, pek çok gelirden mahrum kalıyor.

Şimdi, bu doğrultularda vatandaş memnun mu? Vatandaş da memnun değil çünkü “adliyelerde sürünme” sözü hâlâ devam ediyor. Yani bitmeyen davalar, memniyet muamele görmeyen taraflar, hatta tanıklar ve bunun karşısında sıradan bir yargılamada bile vatandaşın yargıya dolayısıyla devlete hiçbir güveni kalmıyor.

“Mahkemelerin bu temel yapısı içerisinde avukatların durumu, avukatların pozisyonu ne?” dediğimiz zaman, en büyük baromuz İstanbul Barosuna “Siz fazla konuşuyorsunuz.” diye kapatma davası açıyoruz ve orada yargılamayı yaparken farklı bir muameleyle karşılaşıyoruz. Son dönemde özellikle belli siyasi davalarda savunma yapan avukatların bir formül bulunarak sanık sandalyesine oturtulması gerçekleşiyor ve bu ortamda bile gizli tanık uygulaması artık doğru, yasal ve normal bir iş hâline gelmiş. Profesyonel gizli tanıklar türetiliyor, aynı tanık 5 davanın gizli tanığı gibi hareket ediyor, ettiriliyor ve bunları bir program doğrultusunda yapmaya çalışan bir sistem var. Bu sistem doğru işliyor mu? İşlemiyor çünkü bunu arama, önleme, kanıt toplama işlemlerinde emniyetin, kolluk kuvvetlerinin doğrudan bağlı olduğu savcılarımızın, cumhuriyet savcılarımızın keyfi tutumlarıyla karşı karşıya kalıyoruz. Bunu biz söylediğimiz zaman “yanlış”, “yalan” diyorsunuz ama Kamu Denetçiliği Kurumu, Liman-İş Sendikasına yapılan aramanın hukuka aykırı olduğunu tespit etti. Bu durumda o emniyetteki görevliler elbette kusurludur ama o işin sorumlusu cumhuriyet savcılarının hangi amaçla böyle bir tavra, böyle bir yöntemle izin verdiğini gerçekten anlamak mümkün değil. Bu doğrultuda da Türkiye’nin Avrupa İnsan Hakları Mahkemesinden burnunun kurtulması mümkün değil. Her ne kadar, işte, Anayasa Mahkemesine bireysel başvuru hakkını yaratıp belli bir süre Avrupa’nın yollarını tıkamış isek de bu, sonuçta mutlaka Avrupa’ya gidecek ve oralardan bu yargılamalar bir çözümle dönecek, o zaman da Türkiye için iyi olmayacak.

“Alternatif çözüm önerileri” diye diye yargılamayı hukukçular olmadan yapmaya başlayan bir sistem ortaya çıkmaya başladı; bilirkişiler farklı, çözümcüler farklı, arabulucular farklı ve burada hukukçular, avukatlar, hâkimler sınava kazanıp işe giremiyor.

T B M M

Tutanak Hizmetleri Başkanlığı

Tarih :

Grup :

Giriş:

Sayfa : 67

Bu doğrultuda en son şu konuda bir değerlendirme yapmak istiyorum: Türkiye’de eğer Eskişehir gibi bir yerde sistem bir davayı göremiyorsa bir sıkıntı vardır. Eskişehir’de hiçbir anarşik olay olmamış, hiçbir kargaşa olmamış, hatta başka şehirlerdeki davaların “Kamu güvenliği açısından Eskişehir’de görülmesi daha uygundur.” diye davalar gelmiş ama Eskişehir’de görülmesi gereken Ali İsmail Korkmaz davası sizin de müracaatınız üzerine Yargıtay tarafından Kayseri’ye gönderilmiş. Hangi gerekçe bu kamu güvenliğini sağlayamamış? Eskişehir’de hangi olay olmuş? Eskişehir’de bir olay oldu. Evet, Sayın Vali: “Bu çocuğu arkadaşları öldürdü ya da dövdü de polisin üstüne atmaya kalkıyor.” dediği için polisler tutuklanıncaya kadar Eskişehir’de yürüyüş yaptı. Ama, şimdi Eskişehir’de bu davanın güvenliği açısından hiçbir sıkıntı yokken davayı Kayseri’ye göndermek yargının bağımsızlığını ciddi anlamda zedelemiştir, Sayın Vali’yle Adalet Bakanının talebi üzerine bu iş olmuştur. Doğru olmamıştır, yanlış olmuştur, Yargıtayda da toptan atanan o 160 kişilik kadroyla böyle bir karar çıkarılmıştır, bunun doğru olmadığını vurgulamak istiyorum. Türkiye’nin bağımsız, insan haklarına önem veren ve gerçekten adil yargılanma hakkını kabul eden bir sisteme kavuşabilmesi için ciddi anlamda çalışması gerekiyor.

Keyfi tutuklama, uzun tutuklama yıllardır söylediğimiz, iddia ettiğimiz şeyler. Sizin de kabul etmenize rağmen o paketlerden bir türlü bu konuda bir çözüm çıkmıyor, çıkarılmıyor. Şu anda KCK davalarında mahkeme karar verdiği zaman meşruten tahliyesi dolacak pozisyonundaki insanların davası bitirilmiyor, tutukluluğu devam ediyor. “Ergenekon” denilen davalarda aynı cezayı alan insanlardan bir kısmı bütün duruşmalara devamlı geldiği hâlde tutuklanıyor, bir kısmı tutuklanmıyor. Böyle bir uygulamanın Türkiye’de bir standardı yakalaması, oluşturması mümkün olmayacaktır. Bu doğrultuda çalışan tüm adliye camiasına başarılar diliyorum ama bu 150 bin civarındaki insanın fazla mesai konusundaki taleplerini de dikkate almanızı diliyorum. Bütçenizin hayırlı olmasını diliyorum.

BAŞKAN – Teşekkür ediyorum Sayın Kurt.

Çok değerli arkadaşlar, Komisyonumuzda bulunan milletvekillerimiz, misafir milletvekillerimiz de dâhil Mermerli Salonda...

21.15’e kadar ara veriyorum.

Kapanma Saati: 20.18

DÖRDÜNCÜ OTURUM

Açılma Saati: 21.20

BAŞKAN: Lütfi ELVAN (Karaman)

BAŞKAN VEKİLİ: Süreyya Sadi BİLGİÇ (Isparta)

SÖZCÜ: Ahmet ÖKSÜZKAYA (Kayseri)

KÂTİP: Vedat DEMİRÖZ (Bitlis)

-----0-----

BAŞKAN – Komisyonumuzun değerli üyeleri, 14’üncü Birleşiminin Dördüncü Oturumunu açıyorum.

Görüşmelere kaldığımız yerden devam edeceğiz.

Sayın Kaplan, buyurun.

HASİP KAPLAN (Şırnak) – Sayın Bakan, yargının üst kurullarının değerli temsilcileri, değerli bürokratlar; bugün aslında önemli bir bütçeyi görüşüyoruz. Fakat bu bütçenin rakamlarına baktığımız zaman, her zaman söylediğimiz sözü yine söyleyeceğiz, Adalet Bakanlığının bütçesi cezaevleri, üst yargı kurumları, adalet sarayları, personel, araç gereç, bütün bunlar dikkate alındığı zaman, özellikle son yıllarda artan bütçelerle karşılaştırma gereğini duyduk. Güvenlik bütçelerinin, Millî Savunma Bakanlığının, TSK’nın, silah alım satımlarının –alımlarının, satım da var ama çok az- Emniyet Genel Müdürlüğü’nün, Jandarmanın, Sahil Güvenliğin, Kamu Müsteşarlığının ve Diyanet İşleri Başkanlığının, hepsinin yüzde 17 ile 27 arasında arttığını görüyoruz. Ama, bütçede iş adalete geldiği zaman maalesef bu oran çok düşük. Bu oranın düşüklüğünü bir basit gösterge olarak hemen söyleyeyim. İşte Avrupa’yla kıyasladığınız zaman İskoçya’da yüzde 26,5’a denk geliyor, en küçük bütçe ise Türkiye’de binde 1 civarlarındaydı, biraz artırdı bu son bir iki sene içinde, yüzdeleri artırıldı. İrlanda’da yüzde 28’lerde. Farklı ülkelere bakıyorsanız yüzde 10 ile 30 arasında değişiyor. Hâl böyle olunca, ülkede adaleti sağlamak insan hakları hukukla mı, demokrasiyle mi olur, yoksa silah ve imanla mı olur, tespihle mi olur? Hadi Diyanet İşleri Başkanlığının bütçesi 12 kurumun bütçesinden fazla, doğru ama güvenlik ve askerî harcamaların bütçesi, topladığınız zaman, en yüksek bütçe düzeyine çıkıyor.

Şimdi, bu gerçekten yola çıkmadığınız zaman, bize gelen, işte yargıda çalışan personelin özlük haklarını konuşmamızın anlamı kalmıyor. 46.038 personel, personel artmıyor ama davalar artıyor, işler artıyor. İşte kanun hükmünde kararname, 666 kaldırıldıktan sonra fazla mesai olayı kaldırıldı. Şimdi bunlara baktığımız zaman, Sayın Bakanın sunuşlarına da bir baktığım zaman, yapıyı nasıl düzeltereksiniz para yoksa? Elemanı nasıl artıracaksınız para yoksa? Paranız yoksa cezaevlerini nasıl kontrol edeceksiniz? Bir sistem sorunudur ve size çok açık söyleyeyim: Cezaevlerinde en çok şikâyet aldığımız, en çok mektup gelen konulardan biri -zaman zaman Sayın Bakana da iletiyoruz, ilgili kurumlara da iletiyoruz, danışman arkadaşlara da iletiyoruz- cezaevlerinde bir kamera güvenlik sisteminin Ankara’dan kontrolü gerekiyor. Yani bu şey anlamında demiyorum, oda vesaire konusunda değil. Ama oranın bir işleyişini, gümrükleri nasıl Gümrük Bakanlığı, bilmem ne bakanlığı görebiliyorsa, çok şikâyet gelinen bakanlıklarda böyle bir denetim mekanizmasının şeffaflığının kurulması gerekiyor ve insan hakları kuruluşlarının, kurumlarının burada olması gerekiyor.

İnsan Hakları Kurumunun, işte Ombudsmanlığın bütçesinin Başbakanlık kanalında olması ayrı bir vaka. Niye Adalet Bakanlığıyla beraber değil, ayrıca tartışılması gereken bir konu.

Şimdi, Sayın Başbakan Diyarbakır’dan hemen oradaki cezaevlerinden 322 kişinin sevk haberi geldi. Ölümcül hasta tutsaklar dile getirildi, başka arkadaşlar da dile getirecek. Adli Tıp rapor veriyor ama emniyet ve savcılık raporları

T B M M

Tutanak Hizmetleri Başkanlığı

Tarih :

Grup :

Giriş:

Sayfa : 68

geliyor, diyor ki: “Evet, kanser, ölümcül hasta ama gelirse propaganda aracı olarak kullanılır.” Böyle bir tehlike hâli dünyanın neresinde var arkadaşlar? Vicdan, biraz insani bir duruş göstermek lazım. Böyle bir rapor... Hadi birisi seri katildir çıkar, tehlike hâli vardır ama ölümüne yakın, veda hakkını kullanacak bu hastalara bunun kullanılması, bu haksızlığın mutlaka giderilmesi gerektiğini düşünüyorum.

Şimdi, cezaevleriyle ilgili bize gelen çokça mektubun içinde çokça keyfi disiplin konuları var. Bu keyfi disiplin kurullarında açık söyleyeyim caydırıcı bir sistematik duruş yok. Bakanlığın mutlaka caydırıcı bir sistematik duruş göstermesi gerekiyor.

Avrupa Birliği'nin 23 ve 24'üncü fasıllarının kapısında. Bakanlığınızı ilgilendiriyor. Adalet, güvenlik ve özgürlüğü ilgilendiriyor ve inanın bu konuda Bakanlığın ciddi adımlar atabilmesi için bütçesini geliştirmesi gerekiyor.

Avukatların tutukluluğu konusunda Sayın Bakan, ben bu çözüm sürecinde, İmralı-Kandil görüşmelerinden sonra, Öcalan'ın avukatı olduğu için içerde olanlara zulüm yapıldığını düşünüyorum. Yani, şimdi bu fotoğrafın adını koyalım. Yani kusura bakmayın. Avukat görüşe gitmiş, bir defa gidenler bile hâlâ tutuklu.

Bir şey daha söyleyeyim, bu adalet saraylarında adli kolluk kurmadığınız için maalesef özel güvenlik ve zaman zaman çevik kuvvet gelip o beton, altı yedi katlı, sekiz katlı Çağlayan Adliyesi'nde, bilmem nerede... En son Sarısülük davasında ben burada yaşadım ve ben kendim de duruşma izlemeye gitmişim. Jandarma “robocop”lar ve içerde gaz bombaları atılıyor, adliyelerin içinde. Adliyeler içeri gaz bombaları atılır bir hâle getirilmişse, bunun sistemi kurulmamışsa bu çok vahim bir durumdur.

Sürgün davaların güvenlik gerekçesiyle güvenlik güçlerinden oluşan failleri korumaya dönmesi, Türkiye’de her yerde adalet ve güvenlik yoktur anlamına gelir. Eskişehir’deki davayı Kayseri’ye, Muğla’daki davayı Eskişehir’e; bu anlayışın çok ciddi bir sakatlık yarattığını ifade etmek istiyorum.

İstinaf mahkemeleri konusu niye hayata geçmedi? Bırakın onu, hâkim savcı özlük konularına geldiğimizde de çok ciddi hâlâ açıklar var. Bunlar da yerine getirilmedi.

Bir de bir şey daha soracağım: Sayın Bakan, hakikaten ilk tayin edilenin mutlaka doğruya mı gitmesi gerekiyor? Acemiliğini bölgede geçirip, oraya acemi acemi gidip daha ilk görev anında, güvenlik sorunu olan bir bölgede, güvenliğin artık ne dediğini ve onun inisiyatifli altında bir görev anlayışıyla bunun yürütülmesi ne anlama geliyor? Hakikaten bu çağ dışı bir yaklaşımdır. Bunun değiştirilmesi gerekiyor artık, kökten değiştirilmesi gerekiyor.

Burada Sayın Başbakanın “Cezaevleri boşalacak. Dağdakiler incek. Fikirler konuşacak...” Evet, hepimizin isteği bu. Ama bunun için fikirlerin konuşması gerekiyor. Terörle Mücadele Kanunu durdukça, Mecliste dönem bitiyor hâlâ milletvekilleri tutuklu, seçilmiş belediye başkanları tutuklu fikirleri nedeniyle. Şimdi, bu koşullarda bir adalet anlayışı, hukukun üstünlüğü anlayışının oturtulması mümkün değildir.

“Adaleti çiğneyen devlet adamlarını cezalandırmayan milletler çökmek zorundadır.” Bu söz, Hazreti Muhammed’e ait olarak geçer. Ama anonim bir söz var ki “Adaletin küçüldüğü ülkelerde büyük olan artık suçlulardır.” der ve adalet o açıdan da son derece önemli.

Bu “Gemi bozuk.” olayına artık bir son verin.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

HASİP KAPLAN (Şırnak) – 27 Aralık 2012 Avrupa Mahkemesinde Öcalan'ın kaç tane davası var Sayın Bakan? Görülen davası yok mu?

ADALET BAKANİ SADULLAH ERGİN (Hatay) – Bir tane...

HASİP KAPLAN (Şırnak) – Bir tane var da iki senede bir avukat gitmez mi, görüşmez mi? Yani Allah aşkına savunma hakkı, hukuku, bunu mu konuşacağız? Bu çok ilkel bir şey olur bunu konuşmak. Buna bir çözüm bulunması gerekiyor.

Suriye sınırında Sayın Bakan 3 tane Suriye vatandaşı sınırdan geçerken katledildi, yargısız bir infaz. Bu yargısız infaz olayının resimlerini gördünüz mü Sayın Bakan? Bu resimleri size göstermek istiyorum. Bu resimlerde şeker, çocuklar için kurdele, tespih ve ilaç kutuları üstlerinden çıktı suç unsuru olarak.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

HASİP KAPLAN (Şırnak) - Şimdi, böyle bir konumdayız ki biz bu gerçekliği görmediğimiz zaman hakikaten olayı çözmemiz mümkün değil. Ben bu resmi göstermek istiyorum.

(Hatip Sayın Bakana ve muhalefet milletvekillerine bir fotoğraf gösterdi)

BAŞKAN – Sayın Kaplan, çok teşekkür ediyoruz. Soru-cevap kısmında sorabilirsiniz eğer ilave sorunuz varsa.

HASİP KAPLAN (Şırnak) – Zaten bitiriyordum.

Bu gizli tanıkla ilgili bir bütçe ayırmışsınız, bu yeni bütçeylemede var. Kaç tane gizli tanık var, buraya ne kadar bir bütçeleme yapıldı?

Bir de bu bireysel başvuru harç olayı Anayasa 90'ıncı maddeye göre Avrupa İnsan Hakları Sözleşmesi'ne göre Anayasa'ya yapılan bireysel başvuruda harç alınması Anayasa 90'a aykırı. Bakanlığınız bunu kaldırmayı düşünüyor mu?

Şimdilik bu kadar.

BAŞKAN – Evet, teşekkür ediyorum efendim.

Sayın Özel, buyurun efendim.

Süreniz beş dakika.

ÖZGÜR ÖZEL (Manisa) – Teşekkür ederim.

Sayın Bakan, değerli bürokratlar, Komisyonumuzu takip eden sayın basın mensupları; hepinizi saygıyla selamlıyorum.

Ben, Cumhuriyet Halk Partisinin Meclis imkânlarıyla değil, bir boşluğu doldurmak için kendi bünyesinde 3 milletvekilinden oluşan cezaevi komisyonunun bir üyesiyim Sayın Veli Ağbaba ve Nurettin Demir’le birlikte. Bugüne kadar

T B M M

Tutanak Hizmetleri Başkanlığı

Tarih :

Grup :

Giriş:

Sayfa : 69

özel bir ayrıcalık olmadan milletvekillerinin ilgili kanun gereği yapabildikleri, Adalet Bakanlığına başvurarak ziyaretlerle 60'dan fazla cezaevine, 130'dan çok ziyaret gerçekleştirmiş durumdayız. Bu ziyaretlerimizden her bir tanesinden sonra cezaevi ziyaretimizi, özel raporumuzu, önce partimizde, sonra da kamuoyuyla paylaşıyoruz. Ayrıca da bu ziyaretlerin birikimi sonucunda bazı yerlerden kesitler alarak özelleşmiş raporlar hazırlıyoruz. Bunlardan bir tanesi, ilk raporumuz Hasta Mahpuslar Raporu'ydü, bugünlerde de çok gündemde olan. O konuyla ilgili Sayın Bakan yargı paketleri hazırlanırken istifade ettiklerini ifade etmişlerdi ama yargı paketlerinin uygulaması gösterdi ki bu istifadenin sonucu bir reel gerçekliğe dönüşmedi veya sorun artarak devam ediyor.

Bir diğer raporumuz Tutuklu Gazeteciler Raporu'ydü. Rapor içerik açısından Başbakanın "Bunların hiçbir tanesi gazetecilik faaliyeti yapmıyor." dediği ifadelerini sayfa sayfa tekdüz eder nitelikteydi. İlk önce, rapor yayınlanmadan önce Sayın Başbakan inkâr noktasına gitti bunu ama daha sonra birinci elden Başbakan Yardımcısı Bülent Arınç raporu incelediğini, bu kalitede, kapsamda ve yetkinlikte bir raporun onun tanıdığı –biz üçümüzü kastettiği söyleniyor ama ben üzerime alıyorum, elbette beni kastediyordur, diğer iki arkadaşım bu nitelermeye uygun değil- o yetkinlikte olmadığını, bu raporu birilerinin yazıp bizim elimize vermiş olduğunu, bu raporun bizim eserimiz olamayacağını ifade etti. Kendisiyle de paylaştım, Sayın Bakanım, size de arz ediyorum ki Sayın Bülent Arınç'ın ifadelerinde haklılık payı büyüktür; bu rapor bizim değil, bizzat sizlerin eseridir. Tutuklu Hasta Mahpuslar Raporu da, Tutuklu Gazeteciler Raporu da ve en nihayetinde Tutuklu Milletvekili Raporu da Adalet ve Kalkınma Partisinin ve Hükûmetinizin doğrudan birer eseridir.

Hep Sağlık Bakanlığı sunumunu yarın merakla bekliyorum çünkü bir önceki Sağlık Bakanımız Sayın Akdağ bütün sunumlarında kendi bakanlığından yaptırmış olduğu ve ben çok objektif yöntemlere dayandığını düşünmediğim memnuniyet anketlerinde Sağlık Bakanlığından memnuniyetin gitgide arttığını gösteren bir eğri ortaya koyup yüzde 70'leri, 72'leri gösterirken kötü örnek olarak da Adalet Bakanlığını gösteriyordu. Geçen seneki ifadelerimizden sonra bir raporda Adalet Bakanlığının çıkarıldığını gördüm ama yarın Sağlık Bakanlığı ile Adalet Bakanlığı karşılaştırmasını merak ediyorum. Elbette ki siz de biliyorsunuz Adalet Bakanlığı memnuniyet noktasında bir iddianın sahibi değil, hatta o anlamda bir utancın sahibiyiz hep beraber. Sonuçta Türkiye cezaevlerinden bahsediyoruz ama bir gayretin de sahibi değilsiniz. Eğer öyle olsaydı hiç değilse üç öğün yemek için verdiğiniz 4 liralık iâşe bedelini artırma noktasında bir gayret içinde olurdu.

Bu Komisyon zaman zaman her iki tarafıyla böyle katkılar sağlıyor. "Maliye Bakanımıza biz de bastırırız, bu konuda ödenek alırız." diyor. Siz ödeneği yeni gizli tanıklar için veya gizli tanık ifadeleri ve sonrasındaki korumacı yöntemler için alırken mahkûmlar için bu konuda bir gayret içinde olmamanız yemek için şaşırtıcı.

Biz Hasta Mahpuslar Raporu'nu yayınladığımızda en önemli eleştiri noktalarından bir tanesi şuydu: Cezaevleri hastalık üretiyor, hemen hemen her mahkûmun göz rahatsızlığı var ve herkes, 3 mahkûmdan 1 tanesinin -veya tutuklu ya da hükümlü diyelim- sindirim sistemi rahatsızlığı var. Bu, diyetle ilgili bir şey. Bu konuda hiçbir düzelme olmadı ama diyet yemeği çıkmıyordu bazı hapishanelerde, şimdi bütün hapishanelerde bir tane diyet yemeği çıkıyor. O diyet yemeği hastalıktan ve hastadan bağımsız bir diyet yemeği, dostlar alışverişte görsün diye. Şeker hastasına da patates veriyorsunuz. Patates bir numaralı yasak. Tansiyon hastasına, şeker hastasına, karaciğer hastasına, modern tıbbın 25 tane diyetinden sadece bir tanesini veriyorsunuz.

Gördüğümüz şudur: Siyasi davaların muhatapları yani Ergenekon, Balyoz, askerî casusluk, KCK, diğer davalara mesafeli olabilir ama biz bunlara kör olarak baktığımızda tüm siyasi davalardaki ağır hukuksuzlukların birbirinin birebir aynısı olduğunu görüyoruz.

Şu elimde gördüğünüz resim Alize ile Beliz'e ait, bunlar ikizler. Biz Hasdal'da hani sehven cep telefonuna bilmem kaç tane numara yüklenen Teğmen Çelebi'nin düşününe, nikâhına şahit olarak gittiğimizde Hasdal Cezaevinde önce Barolar Birliği Başkanının, sonra bizim Komisyonumuzun üyelerinin -deyim yerindeyse, kusurumu affedin- eteğimize yapıştı bu iki çocuk. Bir ricaları vardı, dediler ki bize: "Babamızın tayinini çıkarabilir misiniz?" Alize ile Beliz. Deniz Kıdemli Albay Haluk Baybaş'ın ikizleri bunlar. Biz dedik ki: "Milletvekili olduğumuzu nereden anladın?" Sonradan öğrendik ki kravatlı birini görünce hep gidip bu istekte bulunuyormuş. Elbette benim gücüm yetmez, sizin de yetmezdi ama bir hukuksuzluk varsa eğer buna birilerinin gücü yeterdi. Yani Balyoz davalarını onamak için özel olarak oluşturulduğu iddia edilen 9. Dairenin cezasına eğer başsavcı itiraz etseydi günü geldiğinde, otuz gün içinde o zaman bütün dairelerden müteşekkil olan bir yapı ortaya çıkacaktı ve Yargıtay Genel Kurulu davayı görebilecekti. Ama düşünün ki Balyoz gibi görülürken delillerin tartışılması aşamasına mahkeme heyeti defalarca atıf yaptığı hâlde tartışılmadan o kısmın atlandığı, sonradan yargılamada Genelkurmay Başkanının öğrencilerinin affedildiği, diğerlerinin olduğu gibi cezalandırıldığı gibi, hani, yabana atılamayacak, maddi gerçekliklerle de desteklenen iddialar varken, hiç olmazsa içimizde kalmayıp değil mi? Hiç olmazsa Genel Kurul bu dava için toplansaydı. Ama ağır şüpheler vardı "9. Daire özel bir dairedir ve bunu onayacak, geçecek." diye. Siz nasıl düşünüyorsunuz, nasıl değerlendiriyorsunuz bilmiyorum ama biz 2007'de çıkan yazı tipinin 2003'te kullanıldığı veya 2006'da Türkiye'ye ithal edilen Samsung hard diskin 2003'te doldurulduğuyla ilgili delil karmaşalarının ve çok ağır şüphelerin olduğu yerde, hiç olmazsa en üst organ bunu bir görsün diye düşünürdük.

Bir diğer siyasi dava, askerî casusluk davası. Askerî casusluk davası, biraz önce ifade edildiği gibi, 2 tane inanılmaz ayıpla yürüyor. Bir tanesi...

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Sayın Özel, lütfen tamamlayın.

ÖZGÜR ÖZEL (Manisa) – Efendim, toparlıyorum, yani şu askerî casusluğu da ifade edeyim, bitiyor.

Askerî casusluk davasındaki sıkıntılardan bir tanesi; davada gizlilik var, avukatlar bile böyle, ucundan bazı şeyleri görüyorlar, dosya verilmemiş ama 2 tane gazete çarşaf çarşaf yayınlıyor her şeyi. Siz mesela bu konuda bir soruşturma açtınız mı? Açtıysanız hangi tarihte açtınız ve sonucu nedir? Yani bu gazetelere bu kadar iddianame çarşaf çarşaf veriliyor, nasıl oluyor?

T B M M

Tutanak Hizmetleri Başkanlığı

Tarih :

Grup :

Giriş:

Sayfa : 70

İki: Askerî casusluk davasında asker kişiler yargılanıyor ama ikinci dalgayla 5 bine varacağını düşündüğümüz 2.000-2.500 tane de bürokratin ismi geçiyor. Bürokratlar birtakım kişilerle ilişkilendirilmiş, elde edilen dosyalar var. Bu bürokratlar mahkeme tarafından çağırılmıyor, sanık değil, tanık değil, zarar gören durumunda değil ama bu bürokratlara bir bakıyorsunuz, Hazine, Maliye, SSK'da, Dışişlerinde idari soruşturmalar açılıyor, terfilerine engel olunuyor, görevlerden el çekiriliyor.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Sayın Özel...

ÖZGÜR ÖZEL (Manisa) – O zaman, bir durum ortaya çıkıyor ki -biliyorsunuz, üçüncü yargı paketinin çıkarılmasından birkaç ay önce askerî casusluk davasının iddianamesi apar topar kabul edildi- birileri üçüncü yargı paketinde özel yetkili mahkemelerin tasfiye sürecine gireceğini ve bundan sonra dava alamayacağını biliyordu.

BAŞKAN – Evet...

ÖZGÜR ÖZEL (Manisa) – Bitiriyorum efendim, son iki cümle.

2 tane hipotez var. Bir tanesi: Hepiniz, herkes biliyordu demek ki bu askerî casusluk davasında büyük kapsamlı bir şey var ama özel yetkili mahkemelerin yetkileri budandıktan sonra göremeyecek; olduğu kadarını yaptı, geri kalanını da sizlerin kucağına attı. Yani dedi ki: "Ben askerleri yargılayayım, operasyonu tamamlayayım, gerisinin de defterini siz idari, kendi disiplin soruşturmalarınızla çözün." Yok, bu eğer değilse o zaman savcılık dışında bir yerlerde veya dışarılarda bir yerlerde dosyalar hazırlandı, savcıya yollandı, savcı dikkatsizlik eseri, kes-kopyala-yapıştır yaparken yapıştırması gerekenin yanında yapıştırmaması gereken listeleri de mi yapıştırdı? Bu konuda çok ciddi meraklar var.

BAŞKAN – Teşekkür ediyoruz.

FERİT MEVLÜT ASLANOĞLU (İstanbul) – Sayın Bakan kucağında büyütür mü? Büyütür mü kucağında?

ÖZGÜR ÖZEL (Manisa) – Ben bir şey demiyorum.

FERİT MEVLÜT ASLANOĞLU (İstanbul) – Söyle ya, çekinme.

Kucağına konuldu ya efendim, büyütür müsünüz?

BAŞKAN – Sayın Akçay, buyurun lütfen.

ERKAN AKÇAY (Manisa) – Sayın Başkan, Sayın Bakan, değerli milletvekilleri, Adalet Bakanlığının ve yüksek yargının değerli mensup ve temsilcileri, değerli basın mensupları; hepinizi saygıyla selamlıyorum, iyi akşamlar diliyorum.

Sayın Bakan, konuşmama geçmeden evvel, cumartesi günü Sayın Başbakan "Dağdakilerin indiğini, cezaevlerinin boşaldığını göreceğiz." demiştir. Dağdakileri nasıl indirmeyi tasarlıyorsunuz? Cezaevlerini nasıl boşaltacaksınız? Bu, İmralı ve PKK'ya bir af müjdesi midir? "Çözüm süreci", "çözüm süreci" diyorsunuz ama bunu millete açık açık anlatmıyorsunuz. Bu, "Dağdakilerin indiğini, cezaevlerinin boşaldığını..." sözlerini eğip bükmeden, dosdoğru cevap vermenizi bekliyorum. Ne yapacaksınız? Milleti kandırmadan, açıkça bunu ifade edin. Buna "süreç" diyerek, birtakım seçim kaygılarını zamana yayarak oyalamayın.

Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; son yıllarda kamuoyunda en çok tartışılan konulardan birisi de yargı bağımsızlığıdır. Yargıya olan güven çerçevesinde yargı bağımsızlığı sürekli tartışma konusu olmaktadır. Yargıya güven esastır ancak yargıya güvenmek için yargının bağımsız olduğuna inanmak gerekmektedir. Yargı bağımsızlığı ilk akla gelen, dar anlamıyla "hâkimlerin bağımsızlığı" anlamına gelir; hâkimlerin kararlarını verirken özgür olmalarını, hiçbir baskı altında olmamalarını, yasama ve yürütme organlarından emir, tavsiye ve talimat almamalarını ifade eder.

Bu bakımdan, idari yapılanma açısından yargı bağımsızlığını zedeleyen bir durum söz konusudur. Mahkemelerin bağımsızlığı esasına göre faaliyetlerini sürdürmesi gereken ve hâkimlerin tüm özlük işlerinde yetkili olan Hâkimler ve Savcılar Yüksek Kurulunda Adalet Bakanı ve Müsteşarın bulunması yargı bağımsızlığını zedeleyen bir durumdur. Bu durum yargıyı idarenin keyfî uygulamalarına açık hâle getirmektedir. Tabii, bu durum Adalet Kalkınma Partisi iktidarının on bir yıllık projelerinin bir sonucudur. Yargıdan en çok şikâyet edenler bugün ondan en çok memnun olur hâle gelmiştir ve yargı bağımsızlığını zedeleyen düzenlemeler de tarafınızdan yapılmıştır, Hükûmetiniz tarafından. Oysa, iktidarınız yargının hızlandırılması, adil yargılanma ve demokratikleşme gibi hedefleri söyledi; bunlar sadece bir propaganda aracı olarak kalmıştır ve bu söylemler siyasi bir slogan olmaktan öteye geçememiştir. Bunların yerine yargıda bağımsızlığı zedeleyen düzenlemeleri getirdiniz ve bu sorunlar ülkemizin adalet duygusunu da, sosyal yapısını da olumsuz etkilemektedir.

Türkiye, iktidar eliyle sert bir kutuplaşma sürecine itilmiştir. Sayın Başbakan ve Hükûmeti bu dönemde gün geçtikçe sertleşmektedir. Bu gibi durumlarda yargı bağımsızlığı da çok önem kazanmaktadır. Vatandaşlarımızın herhangi bir haksızlığın yargı eliyle giderilemeyeceği düşüncesine kapıldıklarını görüyoruz. Bu sürecin sonu kendi adaletini arayan ve gerçekleştiren bir toplumdur. Dolayısıyla "yargının bağımsızlığı" ve "adalet" kavramları sosyal barışın da temel şartlarından birisidir. Eğer siz "adalet" kavramının içini boşaltırsanız, tek adam yönetimi anlayışıyla hareket ederek yargıyı bu oyuna alet ederseniz, toplumsal çatışmalar ve kutuplaşmalar daha da artacaktır.

Artık Türkiye bir hukuk devleti değildir, Türkiye kurum ve kurallarıyla yönetilmemektedir, Türkiye keyfî bir yönetim altındadır. Sayın Başbakan ne derse âdeta kanun oluyor, itirazsız kabul edip boyun eğiyorsunuz. Televizyonda çözüm süreciniz, terör örgütü ve elebaşlarıyla ilişkileriniz gündeme geldiğinde "Suçsa ben bu suçu işliyorum." dediniz Adalet Bakanı olarak. Doğrusu, hayretler içerisinde kaldık, Adalet Bakanı nasıl böyle bir söz söyler: "Suç işliyorsam ben işliyorum. Suçsa suçu işliyorum, hangi çılgın savcı hesap soracakmış, şaşarım." der gibisiniz.

Sayın Arınç -ki Hükûmet Sözcünüz- aynen şu sözleri söyledi birkaç ay önce, çözüm sürecinizle ilgili olarak: "Neticesinden emin olmadığımız bir işe başka çaremiz olmadığı için girdik." dedi.

En son, Adana Valisi için "Yedirmem." denildi. Ancak, sizin geçmişte 2005 ve 2013 yıllarında Hakkâri valilerini nasıl yedirdiğinizi gayet iyi biliyoruz. Oslo'da yüzde 95 anlaştığınız PKK'lılarla görüşürken "Bölgede şikâyetçi olduğunuz yönetici, vali, müdür var mı?" diye soruyorsunuz. Bu düpedüz teröristi yönetime ortak etmektir, işte bu suçtur.

T B M M

Tutanak Hizmetleri Başkanlığı

Tarih :

Grup :

Giriş:

Sayfa : 71

Bir diğer önemli husus da Türkiye'nin gündemini son yıllarda meşgul eden bu önemli davalarda yaşanan o hukuksuzluklardır ve bu hukuksuzluklar Türkiye'de adaletin işleyişine dair kaygıları artırmış ve derinleştirmiştir. Gerçekten de bugün, Türkiye'de pek çok davanın siyasi bir karşılığı ve içeriği olmuştur ve içinden geçtiğimiz bu günler, yargının siyasal iktidarın baskısı altında olduğu bir dönemdir. Bu davalar en temel evrensel hukuk kurallarının bile uygulanmadığı özel mahkemelerde görülmüştür. Örneğin, mahkemenin belge asılları Genelkurmay Başkanlığında olduğu şeklindeki kararı basında yer almıştı ancak Genelkurmay mahkemeye Balyoz darbe planı yapıldığına dair seminer kayıtları içeren bir cd, yazı veya benzeri herhangi bir belge gönderilmediğini açıkladı. Bu şu anlama gelmektedir: Eğer mahkeme sahte belgelerle ve delillerle karar verdiyse, bu karar ve mahkeme Türk yargı tarihine kara bir leke olarak geçer. Öte yandan, bu davalarda rol alan bir kısım bölücüler dışarıda rahatça gezerken terörle mücadele eden isimlerin cezalandırılması, Türkiye'nin içine düşürüldüğü tuzağın bir göstergesidir; bir diğer gösterge de özellikle gizli tanıklardır. AKP'nin adalet yöntemi, Türk Silahlı Kuvvetleri komutanlarını yıllarca mücadele ettikleri teröristlerin tanıklıklarıyla mahkûm ettirir. Şemdin Sakık daha önce gizli tanık olduğunu açıklamıştı. 9 Kasım 2012'de bir İnternet sitesinde PKK'nın Marmara bölgese eski sorumlusunun gizli tanık olduğu bilgisi yer aldı. Sayın Bakan, bu vahim tabloyu millete nasıl açıklayacaksınız? Merak ettiğimiz bir diğer husus, bu gibi davalarda gizli tanık olarak kabul edilen örgüt üyesi sayısı kaçtır ve kaç terörist vasıtasıyla bu komutanları mahkûm ettirdiniz?

Konuşmamın bu son bölümünde bahsetmek istediğim bir önemli mesele de bu davalardaki yaşanan diğer hukuksuzluklardır. Bu konuda bazı soruları da Sayın Bakana yöneltmek istiyorum. Savcılık makamının davaya ilişkin ilk bilirkişi raporunu almak için TUBİTAK'tan Doktor Hayrettin Bahşi'yi yasalara aykırı olarak ismen talep etmesinin sebebi nedir? Bilir kişi, ismiyle talep edilir mi? İstanbul Cumhuriyet Başsavcılığının Doktor Hayrettin Bahşi'ye delil olduğu iddia edilen cd, TUBİTAK'ın görevlendirme yazısı çıkmadan beş gün önce teslim edilmiş midir? Bu uygulamayla delilin hukuki inceleme zinciri bozulmamış mıdır? Delil olarak kullanılacak materyalin yetkisiz kişiye teslim edilmesi açıkça bir hukuksuz uygulama değil midir? Yine, bazı yabancı adli bilişim danışmanlık firmaları tarafından 11 ve 17 numaralı cd'lerde bulunan en az 76 dokümanın tarih ve zamanlarında sahtecilik yapıldığının bilimsel olarak ortaya konulduğu doğru mudur?

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

ERKAN AKÇAY (Manisa) – Tamamlıyorum Sayın Başkan.

BAŞKAN – Lütfen Sayın Akçay, 20'nin üzerinde konuşacak arkadaşımız var.

ERKAN AKÇAY (Manisa) – Yine, bu raporda son kez Mayıs 2003'te cd'ye kaydedilmiş olduğu görülen dokümanların, Türkiye'de 2007 yılında piyasaya sürülen Office 2007 uygulamasından izler taşıdığının tespit edildiği iddiaları doğru mudur? CMK'nın açık hükmüne rağmen, bilirkişi raporlarının soruşturma evresi başlangıcında savunmaya verilmediği, kovuşturma evresine geçildiğinde bile savcılığın savunmadan sakladığı lehteki Jandarma Genel Komutanlığı Adli Bilişim Uzmanı Muhabere Yüzbaşı Hakan Erdoğan raporunun sanıklar ve avukatlarının kendi imkânlarıyla bulup mahkemeye sunduğu doğru mudur?

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Sayın Akçay, lütfen.

ERKAN AKÇAY (Manisa) – Hemen son cümleleri ifade ediyorum.

2003 yılında hazırlanan bir eylem planında yer alan sokak isimlerinin 2006 ve 2007 yıllarından sonra verildiğinin İstanbul Büyükşehir Belediye Başkanlığı tarafından bildirildiği doğru mudur? Yine, üst veri bilgilerine göre 13/2/2003 tarihinde oluşturulduğu iddia edilen "TARD.doc" isimli dijital veride bir astsubayın birliğinin "TCG Alanya" olarak belirtildiği ancak bu geminin bu tarihten tam otuz ay sonra inşa edilerek deniz kuvvetlerine katıldığı doğru mudur?

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

ERKAN AKÇAY (Manisa) – Bursa'da el konulacak araçlar listesinde yer alan, "4x4 araçlar çizelgesi" isimli dijital veride yer alan "16 BEB 33" plakalı aracın 2006 yılında bu plakayı aldığı, bu aracın sözde suç tarihinde İzmir iline kayıtlı ve farklı plakalı olduğu Bursa Emniyet Müdürlüğünden 16 Nisan 2010 tarihinde verilen cevapta belirtildiği doğru mudur? Son soru: Toplam 365 sanıktan sadece 48'inin 5-7 Mart 2003 tarihlerinde 1'inci Ordu Komutanlığında icra edilen plan seminerine iştirak ettiği, dava kapsamında suçlanan 106 denizci, 42 havacı subaydan hiçbirinin...

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN - Sayın Akçay...

ERKAN AKÇAY (Manisa) – ...102 karacı subaydan 57'sinin, 63 Jandarmadan 60'ının bu seminere katılmadığı, hatta bu seminerden haberlerinin bile olmadığı mahkeme kayıtlarında var mıdır?

Sözlerimi bitiyor, saygılar sunuyorum.

BAŞKAN – Teşekkür ediyorum.

Sayın Serindağ, buyurun.

Süreniz beş dakika.

ALİ SERİNDAG (Gaziantep) – Teşekkür ederim Sayın Başkan.

Sayın Başkan, Sayın Bakan, değerli yargı mensupları, değerli kamu görevlileri, basınımızın değerli emekçileri; hepinizi saygıyla selamlıyorum.

Yargı üç önemli erkten biridir. Yargının önemli görevlerinden biri de idarenin her türlü eylem ve işlemlerini denetime tabi tutmak, kanunların ve kanun hükmünde karnamelerin yargısal denetimini yapmaktır. Bu denetimin objektif, nesnel ve adil olması için yargı mensuplarının tarafsız ve bağımsız olmaları da gerekmektedir. Bunun için, yargı mensuplarının yani hâkimlerin ve savcılarının mesleğe kabulünden başlayarak mesleğin tüm aşamalarında, atama ve görevlendirmelerde, üst görevlere yükseltmede objektif ve tarafsız bir değerlendirmeye tabi tutulmaları gerekmektedir, oysa bunun böyle olmadığını herkes biliyor. Sınavlar objektif yapılmamakta, mülakat adı altında yapılan bir yöntemle hâkimler mesleğe kabul edilmektedir ve tamamen kayırmacı bir düşünceyle. Bu şekilde alınan, mesleğe kabul edilen

T B M M

Tutanak Hizmetleri Başkanlığı

Tarih :

Grup :

Giriş:

Sayfa : 72

hâkim ve savcılarla ilgili sorunlar ileride de çıkmaktadır. Mevlânâ'nın meşhur bir sözü vardır, diyor ki: "Yay bozursa ok eğri gider." Onun için, başlangıçta yapılan hata ondan sonra da devam etmektedir. Burada yapılan adaletsizlik mesleğin her aşamasında, her evresinde de devam etmektedir. Yüksek yargı organlarının başkanlarının söz ve eylemlerinde bunu görüyoruz. Bir Anayasa Mahkemesi Başkanı şunu diyebiliyor: "Biz artık bundan sonra ayak bağı olmayacağız." Hâlbuki Anayasa Mahkemesinin asli görevi kanunların ve kanun hükmündeki karamamelerin Anayasa'ya uygunluğunu denetlemektir. Bunu bir ayak bağı olarak görüyorsa burada bir sorun var demektir.

İkincisi, Sayın Anayasa Mahkemesi Başkanı, Yargıtayda görülen bir davayla ilgili olarak, o davanın daha sonra kendi mahkemelerine de gelebileceğini bildiği hâlde onunla ilgili düşüncesini ifade etmekte yani ihsası rey kabul edilebilecek bir davranışta bulunabilmekte ve o hâkimleri tanıdığını, efendim, görevlerini bihakkin yerine getirdiğini söyleyebilmektedir. Biz, hâkimlerin niteliğini tartışmıyoruz. Elbette, o hâkimler nitelikli olabilirler ama bir Anayasa Mahkemesi Başkanının bunu söylemeye hakkı yoktur.

Sayın Bakan, Yargıtayda ve Danıştayda, birinci başkanlık ve daire başkanlığı seçimlerinde bugüne kadar görülmediği şekilde blok oy kullanılmaktadır, bazen de boş blok oy kullanılmaktadır. Bunun en bariz örneği Danıştayda görülmüştür. Danıştayda bir daire başkanlığı seçiminde, seçilmesi düşünülen zat, henüz o kıdeme gelmediği için günlerce boş oy kullanılmış ve o kıdem tamamlandıktan sonra o üye, daire başkanlığına seçilmiştir. Son yapılan Danıştay başkanlığı seçiminde günlerce aday çıkmamıştır ve basında şu haberler yer almıştır: "Pazarlık yapıldığı iddiaları.", siz de biliyorsunuz basında yer almıştır. Ne yazık ki Sayın Başkan seçildikten sonra ilk iş olarak Sayın Başbakanı ziyaret etmiştir. Elbette insanlar birbirlerini ziyaret edebilirler, ancak yapılan bu ziyaret bir teşekkür ziyareti ve protokol ziyareti niteliğini taşımaktadır. Bu, bir yüksek yargı başkanına yakışmamaktadır. Yüksek yargı yani o Sayın Başkanın başkanı olduğu yüksek mahkeme, Sayın Başbakanın işlemlerini denetlemektedir. O nedenle, tarafsızlığına bu uygun düşmemiştir.

Şimdi, siz de biliyorsunuz, Hâkimler ve Savcılar Yüksek Kurulunun yapısı değişmeden evvel –Sayın Bakan dinlemiyor galiba- Yargıtayda daire sayısının artırılması önerilmiş, ancak kabul edilmemiştir iktidarınız tarafından. Hâkimler ve Savcılar Yüksek Kurulunun yapısı değiştikten sonra daire sayısı artırılmış ve çok miktarda, çok sayıda üye ataması...

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Teşekkür ediyorum Sayın Serindağ.

ALİ SERİNDAG (Gaziantep) – Bitiriyorum Sayın Başkan, izin verirseniz.

Aynı şey Danıştayda da varit olmuştur, aynı şey Danıştayda da olmuştur.

Sayın Başkan, Sayın Bakan, şimdi bir soruya geçeceğim, bununla ilgili söylenecek çok şey var ama sürem geçti. Biliyorsunuz, bundan iki sene evvel, belki daha fazla, Sayın Bülent Arınç'ın –bunu daha önce Genel Kurulda da sordum- Manisa'da olduğu bir sırada, Sayın Arınç'a suikast yapmak üzereyken yakalandıkları iddia edilen askerî zevat hakkında ne işlem yapıldı? Bugüne kadar bir takipsizlik kararı verildi mi?

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

ALİ SERİNDAG (Gaziantep) – Veya hakkında iddianame düzenlendi mi? Bu kişileri koruyanlar mı var? Yani dava mı açıldı, takipsizlik kararı mı verildi? Bunların hiçbirisi olmadıysa bunları koruyan kişiler mi vardır?

Teşekkür ediyorum Sayın Başkan, sabrınıza da teşekkür ediyorum.

BAŞKAN – Teşekkür ediyorum Sayın Serindağ.

SAYIN AKAGÜN YILMAZ, buyurun.

DİLEK AKAGÜN YILMAZ (Uşak) – Teşekkür ederim Sayın Başkan.

Sayın Başkan, burada ne için toplandığımızı bir sorgulamamız gerekir diye düşünüyorum. Çünkü ben, evrakları incelediğimde, bu Sayıştay raporlarını incelediğimde Adalet Bakanlığının, Hâkimler ve Savcılar Yüksek Kurulunun ve Danıştayın gerekli belgeleri, bilgileri göndermemiş olduğunu ve Sayıştay denetiminin yapılamamış olduğunu gördüm burada. Şimdi, Anayasa'nın 160'ıncı maddesi çok açıktır: "Sayıştay, denetim görevini Türkiye Büyük Millet Meclisi adına yapacaktır." Şimdi, böylesi belgeleri göndermeyerek ve denetim görevini engelleyerek, adaletin en yüksek tecelli etmesi gereken yer olan Adalet Bakanlığı böyle bir hukuksuzluğa neden oluyorsa eğer, biz şimdi bunu sorgulamazsak burada ne diye duruyoruz? Burada biz ne yapıyoruz? Yani geliyoruz, bir şeyler okunuyor, ardından biz sözlerimizi söylüyoruz ama hiç kale alınmaksızın, ne söylediğimize de dikkat edilmeksizin, hepimize figüran görevi oynatılıyor burada. Böylesi bir şeyi de ben kınıyorum, gerçekten de bu şekilde dönüştürülmesini bu Meclisin, kınıyorum.

Artık ülke bir hukuk devleti falan değil, yasa devleti dahi değil. Anayasa'ya uyulmuyor, yasalara uyulmuyor. Meclisin faaliyetleri gerçekte askıya alınmıştır ama var gibi gösterilmektedir. Ne komisyonlarda ne buralarda muhalefet olarak bizim bütün yaptığımız öneriler hiç dikkate alınmamakta, hatta kendi milletvekillerinizin, AKP milletvekillerinin bile önerileri dikkate alınmamaktadır, bunu çok açık seçik söylüyoruz.

Bir de şunu sormak istiyorum: Başbakan, "Cezaevleri boşalacak." dedi. Nasıl? Bunun açıklanmasını istiyorum Sayın Bakan, siz hukukçusunuz. Nasıl boşalacak cezaevleri? "Af düşünmüyoruz." deniyor ama cezaevlerinin boşaltılma yöntemi başka nedir? Bunun bir açıklaması mutlaka sizin tarafınızdan yapılmalı. Yani bunun adı af olmayacak deniyor ama bir şekilde de boşalacak deniyor. Bunu nasıl yapacaksınız? Herhâlde kişi kişi, isim isim şunları salıverdik diyeceksiniz. Daha önce de, çözüm sürecinin başlangıcında da böyle bir hukuksuzluğa zaten neden oldunuz ve siz kendiniz de bunu savundunuz. Dediniz ki: "Silahlı ya da silahsız terör örgütü üyeleri bu ülkenin dışına çıksın." Şimdi, bir terör örgütü üyesi, ne olursa olsun, ister suç işlesin ister işlemesin ister bir cinayete karışmış olsun, ne olursa olsun mutlaka yargılanmalıdır. Siz ne dediniz? "Siz yurt dışına çıkın." Burada aslında bir örtülü af ilan edilmiştir terör örgütü üyelerine ama onun yanında pek çok davadan, Ergenekon, Balyoz, işte bu son dönemde açılan davalardan hepsinde de "İnsanların kaçma ihtimali vardır." diyerek tutukluluklar devam etti. Kimdi bu insanlar? Eski rektörler, yazarlar, bilim insanları, askerler. Onların kaçma tehlikesi var diye cezaevinde tutulmasına neden oldunuz ama birilerine de "Yurt dışına

T B M M

Tutanak Hizmetleri Başkanlığı

Tarih :

Grup :

Giriş:

Sayfa : 73

çıkabilirsiniz.” dediniz. Haydi bırakın siyasi davaları, sıradan, yaralama ya da herhangi bir suç işlemiş insanın ne günahı vardı da cezaevinde yatıyor? Teröristler dışarıda ama sıradan mahkûmlar bile içeride. Bunu siz nasıl içinize sindirebiliyorsunuz? Böylesi bir ülkeye hukuk devleti denir mi? Böylesi bir ülkeye yasa devleti dahi denmez.

Bunun yanında, yargıyı o kadar siyasallaştırdınız ki Sayın Bakan. Birkaç tane daha örnek vermek istiyorum ben. Bunlar, çok yakından sizin tanıdığınız ve takip ettiğiniz insanlar olsa gerek ki pek çok hukuksuzlukla yine karşı karşıya kalıyorlar. Bu davalardan bir tanesi, 1 Kasım'da Sincan Ağır Ceza Mahkemesinde görüldü. YARGI-SEN Başkanı Ömer Faruk Eminağaoğlu'nun, Çankırı hâkiminin davasıydı. Hâkim Bey neden yargılandı bu davada? Erzincan Cumhuriyet Başsavcısı İlhan Cihaner'in davasında aynen şunu söylemişti: “Cüppe giymekle yargıç, fakülte bitirmekle hukukçu, tabela asmakla mahkeme olunmaz.” Bu nedenle mahkeme heyetine hakaretten şu anda Ömer Faruk Eminağaoğlu yargılanıyor. Şimdi, bunun gerçekten bir hakaret olup olmadığını, burada pek çok hukukçu var, bunlar gözlemlesinler, bunlar kendi vicdanlarında bunu sorgulasınlar. Aynı şekilde yine, 20 Kasım'da yani yarın Kırıkkale Ağır Cezada Ömer Faruk Eminağaoğlu hakkında açılmış bir dava daha var. Kırıkkale Ağır Ceza Mahkemesinde açılmış, çünkü HSYK orası olsun demiş. Hâlbuki en yakın ağır ceza, Sungurlu Ağır Ceza olmasına rağmen HSYK özellikle yönlendirmiş. Niye yönlendirmiş? Herhâlde Kırıkkale'de daha fazla müdahale edebileceği bir sistem vardı, onun için yönlendirdi diye düşünülüyor. İnsanın aklına bunlar geliyor. Neydi Ömer Faruk Eminağaoğlu'nun suçu? Ankara'daki Gezi eylemleri sırasında, 15 haziranda polisle vatandaşın çatışmasını engelledi. O gün bizler de oradaydık, hatta bizler de o konuda elimizden geleni yaptık.

İZZET ÇETİN (Ankara) – Biz de oradaydık.

DİLEK AKAGÜN YILMAZ (Uşak) – İzzet Çetin de oradaydı. Pek çok arkadaşımız oradaydı, biz kimsenin burnunun...

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Teşekkür ediyorum Sayın Yılmaz.

DİLEK AKAGÜN YILMAZ (Uşak) – Ben sözümü bitireceğim, lütfen açar mısınız?

Aynı şekilde Ömer Faruk Eminağaoğlu da bir yargıç olarak, eski bir savcı olarak orada polisin ve vatandaşın çatışmasını engelledi. Bu nedenle Ömer Faruk Eminağaoğlu'nun hakkında 2911 sayılı Yasa'ya muhalefetten dava açılıyor Sayın Bakan, hem de görevli olmayan bir mahkemeye, yetkili olmayan bir mahkemeye gönderilerek. Şimdi, bunların hepsi gerçekten siyasallaşmış yargının ürünü.

En son şunu söyleyeceğim: 7 Ocak 2014'te İstanbul Barosunun duruşması var Silivri Asliye Ceza Mahkemesinde. Gerekçe: Yargıyı etkilemeye çalışmak. Nasıl etkilemeye çalışmıştı İstanbul Barosu Başkanı ve yönetim kurulu üyeleri? Balyoz ve Ergenekon davalarında gitmişler, “Avukatların hakkını engelliyorsunuz...”

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Lütfen, sözlerinizi tamamlayınız.

DİLEK AKAGÜN YILMAZ (Uşak) – ...savunma haklarını engelliyorsunuz, bu nedenle size görevinizi hatırlatıyoruz.” demişler ama şu anda yargılanıyorlar. Bu siyasallaşmış yargı, Sayın Bakan, bumerang gibi yarın sizlere de dönebilir. Lütfen, bu ülkenin yargısıyla bu kadar oynamayın.

Teşekkür ediyorum Sayın Başkan.

BAŞKAN – Teşekkür ediyorum.

Sayın Kalaycı, buyurun.

MUSTAFA KALAYCI (Konya) – Sayın Bakan, değerli milletvekilleri, Bakanlığımızın ve yüksek yargının değerli temsilcileri, kıymetli basın mensupları; hepinizi saygılarımla selamlıyorum.

Sayın Bakan, Adalet Bakanlığı da hesap verememiş yani denetim görüşü yok Sayıştayın. Tabii, biz gerekçelerini biliyoruz, çok tartıştık yani gerekçelerini biliyoruz ama sonucu söylüyorum ben, maalesef, böylesi bir sonuç var. Yalnız şuna sevinebilirsiniz, Sayıştayın diğer bakanlık ve kurumlarımızla ilgili epeyce bulgusu var, epeyce maddeler sıralamış, sizde o yok yani onu söyleyebilirim.

Şimdi, programda bazı tespitler var Sayın Bakanım, siz de sunumunuzda ifade ettiniz. Bu tespitleri aynen okumak istiyorum: “Türkiye’de 2013 yılı Eylül ayı sonu itibarıyla hâkim ve cumhuriyet savcısı sayısı 12.767, mahkemelerde çalışan adalet personeli sayısı ise 43.371’dir. Hâkim sayısı ile diğer adalet personeli sayısı genel olarak AB üyesi ülkelerdeki ortalamanın altında kalmaktadır.” Burada tablo vermiş, Almanya, Fransa, Hollanda, İsviçre, Portekiz, İtalya’yla mukayese var. Hâkim sayısında nispeten bir iyileşme var yani yaklaşmışız, İtalya’ya yaklaşmışız, 100 bin kişiye düşen hâkim sayısı 10,6 bizde ama Almanya’nın çok uzağındayız. Mahkemede çalışan adalet personeli sayısında yetersiz durumdayız, 30,3 kişi düşüyor 100 bin kişiye. Ülkemizde adli yardıma kamu bütçesinden kişi başına ayrılan pay da AB ülkelerine kıyasla çok düşük durumda. Türkiye’de 1,1 avro kişi başına ayrılan ortalama miktar ama diğer ülkelere baktığımız zaman 2, 4, hatta İngiltere’de 45,7 düzeyinde.

Siz de sunumunuzda yapılan bazı düzenlemelerden bahsettiniz, programda da bunlar var ama sonuçta, bu gelişmelere rağmen şu tespiti yapıyor Sayın Bakanım: Koruyucu ve önleyici hukuk yaklaşımının yaygınlaştırılmaması, yargılama sürecinin etkin ve hızlı işlememesi, yargıya ulaşılabilirlikteki sorunlar, adli yargılanma hakkının tam olarak yaşama geçirilememesi, yargı mensuplarının uymaları gereken etik kuralları gösteren bir kanunun bulunmaması, bilrkişilik kurumunun sorunlarının giderilememesi, yargının insan kaynaklarına ilişkin nicelik ve nitelik sorunları ile fiziki ve teknik altyapı eksikliklerinin giderilememiş olması yargının etkili ve hakkaniyete uygun işlemlerini aksatmaktadır. Yani, sonuç itibarıyla çok güzel özetlemiş ve tespitleri yapmış. Şunu da ifade edeceğim: Yani, on bir yılda geline nokta itibarıyla da çok fazla bir gelişme kaydettiğinizi söyleyemezsiniz AKP iktidarında çünkü şu tespitlere baktığımız zaman hepsinin şu anda geçerli olduğunu görüyoruz.

Tabii, mahkemelerde açılan dosyaların hızla karara bağlanması, adaletin gecikmeden, zamanında tecelli etmesi önemli. Burada açılan dosyaların hızla bitirilmesi konusunu hep tartışıyoruz. Bir de şunu söyleyeceğim Sayın Bakanım: Bu

T B M M

Tutanak Hizmetleri Başkanlığı

Tarih :

Grup :

Giriş:

Sayfa : 74

açılan dosyalar, suçlar itibarıyla niye bu kadar çok dosya geliyor? Bu anlamda bir analiz yapılıyor mu? Ben kabaca Türk Ceza Kanunu uyarınca açılan davalardaki suç dağılımlarına baktım son beş yıl için. 2007'de 738 bin açılan dava var TCK uyarınca suç dağılımı tablosunda, 2012'de 2 milyon 686 bin yani 3,6 kat artmış. Ayrıntılarına baktığım zaman, mal varlığına karşı işlenen suçlar 235 binken 2007'de, 2012'de 660 bine çıkmış yani hırsızlık, yağma, mala zarar verme, dolandırıcılık suçlarında patlama var. Burada şunu da merak ediyorum: Elimizde Avrupa'daki başka ülkelerde benzer suç dağılımı sayılarını veren bir istatistik var mı bilmiyorum, onunla da mukayese edilebilir. Tabii, burada şunu söyleyeceğim: Yani, hırsızlığı biz İçişleri Bakanlığı bütçesinde de konuştuk, Allah hiç kimseyi ahlakla terbiye etmesin, tabii, bunların çok değişik nedenleri vardır, mutlaka bu yönde alınması gereken tedbirler vardır, mesela cezalar yetersiz olabilir, ne bileyim, cezaların caydırıcılığı olmayabilir ya da özetle şunu söyleyebiliriz: AKP iktidarının uyguladığı politikaların bir sonucu olarak da bu suçlardaki artışı görebiliriz. Yine baktığım zaman, vücut dokunulmazlığına karşı suçlar 178 bin iken beş yıl önce, 591 bine yükselmiş yani kasten yaralama, taksirli yaralama gibi suçlarda 3,3 kat artış var. Yine, hürriyete karşı suçlarda 5,7 kat artış var, tehdit, kişi hürriyetinden yoksun bırakma, konut dokunulmazlığı ihlal suçları. Cinsel dokunulmazlığa karşı suçlar da 14 binden 42 bine çıkmış, 3 kat artış var. Ayrıntısına baktığım zaman, cinsel taciz suçlarında 4,3 kat artış var. Eğer zina ve fuhuş serbest bırakmamış olsaydınız, herhâlde o suçlarda da ne kadar patlama olduğunu ortaya koyacaktık. Bu konulardaki sizin değerlendirmenizi almak istiyorum.

Bir de icra dosyalarına baktım Sayın Bakanım. Gelen yani yıl içinde açılan dosyalara baktığımız zaman, 2002 yılında 3 milyon 894 bin düzeyindeyken, 2012 yılında 7 milyon 5 bine çıkmış yıl içinde açılan dosya sayısı, derdest değil Sayın Bakanım. Ayrıntısına baktım, ilamlı takipte 2,5 kat, ilamsız takipte 2 kat artış var. Yıl içinde açılan dosya sayısı artınca, hâliyle derdest dosya sayısı da birikimli olarak artıyor. En son 2012 yılı son verisine baktığım zaman, 14 milyon 992 bin 987, kabaca 15 milyon derdest icra dosyasının 2013 yılına devrettiğini görüyoruz. Yani, bu da bize bir şeyi işaret ediyor. Bu nedir? Ticari hayatta bir sıkıntı olduğunu yani esnafın, sanayicinin, iş adamının alacağını tahsilde sıkıntılar olduğunu ortaya koyuyor. Yani, bu konularda hani dosya sayısını nasıl azaltabiliriz, mahkemelere gelen, icra dairelerine gelen dosya sayısını nasıl azaltabiliriz, biraz da o tarafa kafa yormamız gerekiyor gibi düşünüyorum. Bu icra daireleri ve dosyalarıyla ilgili soru önergeleri vermiştim, geneliyle ilgili cevap geldi Sayın Bakanım. Konya'ya mahsus, seçim bölgeye mahsus da istemiştim, onunla ilgili cevap gelmedi yani icra daire sayısı, kaç dosya açıldığı, derdest olan dosya sayılarıyla ilgili Konya'ya yönelik soru önergem vardı, onun cevabını alamadım, ona cevap alırsam memnun olacağım.

İki tane de soru soracağım Sayın Bakanım, güncel konu. Cari mevzuatımızda dershaneleri yasaklayan bir hüküm var mıdır? Varsa hangi hâllerde kapatılabilir? Ya da dershaneleri bir hukuki düzenlemeyle kapatmak temel hak ve özgürlüklere müdahale edilmesi anlamına gelmez mi? Dolayısıyla, Anayasa'ya ve evrensel hukuka aykırı değil midir?

İkinci sorum, Allah rahmet eylesin, Muhsin Yazıcıoğlu ile ilgili. Bir gazeteci-yazar bir ulusal televizyonda açıklamalar yaptı. Açıklama aynen şöyle: "Muhsin Yazıcıoğlu'nun helikopteri düşmedi, helikopteri sert iniş yaptı, daha sonra helikopterle gelen bir tim Yazıcıoğlu'nu infaz etti. İnfaz için gelen helikopter Kırım'a uğradı, arkasından Malatya'dan 2 helikopter kalktı, ardından da..."

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

MUSTAFA KALAYCI (Konya) – Bitiyor Sayın Başkanım.

"...Akdeniz'de bulunan bir Amerikan gemisinden helikopter kalktı, geldi ve ondan sonra o da üssüne döndü. Bu işin içinde Amerika, İngiltere ve siviller var. Muhsin Başkan sağ olarak iki rekât namaz kıldıktan sonra infaz edildi." diye bunu yani ulusal bir kanalda, bir programda bir gazeteci yazar açıkladı.

Bu açıklamalar üzerine Bakanlığınızın ya da cumhuriyet başsavcılıklarımızın başlattığı bir işlem var mı? Daha önce açılmış dava ne durumda? Bu konuda bilgi verirseniz memnun olurum.

Ben, Bakanlığımızın bütçesinin hayırlara vesile olmasını diliyorum, teşekkür ediyorum.

BAŞKAN – Teşekkür ediyorum.

Sayın Batum...

BEDİL SÜHEYL BATUM (Eskişehir) – Teşekkür ederim Sayın Başkan.

Sayın Bakan, Komisyonun çok değerli üyeleri, değerli milletvekilleri, Adalet Bakanlığının çok değerli temsilcileri; şimdi, bugün Adalet Bakanlığı bütçesini burada konuşuyoruz ama ilk başta "adalet" kelimesi üzerinde biraz durmak için -demin arkadaşlarım da söyledi, Eskişehir Milletvekili Sevgili Kazım Kurt da söyledi- bu ülkede gencecik bir çocuk, Ali İsmail Korkmaz, kimliği o zaman belirsiz kişiler tarafından -sonra ortaya çıktı- katledildi Eskişehir'de ve Eskişehir'in, bu ülkenin bir valisi, açıkça televizyonda "O, arkadaşları tarafından öldürülmüştür, polislerin üzerine atmak için." dedi; televizyonda açıkça ve bu konuda hiçbir soruşturma, hiçbir kovuşturma yapılmadı. Birakın kovuşturmayı, soruşturma başlatılmadı ve davası da, Kazım Kurt'un da söylediği gibi, Kayseri'ye alındı Eskişehir'de görüşülmesin diye.

Şimdi, demek ki yargı ve bağımsız olması, tarafsız olması adaletin en temel unsuru. Peki, adaletin bağımsız olabilmesi, mahkemelerin tarafsız olabilmesi için bir kere çok önemli işlevi olan bir kurum var Türkiye'de, Hâkimler ve Savcılar Yüksek Kurulu. Bu Hâkimler ve Savcılar Yüksek Kurulunu, sizin partiniz, iktidarınız, tek başına bir reform hazırlayarak referanduma sundu. Ne zaman? 2010 yılında. 2010 yılında ne yaptınız? 20 tane seçimle gelen üyenin 10 tanesini hâkimlerin ve savcılarının kendi içlerinden seçmesine yönelik bir değişikliği hazırladınız, 2010 yılında. Ne güzel ve bunu siz de, size bağlı bazı aydınlar da demokrasinin adımları, ileri demokrasinin gerçek yüzü olarak gösterdi.

Peki, bu 2010'dan üç yıl geçti. Üç yıl geçtikten sonra AKP'nin bize verdiği taslak, HSYK konusunda verdiği taslak burada; üç yıl sonra. Üç yıl sonra kesinlikle bundan vazgeçilmiş. 7 üyenin yükseköğretim kurumlarının üyeleri tarafından Türkiye Büyük Millet Meclisi tarafından seçileceği, 7 üyenin de başkan tarafından yani başkanlık sisteminin başkanı tarafından seçileceği öngörülmüş. 20 üyeden 10 tanesini seçimle gelen hâkimlere, savcılara seçtiyorsunuz, üç yıl sonra bundan vazgeçiyorsunuz.

T B M M

Tutanak Hizmetleri Başkanlığı

Tarih :

Grup :

Giriş:

Sayfa : 75

Sayın Bakan, 2010'da mı size hiç sormadılar bunu, yoksa 2013'te bu taslağı verirken size hiç sormadılar mı; yoksa siz 2010'da mı yanıliyordunuz yoksa 2013'te şimdi bu taslağı hazırlatırken mi yanıliyorsunuz?

EMRE KÖPRÜLÜ (Tekirdağ) – Araları mı bozuldu?

BEDİL SÜHEYL BATUM (Eskişehir) – Şimdi, aralar mı bozuldu yoksa birileriyle?

Şimdi, bu iki taslak. Sayın Bakan, bunu yanınızdaki şu anda Adalet Bakanlığının çok değerli bürokratlarına sorsanız, bu kadar büyük bir çelişkiyi üç yıl içinde yapmazlar, bana göre de böyle büyük bir çelişkiye düşmezler.

Ama sadece onlara bunu sormak da mümkün değil; uzun tutukluluklar... Uzun tutukluluklar için -kendi kitapçığınızda da var, konuşmanızda da- hep beraber biliyoruz, 4 tane yargı paketi açtınız. 1; olmadı 2; olmadı 3; olmadı 4. Anayasa Mahkemesi kararı da var. Hâlâ yedi yıllık tutukluluk devam ediyor, hâlâ beş yıllık tutukluluk devam ediyor.

Şimdi burada siz belki şöyle diyebilirsiniz siyaseten: "Yok canım, bunlar, tutukluluklar filan devam etmiyor, siz böyle zannediyorsunuz." diyebilirsiniz ama bürokratlar bunu bilirler ve yargıçlar oradaki.

Şunu söyleyeceğim: "Canım, uzun tutukluluk yok artık." demişsiniz, "30 Ekim 2013 verilerine göre Türkiye'de 140 bin kişi içeride, bunun 111.923'ü hükümlülerden." demişsiniz. Tabii ki sizin bu rakamları attığınızı veya hatırladığınızı söylemek mümkün değil ama hem TESEV hem de Barolar Birliği diyorlar ki: "Hesaplamayı bilerek böyle yapıyorlar, yanlış yapıyorlar. Daha Yargıtay tarafından cezası kesinleşmemiş bütün herkesi de hükümlüler arasına katılıyorlar."

Sonuçta öyle böyle, tutukluluklara gözünüzü kapayarak 4 paket açıp yapamamış bir Bakanlık olarak, yapamamış bir Adalet Bakanlığı olarak Türkiye Cumhuriyeti'nde hâlâ "4 paket açtık, buradayız." diyebiliyorsunuz.

Şunu söyleyeceğim: Bunun için ne güzel yazmışsınız "4'üncülüğe düştük." demişsiniz.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Sayın Batum, konuşmanızı tamamlayınız.

BEDİL SÜHEYL BATUM (Eskişehir) – Hemen bitiriyorum, son.

Anayasa Mahkemesi bireysel başvuru. Ne güzel. Oraya gideceksiniz ilk önce, oraya gitmeden Avrupa İnsan Hakları Mahkemesine gidilmiyor. Ne güzel, harika. 9 bin de başvuru yapılmış.

Anayasa Mahkemesine bireysel başvuru harcı olarak 198 lira 35 kuruş aldığınızı biliyor musunuz Sayın Bakan? 200 lira; bir "Benim hakkımı ihlal ettiler, şu mevrada, şu köyde, şurada, devlet veya şu kişi benim hakkımı ihlal etti." diyebilmek için 200 lira para vermesi lazım. Bir de kötüye kullanma niteliğinde olursa 2 bin lira da cezası var.

Şimdi bunu, gelip bize "Efendim, bireysel başvurular azaldı. Bakın, Avrupa İnsan Hakları Mahkemesine de gitmiyorlar." dediğiniz takdirde, Adalet Bakanlığının bütçesini mi konuşuyoruz, yoksa burada -hiç kimse kusura bakmasın- bir sirkin ortasında mıyız, bunu anlamakta insan zorluk çekiyor.

Hepinize saygılar sunuyorum.

BAŞKAN – Teşekkür ediyorum Sayın Batum.

Sayın Çetin, buyurun lütfen.

İZZET ÇETİN (Ankara) – Sayın Başkan, Sayın Bakan, değerli milletvekili arkadaşlarım, Adalet Bakanlığının değerli bürokratları, yüksek yargı organlarının değerli temsilcileri, değerli basın mensupları; hepinizi gecenin bu saatinde saygıyla selamlıyorum.

Değerli arkadaşlar, ben esasında Adalet Bakanlığı bütçesi üzerine konuşma yapmayacaktım ama bu özellikle son dönemde yaşadıklarımızı, bir bakıma bundan otuz-otuz üç yıl önce yaşadıklarımız gözümün önüne geldiği zaman eş değer gördüm. Yani ülkemizi, Türkiye Cumhuriyeti devletinin Anayasa'nın 2'nci maddesi, devleti demokratik, laik, sosyal bir hukuk devleti olarak tanımlıyor.

Tabii, hukuk devleti olmanın da hem Anayasa Mahkemesinin değişik kararların da hem de hukukçular tarafından tanımı yapılmış: İnsan haklarına saygılı ve bu hakları koruyucu adil bir hukuk düzeni kuran ve bunu devam ettirmekle yükümlü sayan, hukuk kurallarına ve Anayasa'ya uygun davranan, bütün eylem ve işlemleri yargı denetimine bağlı olan devlet demektir. Yani bu tanıma uygun bir ülke olmayı hepimiz ne kadar çok arzu ederdik herhâlde.

Hukuk devletinden zaman zaman Türkiye saptalar gösterdi. Bu askerî darbeler döneminde oldu, bir de AKP döneminde sıklıkla yaşanan bir noktaya gelindi. Gerçekten bugün Türkiye Cumhuriyeti'nde yani "Adalet mülkün temelidir." deyip sırtını adalete dayayabilecek "Hâkimler yahut da yargıçlar vardır." diyebilecek yurttaş kalmadı.

Bundan birkaç yıl evvel bir yüksek yargı organının başkanı hâkimler için, vicdanla cüzdan arasına sıkışıklarını dile getirmişti. Bugün farklı bir noktaya geldik; gerçekten bugün tam anlamıyla iktidarın yargısı oluştu ve AKP döneminde yargı siyasallaştı, yürütme tam anlamıyla diktatörlüğe doğru süratle gidiyor. Dolayısıyla, hukuk devletinden bahsedebilmenin pek fazla olanağı yok.

Ben 12 Eylül döneminde Gölçük Askerî Sıkıyönetim Mahkemesine, pek çok arkadaşım içeride olduğu için, sıklıkla giderdim. Bu dönemde de Silivri'ye birkaç kez gittim, en sonda geçtiğimiz hafta milletvekili arkadaşımın duruşmasına gittim. Gizli tanıkların orada -hem Ergenekon'da hem de burada- nelere muktedir olduğunu gördüm. İsimleri o kadar önemli değil. Gizli tanığa alışmıştık ama gizli sanığa alışmamıştık Türkiye, onunla da AKP döneminde buluştuk. Sarıslülük'ün duruşmasına gizli sanık geldi âdeta, peruklu, sarıklı, bıyıklı, kılıkları değişmiş bir şekilde, o konuma geldi. Yani, böyle bir ülkede gerçekten hukuk devletinden bahsedebilmenin olanağı yok.

Şimdi, konuşmanızın gerçekten bazı yerlerini ilgiyle takip etmeye çalıştım. Ceza infaz kurumlarının mevcudu ekim ayı itibarıyla 140.520'ye çıkmış. Yani, bu rakamı ben Adalet Bakanı olsam gerçekten yazmaya utanırım. Yani, suç o kadar çok artmış. Hükümlü ve tutukluların sayısı ilk defa herhâlde devri iktidarınızda 140 bin sayısını buldu. Bundan önceki 12 Eylül döneminde bile böyle bir sayıya erişilebildiğine hiç ihtimal vermiyorum. Yine, tutukluların 28.597 olarak verdiğiniz sayısının da yedi yıl ve daha fazla, binde 3 bile olsa tutuklu, bir adil yargılamanın olmadığı, ne kadar uzun süreli insanların hak mağduriyetine uğradığı kendi rakamlarınıza yansımış vaziyette.

T B M M

Tutanak Hizmetleri Başkanlığı

Tarih :

Grup :

Giriş:

Sayfa : 76

Gerçekten, "Hâkim ve savcı sayısı, Avrupa ülkelerinin oldukça gerisinde." diyorsunuz ve rakamlar veriyorsunuz, yine diyorsunuz ki: "Avrupa Konseyine üye ülkelerde 100 bin kişiye düşen hâkim yüzde 21,3; biz de 11,1." Yine, 100 bin kişiye düşen savcı sayısı 11,3 Avrupa Konseyine üye ülkelerde, bizde 100 bin kişiye 6,2 ve sayısal eksikliğini gidermek için bir yandan avukatlıktan hâkimliğe geçişi kolaylaştırıcı davranış içerisine giriyorsunuz, diğer taraftan da yeni hâkim ve savcı almaktan söz ediyorsunuz. Ama özellikle, geçtiğimiz aylarda Didem Yaylalı'nın başına gelenleri basından okuduk. İsterseniz, eğer yoksa, ilgilenmediyseniz belgelerini verelim. Bu konuda, Didem Yaylalı'nın başına neler geldiğini, nasıl hâkim aradığınızı, nasıl savcı yaratmaya çalıştığınızı bir öğrenelim. Yani, bir sınava giriyor. Sınavda kendisine sorulan sorular, yaşamında yapılan yakıştırmalar ve bir Hâkimler ve Savcılar Yüksek Kurulu üyesinin "Onun alkol sorunu var." diyerek suçladığı ya da şartlandırıldığı ve arkasından o yaşamını yitiren hâkim adayının ömründe doğru dürüst alkol almadığı bile ortaya çıkınca sizin nasıl bir adalet sistemi kurmayı arzuladığınızı ve kimleri hâkim ve savcı yapma arzunuz açıkça ortaya çıkıyor.

Yani, bu devri de atlatacak Türkiye, hiç kuşku yok. Yani, bugün, adil yargılamadan uzak, siyasi erkin, yürütmenin talimatlarına göre karar veren yargıçlar dönemi de bitecek elbette. Türkiye mutlaka düzlüğe çıkacak. Demokrasi mutlak bir gün bu ülkede yerleşecek ve döneminiz, özellikle sizin Adalet Bakanlığı döneminiz mutlak surette gözden geçirilecek Sayın Bakan, hiç kuşku duymuyorum bundan.

Gerçekten sıkıntılar, sorunlar çok. İnfaz kurumlarına gittiğimiz zaman görüyoruz oradaki görevlileri. Onların da sayısal eksikliğine değinmişsiniz. Diyolar ki: "Ne olur bir söyleyin, bizim elbisemiz bu, ayakkabımız bu." Elbiselerini, ayakkabılarını gösteriyorlar.

VELİ AĞBABA (Malatya) – Ben gireceğim onlara.

İZZET ÇETİN (Ankara) – Siz gireceksiniz.

Ben gittiğim cezaevlerinin birkaç tanesinde gerçekten üzerlerindeki yazın kışlık elbise, kışlık bot. Kışın ne vereceksiniz bilmiyorum.

VELİ AĞBABA (Malatya) – Yazın da bot, kışın da bot.

İZZET ÇETİN (Ankara) – Yani, birazcık onların da insan olduğunu düşünerek onların özlük haklarıyla da bir Bakan olarak ilgilenmeniz herhâlde son derece iyi olacak diye düşünüyorum.

Sayın Bakan, Gezi Parkı eylemlerini soruşturan savcılara bir form yollandı Bakanlığınız tarafından ve o Denetim Birimi Başkanınızca gönderilen formda dediniz ki: Soruşturma numarası, şüpheli isimleri, olay tarihi, soruşturmaya başlama tarihi, soruşturmaya resen başlanılıp başlanmadığı, isnat edilen suçlar, gözaltı tarihi ve süresi, tutuklama tarihi, tutuklama sebebi, tutuklama talebinin reddi sebebi, tahliye tarihi, tahliye sebebi, soruşturmanın akıbeti, sevk maddeleri vesaireyi yani bütün Gezi Parkı eylemlerine katılanları fişleme yolunu seçtiniz.

Geçtiğimiz günlerde de -ben tekrar gündeme getirmem ama- Sayın Başbakanın önce Kızılcahamam'daki toplantıda, arkasından grup toplantısında ve aynı gün yurt dışına çıkarken yapmış olduğu toplantıda gençlerin, özellikle üniversitedeki gençlerin kızılı-erkekli aynı evleri paylaşmalarını gençleri aşağılayacak tarzda aşağılamasından sonra başta Afyon'da başladı ama pek çok yerde öğrencilerin kaldığı evler fişlenmeye başlandı. Yani, böyle bir dönemde korku imparatorluğunu ülkeye yargı organlarını ve yargı mensuplarını da kullanarak yerleştirmeye çalıştınız. Böyle bir uygulama hukuk devletine asla yakışan bir uygulama değil. Yani, Türkiye, gerçekten, kurulduğu günden bu yana, askerî darbeler döneminde elbette korkuyu yaşadı ama devri iktidarınızda bir sivil darbeyi yaşıyor ve Türkiye, döneminizde hukuk dışı uygulamaların egemen olduğu tek adam yönetimine teslim olmuş bir noktaya doğru gidiyor. Adalet bir gün size de lazım olabilir.

MEHMET ŞÜKRÜ ERDİNÇ (Adana) – Sivil darbe, değil mi?

İZZET ÇETİN (Ankara) – Sana da lazım olabilir diyor, bütçenizin hayırlı olmasını diliyorum.

MEHMET ŞÜKRÜ ERDİNÇ (Adana) – Asıl sana lazım.

İZZET ÇETİN (Ankara) - Teşekkürler.

BAŞKAN – Sayın Çam, buyurunuz lütfen.

Süreniz on dakika.

MUSA ÇAM (İzmir) – Sayın Başkan, insan hayatında birçok unsur az ya da çok olabilir. Bazı şeyler bugün az, yarın çok olabilir. Bugün bize lazım olan, yarın başkasına lazım olabilir. Bunların hepsi olabilir. Ancak, adalet ya vardır ya yoktur. Sayın Bakan, adaletin beni-seni, azı-çoğu olmaz. Varsa vardır yoksa yoktur. Peki var mıdır, bunun cevabını konuşmamın sonunda bir örnekte vereceğim.

Sayın Başkan, Sayın Bakan, kamu kurumlarının çok değerli yöneticileri, saygıdeğer basın mensupları; bu duygu ve düşüncelerle hepinizi saygıyla selamlıyor, iyi akşamlar diliyorum.

Sayın Bakan, Anayasa'mızda cumhuriyetimizin niteliklerinden biri olarak sayılmış hukuk devleti ilkesini başında olduğunuz kurumun hizmetleriyle hayata geçirmesi beklenmektedir. Bu sebeple, yüklenmiş olduğunuz sorumluluk çok ağırdır. Adalet çoğu durumda soyut bir sözcük olarak ifade edilir. Hâlbuki bir toplum adalet mekanizmaları iyi işlemiyorsa ayakta kalamaz. Bu basit bir mesele değildir. Bizim devlet geleneğimizin iki ayağı vardır. Bir tanesi Osmanlı İmparatorluğu'ndan devralınan, diğeri ise modern cumhuriyetin düşünsel temelinde yer alan ve iki yüz yıllık modernleşme sürecimizin bir sonucu olarak paylaşmayı uluslararası sözleşmeler yoluyla taahhüt ettiğimiz evrensel değerlerdir. Her iki anlayışın da ortak noktalarında biri adalete verilen önemdir.

Üzülerek söylemek isterim ki, sizin Bakanlık döneminiz ve genel olarak AKP hükûmetleri dönemi, Türkiye tarihinde yargının ağır biçimde siyasallaştığı bir dönem olarak anılacaktır. Yargı kurumlarının siyasallaşmasına dair her gün gazetelerde haber ve yorumların çıktığı bir dönem. Ayrıca, yargı kurumları yanında, yürütülen yargılamaların da ağır hak ihlalleri ve ağır Hükûmet etkisi altında olduğu bir dönemdir. Yakın dönemde olan olaylar, Hükûmetinizin altına imza attığı hak ihlalleri sayılarak bitirilebilecek gibi değildir. Bu yüzden her gün herhangi bir gazeteyi açtığınızda Avrupa İnsan

T B M M

Tutanak Hizmetleri Başkanlığı

Tarih :

Grup :

Giriş:

Sayfa : 77

Hakları Mahkemesinin devletimizi, Avrupa İnsan Hakları Sözleşmesi'ne aykırı uygulamaları nedeniyle mahkûm ettiği haberlerini okuyoruz. Bu alanda rekorlar kırmaya devam ediyorsunuz. Kuşkusuz, mahkûmiyetlerin tamamı sizin döneminizde değildir. Fakat sizin döneminiz diğer dönemleri aratmıyor. Sanırım sadece bu bile icraatınızı ortaya koymaya yeter.

Ama yine de değinmek zorunda olduğumu hissettiğim alanlar var. Bakanlığınız döneminde sadece ve sadece muhalefet partisine mensup olan kurumlar yolsuzluk soruşturmasına muhataptır. Buna seviniyoruz çünkü böylece bizim ve diğer muhalefet partilerinin muhatap olduğu iddiaların çok büyük bir kısmının haksız ve hukuksuz çabaların ürünü olduğu ortaya çıkıyor. Sizin uygulamalarınızın niteliğinin değerlendirilmesini ise kamuoyuna bırakıyorum. Çünkü yargı kurumları o alanda iş göremez durumdalar. Bir örnek versem sanırım yeterli olur. Yolsuzluk, güven duygusunu ve yardımlaşma ve dayanışmayı imkânsız kılacak bir olay olduğu için Almanya yargısı tarafından "yüzyılın soygunu" adlandırması yapılan Deniz Feneri hadisesinde soruşturmanın soruşturulmasıyla hatırlanacak olmanız yeterlidir.

Sorumluluğunuz altındaki ceza ve tutuklevlerinde yaşananları Cumhuriyet Halk Partisi milletvekili arkadaşlarım ortaya çıkardı. Hasta olanlara ilişkin verdiğimiz yasa teklifi ise partiniz milletvekillerinin oylarıyla reddedildi. Ancak zaten siz ve Hükûmetiniz en temel insan hakkı olan yaşam hakkına saygı göstermeyen uygulamalarınızla hatırlanacaksınız. Sokak ortasında sopalarla dövülerek öldürülmek, sizin döneminizde gerçekleşti. Hem de soruşturmanın üstünü örtmeye çalışan ama yenemeyecek kadar iyi bir vali ile oldu bu işler. Kamu görevi yapanların yanına katılan yandaşlarınız yurttaşları linç etmek için iş birliği yapıyor. Bu, vahşice ve insanlık dışı bir uygulamadır ve sizin döneminizde olmuştur. Eline sopayı, palayı alan, düzeni sağlama adına şiddet uygulamaya, cinayet işlemeye başlamıştır. Bunları yapanlar sizin kahramanlarınız, sizin adınıza efsane yazanlardır.

En ağır ihlaller sıradanlaşmıştır. Ülkede insanlar operalara, konser salonlarına ya da spor salonlarına değil de cezaevlerine sığmaz, taşar hâle geldiyse o ülkenin demokratik yapısını sorgulamamız gerekir. Paralel biçimde bir ülkede sanat kurumlarına, eğitime, spora yatırım yapılacağına daha çok cezaevi inşa etmeye başlanmışsa da bu durumu açıklamanın tek bir yolu olabilir: Demokratik hukuk devleti olmaktan uzaklaşmış demektir.

Sayın Bakan, herhâlde cumhuriyet tarihinin, İçişleri Bakanıyla en çok eş güdüm gösteren bakanı olarak tarihe geçmiş bulunmaktasınız. Polis marifetiyle yaratılan delillerle, polis raporlarıyla çığ gibi büyüyen tutuklamalar zirve yapmıştır. "Kolluk kuvveti tutanağı tutar, istediğimi içeri atarım, istediğimi salıveririm" zihniyeti toplum üzerinde hâkim görüş olmuştur.

Özgürlük mücadelesi, hak aramak, kodese tıklılmanın sıradan bir nedeniyken bu mücadele içinde olan insanlara yapılan her türlü zulüm, bırakın cezalandırılmayı, Başbakan tarafından ödüllendirilmeyle sonuçlandırılmaktadır.

Demokratik bir devlette, devletin, düşüncenin ve ifade özgürlüğünün önünü açması, şiddet çağrısı yapmayan düşüncelerin istenilen yerlere ulaştırılabilmesi için toplumsal iletişim kanallarını açık tutması, barışçıl toplantı ve gösterileri engellememesi esastır. İfade özgürlüğü ve onun hayata geçirilme yöntemlerinden olan barışçıl toplantı ve gösteriler, özgür ve demokratik bir toplumun varlığının en önemli kanıtıdır. Ancak ne yazık ki ülkemizde henüz böylesi bir ideale ulaşmak mümkün olmamıştır.

Birazdan sonuçlarından bahsedeceğim ancak burada da kısaca değinmek isterim. Bu yıl Gezi olayları, haziran olayları sırasında yaşadığımız olaylara, onca ölüme, yaralanmaya, hak kayıplarına rağmen bakınca belki de ucuz atlattık diyeceğiz. Siz bir Adalet Bakanı olarak, kameralar önünde öldürülen o gençlerin dava süreçlerinde ortaya çıkan haksızlıklara karşı hiç sesinizi çıkarmadınız. Sayın Bakan, meşru müdafaa sınırları içine sokulmaya çalışılan, bilir kişilerin delilleri sildiği bir ortamda adalet adına tek bir cümleminizi hatırlamıyorum. Belki bu fırsatı değerlendirmek isteyebilirsiniz bu akşam.

Biliyoruz ki demokrasilerde hak aramak kadar seçim sandığı da vazgeçilmezdir. Ancak demokrasi, Sayın Başbakanın düşündüğü gibi sandıktan sandığa oy vermekle sınırlı bir rejim değil, bir yaşam biçimidir. Demokratik hukuk devletinde, siyasi iktidar, parlamentodaki çoğunluğu ne olursa olsun hukuk kurallarıyla bağlıdır. Hukuk kurallarını uygulayanlar da daima özgürlükçü pencereden bakmalıdır. Çünkü demokratik hukuk devletinde özgürlükler esas, özgürlüklerin kısıtlanması ise istisnadır. Özgürlükler söz konusu olduğunda devlet, kısıtlamak ve yasaklamak yerine engelleri kaldırmakla yükümlüdür; insanları gazla, suyla, kimyasallarla boğmakla, yaralamakla, öldürmekle değil.

Siyasi iktidarlar, demokratik kitle örgütlerinin eleştirilerini elbette beğenmek zorunda değildir ancak çoğulcu demokrasilerde, siyasi iktidarlar, bu eleştirileri değerlendirmek ve hoşgörüyü karşılamak zorundadır. Çoğulcu demokrasilerde siyasi iktidarlar hoşlarına gitmeyen siyasi düşünceleri hedef almazlar, parlamentodaki çoğunluklarına dayanarak demokratik kitle örgütlerini yok etmeye kalkışmazlar; bunları demokrasinin vazgeçilmezi olarak kabul ederler ve birlikte yaşarlar.

Oysa ülkemizde neler yapılmakta, hatırlayalım. Biliyoruz ki özel görevli mahkemeler ve terörle mücadele mahkemeleri, olağan dönemlerin olağanüstü mahkemeleridir. Nasıl ki antidemokratik oldukları için en sonunda kaldırılmak zorunda kalınan devlet güvenlik mahkemelerinin ihtisas mahkemeleri olduğuna yönelik açıklamalar ve Türkiye'nin Avrupa İnsan Hakları Mahkemesine bu yönde yaptığı savunmalar inandırıcı bulunmadıysa, özel görevli mahkemelerin ve terörle mücadele mahkemelerinin ihtisas mahkemeleri olduğuna dair açıklamalar da objektif ölçütler karşısında inandırıcı değildir. Maalesef Anayasa Mahkemesinin 4 Temmuz 2013 gün ve 2012/100 E., 2013/84 K. sayılı kararında, eski alışkanlığını tekrarlar şekilde, terörle mücadele mahkemesinin ihtisas mahkemesi olduğu kabul edilmiş ve anayasal dayanağı olmayan bu mahkemelere anayasalık vizesi vermiştir.

Bildiğiniz üzere özel görevli mahkemeler, Meclis tarafından antidemokratik uygulamaları sebebiyle kaldırılmıştı. Ancak hukuk mantığıyla izahı mümkün olmayacak şekilde bu mahkemelerin ellerindeki davaları bitirinceye kadar görev yapmalarına imkân tanınmıştır. Anayasa Mahkemesi sözü edilen kararında, bu durumu "tabii hâkim" ilkesiyle açıklamış ve Anayasa'ya aykırı bulmamıştır. Bu karar şuna benzemektedir. İnsan sağlığına zararlı olduğu tespit edildiğinde piyasadan

T B M M

Tutanak Hizmetleri Başkanlığı

Tarih :

Grup :

Giriş:

Sayfa : 78

kaldırılmasına karar verilen bir ilacın eczanelerdeki stoklar tükeninceye kadar satılmasına izin vermek gibi bir şeydir. Ancak antidemokratik olduğu bizzat yasama organı tarafından tespit edilen özel görevli mahkemelerin yargılama yapmaya devam etmelerine, dolayısıyla yargıladıkları sanıkların haklarına yönelik ihlallerini sürdürmelerine izin verilmemeliydi. Anayasa Mahkemesinin bu kararıyla "tabii hâkim" ilkesinin tanımı ve işlevi de ağır yara almıştır. Özellikle son birkaç yılda, her alanda olduğu gibi "yargı reformu" adı altında yapılan değişikliklerde de yasa yapma tekniğine aykırı bir şekilde torba yasalarla gerçekleştirilmeye çalışılmaktadır. Torba yasa yöntemi, kamuoyunun ve...

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

(Oturum Başkanlığına Komisyon Sözcüsü Ahmet Öksüzkaya geçti)

BAŞKAN – Sayın Çam, lütfen tamamlarsanız.

MUSA ÇAM (İzmir) – ...ilgili demokratik kitle örgütlerinin yasalaşma sürecini takip etmelerini engelleyen, sistematiikten uzak, deneme yanılma yolunu esas alan bir yöntemdir. Kabul etmek mümkün değildir.

Sayın Bakan, değerli milletvekilleri; sözlerimi şöyle bitirmek isterim. Hukuksuzluklar bunlarla sınırlı değil ne yazık ki. Önemli bir başka örnekte ise, 11. Ceza Dairesinde Milletvekilimiz İlhan Cihaner'in tahliye kararını "Bu bir hukuk skandalıdır" diye eleştiren, bu yüzden de adil yargılamayı etkilemekten hakkında dava açılan kişiyi, Marmara Üniversitesi Hukuk Profesörü Ahmet Gökçen'i Hâkimler ve Savcılar Yüksek Kuruluna Sayın Cumhurbaşkanı atadı. Kayseri Barosu Başkanı Kayseri'den İstanbul'a gelip Silivri'deki yargılamaların mahkûmiyetle...

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

MUSA ÇAM (İzmir) – Bitiriyorum Sayın Başkan.

...sonuçlanması için dilekçe vermişti. Bu düşmanca bir yaklaşımdır, çünkü siz ancak doğrudan zarar görmüşseniz bir davaya müdahil olabilirsiniz. Öteki kamu davasıdır. Bu kişi bu davada yargılananların mahkûm edilmesini görev edinmiş, bunun için Kayseri'den kalkıp gelmiştir. Cumhurbaşkanı da onu Hâkimler ve Savcılar Yüksek Kuruluna atamıştır. Düşünebiliyor musunuz, şimdi böyle bir Hâkimler ve Savcılar Yüksek Kurulu meydana geldi, ikinci 12 Eylül'ün ardından. Anlaşılan o ki önemli siyasi davalarda, yargılanan insanların mahkûm olması gerektiği yönünde peşin peşin, daha henüz yargılama süreci tamamlanmadan kararını vermiş, bunlara düşmanca bakan hukukçulardan oluşan bir Hâkimler ve Savcılar Yüksek Kurulu ve o Hâkimler ve Savcılar Yüksek Kurulunun tahkim ettiği yeni özel yetkili mahkemeler ve Yargıtay...

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Sayın Çam...

MUSA ÇAM (İzmir) – Bitiriyorum.

İşte yarattığınız özel yetkili mahkemeler bu davaların yürütülmesinde pek özel bir işlev gördüler. Sizce adalet dağıttılar mı? Peki, sizce adalet var mıdır sorusuna ben şimdi diyorum ki: Evet, adalet yoktur.

Saygılarımla.

BAŞKAN – Teşekkür ediyorum Sayın Çam.

Sayın Ağbaba, buyurun.

Süreniz beş dakika.

VELİ AĞBABA (Malatya) – Sayın Başkan, çok teşekkür ederim.

Sayın Bakan, biraz önce Özgür Özel bir şey söyledi, sizi ziyaretle ilgili.

BAŞKAN – Sürenizi açtım Sayın Ağbaba, buyurun.

VELİ AĞBABA (Malatya) – Evet.

Biraz gözü kara bir laf etti. Bizim öyle bir haddimiz yok. Özgür de zaten ne konuştuğunu bu ara... Yanlış konuşmuş yani. Çünkü bilse, Balbay'la bizim ne farkımız var? Balbay şimdi içeride, biz dışarıdayız. Onun da bizden pek bir farkı yok. O herhangi bir suç işlediğinden dolayı cezaevinde değil, sadece düşündüklerinden dolayı. Yani siz Özgür'ü lütfen bu konuda, o ilk söylediği laftan dolayı...

ÖZGÜR ÖZEL (Manisa) – Sakın bizi de içeri almayın.

VELİ AĞBABA (Malatya) – Bizi içeri almayın, yani biz biraz daha milletvekilliği yapalım Sayın Bakan. Teşekkür ederim öncelikle.

Değerli arkadaşlar, bizler Cumhuriyet Halk Partisi cezaevi komisyonu olarak... (AK PARTİ sıralarından "Espri yaptı." sesi)

ÖZGÜR ÖZEL (Manisa) – Çekmeyen bilmez ağabey. Ağır baskılar altında.

VELİ AĞBABA (Malatya) – Cezaevlerinde bulunan herkesi, dini, dili, milliyeti, siyasi görüşü, rütbesi, sosyal statüsüne bakmadan herkesi ziyaret ediyoruz. Cezaevlerinde iki tür mahkûm var. Gönüllü, sınavla giren mahpuslar, yani infaz koruma memurları, bir de hukuk aracılığıyla gelen mahpuslar. Önce birincisinden söz etmek istiyorum. Infaz koruma memurları, idari personel, teknik personelin özlük hakları yerlerde sürünüyor. Bayram tatilleri yok, resmî tatil yok ama fazla mesai de yok. Herhâlde memur olup da fazla mesai almayan tek memur cezaevinde çalışan insanlar. Bu insanların barınma sorunu var, lojman problemleri var, beslenme problemleri var. Cezaevindeki mahkûmlar gibi, daha önce, son üç aya kadar 4 TL ile 3 öğün yemek yiyorlardı, şimdi herhâlde, sanırım 5 TL oldu.

ADALET BAKANİ SADULLAH ERGİN (Hatay) – Özgür'e söyle.

VELİ AĞBABA (Malatya) – Özgür de biliyor. 5 TL ile... Ama, bu 5 TL de Sayın Bakan, yeterli değil 3 öğün yemeğe. Yani bütün mahkûmlar ve infaz koruma memurlarının hiçbirisi akşam yemeği yemiyor; öğle yemekleri normal çıkıyor, akşam yemekleri kötü çıkıyor. Daha önce nevresim bezinden giymiş oldukları gömlekleri değiştirdiniz. Ancak, şimdi aldıkları o fanilaları hep iki beden büyük alıyorlar. Niye? Çünkü giydikleri fanilalar yıkayınca iki beden otomatik olarak küçülüyor. Yazın bile bot giyiyorlar. Pantolonlar ütü tutmuyor, birçoğu kendi parasıyla pantolon alıyor; giyinme tamamen kalitesiz. Polis gibi, jandarma gibi görev yapıyorlar, onların da silahı var ama yıpranma hakları yok. Niye yok

T B M M

Tutanak Hizmetleri Başkanlığı

Tarih :

Grup :

Giriş:

Sayfa : 79

Sayın Bakan, anlaşılır gibi değil. Niye vermiyorsunuz, merak ediyoruz. Bu memurlardan daha fazla yıpranan başka memur var mı bilemiyorum. Diyorlar ki, bunu özellikle size iletmemi istediler: "Jandarmanın sahibi var, polisin sahibi var ama bizim sahibimiz yok. Kendi Bakanımız bile bize hâlâ 'gardiyan diyor.'" diyorlar. "Bize sahip çıkan yok. Mahkûmlar bize düşman, aileler bize düşman, sistem bize düşman, Adalet Bakanlığı bizi duymuyor, herhâlde Bakanlık da bize düşman." diyor infaz koruma memurları.

İnfaz koruma memurları, idari memurlar, cezaevinde çalışanların tamamı emekli olmak istemiyor. Siz biliyorsunuz, niye emekli olmak istemiyorlar? Çünkü maaşları yarı yarıya iniyor. Örneğin, bir cezaevi müdürü 3.500 lira maaş alıyorsa emekli olduğu gün 1.700'e, 1.600'e düşüyor. İnfaz koruma memurları 1.800, 1.900, 2 bin lira alıyorsa emekli oldukları gün 1.200'e, 1.300'e düşüyor. Tam net rakamları siz benden daha iyi biliyorsunuz.

Emekli olunca silahları ellerinden alınıyor çalışanların. Tabii, böyle olunca da bu infaz koruma memurlarının normal memurlar gibi normal psikolojiye sahip olmaları mümkün gözüküyor. Sayın Bakan, geçtiğimiz bütçede bunlarla ilgili düzenleme yapacağınıza, haklarını vereceğinize söz verdiniz ama bir yıl geçti, hiçbir şey yapmadınız. Bu konuda, infaz koruma memurlarını en çok ziyaret eden bir milletvekili olarak sizden rica ediyorum, bu arkadaşlarımızın sesini duyun.

Değerli arkadaşlar, cezaevindeki sorunlara gelmek istiyorum. Burada 2 sorun var; bir, mahpusların yaşamış olduğu sorunlar, bir de mahpus yakınlarının yaşamış olduğu sorunlar. Mahpuslar cezaevinin tipine, kalan insanın siyasi görüşüne, cinsel tercihin, suçun tipine ve iktidara yakınlığına göre değişiyor. Şöyle ki: Sizin gibi, bizim gibi halkın oylarıyla seçilen milletvekilleri Mustafa Balbay, Engin Alan, İbrahim Ayhan gibi insanlar her türlü olumsuz şartta yaşamaya mahkûm ediliyor. Ama, size yakın olan, iktidara yakın olanlara ise her türlü kolaylık var. Yani Balbay'a, Engin Alan'a tecrit; Mehmet Ağar'a VIP. Mahkûma göre cezaevi yapan ilk Hükûmet, ilk Bakan sizsiniz; sizi kutluyoruz Sayın Bakan.

Cezaevlerinde tiplerine göre sorunlar farklılaşıyor. F tiplerinde en büyük sorun tecrit, yalnızlık, insansızlaştırma iken E tiplerinde yoğunluktan şikâyet var. F tipi ve yüksek güvenlikli cezaevlerinde her şey yasak. Elbise, ayakkabı, eşofman hepsi sınırlı. Eğer spor yapan bir mahkûm, bir eşofmana mahkûm.

Yine, ekmeğini yazarak çıkaran insanlar var.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Sayın Ağbaba, lütfen tamamlar mısınız.

VELİ AGBABA (Malatya) – Efendim, toparlıyorum. En çok yazarın ve gazetecinin cezaevinde olduğu dönem Sizin döneminiz. Bu insanlar yazarak ekmeklerini çıkarıyorlar. Daktilo güvenlik gerekçesiyle yasak, erişime engelli bilgisayar yasak. Acaba daktilo hangi güvenliği tehlikeye düşürür, bunu merak ediyorum. Yazmak mı acaba sizin güvenliğinizi tehlikeye düşürüyor, onu da sormak istiyorum.

Sayın Bakan, F tiplerinde bir keyfiyet hâkim. Bunun altını çizerek söylüyorum. Keyfiyet üzerine kurulmuş F tiplerinde bir sistem var, âdeta keyfiyet yönetim tarzı hâline gelmiş. 1 No.lu cezaevinde 5 kitap sınırı var, yanındaki bir başka cezaevinde kitap sınırı yok. Bir cezaevinde açık görüşte ailelerine sarılabiliyorsun masanın etrafında, diğer cezaevinde sarılır isen dayak yiyorsun. Sincan F tipinde- biz rapor ettik, altı ay sonra kayıtları çıktı- insanlar sadece aileleriyle sarıldıkları için maalesef dayak yedi Sayın Bakan. Bununla ilgili de tek bir soruşturma açmadınız siz.

Yine keyfi disiplin cezaları uygulamasında -raporlar sizin elinize mutlaka geliyordu- keyfi disiplin cezaları müthiş yaygın. Açık görüş yasağı olan mahkûmların, iletişim yasağı olan mahkûmların sayısı oldukça fazla. Bu cezaevlerinde, sohbet hakları her cezaevinde farklı uygulanıyor. F tiplerinin tamamında Sayın Bakan, ayakkabı araması var. Yani görüşe gelenleri gelirken arıyorlar hem ayakkabılarını hem çıkarken arıyorlar ayakkabılarını.

Yine, 1 Mart, 8 Mart kutlamak yasak. Mavi, kırmızı, haki yeşil renkler yasak. Fotokopi sokmak yasak, boyalı kalem yasak. Yani her şey yasak, su bile yasak Sayın Bakan, su bile yasak. Bakın, Mustafa Balbay'ın kalmış olduğu Sincan Cezaevindeki bir günde verilen sıcak su yüz yirmi saniyede akıyor. Geçtiğimiz hafta Adana F tipine AKP milletvekili arkadaşlarımızla birlikte gittik, onlarınkisi de bir buçuk dakikada akıyor ve altı ay onlar sıcak sudan mahrum kalmışlar.

E tipi cezaevlerinde ise aşırı yoğunluktan dolayı insanlar bunalmış. Üst üste yatan mahkûmlar, nöbetleşe uyuyanlar, hatta nöbetleşe nefes alan mahkûmlar var. Bunları gidip görebilirsiniz, biz her gittiğimiz cezaevlerinde, E tiplerinde bunu görüyoruz.

Ve kadın cezaevleri ve açık cezaevlerinin tamamında Sayın Bakan, dikkatinize sunuyorum, oyuk araması...

BAŞKAN – Sayın Ağbaba, lütfen tamamlayın, süreniz bayağı geçti.

VELİ AGBABA (Malatya) – Oyuk araması var. Bu oyuk araması, gittiğimiz kadın cezaevlerinin tamamında... Karataş Kadın Cezaevinde kadınların önce üstünü çıkarıyorlar, sonra altını; üstünü giydiriyor, altını tamamen çıkarıyor, "3 kez otur, kalk, oturup kalkarken de öksür." diyorlar Sayın Bakan. Bunu herhâlde giden milletvekilleri de bilir. Tekrar söylüyorum, örneğin, Kandıra Açık Cezaevinde üniversiteye giden bir kadın beş gün boyunca her geldiğinde 3 kez oturup çömeltiliyorlar, 3 kez çıplak öksürtüyorlar Sayın Bakan.

Yine, bazı mahkûmlar altı ay boyunca banyo yapamamışlar. Örneğin, Adana Cezaevinde altı ay boyunca sıcak suda duş alamayan mahkûmlar var.

Bir de cezaevlerinin ötekileri var.

BAŞKAN – Sayın Ağbaba, isterseniz notlarınızı Sayın Bakanımıza iletin.

VELİ AGBABA (Malatya) – Çocuklu anneler, yabancı mahkûmlar, LGBT bireyleri. Ya, Sayın Bakan herhâlde bundan faydalanır.

BAŞKAN – Sayın Ağbaba, süreniz bayağı aştı, isterseniz notlarınızı Sayın Bakanımıza iletin.

VELİ AGBABA (Malatya) – Hemen bitiriyorum.

EKREM ÇELEBİ (Ağrı) – Biz de konuşacağız.

BAŞKAN – Arkadaşların da sabrı taşıyor, lütfen...

T B M M

Tutanak Hizmetleri Başkanlığı

Tarih :

Grup :

Giriş:

Sayfa : 80

ÖZGÜR ÖZEL (Manisa) – Son bir dakika daha.

BAŞKAN – Bir dakika daha veriyorum, tamam.

FERİT MEVLÜT ASLANOĞLU (İstanbul) – Niye rahatsız oluyorsunuz?

UĞUR AYDEMİR (Manisa) – Rahatsız olan yok.

BAŞKAN – Lütfen, arkadaşlar.

Sayın Ağbaba, lütfen tamamlayın, ek süre verdim.

Buyurun.

VELİ AĞBABA (Malatya) – Arkadaşlar, bu sadece... Cumhuriyet Halk Parti Cezaevi Komisyonu herkesi gezdi, 28 Şubat mağdurlarını da geziyor, bu dönemdeki mağdurları da geziyor. Bakın, LGBT bireyleri, hasta ve engellilerin yaşamış oldukları problemler, ayağı olmayan engelli cezaevinde 2'nci kata koltuk değnekleriyle tırmanıyor. Sözlerimi bitiriyorum.

BAŞKAN – Teşekkür ediyorum Sayın Ağbaba.

VELİ AĞBABA (Malatya) – Arkadaşlar, sözlerimi bitiriyorum, bir dakika rica ediyorum. Son cümlem.

Bir de mahpus yakınlarının yaşamış oldukları şeyler var. Bakın, arkadaşlar hepinizin eşi var, kızı var, yakınları var, anneleriniz var. Cezaevini ziyarete gelen anneler, kadınlar, genç kızlar hepsi ince aramaya tabi tutuluyor.

EKREM ÇELEBİ (Ağrı) – Bunu elbetteki yapacak ya güvenlik için yapacak.

VELİ AĞBABA (Malatya) – X-Ray cihazı bütün teknolojileri, her şeyi gösteriyor. X-Ray cihazları olduğu hâlde genç kızların petlerinin içine kadar, çocukların bezine kadar bakılıyor. Hangi cezaevleri diyorsanız ben onların isimleri size vermeye hazırım. Bunların sorunlarını çözme konusunda çaba göstermenizi bekliyoruz.

Hepinize çok teşekkür ediyorum.

UĞUR AYDEMİR (Manisa) – Yeni mi başladı bu uygulamalar?

VELİ AĞBABA (Malatya) – Yok, bizden kaldı daha, tek parti döneminden.

AYKUT ERDOĞDU (İstanbul) – Ne zaman başladığı önemli değil, mühim olan çözebilmemiz.

UĞUR AYDEMİR (Manisa) – Hayır, ben merak ettiğimden soruyorum, yeni mi başladı?

BAŞKAN – Arkadaşlar, Sayın Bakanımız...

Sayın Aydemir...

UĞUR AYDEMİR (Manisa) – Arkadaşlar, bilmediğim için soruyorum.

BEDİL SÜHEYL BATUM (Eskişehir) – Ne güzel söyledi, “tek parti döneminden” dedi. İnsaf!

BAŞKAN – Evet, arkadaşlar, Sayın Bakanımız gerekli notları aldı, Sayın Ağbaba gerekli incelemeleri yapmışlar.

VELİ AĞBABA (Malatya) – Sayın Başkanım, müsamaha gösterdiğiniz için size teşekkür ediyorum.

BAŞKAN – Sayın Çelebi'ye söz veriyorum.

Buyurun.

EKREM ÇELEBİ (Ağrı) – Sayın Başkanım, değerli Bakanım, değerli bürokratlar, değerli basın mensupları; hepinizi saygıyla selamlıyorum.

Tabii ki, milletvekilleri elbette ki gelir burada konuşur ama Sayın Ağbaba tabii, cezaevleri komisyonunda anladığım kadariyle görev yapıyorsunuz. Ha, bunları rapor hâline getiriyorsunuz, değil mi?

Dolayısıyla, bu raporları zaten yetkili...

VELİ AĞBABA (Malatya) – Randevu alıp veremiyoruz Sayın Bakana.

EKREM ÇELEBİ (Ağrı) – Beni bir dinler misiniz...

FERİT MEVLÜT ASLANOĞLU (İstanbul) – Sayın Çelebi, bunu bil de konuş. Şu raporları şimdi vereceğiz.

EKREM ÇELEBİ (Ağrı) – Değil ögle Mevlüt Ağabey. Tabii, ağabey, verebilirsiniz. Bakın özgürsünüz. Sayın Bakan burada.

FERİT MEVLÜT ASLANOĞLU (İstanbul) – Kabul etmemiş.

EKREM ÇELEBİ (Ağrı) – Bakın ben size şunu söyleyeyim: Dolayısıyla, siz, Avrupa'ya da gittiğiniz zaman, cezaevlerine gittiğiniz zaman daha farklı bir uygulamayla karşılaşyorsunuz. Bunu da özellikle belirtmek istiyorum.

Şimdi, biraz önce bir konuşmacımız şöyle söyledi, dedi ki: “Türkiye bir hukuk devleti değildir.”

ALİ ÖZGÜNDÜZ (İstanbul) – Bırak hukuk devletini, kanun devleti bile değil.

EKREM ÇELEBİ (Ağrı) – Şimdi, Ali Bey, lütfen... Bakın, sizin daha konuşmanız gelmedi. Ben istirahat ediyorum.

Dolayısıyla eğer bu değerlendirmeyi yapan bir milletvekili ise, ben hakikaten bir şeyler söylemek istiyorum.

ALİ ÖZGÜNDÜZ (İstanbul) – Sataşmaysa daha...

EKREM ÇELEBİ (Ağrı) – Hayır sataşma değil. Bakın, ağabey, ben size bir şey söyleyeyim. Bunu neyin üzerine getirdi? Özellikle Diyarbakır denklemini verdi, oraya getirdi.

Bakın, yirmi dokuz yılda terörün bilançosunu çok basitçe okumak istiyorum bunu sizlere. İlk şehit 15 Ağustos 1984'te terör kanlı yüzünü gösterdi ve Süleyman Aydın şehit edildi. 1984 yılından bugüne kadar yirmi dokuz yılda 72.500 terör eylemi yapıldı. 21.800 PKK'lı öldürüldü. 6.500 sivil vatandaş, 5.500 asker ve polis, 1.500 köy korucusu şehit oldu. Toplam 35.576 kişi terör nedeniyle hayatını kaybetti. 17 bin faili meçhul var. Bu İnsan Hakları alt komisyonunun vermiş olduğu rakam, onu söyleyelim. 14 ilde 62.488 hanede 386.360 kişi köylerden göç etmek zorunda kaldı. Operasyonlarda yaklaşık 203 bin şüpheli gözaltına alındı. Terör eylemlerinde 13 bine yakın vatandaş yaralandı.

Şimdi meselemiz şurada: Bunu ben herkesin vicdanına havale etmek istiyorum. Türkiye yirmi dokuz yılda bu kadar canı bu toprağa gömdü. Bununla birlikte bir yazı var, onu da okumak istiyorum sizlere. Dolayısıyla Türkiye eğer bir yıla yakındır şehit görmediyse...

BEDİL SÜHEYL BATUM (Eskişehir) – 2000 yılında da görmedi sevgili kardeşim.

EKREM ÇELEBİ (Ağrı) – Lütfen hocam, lütfen...

T B M M

Tutanak Hizmetleri Başkanlığı

Tarih :

Grup :

Giriş:

Sayfa : 81

Eğer sadece insanlar bir oy için polemik yapıyorsa... Bir analiz yazısı var, onu sizlerle paylaşmak istiyorum. Bugün farklı bir şey okuyacaktım ama daha değişik bir şey yapayım.

BEDİL SÜHEYL BATUM (Eskişehir) – Sayın Çelebi, siz de biliyorsunuz 2003 yılında neden başladı, neden başlatıldı.

EKREM ÇELEBİ (Ağrı) – Beni dinler misiniz.

BAŞKAN – Arkadaşlar, lütfen dinleyelim.

EKREM ÇELEBİ (Ağrı) – “90 yıldır kin ve nefret ektiler. Türk-Kürt, Sünni-Alevi, dindar-laik ayrımı yaptılar. Bu ülkenin vatandaşlarını birbirlerine düşman etmek istediler. Yüz binleri geçen insanımız şu veya bu yaftalarla öldürüldü, sakat bırakıldı, cezaevinde çürütüldü veya yurt dışına kaçırıldı.

Ülkenin umudu, özgüveni, gelecek beklentisi yok edilmeye çalışıldı. Devletin neredeyse tüm enerjisi iç çatışmalara, teröre, suni gerilimlere, siyasi didişmelere heba edildi.

Ülkenin kendine gelmemesi için on yılda bir darbe yaptılar, müdahale ettiler. ‘Bölecekler’ diyerek bölmeye çalıştılar. ‘İç düşman’ diyerek ülkeye düşmanlık ettiler. ‘Bidon kafa’ dediler, ‘Çoban’ dediler, ‘Göbeğini kaşıyan adam’ dediler. Bu milletin evlatlarını, Anadolu insanını küçümsediler. Allah ihmal etmez. Ama mühlet verir. Onlara 85-90 sene mühlet verdi. Şımarıkça şımarıldılar. Tehdit ettiler, şantaj yaptılar. Ağa babalarına şikayet ettiler. Uluslararası arkalarını devreye soktular. Küresel goygoycularını konuşturdular. Ama yapamadılar. Bu defa başaramadılar. Başaramayacaklar...

Başaramadılar. Çünkü, bu milletin sütü temiz. Başaramazlar çünkü bu milletin mayası sağlam. Köhne statükonun tüm provokasyonlarına rağmen, on binlerce ölüme rağmen, bu kadar kin ve nefret tohumu ekilmesine rağmen bu millet, bu halk ‘Çözüm’ dedi. ‘Barış’ dedi. ‘Kardeşlik’ dedi.

Diyarbakır, Yeni Türkiye’nin bir basamak daha yükselmesidir.

Diyarbakır, Yeni Türkiye’nin bir manifestosudur.

Diyarbakır, Ortadoğu halklarının umudunun işaret fişeğidir.

Diyarbakır, İslam dünyasına büyük bir müjdedir.

Diyarbakır buluşması, çöken derin statükonun cenaze namazıdır.

Diyarbakır buluşması Ergenekon’dan çıkıştır.

Diyarbakır buluşması küresel düzenin yıkılışının başlangıcıdır.

Diyarbakır buluşması Müslüman halkların uyanışının ve ayılmasının resmidir.

Diyarbakır’daki fotoğraf oradan ibaret değildir. O fotoğraf, Gazze’nin, Rabiatal Adeviye’nin, Bağdat’ın, Necef’in, Kabil’in, Arakan’ın, Bosna’nın, Gümölcine’nin, Kâbe’nin fotoğrafıdır.”

VELİ AĞBABA (Malatya) – Sayın Çelebi, biz de bunu İnternette okuruz.

FERİT MEVLÜT ASLANOĞLU (İstanbul) – Demin Ağbaba’ya söylüyordun, ver okuyalım.

BAŞKAN – Arkadaşlar, Sayın Ağbaba...

EKREM ÇELEBİ (Ağrı) – Beni bir dinler misiniz...

Şimdi, bakın, buradan nereye geliyor?

“12 Eylül 2010 referandumu yapılmasaydı. Bugün bu tablo yaşanamazdı.”

MUSA ÇAM (İzmir) – Doğru, haklısınız.

FERİT MEVLÜT ASLANOĞLU (İstanbul) – Kim darbe yaptıysa Allah belasını versin!

EKREM ÇELEBİ (Ağrı) – Amin! Biz de zaten onu söylüyoruz.

FERİT MEVLÜT ASLANOĞLU (İstanbul) – Kim darbe yaptıysa, bela okusana!

BAŞKAN – Arkadaşlar, lütfen...

EKREM ÇELEBİ (Ağrı) – Dinler misiniz...

ALİ ÖZGÜNDÜZ (İstanbul) – Kimin konuşması, bunu bir söyleyin.

EKREM ÇELEBİ (Ağrı) – Ali Bey, değerli savcım, bir dinleyin.

Siz adalete yargısında, adli yargıda bakın yıllarca görev yaptınız. Ben bir şey arz etmek istiyorum. Lütfen, ben istirham ediyorum.

Şimdi, AK PARTİ iktidarından önce, 2002 öncesi ve 2002 sonrasına bir bakın. Neler geldi adli yargıya?

Hâkim ve savcılarının meslek öncesi ve hizmet içi eğitimlerinin bağımsızlığının bir akademik çerçeveye kavuşturulması için Türkiye Adalet Akademisi kuruldu.

ALİ ÖZGÜNDÜZ (İstanbul) – Geçin onu. Önceden de vardı. Adı değişti, tabela değişti.

EKREM ÇELEBİ (Ağrı) – Hocam, eğitim merkezi vardı. Etik’e giderken sağ tarafta. Benden daha iyi bilirsiniz. Oralarda insanlar bile zar zor duruyordu. Ama şimdi beş yıldızlı otel.

ALİ ÖZGÜNDÜZ (İstanbul) – Bina ile olmaz bu işler.

BAŞKAN – Sayın Özgündüz...

EKREM ÇELEBİ (Ağrı) – Hâkim ve savcılar Avrupa’ya gidiyor Avrupa’ya.

Adam orada iki sene kalıyor yabancı dilini öğreniyor ve Avrupa’daki yargı camialarının bütünün de orada kursunu görüyor.

Adalet Bakanının savcılara talimat vermesi kaldırıldı. Daha önce Adalet Bakanı istediği hâkim ve savcıya talimat veriyordu.

VELİ AĞBABA (Malatya) – Sayın Çelebi...

BAŞKAN – Sayın Ağbaba, sizi dinledi herkes.

VELİ AĞBABA (Malatya) – O dinlemedi!

BEDİL SÜHEYL BATUM (Eskişehir) – Sayın Çelebi, Sayın Bakan bile “Ben bu kadar anlatamazdım.” diyor. “Ben bu kadar istemedim.” diyor.

T B M M

Tutanak Hizmetleri Başkanlığı

Tarih :

Grup :

Giriş:

Sayfa : 82

BAŞKAN – Sayın Batum...

EKREM ÇELEBİ (Ağrı) - Önceki dönemlerde Adalet Bakanı tarafından yürütülen Hâkimler ve Savcılar Yüksek Kurulu, Anayasa Mahkemesinin referandumuyla birlikte ayrı ve bağımsız bir kurul olarak ortaya çıktı.

Yeni HSYK modelinde geniş tabanlı temsil ilkesi doğrultusunda ilk kez hâkim ve cumhuriyet savcılarına, kurula üye seçmelerini sağladık.

Yeni HSYK ile siyaset kurumunun etkisi azaltıldı.

ALİ ÖZGÜNDÜZ (İstanbul) – Başbakan şikâyet ediyor.

EKREM ÇELEBİ (Ağrı) – Daha önce neler vardı? Bir tarafta seçiyordu bir tarafta atıyordu. Bakın şu anda tamamıyla değişti.

Yüksek mahkemelerde hâkim ve savcılar dosya üzerindeki notları kaldırıldı. Eskiden hâkim ve savcılar ne yapıyordu? Yargıtayı geziyordu. Şu anda hiç kimsenin gezdiği yok.

Bilgi Edinme Kanunu'yla Adalet Bakanlığının göndermiş olduğu müfettiş ne vermiş hâkim ve savcıya kimse bilmiyordu. Şimdi bilgi edinme kapsamında, çerçevesinde dilekçesini veriyor, on beş gün içerisinde elinde.

Hâkim özellikle atama, kararnamelerde, bakın şimdi İnternet ortamında yapılıyor bunlar. Atamalar ne kadar objektif.

Hâkim ve savcı adaylarının mülakatlarında...

BEDİL SÜHEYL BATUM (Eskişehir) – Sayın Çelebi, size çok saygı duyuyorum ama arkadaşlar o kadar anlattı...

EKREM ÇELEBİ (Ağrı) – Hocam, benim de sizlere saygım var.

BAŞKAN – Sayın Batum, lütfen... Sayın Batum, böyle bir usulümüz yok.

EKREM ÇELEBİ (Ağrı) – Daha önce Yargıtay ve Danıştayda hiç kimse yoktu. Ama şimdi Yargıtay ve Danıştayda üyeler geliyor. Ne demek? İdari yargı ve adli yargıdan birer kişi katılıyor oraya.

Hâkim ve savcıları teftiş eden teftiş kurulu başkanlığı eskiden Adalet Bakanlığına bağlıydı, kaldırıldı. Nereye gitti? Hâkimler ve Savcılar Yüksek Kuruluna gitti.

Bakın, demokratikleşme paketlerinde bizler neler getirdik? İşkence ayıbı yasal altyapı olarak hem de uygulamada ülkemizin gündeminden çıkarıldı.

Çocuk hakları anayasal güvenceye kavuşturuldu.

Basın özgürlüğü genişletildi.

Düşünceyi ifade etmenin önündeki engeller kaldırıldı.

Sivillerin askerî mahkemede yargılanmalarına son verildi. Askerlere askerî suçlar dışındaki suçlarla ilgili sivil mahkemelerde yargılanmaları sağlandı.

Kamu Denetçiliği Kurumu kuruldu.

Doğu ve Güneydoğu'da terörden veya terörle mücadele esnasındaki uygulamalarda maddi zarar gören vatandaşlarımıza 5233 sayılı Kanun'a tazminat talepleri hakkı getirildi.

Yargıda sosyal devlet hayata geçirildi. Maddi durumu iyi olmayan vatandaşlarımıza avukatlar tutuldu.

Yine, AK PARTİ hükûmetleri süresince temel kanunların tümü değiştirildi Ali Bey. Bu kapsamda Türk Medeni Kanunu'yla başlayan süreç, Türk Ceza Kanunu, Kabahatler Kanunu, Ceza Muhakemesi Kanunu...

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Sayın Çelebi, lütfen tamamlayın.

EKREM ÇELEBİ (Ağrı) – Çocuk Koruma Kanunu, Ceza ve Güvenlik Tedbirlerinin İnfazı Hakkında Kanun, Bilgi Edinme Kanunu, Denetimli Serbestlik ve Yardım Merkezleri ile Koruma Kurulları Kanunu, Adli Yargı İlk Derece Mahkemeleri ile Bölge Adliye Mahkemelerinin Kuruluş ve Görevleri Hakkında Kanun, Türkiye Adalet Akademisi Kanunu, Türk Ticaret Kanunu, Türk Borçlar Kanunu, Hukuk Muhakemeleri Kanunu... Bakın, bunlar gibi temel kanunların hepsi değiştirildi. Adalet sarayları, benim zaten söylememe gerek yok, Sayın Bakanımız söyledi; sizler kendi illerimize gittiğinizde daha önce özellikle adli yargı ve idari yargılardan, bakın, küçük ilçelerin bütününde kaymakamlıkların içerisinde vardı. Şimdi, 81 ilin bütününde adliye sarayları mevcut ama özellikle...

BAŞKAN – Lütfen tamamlayın.

EKREM ÇELEBİ (Ağrı) – Özgür Bey, bak, bu Malatya için çok önemli.

VELİ AĞBABA (Malatya) – Ne kadar adliye varsa kapandı.

EKREM ÇELEBİ (Ağrı) - Malatya'nın her teşkilatında etkinliğin sağlanması amacıyla 2004 ve 2012 yılları arasında birbirlerine yakın ilçelerdeki yerleşim yerlerindeki 239 adliyenin yakın adliye ile birleştirilmeleri sağlandı.

BAŞKAN – Sayın Çelebi, lütfen toparlayın.

FERİT MEVLÜT ASLANOĞLU (İstanbul) – Toparlıyor, toparlıyor Sayın Başkan.

BAŞKAN – Bakın, değerli arkadaşlar, şöyle bir açıklama getirelim: Bu bütçenin son haftasına geldik, cuma günü inşallah bitireceğiz. Yani son haftasına geldik artık, sabırlar da biraz taşmaya başladı.

FERİT MEVLÜT ASLANOĞLU (İstanbul) – Bitirmeyelim, ne olacak? Niye çalışmamızı engelliyorsun Sayın Başkan?

BAŞKAN – Bitmeden olmaz Sayın Aslanoğlu.

FERİT MEVLÜT ASLANOĞLU (İstanbul) – Bırak konuşsun. Konuşmak istiyor.

BAŞKAN – Bütçenin başında süre konusunda hep beraber karar aldık.

FERİT MEVLÜT ASLANOĞLU (İstanbul) – Sayın Başkan, insanların konuşma hakkını elinden alamazsın.

BAŞKAN – Sayın Aslanoğlu, bakın, bütçenin başında bir karar aldık.

FERİT MEVLÜT ASLANOĞLU (İstanbul) –Hayır efendim, biz karara uymuyoruz, vazgeçtik.

T B M M

Tutanak Hizmetleri Başkanlığı

Tarih :

Grup :

Giriş:

Sayfa : 83

BAŞKAN – “Bizim Komisyon üyesi olan arkadaşlarımıza on dakika, diğer arkadaşlarımıza beşer dakika süre vereceğiz.” dedik. Lütfen bu sürele uyalım, tamam mı?

FERİT MEVLÜT ASLANOĞLU (İstanbul) – Uymuyoruz, vazgeçtik. Var mı diyeceğin?

BAŞKAN – Sayın Aslanoğlu...

Sayın Çelebi, lütfen tamamlayın.

EKREM ÇELEBİ (Ağrı) – Peki.

Sayın Başkanım, bakın, AK PARTİ hükümetlerinden önce yaklaşık olarak Türkiye’de 8 bin civarında hâkim savcı vardı. Bugün sadece hâkim sayısı 8.960, savcı sayısı 4.706. Bakın, adliyelerde görev yapan personel 2002 yılında 24 bin iken bugün 49.928. Yaklaşık olarak...

BAŞKAN – Sayın Çelebi, lütfen tamamlayalım. Lütfen...

EKREM ÇELEBİ (Ağrı) – Başkanım, o zaman şunu da söyleyeyim de ondan sonra...

Bakın, adli tıp konusu: 2002 yılında –değerli başkanım da burada- yani özellikle burada Sayın Bakanımıza, Sayın Müsteşarımıza ve Adli Tıp Kurumu Başkanımıza teşekkür ediyorum.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

EKREM ÇELEBİ (Ağrı) – 2002 yılında 6 olan grup başkanlığı sayısı 9’a, 20 olan şube müdürlüğü sayısı 53’e çıkmıştır. Cinsel saldırı muayene merkezi ile otopsi merkezleri açılmış bakın Türkiye’de. Yine, kurumumuz, Avrupa Adli Bilimler Ağı’na, ENFSI’ya üye oldu.

Ben, bu vesileyle, Adalet Bakanlığı ve bağlı kuruluşların 2014 yılının bütçesinin hayırlı uğurlu olmasını dileyerek hepinize saygılar sunuyorum.

BAŞKAN – Teşekkür ediyorum Sayın Çelebi.

Sayın Özgündüz, buyurun.

Süreniz beş dakika.

ALİ ÖZGÜNDÜZ (İstanbul) – Sayın Başkan, Komisyonun değerli üyeleri, Sayın Bakan, değerli hâkim savcı arkadaşlarım, değerli bürokratlar, gecenin bu saatinde çalışan Meclisimizin ve basının değerli emekçileri; hepinizi saygıyla selamlıyorum.

Evet, Adalet Bakanlığının bütçesi görüşülüyor. Tabii, adalet, hakikaten her şeyin temeli. Sayın Bakan konuşmasında diyor ki: “Güven veren bir adalet sistemine ulaşmak için hedeflerimizin üç ana başlık altında toplanması mümkündür. Bunlar, yargı süreçlerinin makul sürede sonlandırılması, hak arama yollarının güçlendirilmesi ve insan hakları uygulamalarının geliştirilmesi.” Çok güzel, hakikaten çok güzel ama bu sadece burada kalır Sayın Bakan, sözlerde kalır. Gerçekte “insan hakları uygulamasının geliştirilmesi” diyorsunuz ama temel insan haklarından biri olan toplantı ve gösteri yürüyüşü hakkını kullanan Gezi’de toplam 7.500 kişi yaralandı, 100 kişiye yakın kafa travması geçirdi, 11 yurttaşımız gözünü kaybetti, 7 kişi katledildi. Yasal haklarını kullanmışlardı, toplantı gösteri yürüyüşleri hakkını kullanmışlardı ama bu sonuç çıktı. Siz insan haklarından bahsediyorsunuz. Hakikaten inanıyor musunuz, bilemiyorum.

Başka bir şey daha diyorsunuz: “Daha hızlı, insan haklarına saygıyı esas alan, çözüme odaklanmış adalet sistemi. Yargı organlarına geçmişle kıyaslanmayacak derecede demokrasi ve insan haklarına hassasiyet hâkim kılınmıştır.” Hayır Sayın Bakan, öyle kılınmamış. Şimdi, siz anlatmışsınız, kitap da dağıtmışsınız, “Adalet sarayları...” falan. Tabii, içinde adalet olmayan binalara “saray” demenizin bir anlamı yok, önemli olan adalet olmasıdır. Geçmişte o köhne hükümet konaklarının altında adliyelerde görev yapan hâkim savcılar günde beş vakit namaz kılan ile her akşam rakı için adam kürsüye çıktığı zaman, cübbeyi giydiği zaman gözleri kapalı, objektif adalet icra ediyorlardı, işlerini yapıyorlardı. Şu anda birbirlerine selam vermiyor Sayın Bakan. Sizin iktidarınız döneminde siz adaletin içine siyasi, ideolojik, etnik ayrışma hastalığını soktunuz. Bununla ne kadar övünseniz azdır, tarihe geçeceksiniz.

Şimdi, dolayısıyla böyle bir adalet sisteminde tabii adaletten bahsedilemez. Hukuk devleti mi, kanun devleti mi, konusuna gelince: Bakın, Türkiye kanun devleti bile değil, hukuk devleti olabilmesi için kanunların adalet idesini esas almasını gerekiyor, adaletle dayanması gerekiyor ve bağımsız, tarafsız bir yargı olması lazım. Bağımsız ve tarafsız bir yargının gereklediği ülkede adaletten, hukuk devletinden falan bahsedilemez. Geçtik hukuk devletini. E, kanun devleti yani kanun... 7.500 kişi yaralanmış, 11 kişinin gözü çıkmış, 7 kişi katledilmiş. E kanunlar bunları suç kabul ediyor. Kaç kişi hakkında soruşturma açıldı, kaç kişi tutuklandı? Siz neden bahsediyorsunuz, hangi hukuktan bahsediyorsunuz? Toplantı ve Gösteri Yürüyüşleri Kanunu’na uygun olarak vatandaş gösteri yapmış. Siz hâlen hukuk devletinden bahsediyorsunuz.

Deniz Feneri savcılarını işten el çektilmiş, haklarında soruşturma açılmış. MİT soruşturmasını yapan cumhuriyet savcısı arkadaşımız alınarak Anadolu adliyesine atadınız, görevlendirdiniz; şu anda orada müracaat savcılığı görevi yapıyor. Ne yaptı bu arkadaşımız? Bu arkadaşımız molotofkokteyli bir kişinin MİT mensubu olduğunun anlaşılması üzerine soruşturma açtı. Niye engellediniz? Anadolu adliyesinden bahsediyorsunuz Sayın Bakan. Bu adliyeyi niye açmadınız? Hâlâ resmî açılışı yapılmadı. 20 milyon TL’lik bir eksiklikten bahsediliyor. Bu adliyenin geçici kabulünü yapan kişiler, mimarlar, personelin hakkında edimin ifasına fesat karıştırmak, ihaleye fesat karıştırmak suçundan 18. Asliye Ceza Mahkemesine dava açılmış. Siz neden bahsediyorsunuz? Yani niye milleti kandırıyorsunuz?

Sayın Bakan, Avrupa Yargıçlar ve Savcılar Birliği diyor ki: “Türkiye’de iktidara yakın olanlar yargıdan muaftır.” Uluslararası bir birlik sizin iktidarınız döneminde Türkiye hakkında böyle bir rapor yazıyor. Yani ne kadar övünseniz azdır. Bravo, başarılsınız. Alın size hukuk devleti.

Sayın Bakan, değerli arkadaşlar; hâkim savcılar şu anda teknisyen gibi çalışıyor. “UYAP” denilen bir sistemle -evimize getirdiniz- övünüp duruyorsunuz. Hâkim savcılar e-imzayla onay işlemi yapamaz, saatlerini alır. Herkes vermiş kalemdeki personeline, onlar yapıyor, bunu siz de biliyorsunuz. Neyle övünüyorsunuz? Hâkim savcı arkadaşlar birinci sınıfını doldurmuş, on yıldan fazla olan arkadaşlarımız 6 bin lira civarında maaş alıyor.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

T B M M

Tutanak Hizmetleri Başkanlığı

Tarih :

Grup :

Giriş:

Sayfa : 84

BAŞKAN – Sayın Özgündüz, lütfen tamamlayın.

ALİ ÖZGÜNDÜZ (İstanbul) – Tamamlıyorum Sayın Başkan.

Sayın Bakan, bu arkadaşlarımızın şu anda kamu görevlileri içinde en fazla vergi kesintisi maaşlarından yapılıyor.

Yine, yeni başlayan bir hâkim-savcı arkadaşımız Anadolu'da 3 bin lira maaş alıyor ve icra müdürü, yazı işleri müdürü, hâkim savcıdan daha çok maaş alıyor biliyor musunuz? Siz neden bahsediyorsunuz? Yardımcı hizmetler sınıfına mensup hizmetli arkadaşlar her türlü işte çalıştırılıyor ama genel idare hizmetlerine almıyorsunuz Sayın Bakan. Yaklaşık 300-400 kişi ATGV'de çalışan personel Ankara Hâkimevinde, Kızılcahamam'da, İstanbul'da ve Antalya'da çalışan personelin aylık 200-300 lirasına göz diktiniz, sözleşme imzalattınız, 1 Mayıs 2013'ten geçerli olmak üzere kazanılmış haklarından geriye düşürdünüz. Siz neden bahsediyorsunuz?

Şu anda, bakın, samimiyetle söylüyorum, yaklaşık çeyrek asırdan beri bu mesleği yapan biri olarak söylüyorum: Hâkim savcılar mutsuz. Hâkim savcılar mutlu olmadan ülkede adaleti icra edemezsiniz. Önce bu sorunu çözün yani binaları filan geçin, bu işler hikâyledir yani bu makyajdır yani.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Teşekkür ediyorum Sayın Özgündüz.

VEDAT DEMİRÖZ (Bitlis) – Fazla vergi kesmek nasıl oluyor? Herkes eşittir vergi oranları... Niye hâkim savcılardan fazla vergi kesiliyor?

ALİ ÖZGÜNDÜZ (İstanbul) – Hâkim savcıların maaş oranı, vergiye tabi kısmı fazla olduğu için temmuz ayında gelen zammı alamıyorlar, geriye düşüyor.

BAŞKAN – Teşekkür ederim.

Sayın Köprülü, buyurun. (Gürültüler)

EMRE KÖPRÜLÜ (Tekirdağ) – Teşekkür ederim Sayın Başkan.

Sayın Başkan, Değerli Bakan, değerli milletvekilleri...

UĞUR AYDEMİR (Manisa) – Bize söylüyorlar her tarafta “Hâkim savcılar çok fazla alıyorlar.” diye.

ALİ ÖZGÜNDÜZ (İstanbul) – Bunu duymasınlar hâkim, savcılar.

EMRE KÖPRÜLÜ (Tekirdağ) – Öncelikle, değerli basın mensupları...

ALİ ÖZGÜNDÜZ (İstanbul) – On beş yirmi yıllık hâkim, savcı 6 bin lira alıyor, ayıp ya!

BAŞKAN – Sayın Özgündüz, sizin konuşmanız tamamlandı. Bak, yanınızdaki arkadaşınıza söz hakkı vermiyorsunuz. Lütfen yani lütfen, böyle bir usul yok ya. Burada bir düzen dâhilinde çalışıyoruz, lütfen.

ALİ ÖZGÜNDÜZ (İstanbul) – Sayın Başkan, orayı da uyarın.

BAŞKAN – Lütfen...

Buyurun.

EMRE KÖPRÜLÜ (Tekirdağ) – Teşekkür ediyorum Sayın Başkan.

Sayın Başkan, Değerli Bakan, değerli milletvekilleri, saygıdeğer bürokratlar, değerli basın mensupları; hepinizi sevgiyle selamlıyorum gecenin bu saatinde.

Tabii, Sayın Bakan, maalesef ki hem sizin döneminizde hem de on bir yıllık AKP döneminde “adalet” kavramının, evrensel prensiplerin, hukuk devletinin, demokrasinin ya da devletin vatandaşlarına karşı uygulamak zorunda olduğu eşit işlem yükümlülüğünün bir gereği olarak değil; AKP uygulamalarının meşruiyetini sağlamak, mahkemelerden onay mercisi olarak geçmesini sağlamak ya da sık olarak söylenildiği şekliyle ve gerçekleştiği şekliyle, muhalefetin tasfiyesi, AKP'yi ya da Hükûmet politikalarını eleştirenlerin susturulmasının bir gereği olarak kullanıldığı ya da “adalet” kavramına bu amaçla bakıldığı çok somut örneklerle ortada.

Tabii, metot ve amaç bu olunca da uygulayıcıların niteliği de maalesef ki hukuk devletini ya da bağımsız yargıyı gerçekleştirmeye çalışan insanlar olmaktan öte, söz dinleyen ya da talepleri karşılayan ya da muhalefeti susturma görevini en iyi şekilde yapan insanların daha layık ya da daha uygun görevlere getirildiği bir sistem olarak öne çıkıyor. Bunun örneklerini somut bir biçimde görmekteyiz. İşte, birçok uygulamada, bahsi geçtiği gibi MİT soruşturmasında, Deniz Feneri davasında ya da bununla ilgili birçok, AKP'ye muhalefet içeren demokratik tavırlarını ortaya koyan insanların karşı karşıya kaldığı soruşturmalarda olduğu gibi.

Şimdi, tam da bu anlamda şunu sormak istiyorum Sayın Bakana, az önce Ekrem Bey de çok önemli bir gelişme olarak bahsetti olaydan da: 2010 yılında, hatırlanacağı üzere, bir referandum yaptık. Büyük pazarlama stratejileriyle, işte, “Adil yargılanmayı, hukuk devletini, bağımsız yargıyı sağlayacağız.” şekliyle, bir iddiayla ortaya çıkarak HSYK'nın seçim sisteminde ve yapısında bir değişikliğe gidildi ve bir referandum konusu yapıldı bu. Ne dedi? “HSYK'nın üyelerinden önemli bir kısmını hâkim ve savcılar kendi aralarından seçecek.” denildi. Sonuçta da evet, bir seçim oldu ama seçimin nasıl olduğu hepimizin malumu. Bakanlık devreye girdi, Bakanlık listeler hazırladı ve bir şekilde de bu seçime de müdahale edildi ve bir sonuca varıldı ve bir yapı oluştu.

Şimdi, yalnız, AKP Anayasa'yı değiştirmek istiyor. Hangi alanda? İşte, HSYK'nın gene seçim sisteminin değiştirmek istiyor. Üç yıl önce çok başarılı olarak addedilen sistemden; çok demokratik olan, bağımsız yargıyı sağlayacağı söylenen sistemden bu kez farklı bir şekilde HSYK'nın Meclis tarafından seçilmesi isteniyor. Şimdi, ben şunu sormak istiyorum: Üç yılda ne değişti? Üç yıl önce yaptığınız düzenlemenin neresi eksik kaldı ya da neresi hatalıydı ya da o gün için iyi olanlar bugün için neden kötü oldu veyahut da az önce Hoca'nın söylediği gibi, birileriyle aranız mı bozuldu, başka amaçlar mı devreye girdi?

Şimdi, bir konu daha var. Geldiğimiz zaman gördük, evet, gerçekten adalet saraylarıyla ilgili bir kitapçık dağıtılmış. Tabela asmakla ya da bina dikmekle adaletin, hukuk devletinin, bağımsız yargının gerçekleşmeyeceği hepimizin malumu. Ancak, şöyle de bir durum var: Bu kitabı inceledim, burada 166 tane adliye sarayı yapılmış; baktım,

T B M M

Tutanak Hizmetleri Başkanlığı

Tarih :

Grup :

Giriş:

Sayfa : 85

benim bölgemle ilgili tek bir ilçede adliye sarayı yapmamışsınız Sayın Bakan, Tekirdağ iliyle ilgili bir tane adliye sarayı yapmamışsınız.

Şimdi, o kadar enteresan bir durum ki Tekirdağ ilinin hiçbir ilçesinde adliye binaları kapatılmadı çünkü ilçeler büyük ilçeler. Onun devamında, biliyorsunuz, yılan hikâyesine dönen bir Çorlu Adliyesi konusu var. Bir kez daha sizden cevabını almak istiyorum. 2 kez projenin yapıldığı, daha sonra bu projelerin iptal edildiği, tekrar, 3'üncü kez yeniden bir proje yapıldığı ve burada da özellikle Plan Bütçe Komisyonunun önünde, yani devletin parasının, vatandaşın vergilerinin nerelere gittiğinin daha iyi anlaşılması gereken bir yerde, 2 tane projeye ne kadar para harcandığı, vatandaşın vergilerinin ne kadarının harcandığı, sonra bunun çöpe atıldığı; bunun cevabını verirsiniz.

BAŞKAN – Sayın Köprülü, lütfen tamamlar mısınız.

EMRE KÖPRÜLÜ (Tekirdağ) – Devamında, gene, 2011 yılında tekrar projeyi iptal ederek, yeniden adliye binasıyla ilgili çalışma başlattınız. Bunlar ne zaman bitecek? Çerkezköy Adliyesi, Çorlu Adliyesi, Tekirdağ'daki bu adliye binalarını ne zaman gerçekleştirmeyi düşünüyorsunuz?

Şunu da tekrar öğrenmek istiyorum, bir Tekirdağ temsilcisi olarak: Tekirdağ'ın bugüne kadar, on bir yıllık iktidarınızda suçu günahı neydi de Tekirdağ'a bir çivi bile çakmadınız?

BAŞKAN – Evet, teşekkür ediyorum.

Sayın Erdoğan, buyurunuz.

Süreniz beş dakika.

AYKUT ERDOĞDU (İstanbul) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; bazen, böyle, bir muhalefet milletvekili olarak değil de olayın dışına çıkarak Türkiye demokrasisini anlamaya çalışıyorum ve bugün bu memlekette konuştuğumuz bölünme korkularından çok daha fazla bölünmeyi burada görüyorum. Burayla orası arasındaki bölünmeyi bu konuşmaların içeriğinde görüyorum. Bir tarafta deminden beri muhalefet milletvekillerini dinliyorum; o kadar önemli konularda, o kadar temel davalarda o kadar derin çelişkilerden bahsediyorlar ki ve demokrasinin böyle bir şey olması gerekiyor; biz iktidarı eleştireceğiz, iktidar o eleştirdiğimiz noktaları düzeltmeye çalışacak ve daha üst bir noktada daha iyi bir ülkede yaşamaya çalışacağız ama mümkün görünmüyor, benim konuşmalardan anladığım ve bunun temelinde de bu “adalet” dediğimiz kavram var.

Bazen devam eden mahkemelere gidiyorum -Ergenekon, Balyoz, KCK, askerî casusluk, İlhan Cihaner davası- ve gördüğüm şeyler gerçekten yürek yakıcı şeyler. Mesela İlhan Cihaner davasına gittim -çok özet anlatmaya çalışıyorum- diyor ki: “Dursun Çiçek oraya geldiği için Ergenekon davası bağlantılı. Dursun Çiçek şu otelde kalmış.” Sonra bakıp görüyorlar ki o Dursun Çiçek meğer bir pazarlamacıymış, Yozgatlı. Sonra diyorlar ki: “İlhan Cihaner nüfus kayıtlarını bile değiştirmiş.” Adam orada duruyor. Veya başka bir adama diyorlar ki, işte, gizli tanık demiş ki: “Kel ve göbekli biri geldi, görüştük.” Adam diyor ki: “Beni anlatıyor, bakın saçlarım var.” şeklinde, o kadar basit şeylerde, o kadar temel şeylerde adalet duygusu yok oluyor ki değerli arkadaşlar.

Şimdi, böyle bir zulme dönüşmüş bir adalet sistemi var yani bu temel davalarda ve insanlar müebbet hapis cezası alıyor ve kendini bilmez birtakım insanlar çıkıp diyor ki: “Müebbet kuşları.” Bu kadar mı düştük, bu kadar mı birbirimizi anlamaz hâle geldik? İnsanlar dört duvar arasında bir ömür geçirecek.

Şimdi, bir tarafta, bakıyorsunuz, birine diyorlar ki: “Ergenekon davasının kasasıdır.” Adamın cebinde beş kuruş yok ama öbür tarafta büyük yolsuzluk davaları var. Bunların çoğuna girmeyeceğim ama bir dava örneği üzerinden anlatacağım. Bakın, Enerji Bakanlığı'nda iki tane operasyon yapılıyor, 2005 ve 2008 yılında. Bugün anlı şanlı bildiğimiz patronların ihaleye fesat karıştırdıkları, rüşvet verdikleri ve hatta -çok özür dileyerek söylüyorum, iddianamede olduğu için ve mahkeme kararında olduğu için söylüyorum- otelde kadın ikramı şeklinde de rüşvet verildiği davalara geçiyor. Şimdi, bu davalarda en önemli ceza ne biliyor musunuz? Bu rüşvet verenlerin, ihaleye fesat karıştıranların ihaleden yasaklanması gerekiyor. Şimdi, ben Sayın Bakana soruyorum, Ankara Cumhuriyet Başsavcılığıyla alakalı bir yetkili varsa sorsunlar: Bu davalarda ihaleye fesat karıştıranların ihale yasaklama kararı verilmiş mi?

UĞUR AYDEMİR (Manisa) – Enerji Bakanlığı cevap vermedi mi ona?

AYKUT ERDOĞDU (İstanbul) – Enerji Bakanlığının cevabını size zaten ayrıca bildireceğim ama şu an vaktim yok, Başkan izin verirse onu da bildireyim.

4734 sayılı Kanun'un...

EKREM ÇELEBİ (Ağrı) – Mevlüt Ağabey, Enerji Bakanımız burada, hatırlarsanız, özellikle belirttiler.

AYKUT ERDOĞDU (İstanbul) – Başkan, ben bunu ek süre olarak rica ediyorum. Eğer Başkan müsaade ederse bunu da ek olarak açıklayayım bir dakika içinde.

Şimdi, Adalet Bakanı burada değerli arkadaşlar, Türk yargı sisteminin en üst hâkimleri burada. Onlar 4734 sayılı Kanun'u getirsinler. 59'uncu maddede şöyle bir hüküm var mı: “Yargılamaya başlandığı an ihaleden yasaklama kararı verilir.” ve -Adalet Bakanı burada- Ankara Cumhuriyet Başsavcılığı'nda başlayan bu büyük davada yasaklama kararı verilmiş mi, verilmemiş mi? Adalet Bakanımıza soruyorum, orada oturuyor, az sonra cevap verir.

Değerli arkadaşlar, bu karar verilmediği için ne oluyor, biliyor musunuz? Bakın, büyük özelleştirmelerde, büyük altyapı ihalelerinde, mega projelerinizde bu davaların birtakım sanıkları, yargılananları çıkıyor televizyonlar önünde teklifler veriyor. Şimdi, bakın, bir tarafta diyorsunuz ki: “Ergenekon davasının kasasıdır.” Adamın cebinde 5 kuruş yok, ölüyor; öbür tarafta kimsenin dokunamadığı -dokunulmazlar- bir ekip yaratılıyor ve bu ekip öyle güçlü bir ekip ki, sadece yargıdan istediği kararları çıkarmakla kalmıyor, yasamaya da istediği kanunları çıkartıyor. Nereden biliyoruz? Kömür yolsuzluğundan. Çok kısa anlatayım: Benim de içinde bulunduğum, bakın, 5 tane Hazine denetçisi, Sayıştay'da onlarca denetçi, Enerji Bakanlığında denetçiler rapor yazıyor ve “Suç var.” diyorlar. Yargıya gönderiliyor ve yargıda bir bilirkişi çıkıp diyor ki: “Burada kamu yararı var.” Şimdi, bu kadar insan “Kamu yararı yok ve suç var.” diyor, Bu “Suç da yok.” diyemiyor ve dava bile açılmadan savcılıkta takipsizlik veriliyor. Yani bir kişinin ifadesine bile başvurulamıyor değerli

T B M M

Tutanak Hizmetleri Başkanlığı

Tarih :

Grup :

Giriş:

Sayfa : 86

arkadaşlar, Deniz Fenerini az evvel bir milletvekili arattı, bu kadar kötü, bu kadar sıkıntılı bir durumdayız. Şimdi, Adalet Bakanı burada, ben Sayın Bakana soruyorum: Çalık Şirketi Samsun Cumhuriyet Başsavcılığından Hazineyi nitelikli dolandırmaktan dolayı Hazine ve EPDK'nın suç duyurusunda bulunması dolayısıyla savcılık takibi altında mıdır, değil midir? Şimdi, bizim hukuka bir güvenimiz olsa, bütün bu suçlarda bunları yaşamasak şunu söyleyeceğiz: Başbakanın damadadır, şudur, budur; güçlü bir hukuk sistemimiz var, bunu yargılayacak ve bu karar hepimizi tatmin edecek.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Lütfen tamamlayınız Sayın Erdoğan.

AYKUT ERDOĞDU (İstanbul) – Tamamlıyorum Sayın Başkan.

Şimdi, bakın, Sayın Bakan cevap versin. Böyle bir şeyde ben bulunmadım, suç duyurusunda. Hazine Müsteşarlığıyla EPDK bulundu. Sayın Bakan “Böyle bir soruşturma var.” veya “Yok.” desin, ben bunun cevabını merak ediyorum.

Diğer bir mesele, değerli arkadaşlar, şimdi, bakın, ben her konuşmamı belgeler üzerinden yapıyorum. Ben Enerji Bakanının –sataşma olduğu için bir dakika içinde cevap vereceğim, uzatmayım da ona kullanacağım- konuşmasını aldım, tutanaklarına baktım. Tek söylediği “Prestij kaybetti, yüzü kızardı, şu oldu, bu oldu.” Çıkıp, bakın, değerli arkadaşlarım, “Şöyle bir belge var.” diyemiyor.

UĞUR AYDEMİR (Manisa) – Tek söylediği o değil, belgeleriyle konuştu Taner Yıldız Bey.

AYKUT ERDOĞDU (İstanbul) – Ben tutanaklara baktım.

UĞUR AYDEMİR (Manisa) – O sorunun cevabını alacaktınız tabii ama siz konuşup gidiyorsunuz, cevabını dinlemiyorsunuz.

BAŞKAN – Arkadaşlar, tamam, söz isteyin, söz verelim arkadaşlar, lütfen ya böyle yönetemem ki ya.

AYKUT ERDOĞDU (İstanbul) – Şimdi, müsaade ederseniz şunu söyleyeyim değerli arkadaşlar...

UĞUR AYDEMİR (Manisa) – Üç senedir aynı şeyi anlatıyorsunuz.

EMRE KÖPRÜLÜ (Tekirdağ) – Bir dinleyin ya.

BAŞKAN – Sayın Aydemir, varsa bir şeyiniz, söz isteyin, söz vereyim, lütfen ya, söz vereyim arkadaşlar ya.

AYKUT ERDOĞDU (İstanbul) – Bir dakika, bakın, yine ben bir dakika aldım ama konuşmadım.

Sizden şunu rica ediyorum: Ben ana muhalefet partisinin milletvekiliyim ve bu konuda iddialarım var, siz de iktidar partisinin milletvekilisiniz. İyi bir demokraside şöyle olması gerekiyordu: Enerji Bakanıyla ben halkın bizi izleyebileceği bir yerde karşı karşıya geçecektik, ben de belgelerimi, o iddialarımı koyacaktım, o da cevaplarını koyacaktı ve bütün halk bu tartışmayı izleyip bir karar verecekti ama böyle insanların arkasından “Belgeleri yok, yüzü kızardı, şunu yaptı, bunu yaptı.” demek doğru bir şey değil. En kısa zamanda sizi bilgilendireceğim çünkü benim bir milletvekili olarak sorumluluğum budur. Bu iddialarla alakalı en yakın zamanda sizleri bilgilendireceğim ve sizler belgeleri göreceksiniz. Şunu söyleyeyim: Şimdiye kadar belgesiz kimsenin günahına girmek istemedim, birçok şey vardı, söylemedim, burada yakında sizlere ispatlayacağım.

Teşekkür ediyorum.

BAŞKAN – Teşekkür ediyorum.

Sayın Muş, buyurunuz.

MEHMET MUŞ (İstanbul) – Sayın Başkan, Sayın Bakanım, çok değerli Komisyon üyelerimiz; ben de Adalet Bakanlığı bütçemizin hayırlı olmasını temenni ediyorum, hem ülkemiz hem milletimiz için.

Nizamülmülk'ün bir sözüyle başlamak istiyorum: “Küfür ile belki ama zulüm ile âbâd olmaz memleket.” diye bir sözü vardır, bunu yaklaşık bin yıl önce söylemiştir ve adalet hakikaten her şeyin temelini oluşturuyor. Adalet sisteminde, adalette bir zafiyet olduğu zaman ne ekonomisi ülkenin doğru düüst kalkınabilir ne de diğer sosyal alanlarda ülke sıçrama yapabilir. Tabii burada milletvekillerimiz çok değerli görüşlerini ifade ettiler, bazı ağır ithamlarda da bulunuldu. Ben hakikaten buna üzüldüm. Biz hep birlikte, el birliğiyle, yargıyı, yargı sistemimizin tamamen bağımsızlığını en iyi şekilde korumak durumundayız, bu her birimizin görevi ama sanki burada buranın siyasallaştığıyla alakalı ithamlar yapıldı ve üzücü.

Ben bir iki noktaya sadece değinip sözlerimi tamamlayacağım. Başbakanımız 1994 seçimlerinde büyükşehir belediye başkanı seçiliyor ve 1999'a kadar görev yapıyor. O zaman ben lise öğrencisiyim, biz tabii takip ediyorduk çalışmalarını yakından ve biliyorsunuz, bir yargılama süreci geçirdi. Büyükşehir belediye başkanlığı süresini tamamlayamadan görevinin başından alınıp hapisaneye gönderildi. O dönem o davayı yürüten savcı, aradan zaman geçtikten sonra, tabii Başbakanımız bir parti kuruyor ve iktidara gelince şunu söylüyor: “Ben zamanında çok uğraştım ama önünü kesemedim. Böyle olacağını ben biliyordum.” Bu da bir savcı. Yani bunlar siyasi ifadeler değil mi?

BEDİL SÜHEYL BATUM (Eskişehir) – Kim o savcı sevgili kardeşim? Ad söyle de bilelim.

BAŞKAN – Lütfen Sayın Batum, lütfen ya.

MEHMET MUŞ (İstanbul) – Söz alıp görüşlerinizi belirtin Sayın Batum.

BEDİL SÜHEYL BATUM (Eskişehir) – Kim o savcı? Yok böyle bir savcı da, ondan.

BAŞKAN – Sayın Batum, lütfen ya. Bakın, ben biraz önce aynı şekilde arkadaşlarımızı da uyardım ya. Bilmeyebilir ismini Sayın Batum ya, lütfen ya.

MEHMET MUŞ (İstanbul) – Aynı savcı -aynı soruları, bunları ifade eden- daha sonra geliyor, bugün bu eleştirileri iktidarımıza ileten partiye üye oluyor. Ben bunu tabii Komisyondaki milletvekillerimizin takdirine bırakıyorum.

Yine, aynı şekilde, Mehmet Moğultay Adalet Bakanlığı döneminde şu eleştirilere maruz kalıyor, eleştirenlerden bir tanesi şunu söylüyor: “Hep yandaşlarınızı alıyorsunuz yani siz adil değilsiniz.” gibi eleştirilere maruz kalınca...

VELİ AĞBABA (Malatya) – Sayın Başbakan ne dedi? 2010 referandumunda Başbakan ne dedi? Yapmadı mı mezhepçilik?

T B M M

Tutanak Hizmetleri Başkanlığı

Tarih :

Grup :

Giriş:

Sayfa : 97

BAŞKAN – Sayın Ağbaba, lütfen ya.

MEHMET MUŞ (İstanbul) – “Ne yapsaydım? Solcuları, yandaşlarımı almayıp da ülkücüleri mi alsaydım?” diyor Mehmet Moğultay’dır.

VELİ AĞBABA (Malatya) – Sayın Başbakan da demedi mi “Beni yargılayanlar bir mezhebin mensupları, dedeler.” diye?

MEHMET MUŞ (İstanbul) – Bu partiden, Cumhuriyet Halk Partisinden, Adalet Bakanlığı yapmış.

BAŞKAN – Sayın Ağbaba, karşılıklı olmaz ya, lütfen ya. Herkes, bakın, Erdoğan da konuştu biraz önce, o da bir şeyler söyledi, arkadaşlarımız karşı çıktı, onlara da aynı şekilde müdahale ettim arkadaşlar.

MEHMET MUŞ (İstanbul) – Şimdi, arkadaşlar, o dönem bunları ifade ederken... Tabii bu örnekleri çoğaltmak, bu örnekleri ifade etmek fazladır.

BEDİL SÜHEYL BATUM (Eskişehir) – Sayın Başkan, Sayın Erdoğan konuşurken “Muhalefet milletvekillerinden birinin bu işlerle ilişkisi, filan...” gibi şeyler söylemedi.

BAŞKAN – Yok canım, öyle bir ifade kullanmadı.

MEHMET MUŞ (İstanbul) – Ben de kullanmadım.

BEDİL SÜHEYL BATUM (Eskişehir) – “Bir savcı böyle söyledi.” Kim kardeşim bu savcı?

BAŞKAN – Ya, öyle bir ifade kullanmadı, lütfen.

VAHAP SEÇER (Mersin) – Aramızdaki bir milletvekilini kast ederek söyledi.

MEHMET MUŞ (İstanbul) – İyi biliyorsunuz kim olduğunu.

VAHAP SEÇER (Mersin) – Hayır, bilmiyorum.

MEHMET MUŞ (İstanbul) – Yani bunları hakikaten siz iyi bilirsiniz. Tabii hakikaten bunlar üzücü şeyler ama siz hiçbir dönemde bizim hükümetlerimizde Adalet Bakanlığı yapmış bakanlardan “Ne yapsaydım? Kendi yandaşlarımı da almayıp şunu, şunu alsaydım.” dediğini duydunuz mu?

VELİ AĞBABA (Malatya) – Arguvanlı birisi 3 kez birinci oldu, bunu da söylesene.

BAŞKAN – Sayın Ağbaba...

MEHMET MUŞ (İstanbul) – Böyle bir şey var mıydı? Yok, ama adam o kadar rahat, o kadar net bir şekilde bunu ifade ediyor ki: “5.000 kişi aldım, artık yıllarca bunlar bu sistemin içerisinde kalırlar.” Bu ifadeleri bu kadar rahat dile getirebiliyorlar. Onun için, biz bugün bu eleştirileri yapıyorken biraz geçmişe hatırlayıp, biraz geçmişe bakıp neler olmuş, onları dikkate alarak eleştirileri yapsak daha sağlıklı olur diye düşünüyorum.

BEDİL SÜHEYL BATUM (Eskişehir) – Tabii tabii, tek partiden de gidelim.

MEHMET MUŞ (İstanbul) – Bütçemizin ülkemiz, memleketimiz için hayırlı olmasını temenni ediyor, herkese hayırlı akşamlar diliyorum.

BAŞKAN – Teşekkür ediyorum.

Sayın Seçer, buyurunuz.

VAHAP SEÇER (Mersin) – Teşekkür ederim Sayın Başkan.

Sayın Bakan, sayın milletvekilleri, değerli bürokratlar, değerli basın mensupları; hepinizi saygıyla selamlıyorum.

Bu kitapçığı ben de inceledim Sayın Bakan. Gerçekten, yaptığınız adalet sarayları beş yıldızlı otel niteliğinde, son derece güzel fiziki koşullara sahip. Ancak saatlerdir burada tartışılan konu... Elbette ki bunlar da adaletin tesisi için, en azından adaletin sağlandığı mekânlar olduğu için bu yatırımları önemsemiyor değilim, ancak buradaki temel tartışma konusu Türkiye’deki adil yargılama konusu, Türkiye’deki yargı adaletinden söz edilebilir mi, adil yargıdan söz edilebilir mi, HSYK’nın durumu, yargıçların durumu, yargı siyasi mi, değil mi, bunların tartışmalarını yapıyoruz. Aslında yargıda en önemli kırılma –siz de biliyorsunuz- 2010, 12 Eylül referandumunda yani anayasa değişikliğiyle beraber söz konusu oldu. O dönemde ben Parlamentoda görev yapıyordum. O dönemde Adalet ve Kalkınma Partisinin genel başkan yardımcılarında önemli bir siyasetçiyle bu anlamda bir sohbet imkânım oldu. 26 maddelik bir değişiklikti orijinal metin. Metni değerlendirirken “Mevcut aritmetikte, Parlamentoda anayasayı tek başına değiştirme çoğunluğuna sahip değiliz ancak referandumla gittiğimiz takdirde yüzde 60 civarında referandum sonucunda oy alınabilir.” dedi, bunun kamuoyu araştırmalarının yapıldığını söyledi. “Bu kadar emin misiniz?” dedim. “Kesinlikle eminim Vahap Bey.” dedi. “Niçin?” dedim. “Kamuoyunda yargıya karşı inanılmaz derecede bir hüküm var, yargı toplum karşısında inanılmaz derecede itibar yitirmiş, toplum, vatandaş yaka silkiliyor.” dedi, aynen o hareketi yaparak. “Çünkü vatandaş şuna inanıyor: Adliyelerde adil yargılama yok, orada yargıçlar mağdurun yanında değil –mağdurlar- güçlünün yanında. Bizim, 26 maddelik tasarımı getirmemizdeki temel sebep, asıl kafamızda HSYK ve Anayasa Mahkemesindeki değişiklikler, diğerleri teferruat. Dolayısıyla, aslında biz onu tek başına da getirsek yani yargıyla ilgili Anayasa değişikliği maddelerini getirsek bu halkın indinde kabul görür ve ‘evet’ oyu alabiliriz.” dedi ve gerçekten de haklı çıktı. Şimdi, bunu niçin anlattım? İktidarınızın bir hastalığı var. Az önce arkadaşım da söyledi, geçmişte yargı atamalarına ilişkin bazı değerlendirmeler yaptı. Şimdi, bugün Adalet ve Kalkınma Partisinin MKYK’sında görev alan Sayın Osman Can’ın bir mülakatını sizle paylaşmak istiyorum: “Önceden Yargıtayda, Danıştayda hep Kemalistler çoğunlukta olduğu için sadece Kemalistler geliyordu. Şimdi işler tam tersine döndü. Bundan sonra artık 1 tane Kemalist dahi Anayasa Mahkemesine, HSYK’ya gelemes. Dengenin tersine bozulması Türkiye lehine olan bir şey değil. Tabii ki eski Kemalist düzene göre daha iyi. Ancak...” Devamını okumuyorum, son cümle: “Yani mevcut HSYK ve Anayasa Mahkemesi yapısının daha demokratik hâle gelmesi şart.” Bunu Osman Can söylüyor.

ADALET BAKANI SADULLAH ERGİN (Hatay) – Bir de unutmadan, Vahap Bey, CHP’nin sayesinde oldu o, tek oy sistemini iptal ettirdiniz, ben müdahale etmem ama buraya...

VAHAP SEÇER (Mersin) – Tabii, sonuçta ben bunu -bir hukukçu kimliğim yok, hukukçu değilim, bu anlamda da ahkâm kesemem- bir siyasetçi kimliğimle paylaşmak istiyorum ve burada ne kadar hukuktan yana, adaletten yana,

T B M M

Tutanak Hizmetleri Başkanlığı

Tarih :

Grup :

Giriş:

Sayfa : 88

demokrasiden, insan haklarından yana siyasetçi, bürokrat, basın mensubu varsa aynı çizgideyim. Onlarla beraber mücadele eden bir siyasetçiyim.

Şimdi, bir amiyane tabir var: “Türkiye yağmurdan kaçtı, doluya mı tutuldu?” Yani bir tarafta geçmiş yapıyı eleştiriyoruz, bir tarafta sizin mevcut, en üst kurulunuzda görev yapan ve gerçekten de bu konuda otoriter olduğunu bildiğim bir hukukçunun itiraflarını okuyorum. Şimdi, Sayın Bakanımın da bu anlamdaki görüşlerini alacağız. Neyi anlatmaya çalışıyoruz? Şimdi, Türkiye’de yargının varlığı boyunduruktan kurtulduğunu söyleyebilir miyiz Sayın Bakanım? Türkiye’de yargıda sıkıntı olmadığından söz edebilir miyiz? Türkiye’de bu anlamda gerçekten, taşların yerine oturduğundan söz edebilir miyiz? Buna akıllı, feraseti olan herkes, herhâlde “hayır” diye cevap verir diye düşünüyorum.

Sayın Bakanım, son günlerde bizim valilerimize de bir hâl oldu. Geçtiğimiz gün bizim komşu ilin valisi, gerçekten akıllara ziyan bir tepki gösterdi. Yine sizlerin bir söylemi vardır, bir gün Mersin İl Başkanıyla siyaset konuşuyoruz, dedi ki: “Vahap Bey, söyler misin, devlet mi millet için olmalı, yoksa millet mi devlet için?” “Elbette ki devlet millet için olmalı.” dedim. “O zaman aynı çizgideyiz.” dedi, bana söylediği. Evet, güzel. Peki şimdi, Sayın Vali neyi temsil ediyor, kimi temsil ediyor? Devleti temsil ediyor yani devlet millet için varsa oradaki her tepkiye son derece makul, son derece müsamahakâr, son derece devlet baba edasında bir tepki verecekse bu şekilde bir tepki vermesi gerekiyordu.

Bir ikinci valiniz, Afyon Valisi, bu Sayın Vali, Afyon patlamasından sonra Genelkurmay Başkanını da hediyelerle karşılamıştı, hatırlıyorum o dönemde. Şimdi, asıl sorunum Vali İrfan Balkanoğlu’yla değil. Bir icra dairesi hizmetlerini verecek bir hizmet binası açılışı yapılıyor -bunu da nereye oturtacağımı anlamaya çalışıyorum, sizle paylaşıyorum- ve Adalet Bakanlığı Personel Genel Müdürlüğü de genel müdür düzeyinde bu açılışa iştirak ediyor. Bu aslında insanların zekâsıyla alay etmek, bu aslında fıkra gibi bir şey. Bu kendi ayağınıza kurşun sıkmak, sopa vurmak gibi bir şey. Ne yapıyor muhalefet? Ekonomik anlamda değerlendirme yaparken diyor ki: “Bakınız, icra dairelerinin sayısı arttı, icra dairelerinde dosya sayısı arttı.” Buyurun, işte, buyurun, reklamını siz yapıyorsunuz açılışlar yaparak. Buna ne söylenebilir Sayın Bakan?

ADALET BAKANI SADULLAH ERGİN (Hatay) – Söyleyeceğim şimdi.

VAHAP SEÇER (Mersin) – Son günlerde genel af tartışması var. Süreçler; barış süreci; millî birlik, beraberlik süreci; demokratik süreç. Aslında bunun öyküsü 2010’da başlıyor Sayın Bakan. Her ne kadar muhalefet sıralarını işgal ediyorsak en az sizler kadar Türkiye’de barışın tesis edilmesini istiyorum. Sayın Çelebi, işin faturasını saydı. Nereelerde başlamış, nerelere gelmiş, ne kadar can kaybı, ne kadar ekonomik kayıp; her şeyden önemlisi sosyal barışı ne kadar tehdit etmiş, ne kadar zayıflatmış, bütün o sürecin karnesini gözler önüne serdi. Şimdi, son dönemde bir barış süreci olarak değerlendirdiğimiz bir süreç dile getirilmeye başlandı. Akil adamlar marifetiyle kamuoyunun değişik kesimlerinin bu anlamda görüşleri alındı ya da kamuoyu hazırlanmaya çalışıldı. İmralı görüşmeleri yapıldı, bu süreçlerden geçildi ve geçtiğimiz günlerde -o anlamda da bir değerlendirme yapmak istemiyorum- Diyarbakır’da hit olmuş, yöresel, gerçekten topluma mal olmuş Kürt sanatçılarıyla Kürt halkının karşısına çıktı Sayın Başbakan. Orada aslında çok da duygulara hitap eden ama bu kadar da haması birtakım söylemler yaptı. Burada, çok anlamlı bir cümle kullandı: “Dağdakiler inecek, cezaevleri boşalacak.” Buraya kadar bir şey demiyorum ama bugün bir şey daha diyor Sayın Başbakan. Basın mensupları soruyor: “Demek ben iyi anlatamamışım. Ben ta ne zamandan beri bizim gündemimizde genel af diye bir şey kesinlikle yoktur. Bunu kaç kere söyledim. Ben hayallerimi anlatıyorum, siz genel af bahsediyorsunuz. Yok böyle bir şey, kesinlikle yok.” dedi.

ERKAN AKÇAY (Manisa) – “Kesin yok.” demişse kesin vardır

VAHAP SEÇER (Mersin) – Oslo görüşmelerini Sayın Başbakan “Zinhar böyle bir şey yok –hatta dedi ki- bu iddiayı ortaya atanlar şerefsizdir, bu görüşmeleri yapanlar şerefsizdir.” Bir süre sonra Oslo görüşmeleri ortaya çıktı. Şimdi, böyle bir açıklamayı yapan, bu iddialı sözü söyleyen, “Dağdakiler inecek, cezaevleri boşalacak...”

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Evet, lütfen tamamlayalım.

VAHAP SEÇER (Mersin) – Cezaevlerinin boşalması ya bir –Allah muhafaza- savaş çıkacak, devlet otoritesi kaybolacak, mahkûmlar cezaevinden firar edecek ya da farklı koşullarda firarlar olacak ya da af olacak cezaevleri boşalacak. Cezaevleri nasıl boşalacak? Bu konudaki görüşlerinizi de almak istiyorum.

Bütçenizin hayırlı olmasını diliyorum.

BAŞKAN – Evet, teşekkür ediyorum.

Sayın Çelebi...

İki dakika süre veriyorum yalnız, Sayın Çelebi, size.

EKREM ÇELEBİ (Ağrı) – Teşekkür ediyorum.

Şimdi, konuşmacı arkadaşımız özellikle Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanlığıyla ilgili bir iddia ortaya attı. Ancak daha önce Sayın Bakanımız buradayken ilgili milletvekilimizin bir sorusu oldu, dolayısıyla bunu cevaplandırdı. Keşke burada olsaydı, ben yüzüne karşı da derdim, bunu Genel Kurulda da beyan ettiler. Dolayısıyla, Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanlığımıza ithaf edilen bu tür bir yakışsız olan bir sonucun -dolayısıyla hani kayıtlara geçmesi açısından söylemek istiyorum bunu- olmadığını özellikle beyan etmek istiyorum.

Teşekkür ediyorum.

BAŞKAN – Teşekkür ediyorum.

Sayın Şahin...

MUSTAFA ŞAHİN (Malatya) – Teşekkür ederim Sayın Başkanım.

Sayın Bakanım, değerli arkadaşlar, değerli bürokratlar, değerli basın mensupları; hepinizi saygıyla selamlıyorum.

T B M M

Tutanak Hizmetleri Başkanlığı

Tarih :

Grup :

Giriş:

Sayfa : 89

Zulme ve haksızlığa uğramış olan kimse demek, hakkını alıncaya kadar en kuvvetli demektir. Kuvvete dayanmayan adalet aciz, adalete dayanmayan kuvvetin zalim olduğunu söylüyor. Adaletin kuvvetli, kuvvetlinin de adaletli olması gerekir. Bizim anlayışımız bu.

Adalet, bir devlet için olmazsa olmazlardandır. Bir devletin yükselişi de çöküşü de mutlaka adaletle başlar ve adaletsizlikle son bulur. Özellikle biz biraz geriye baktığımız zaman, gerçekten arkadaşlarımız şu ana kadar belki “Sen şunu yaptın, ben bunu yaptım.” veya siz, biz manasında... Ama, 2002 tarihine geldiğimiz zaman, Allah aşkına, bu ülkede adalet adına, hukuk adına, yargı adına, insan hakları adına bir tek cümle sarf edecek bir babayiğit var mı? O günün şartlarında ülke nereden nereye geldi? Gerçekten kuvvetin mi adalete hükmettiğini gördük, adaletin mi kuvvete, güce hükmettiğini gördük? Bu konuda söz söyleyecek birisi varsa veya söylemeyecek birisi varsa o gün iktidarda olan insanlardır ve o süreci yaşatan insanlardır. Halkımıza sorduğunuz zaman, 28 Şubat sürecinde selam duran cübbelilerin tamamı olmak üzere -biraz önce bir arkadaşımız çıktı, yanılmıyorsa, rektörlerden bahsetti- yüksek yargıdan bahsediyorsunuz yani bugüne kadar o günkü zalim diktatörlerin duruşuna bir cümle sarf etmeyen arkadaşlarımızın, bugün Adalet ve Kalkınma Partisinin adalet adına yapmış olduğu veya diğer bütün alanlarda yapmış olduğumuz işlemlere dil uzatmalarını ben şahsen yadırgıyorum. Yani, bu konuda bugüne kadar yaşadıklarımız, hatta daha hâlâ dün -cümlemin sonunda konuşacaktım, Malatyalıyım- “Malatyalılar davası” diye bir dava ihdas edildi, bir örgüt ihdas edildi, güya başörtüsü zulmüne maruz kalan kızlarımızın, bacılarımızın o haklarını korudukları için. Kim yaptı o günkü zulmü? O günkü rektörler yaptı. Kimin eliyle yaptılar? İşte, 28 Şubat postmodern darbesinin uşaklığını yapan, postallarını yalayan zihniyetler yaptı.

Nurettin Kayan diye bir kardeşimiz, dikkatinizi çekiyorum arkadaşlar, bu kardeşimiz o günün şartlarında örgüt lideri diye aranan ağabeyini Bursa’da misafir ediyor. Misafir etmiş olduğu ağabeyi örgüt liderliğinden araniyor ve aradan biraz zaman geçtikten sonra ağabeyi gidip teslim oluyor. Teslim olduktan sonra süreç başlıyor ve ağabeyi beraat ediyor sözümüne. Beraat eden ağabeyini koruduğu için veya ona yardım ve yataklık yaptığı için ona şu anda üç yıl sekiz ay Yargıtayın 9. Dairesinin vermiş olduğu ceza var. Adalet bu mudur Allah aşkına? Yani, gine o günün şartlarında, o arkadaşlarımızın yargılanmış olduğu süre içerisinde, her ne kadar suça bulaşmamış olsalar bile ileride suça yönelik veya devleti yıkmaya yönelik boyutlara ulaşacak bir tehlike arz edebilirler ve o günün şartlarında yine mağdur olan kardeşlerimiz var. Belki arkadaşlarımızın çoğu bunu dillendirdi, benim tekrar söylememin bir manası var mı, yok mu... Dokuz yıldır içeride yatan arkadaşlarımız var ve süreç bitmiş olduğu için de elbette ki cezalarını çekmek zorundalar ve o Nurettin Kayan arkadaşımız cuma günü alındı ve tekrar cezaevine kondu. Yani, bu mu adalet, bugün yapılan, gerçekten devrim niteliğinde yapılan çalışmalar mı adalet? Yani, fiziki şartlara bakıyorsunuz -elbette ki biraz önce Veli arkadaşım anlattı- elbette ki gidip oradaki mazlum arkadaşlarımızın haklarını aramak, sormak her insanımızın görevi ama ben şahsen bunları, belki çok istisnai olan durumları, özellikle bayanların aranma şekillerinin basın önünde, çoluk çocuğumuzun izlediği her ortamda anlatmanın bir manası yok. Yani, bunlar varsa elbette ki gereğini Adalet Bakanlığımız mutlaka yapacak. Biz her zaman söylüyoruz, hiçbir zaman için üstünlerin hukukuna riayet etmedik, onlara teslimiyet göstermedik, göstermeyeceğiz ama hukukun üstünlüğünü hep hâkim kılmaya çalıştık ve çalışmaya devam edeceğiz, amacımız bu, var oluş nedenimiz de bu. Onun için, bu süreyi biraz daha... Hem şeffaflaşma noktasında yargıda yapmış olduğumuz sürece bakın Allah aşkına. Yani, biz iktidara gelmiş olduğumuz süre içerisinde yüksek yargının tamamında artık böyle köhnemiş bir anlayış vardı, ver gülüm, al gülüm yapıyorlardı, kendi aralarından seçip kendi aralarında yapıyorlardı.

Biraz önce arkadaşlar da bahsettiler, HSYK’nın yapılanmasını biz bütün adli tabana yaymışız. Adli tabana yaymış olduğumuz bu süreçten rahatsız olan kim var? O gün gerçekten üstünlerin hukukunu uygulamaya çalışan ve o hakkı ellerinden alınan kesimler var. Yani, biz bugüne kadar... Ülke şekil değiştiriyor, gerçekten şekil değiştiriyor yani biz hep “yeni Türkiye” diyoruz, “yeni Türkiye’nin inşası” diyoruz, “eski Türkiye’nin tasfiyesi” diyoruz. Hangi açıdan diyoruz? Elbette ki kokuşmuş olan bu kurumların hem fiziki şartları hem de işleyiş açısından aksayan yönlerini daha da demokratik kurallar içerisine oturtmaya çalışıyoruz. Bundan kim rahatsız olabilir Allah aşkına?

Yani, bugüne kadar -bakıyorsunuz- Gezi eylemleri söyleniyor. Gezi eylemleri noktasında bugüne kadar -bugün sabah konuşacaktım, yanılmıyorsa, Sosyal Güvenlik Bakanlığının şeyinde- işçilerimiz, emekçiler diye sokağa çıkanlar hak arıyorlardı ama bugün ne diyorlar? “AKP gitsin, Tayyip gitsin.” deniliyor ve söylerken de böyle çok iğrenç, insanlarımızın ağzına yakışmayacak cümlelerle hakaret ediliyor. Niye? Çünkü, kabullenemiyorsunuz yani bu konuda, bugüne kadar yapmış olduğumuz değişim ve dönüşümleri... 2002’ye kadar 57 hükümet geçmiş, maalesef, hiçbirine yerine getirmemiş, halkın beklentilerine cevap verememiştir, halkımızın ihtiyaçlarına cevap verememiştir. Ama, ne olmuş? Bunu bugün Sayın Recep Tayyip Erdoğan Başkanlığındaki hükümetlerimiz arslanlar gibi bir bir yerine getirmiş. Yani, ne yapmışsak, bugün hangi alana bakarsak bakalım -üçüncü yılım, Plan Bütçedeyim- yapılan her reformda, her değişiklikle “Üniter devlet yapısına zarar verilecek, ülke bölünecek...” Şimdi, ben sıralamıştım, 8-10 maddeden daha fazla var, belki 50 madde var, her birinde ayrı ayrı insanlarımız direnç gösteriyorlar, “Kesinlikle ülkeyi biz böldürmeyiz.” Allah aşkına bugüne kadar yapılan hangi şeyde ülkeyi böldük? En basiti, sağlıktaki değişim ve dönüşümde, özellikle SSK’yla devlet hastanelerinin tek çatı altında toplanmasında “Efendim, bunların niyetleri başka.” dendi. Diğer taraftan yargıda yapıyoruz, bütün kesimlere bunu mal etmeye çalışıyoruz, yine aynı şeyler söyleniyor, “Efendim, üniter devlet yapısına zarar vereceksiniz.” Geçenlerde söyledim, 2005’te bir yasa çıkarılıyor, yerinden yönetimler yasası. Yerel yönetimler yasasıyla alakalı -yanılmıyorsa- 5302 sayılı Yasa’nın düzenlemesinde arkadaşlarımızdan bazıları “Bunu yapmakla üniter devlet yapısına zarar vereceksiniz, devleti böleceksiniz.” diye yine karşı sıradan bas bas bağırımlar. Ama, maalesef, geçenlerde Büyükşehir Belediyesi Yasası görüşülürken aynı arkadaşımız -ben tutanaklardan çıkardım- o gün getirilmesiyle alakalı karşı çıkarken, ülkenin bölünme endişesini taşıırken, bugün bakıyorsunuz, büyükşehir olduğunuz için, il özel idaresi genel

T B M M

Tutanak Hizmetleri Başkanlığı

Tarih :

Grup :

Giriş:

Sayfa : 90

sekreterliğini kaldırdığımız için yine bu sefer aynı şeyi burada söylüyorlar. Yani, biraz istikrarlı olmak lazım, gerçekten dünümüzle bugünü çatıştırmamak lazım. Biz halkın taleplerine cevap vermek zorundayız.

Arkadaşlarımız cezaevlerini geziyorlar, ellerine sağlık. Elbette ki bir haksızlık varsa bununla alakalı gerekli olan düzenlemeleri yapmak buradaki siyasi iradenin, Bakanlığımızın boynunun borcu ama bunun da dışında insanlarımızın hakları vardır, o haklar yerine getirilirken veya gasbedilirken...

Şimdi, biraz önce bakıyorum, gine hayatını kaybeden gençlerimiz var Gezi eylemlerinde. Gezi eylemlerinde hayatlarını kaybeden gençlerimiz olduğu kadar kamuya, esnafa, polise, güvenlik güçlerine, yolda geçen sabilere, başörtülü analarımıza kadar saldırılar vardı. Peki, bunların haklı gerekçesini gösterebilir misiniz? Ne adına yapıyorduk Allah aşkına? Yani, eğer, mademki konu ağaçsa, o zaman ağacın arkasında duralım arkadaşlar. Gelip de bir ağaç için yüzlerce aracımızı, binlerce iş yerimizi tahrip etmeyelim ama burada yapmış olduğumuz şey, niyet ayrı, düşünce ayrı; elbette ki niyet halis olmayınca sonuç da hezimet oluyor.

Sayın Başkanım, teşekkür ediyorum.

BAŞKAN – Teşekkür ediyorum.

MUSTAFA ŞAHİN (Malatya) – Ben özellikle bir şeyi de daha, daha doğrusu bir notum kaldı, kusura bakmayın.

Sayın Bakanım, özellikle sahaya gittiğimizde, şu anda hırsızlık olayları... Daha önce, malumunuz, iktidara gelmiş olduğumuz ilk yıllarda İstanbul gibi metropol kentlerde kapkaç olayları ayyuka çıkmıştı. Onunla ilgili -Allah razı olsun- düzenlememizi yaptık, şu anda artık analarımız, bacılarımız koltuklarında çantalarını rahat gezdirebiliyorlar. Ancak, şu anda bunların değişik bir versiyonunu, hırsızlığın kulvar değiştirdiğini arkadaşlarımız söylüyor. Malatya'da, yargıda başsavcımınla görüştüm bu neyin nesidir diye. Bize vermiş oldukları bilgiler, nitelikli hırsızlığa TCK'nın 142/1'in cezası iki ile beş yıl arasında ancak hâkimlerimiz de genelde alt limitten cezaları vermekteler. Eğer, üçle altı yıl arasında olursa... Gerçekten, adamlar elini kolunu sallayarak tekrar çıkıyorlar. Yani, bu konuda yeni bir düzenleme olursa, inşallah, hayırlı bir düzenleme yapmış oluruz.

ADALET BAKANI SADULLAH ERGİN (Hatay) – Tasarı Başbakanlığa gitti.

MUSTAFA ŞAHİN (Malatya) – Teşekkür ederiz.

BAŞKAN – Evet, teşekkür ederiz.

MUSTAFA ŞAHİN (Malatya) – Bir de uyuşturucuyla ilgili bir şey daha soracağım Sayın Başkanım, son cümlem.

Uyuşturucuyla alakalı... Gerçekten şu anda cezaevlerine ben de gidiyorum. Gitmiş olduğum cezaevinde, artık yavaş yavaş uyuşturucu kullananların daha da oraları doldurmaya başladıklarını arkadaşlar söylediler. Burada da adam, satıcı olmasına, taşıyıcı olmasına rağmen "Ama ben kullanıcıyım." derse işin içerisinden sıyrılıyor ve daha az ceza alıyor. Bu konuda da ben biraz daha dikkatlerinizi çekmek istedim.

Teşekkür ediyorum, hayırlara vesile olmasını temenni ediyorum.

BAŞKAN – Teşekkür ederim.

Sayın Üstün, buyurun.

FERAMUZ ÜSTÜN (Gümüşhane) – Sayın Başkanım, Sayın Bakanım, değerli milletvekili arkadaşlarım, bürokratlarımız, basın mensuplarımız; ben de bütçemizin hayırlı uğurlu olmasını temenni ediyorum.

Adalet Bakanlığının bütçesini yani üç senedir hakikaten götürüyoruz, her bütçemiz hareketli geçiyor çünkü toplumu birinci derecede ilgilendiren bir bütçemiz. Her zaman adaletle ilgili tartışma sürüyor, sürecekte. Bundan önce de bundan sonra da herhâlde hepimizin derdi ideali yakalamak, buradaki tartışmaların da amacı bu olsa gerek.

Öncelikle, toplumun yapısına uygun bir yasa hazırlamak lazım, anayasa hazırlamak lazım, bununla ilgili ceza kanunu hazırlamak lazım toplumun bünyesinin kabul edebileceği. Birçok eksiklerimiz var işte; alıyoruz dışarıdan, onlar belki mülkiyet hakkına öncelik veriyorlar, bizdeki öncelikler farklı, verilen cezalar birbiriyle örtüşmüyor, insanlar verilen cezaları farklı görüyor, kendi hukukunu uygulamaya çalışıyor. Dolayısıyla, toplumun tam yapısına uygun bir adalet sistemini oturtmak lazım. Bunun, hepimizin ideali olması lazım.

Şimdi öyle şeylerden bahsediliyor ki hâkimlerin, savcılarının bir siyasetçinin sözüyle başka kararlar verebileceği söyleniyor. Hakikaten bu şu ana kadar olduysa, bu yazık bir şey, bunu yetiştiren hocalara da yazık, bir insanın hakkını alıp başka birisine sadece birisinin ricasıyla veriyorsa, başka birisinin talimatıyla veriyorsa, her kimin hakkını alıp da kime verdiyse hakikaten herkese yazık. Yazıklar olsun eğer öyle bir şey varsa. Ben ihtimal veremiyorum, bir üniversite okumuş, hâkim, savcı olmuş birisinin, birisinin lafıyla, birisinin talimatıyla, onun hakkını alıp buna yedireceğine ihtimal veremiyorum. İnşallah, hakikaten öyle bir şey yoktur ama maalesef adalet sistemiyle ilgili güven sıkıntısı eskiden beri var.

Fiziki mekânların iyileştirilmesinden arkadaşlar mutlu olmuyorlar, onun çok da iyi bir şey olmadığını söylüyorlar. Önce, fiziki mekânların iyileştirilmesinde bir anlaşmamız lazım. Onda dahi anlaşamıyoruz. Yani güzel mekânların, adliye saraylarının oluşturulmasının ne tür bir zararı olabilir, onu anlamıyoruz.

ERKAN AKÇAY (Manisa) – Belki şöyle olabilir, ben katılmıyorum ama: Yani adalet binası güzel olunca sanki adalet varmış sanılır, öyle bir şey olabilir.

FERAMUZ ÜSTÜN (Gümüşhane) – Evet, olabilir. Yani eskiden o binası da yoktu, hiç yoktu demek ki. Tabii orman kanunu geçiyordu eskiden. Hakikaten, çağırılıyordu, "Gelin, içtimaya geçin hâkimler, savcılar, biz size bugün nasıl karar vereceğinizi brifingde anlatacağız." deniyordu, ona göre gece yarısı bir bayan milletvekilinin evi basılıyordu, alınıyordu, hiç kimsenin sesi çıkmıyordu, hâkimi, savcısı, hiçbir şeyi yoktu, hakikaten öyleydi. Şimdi, yavaş yavaş düzeltiyoruz işlerimizi en azından fiziki mekânlardan başlayarak, diğer içini de hep beraber düzeltelim.

Ben eksikleri söylüyorum, diyorum ki: Adalet sistemiyle ilgili bir güven sıkıntısı...

BEDİL SÜHEYL BATUM (Eskişehir) – İyi yaptınız. 1 teker bitti; 1 araba, 3 teker kaldı. Bizim söylediklerimizden nasıl böyle anlıyorsunuz, biz de bunu anlamıyoruz.

FERAMUZ ÜSTÜN (Gümüşhane) – Sizin söyledikleriniz tam da böyle anlanacak şekilde Hocam, Sayın Süheyl.

T B M M

Tutanak Hizmetleri Başkanlığı

Tarih :

Grup :

Giriş:

Sayfa : 91

BEDİL SÜHEYL BATUM (Eskişehir) – Yani söylediklerimizi, nasıl güzel çiçek ektiğimizi beğenmiyorsunuz..

BAŞKAN – Evet, buyurun. Bu saatte artık...

BEDİL SÜHEYL BATUM (Eskişehir) – Söylediğini sen bile bilmiyorsun.

FERAMUZ ÜSTÜN (Gümüşhane) – Tam da böyle anlaşılacak şekilde.

Şimdi ben şunu söyleyeyim...

BAŞKAN – Evet, özetleyin.

FERAMUZ ÜSTÜN (Gümüşhane) – Eğer bir kişi suçsuz yere içeride yatıyorsa bunun acısını, üzüntüsünü hepimiz yaşamalıyız. Eğer bir kişi de suçlu, dışarıda geziyorsa bunun da üzüntüsünü hepimiz yaşamalıyız.

VELİ AĞBABA (Malatya) – Doğru söylüyorsunuz.

FERAMUZ ÜSTÜN (Gümüşhane) – Bunun hepsini yapmamız lazım.

Şimdi geliyorsunuz son olaylarla, generallerle ilgili verilen cezalara. Bununla rahatlıyorsunuz. Davaların adlarını bile karıştırdık, Balyoz'du, kazmaydı, kürekti, bir sürü dava ismi var. Yani ben anlayamıyorum, bir generale veya komutanlık yapmış, üst düzey komutanlık yapmış birisine bir hâkimin, bir savcının veya birinin herhangi bir talimatla bir ceza verebileceği ihtimalini düşünmüyorum dahi.

VELİ AĞBABA (Malatya) – Düşün, düşün.

FERAMUZ ÜSTÜN (Gümüşhane) - Dolayısıyla, bunları adalet sistemi verdi, hukuk verdi, Türk hâkimi ve savcısı verdi. Hatta, bunların birçoğunu da biraz önce Mehmet kardeşimin dediği gibi, Mehmet Moğultay'ın seçip aldığı hâkimler - çünkü yaş haddi oraya geliyor- savcılar verdiler. Bundan dolayı bizim bir sorumluluğumuz yok, olmadığını düşünüyorum.

Sayın Başkanım, son olarak, bir de cezaevlerimizin yapısıyla ilgili sürekli bir eleştiriler oluyor. Batı'da bir şehir efsanesi şeklindedir -gitmedim de cezaevlerine- şartların çok daha ağır olduğunu... Neredeyse arkadaşlar "Gazete sabahdan geç geliyor, ekmek geç geliyor, su geç geliyor." diye bir eleştiride bulunacaklar cezaevleriyle ilgili.

ÖZGÜR ÖZEL (Manisa) – Ya, bak, günaha giriyorsun, gözünü seveyim.

FERAMUZ ÜSTÜN (Gümüşhane) – Batı'daki sistemi nedir cezaevlerinin?

BEDİL SÜHEYL BATUM (Eskişehir) – Çok ayıp. Ben gitmedim ama kulaktan duydum, süt de geç geliyormuş(!)

FERAMUZ ÜSTÜN (Gümüşhane) – Cezaevlerinin Batı'daki durumu nedir, onunla ilgili de son, Sayın Bakanım...

BEDİL SÜHEYL BATUM (Eskişehir) – Basın mensupları var, arada kaynıyor bunlar da, basın mensupları duymasın.

FERAMUZ ÜSTÜN (Gümüşhane) – Sayın Bakanım, soruları da sormayacağım soru kısmında, bu hakkımı kullanıyorum: Batı'daki cezaevlerinin fiziki şartlarıyla, uygulama şartlarıyla bizdekilerin bir kıyaslaması konusunu soru olarak kabul etmenizi...

Bütçemizin hayırlı uğurlu olmasını temenni ediyorum.

BAŞKAN – Teşekkür ediyorum.

Değerli arkadaşlar, soru bölümüne geçiyorum. Soru sormak isteyen arkadaşlarımız lütfen...

Sayın Seçer...

SORULAR VE CEVAPLAR

VAHAP SEÇER (Mersin) – Sayın Bakan, hukukçu kimliğinizle "Yaşam tarzına müdahale" nedir, bunu tanımlar mısınız? Sayın Başbakan "Kimsenin yaşam tarzına müdahale etmedik." diyor. Son gelişmiş olayları da değerlendirerek, sizce "Yaşam tarzına müdahale etmek" nedir?

Adliye koridorlarında çağ dışı görüntüler var, bunun iki boyutu var. Bir; birbirleriyle davalı olan vatandaşların kavgası, dövüşü var televizyon ekranlarına yansıyan. Bir diğeri de özellikle siyasi davalarda hukukçulara, avukatlara uygulanan kaba kuvvet var ya da orantısız güç var emniyet güçlerinin. Bu konudaki değerlendirmelerinizi almak istiyorum ve bu konuda yeni önlemler alıp almadığınızı öğrenmek istiyorum.

Teşekkür ederim.

BAŞKAN – Teşekkür ediyorum.

Sayın Hüseyin Şahin...

HÜSEYİN ŞAHİN (Bursa) – Sayın Bakanım, Bursa'da biliyorsunuz yeni bir adliye sarayı yapımıyla ilgili uzun zamandır süren bir süreci yaşadık hep beraber. Bu konuyla ilgili son çalışma durumumuz nedir, bunu öğrenmek istiyorum.

Bir de Bursa, AR-GE'nin çok yoğun yaşandığı, marka tescilinin çok yoğun yaşandığı, patent başvurularının çok yoğun yaşandığı bir sanayi, endüstri kenti. Burada 3 şehrimizde bulunan -İstanbul, Ankara ve İzmir'deki- fikri ve sınai haklar mahkemesinin, ihtisas mahkemesinin kurulması konusunda bizi destekler misiniz? Bunu rica ediyorum, saygılar sunuyorum.

BAŞKAN – Sayın Ağbaba...

VELİ AĞBABA (Malatya) – Teşekkür ederim.

Sayın Bakan, Malatya'da maalesef geldiğinizden beri adliye bırakmadınız, tüm ilçelerimizdeki adliyeleri kapattınız. Şimdi tabii, kapatılan Yeşilyurt ilçesinin adliyesinin açılmasına gerek yok ama örneğin Kuluncak, Yazıhan ve Arguvan adliyeleri hakikaten ilçeler arasında çok önemli. Bu konuda bir çalışma yapmayı düşünüyor musunuz? Çünkü kapatıp açtığınız adliye örnekleri var. Acaba örneğin Kemalîye Arguvan'dan daha mı büyük, Kuluncak'tan daha mı büyük, Yazıhan'dan daha mı büyük, kapatıp açtığınız?

Ben hukukçu değilim ama bir şey sormak istiyorum. 12 yaşındaki N.Ç.'ye defalarca tecavüz edenlere rıza araniyor mu -hukukçusunuz- rıza diye bir şey gördüm ben. Rıza olduğu için indirim yapılıyor cezada 12 yaşındaki N.Ç.'ye... Bu konuda ne düşünüyorsunuz?

T B M M

Tutanak Hizmetleri Başkanlığı

Tarih :

Grup :

Giriş:

Sayfa : 92

BAŞKAN – Sayın Çam...

MUSA ÇAM (İzmir) – Sayın Başkan, Sayın Bakan, F tipleri yüksek güvenlikli cezaevleri. Buca'da bulunan F1, F2'ye de... Size bir telefon görüşmesini aktarmıştım. F1'lerdeki ve F2'lerdeki havalandırma alanı çok dar alanlar ama orada kamera takılıyor ve buradan kaynaklanarak içeride bulunan mahkûmlar ve tutuklular çok ciddi sıkıntı çekmektedirler. İster istemez onları kırmak durumunda kalıyorlar. Ona da gerek yok. Neden böyle bir şeye ihtiyaç duyuyorsunuz?

Teşekkür ederim.

BAŞKAN – Sayın Erdinç...

MEHMET ŞÜKRÜ ERDİNÇ (Adana) – Teşekkürler Başkanım.

Sayın Bakanım, Adana Adliyesini biliyorsunuz. Adana Adliyesi, 2003 yılında bizden önceki Hükûmet tarafından yapıp da bizim Hükûmetimiz döneminde hizmete açılan bir adliye ama on yılını doldurmadan artık iflas etmiş durumda. Tabii, 2010 yılında yeni bir adliye yapılmasıyla ilgili bir çalışma başlatıldı. Bu çalışmanın hangi aşamada olduğunu öğrenmek istiyorum.

BAŞKAN – Sayın Özel...

ÖZGÜR ÖZEL (Manisa) – Teşekkür ederim.

Sayın Bakanım, şöyle düşünüyorum ben: On bir yıldır -ve kendi ifadesiyle de öyle, rakamlar da belli oranda doğruluyor- sürekli gücünü artırmış -seçimler sürdürükçe- bir iktidarın bakanının ve milletvekillerinin biraz daha özgüveninin yüksek olması, biraz daha rövanşist duygulardan arınmış olması, acıları yarıştırmak yerine “Bugün böyle diyorsunuz ama geçmişte de bunlar vardı.” diye sanki bir de karşınızda geçmişin temsilcileri varmış gibi, sanki insan hakları temelinde meseleye yaklaşmıyorlarmış gibi veya vелеv ki öyle bile olsa, bugün ortaya çıkan sıkıntıların muhatapları değil o sorunları ifade edilenler.

BAŞKAN – Sayın Özel, soruyu alalım lütfen.

ÖZGÜR ÖZEL (Manisa) – Tam da soru olarak ifade ediyorum.

Yani Sayın Bakan burada oturuyor olabilir, yerinde bir Bakan oturuyor olabilir, karşısında da bir iktidar partisi grubu ve bugünkü gibi bir tablo ortaya çıkabilir. Siz öyle bir tablonun karşısında olsaydınız ve karşınızda inanılmaz rövanşist, inanılmaz intikamcı, işte bir Adalet Bakanı eleştiriliyorsa oradan yirmi üç yıl önceki Moğultay'ın yapmış olduğu atamayla ilgili bilmem ne, ki şeyi de görmeden, Başbakan Yardımcısının “Allah'ım verdikçe veriyor.” deyip...

FERAMUZ ÜSTÜN (Gümüşhane) – Sayın Vekilim, soru, soru...

BAŞKAN – Lütfen...

ÖZGÜR ÖZEL (Manisa) – Soruyu soruyorum.

Bu şartlar altında veya işte bu Gezi'nin ilk üç gününde insanlar bir şeyler söyleyip tam tansiyon düşmüşken Başbakanın gelip bile bile toplumu polarize etmesini görmeden bir iktidar partisi grubunun bu kadar eleştiriye tahammülsüz olmasını siz muhalefette oturuyor olsaydınız nasıl yorumlardınız?

BAŞKAN – Sayın Çelebi...

EKREM ÇELEBİ (Ağrı) – Teşekkür ediyorum.

Sayın Bakanım, adli tıp kurum başkanlıkları, biz mesela Ağrı olarak şu anda Trabzon'a gidiyoruz. Şimdi, anladığım kadarıyla, bu ilerde Erzurum'da açılacak. Tabii, bizim gibi küçük iller hakikaten sıkıntılı olur. Acaba bunun tersi olsa, büyükşehirlerde değil de Ağrı gibi bir yerde kurulabilir mi? Çünkü, eğitimde, sanayide, birçok yönde biz hani büyük illere bağlıyız. Böyle bir imkânımız olabilir mi?

Teşekkür ediyorum.

BAŞKAN – Çok teşekkür ediyorum.

Şimdi soru, görüş ve eleştirilere cevap vermek üzere...

VELİ AĞBABA (Malatya) – Ben kısacık bir...

BAŞKAN – Buyurun Sayın Ağbaba.

VELİ AĞBABA (Malatya) – Bu, Malatya'da adli tıp var biliyorsunuz ama bütün bölgedeki bu tür vakalar Malatya'ya geliyor. Acaba en çok adli tıp vakalarının geldiği bölgeye, örneğin Diyarbakır'a bir adli tıp açmayı düşünüyor musunuz?

BAŞKAN – Teşekkür ediyorum.

Şimdi soru, görüş ve eleştirilere cevap vermek üzere Sayın Bakana söz vereceğim.

Sayın Bakanım, süreniz kırk beş dakika, buyurunuz.

FERİT MEVLÜT ASLANOĞLU (İstanbul) – Söz hakkımı yok ettiğinizi de söyleyin.

VAHAP SEÇER (Mersin) – Bakana ilave edin.

BAŞKAN – Yok, onu yok etmedim.

FERİT MEVLÜT ASLANOĞLU (İstanbul) – Ya, yok ettin.

MEHMET ŞÜKRÜ ERDİNÇ (Adana) – Sizin hakkınızı Sayın Bakanımıza verelim.

ADALET BAKANİ SADULLAH ERGİN (Hatay) – Sayın Başkanım, değerli milletvekili arkadaşlarım; teşekkür ediyorum. Görüş, eleştirileriyle katkı sunan arkadaşlarıma teşekkürlerimi sunuyorum.

Tabii, öncelikle, genel itibarıyla bir değerlendirme yapıp ondan sonra da arkadaşlarımdan mümkün olduğu kadar soru ve görüşlerini ifade ederken yönelttikleri eleştirele değinmeye çalışacağım.

Değerli arkadaşlar, meseleye bugünkü perspektiften, pencereden bakmakla bir noktaya doğru bir şekilde ulaşmamız mümkün gözüküyor kanaatimce. Türkiye'de siyasetin gelişimiyle adalet teşkilatındaki gelişmeler, hukuk ve yargı alanındaki gelişmeler aslında birbiriyle paralel seyir izlemiş. Cumhuriyet kurulduktan sonra 1950 yılına kadar, malumunuz, tek partiyle yönetilen bir dönem yaşadık. İlk defa 1950 seçimleriyle çok partili siyasi hayata geçtiğimiz kabul

T B M M

Tutanak Hizmetleri Başkanlığı

Tarih :

Grup :

Giriş:

Sayfa : 93

edilir. Çok partili siyasi hayata geçtikten sonra Türk siyaseti maalesef 1950'den 2010 yılına kadar siyasette yaşamış olduğu çalkantıları aynı şekilde adalet alanında ve yargıda da bire bir yaşamış ve hatta bunlar, o sonucu oluşturan paydaşlar konumunda olmuşlar. 1950 seçimlerinde Demokrat Parti tek başına işbaşına geldi. 1960 senesinde 27 Mayıs darbesiyle Hükümet devrildi ve maalesef tarihimize kara bir leke olarak geçen göstermelik bir tiyatral gösteriyle Başbakan ve iki bakanı idama mahkûm edilip infaz edildiler. Birçok iktidar mensubu siyasetçi de değişik cezalara çarptırıldı. Arkasından 1961 Anayasası yapıldı. 1962 yılında yeni bir darbe girişimi oldu, Talat Aydemir girişimi. Affedildi, 1963'te tekrar yinedi aynı kişi darbe girişimini ve bu defa ceza aldı ve infaz edildi o da. 1969'a geldik, farklı darbe girişimleri. Onun için 1960 darbesi bizim siyasi tarihimizde darbelerin hem anası hem babası olarak nitelendirilmiştir ve 1960 darbesinde netice alan Albaylar Cuntası, diğer askerî zevata da bir ilham kaynağı olmuştur, "Onlar yaptı, biz de yapabiliriz." Evet, "Biz de yapabiliriz." duygusu güçlü bir şekilde sirayet etti. 9 Mart 1971'de netice alamayan bir müdahale girişimi, üç gün sonra netice alan 12 Mart darbesi gerçekleştirildi, Hükümet değiştirildi, tekrar asker, bürokrat, teknokrat karışımı bir hükûmet geldi. 12 Eylül 1980 darbesinin sürecini buradaki arkadaşların hepsi hatırlarlar. Arkasından 28 Şubat 1997 postmodern müdahalesi, arkasından 2007 e-muhtırası. Bu arada cereyan eden muhtıra ve darbe girişimleri ve fakat kamuoyuna yansımayan, sümen içinde kalmış, siyasetçinin tabanıyla paylaşmaktan hicap ettiği girişimlerde olmamış mı? Olmuş.

Bütün bu saydıklarım kamuoyuna mal olmuş olan, siyaset tarihimizde yerini almış olan muhtıra ve darbe girişimleri ile darbeler. Allah aşkına, Türkiye, son altmış yılında, altmış üç yılında böyle bir geçmiş tarihe sahip ki her sekiz on yılda bir muhtıra ve darbelerle demokrasisi askıya alınan, siyasetçisine yön verilen, hiza verilen ve demokrasisine balans ayarı yapılan bir ülke olmuş. Bütün bu müdahale ve müdahale girişimlerini getirip asker bürokrasisine yaslamak insafsızlık olur. Darbe kültürü ve oluşumu sadece asker bürokrasisinin gayretleriyle netice vermez, bunun paydaşları var, sermaye var, STK ayağı var, üniversiyel ayak var; en önemlisi, destek veren, âdeta çanak tutan yargı ayağı var. Darbeler ve muhtıralar kolektif yapım ürünü müdahaleler. Siyaset tarihimizde yaşananları analiz ettiğinizde bu tablo önünüze çıkar.

2010 yılına gelmişiz ve Türkiye, Avrupa Birliğiyle müzakerelerde tarih almış. 2005'te tarama sürecini başlatmış, 2006'da tarama süreci bitmiş, fasıllar açılmış, açılan fasıllarda faaliyetler icra ediliyor fakat Türkiye hâlâ bir yasa yapacağı zaman, hâlâ idari bir tasarruf yapacağı zaman şu sorularla muhatap olabiliyordu: "Asker ne der?" Öyle bir demokrasi düşünülebilir miydi? Türkiye artık her sekiz on yılda bir demokrasisi askıya alınan, muhtıralarla, darbelerle kesintiye uğrayan bir ülke olamazdı. Dışımızda acımasız bir yarış var, bir rekabet var ve Türkiye, bu rekabette, bu yarışta maalesef çok gerilerde kaldı.

AK PARTİ hükûmetlerinin kurulduğu 2002 Kasımından sonra yaşanan hadiseler, 2003, 2004 yıllarında yaşananlar bugün yargı konusu olduğu için detaylarına girmeyeceğim ama Allah aşkına, somut olarak birtakım dava isimleri de verilerek burada birçok değerlendirmeler yapıldı. Ben tüm bu davaların içerisine girmeden, tek tek somut olayları bir değer yargısıyla tartmadan genel bir şey soracağım: Türkiye'ye 1960, 1962, 1963, 1969, 1971'de iki tane, 1980'de, 1997'de, 2007'de yapılan müdahaleleri leykekler mi getirdi Allah aşkına?

EMRE KÖPRÜLÜ (Tekirdağ) – Bir de onların hesabını mı soruyorsunuz?

EKREM ÇELEBİ (Ağrı) – Herkes bilsin ama.

ADALET BAKANI SADULLAH ERGİN (Hatay) – Hesap sormuyorum ama şunu söylüyorum: Türkiye'de yargıda olan dosyalarla ilgili olarak hiçbir şey yoktu.

ERKAN AKÇAY (Manisa) – Bu yargılamadaki hukuksuzlukları açıklayacaksınız. Sayın Bakan, somut şeyler soruyoruz size, somut cevaplar verin.

ADALET BAKANI SADULLAH ERGİN (Hatay) – "Bunlar tamamen kurgudan ibaret, mizansenden ibaret ve uydurma birtakım delillerle kurgulanmış davalar" diye söylemek için gerçekten cüretkâr olmak lazım ve bu dosyaların içindeki birçok hususu da ketmetmek, gizlemek lazım idi. Yargılama usullerinde birtakım yanlışlar yapılmış ise bu yargılamalar Ceza Usul Yasamızın ilgili hükümlerine göre yapılıyor. Bunların kendi içerisinde itiraz yolları var, şikâyet yolları var, temyiz yolları var, kanun yolları var. Hâlen bu yollar devam ediyor ve Yargıtayda bittiyse Anayasa Mahkemesine bireysel başvuru yolu, oradan da netice alınamadı ise İnsan Hakları Mahkemesinde hak arama kanalları henüz tükenmiş değil.

Değerli arkadaşlar...

BEDİİ SÜHEYL BATUM (Eskişehir) – İnsaf, adam yedi yıldır tutuklu.

ADALET BAKANI SADULLAH ERGİN (Hatay) – Ben tam altı saattir sizi dinledim Sayın Batum. Tam altı saattir sizi dinledim.

BEDİİ SÜHEYL BATUM (Eskişehir) – Sayın Bakan, adam yedi yıldır tutuklu. Burada daha "İnsan Hakları Mahkemesine gider." diyorsunuz.

BAŞKAN – Değerli arkadaşlar, lütfen Sayın Bakanı dinleyelim.

ADALET BAKANI SADULLAH ERGİN (Hatay) – Anayasa hukuku hocası olarak konuştuğunuz, sorduğunuz sorunun cevabını alacaksınız.

BEDİİ SÜHEYL BATUM (Eskişehir) – Neyin cevabını alacağız? Hiçbir şey almıyoruz.

ADALET BAKANI SADULLAH ERGİN (Hatay) – Dinlemezseniz almazsınız zaten.

BEDİİ SÜHEYL BATUM (Eskişehir) – Tek partiden başlanır mı arkadaşlar? İnsaf!

UĞUR AYDEMİR (Manisa) – Nereden başlayacağını size mi soracak?

BEDİİ SÜHEYL BATUM (Eskişehir) – Tek partiden başlayıp da...

EKREM ÇELEBİ (Ağrı) – Hocam, siz yol açınca Sayın Bakan konuşuyordu.

BAŞKAN – Arkadaşlar... Arkadaşlar...

BEDİİ SÜHEYL BATUM (Eskişehir) – Somut soruyoruz, gizli tanık nedir diyoruz.

T B M M

Tutanak Hizmetleri Başkanlığı

Tarih :

Grup :

Giriş:

Sayfa : 94

UĞUR AYDEMİR (Manisa) – Ya oraya da gelecektir.
BEDİL SÜHEYL BATUM (Eskişehir) – On beş dakikadır Demokrat Partiyi dinliyoruz. Ayıp arkadaşlar.
ADALET BAKANI SADULLAH ERGİN (Hatay) – Değerli arkadaşlar...
UĞUR AYDEMİR (Manisa) – Biz arkadaşınızın nefes almasını dinliyoruz...
BAŞKAN – Arkadaşlar, lütfen...
Sayın Bakan...
ADALET BAKANI SADULLAH ERGİN (Hatay) – Değerli arkadaşlar, şimdi...
(AK PARTİ ve CHP milletvekilleri arasında karşılıklı konuşmalar, gürültüler)
Arkadaşlar...
ADALET BAKANI SADULLAH ERGİN (Hatay) – Arkadaşlar, müsaade eder misiniz.
BEDİL SÜHEYL BATUM (Eskişehir) – Bunları söyleyebilir. Sen burada milletvekilisin...
UĞUR AYDEMİR (Manisa) – Evet.
BEDİL SÜHEYL BATUM (Eskişehir) – ...ve dinliyorsun bunu ve on beş dakikadır Bakan daha tek partiden buraya
gelemedi. Ayıp!
(AK PARTİ ve CHP sıralarından gürültüler)
EKREM ÇELEBİ (Ağrı) – Hocam, Sayın Bakanımız konuşuyor, lütfen dinler misiniz.
BAŞKAN – Sayın Batum... Sayın Batum...
BEDİL SÜHEYL BATUM (Eskişehir) – Anlattıkları tek tek insanlara ayıp.
BAŞKAN – Sayın Batum, lütfen...
BEDİL SÜHEYL BATUM (Eskişehir) – Türkiye’de konuşana bir şey demeyiz ki. Sizlerin dediğine bir şey dedik
mi?
BAŞKAN – Sayın Batum, bir saniye dinler misiniz.
ADALET BAKANI SADULLAH ERGİN (Hatay) – Sayın Batum burayı sabote etmeye gelmiş durumda. Anayasa
Uzlaşma Komisyonuna giderek “Ben bu komisyonu çalıştırmayacağım, benim görevim bu.” diyen bir hocadan...
FERİT MEVLÜT ASLANOĞLU (İstanbul) – Böyle bir şey demedi.
ADALET BAKANI SADULLAH ERGİN (Hatay) – ...bugün burada daha farklı bir şey beklemek yanlış olurdu.
FERİT MEVLÜT ASLANOĞLU (İstanbul) – Aa! Sayın Bakan...
BEDİL SÜHEYL BATUM (Eskişehir) – Sayın Bakan, o senin gibi insandan, senin gibi siyasetçiden...
BAŞKAN – Sayın Batum, lütfen...
ADALET BAKANI SADULLAH ERGİN (Hatay) – Altı saattir burada hiçbir arkadaşımın sözüne müdahale
etmedim ama daha sözlerimin başında şu tahammülsüzlüğü ortaya koydunuz.
BEDİL SÜHEYL BATUM (Eskişehir) – Tahammülsüzlük değil. Yeter! On bir sene oldu.
ADALET BAKANI SADULLAH ERGİN (Hatay) – Türkiye’deki hukuk fakültelerinde veya üniversitelerinde başarı
düzeyi niye bu kadar diye baktığımız zaman doğrusu artık ben tereddüt etmiyorum ve garipsemiyorum da. (CHP
sıralarından gürültüler)
BAŞKAN – Sayın Bakanım, siz lütfen sorulara cevap verin.
FERİT MEVLÜT ASLANOĞLU (İstanbul) – Sayın Başkan...
BAŞKAN – Sayın Aslanoğlu, lütfen...
FERİT MEVLÜT ASLANOĞLU (İstanbul) – Hayır. Bir dakika müsaade eder misiniz?
BAŞKAN – Sayın Aslanoğlu, lütfen...
FERİT MEVLÜT ASLANOĞLU (İstanbul) – Bir dakika...
SALİH KOCA (Eskişehir) – Sayın Bakan dinliyoruz Sayın Başkan.
ADALET BAKANI SADULLAH ERGİN (Hatay) – Değerli arkadaşlar, şimdi...
FERİT MEVLÜT ASLANOĞLU (İstanbul) – Sayın Başkan, müsaade eder misin?
ADALET BAKANI SADULLAH ERGİN (Hatay) – Arkadaşlarımız dinlemeyecekse ben sorulara yazılı cevap
vereceğim Sayın Başkan.
FERİT MEVLÜT ASLANOĞLU (İstanbul) – Hayır efendim, bu şekilde dinlemeyiz. Buraya gelen bir milletvekiline,
Türkiye’de bu çocuklar niye başarısız diye -onun yetiştirdiği- onların hocalarına hakaret etme yetkisini, Sayın Bakan, size
kimse vermiyor. Veriyor.
ADALET BAKANI SADULLAH ERGİN (Hatay) – Sayın Aslanoğlu...
BAŞKAN – Sayın Aslanoğlu...
FERİT MEVLÜT ASLANOĞLU (İstanbul) – Eğer bu sözlerle devam ederseniz biz sizi dinlemeyiz.
SALİH KOCA (Eskişehir) – Sayın Bakan dinleyin.
UĞUR AYDEMİR (Manisa) – Sayın Aslanoğlu, Sayın Bakan bir dinleyin.
BAŞKAN – Sayın Aslanoğlu...
ADALET BAKANI SADULLAH ERGİN (Hatay) – Sayın Aslanoğlu...
Arkadaşlar, müsaade eder misiniz. Müsaade edin, ben konuşacağım.
FERİT MEVLÜT ASLANOĞLU (İstanbul) – Evet, hakaret ediyorsanız “Türkiye’de niye öğrenciler başarısız”
kelimesiyle başlayıp...
ADALET BAKANI SADULLAH ERGİN (Hatay) – Ya gözünü sevdiğim, bir dakika...
FERİT MEVLÜT ASLANOĞLU (İstanbul) – ...bir öğretim görevlisine hakaret etme yetkisini size kimse vermiyor
Sayın Bakan.
ADALET BAKANI SADULLAH ERGİN (Hatay) – Sayın Aslanoğlu...

T B M M

Tutanak Hizmetleri Başkanlığı

Tarih :

Grup :

Giriş:

Sayfa : 95

BAŞKAN – Sayın Aslanoğlu...

ADALET BAKANI SADULLAH ERGİN (Hatay) – Sayın Aslanoğlu, bitirdiyseniz...

FERİT MEVLÜT ASLANOĞLU (İstanbul) – Eğer tehdit ediyorsanız sizi de dinlemiyoruz.

ADALET BAKANI SADULLAH ERGİN (Hatay) – Müsaade et.

FERİT MEVLÜT ASLANOĞLU (İstanbul) – Eğer ediyorsan dinlemiyoruz.

ADALET BAKANI SADULLAH ERGİN (Hatay) – Dinlemeyebilirsiniz ama şunu söyleyeyim...

FERİT MEVLÜT ASLANOĞLU (İstanbul) – Evet. Tehdit edemezsiniz.

ADALET BAKANI SADULLAH ERGİN (Hatay) – Müsaade et.

Ben sizi altı saat...

FERİT MEVLÜT ASLANOĞLU (İstanbul) – Özür dile Sayın Bakan.

ÖZGÜR ÖZEL (Manisa) – O ifadeyi düzeltin.

(Oturma Başkanlığına Komisyon Başkanı Lütfi Elvan geçti)

BAŞKAN – Sayın Aslanoğlu...

UĞUR AYDEMİR (Manisa) – Kim başlattı ilk önce?

FERİT MEVLÜT ASLANOĞLU (İstanbul) – Hayır, özür dileyin.

UĞUR AYDEMİR (Manisa) – “Senin gibi insan” diyor.

ADALET BAKANI SADULLAH ERGİN (Hatay) – Müsaade eder misin... Arkadaşlar, bir müsaade ederseniz... Bir müsaade edin.

FERİT MEVLÜT ASLANOĞLU (İstanbul) – Sayın Bakan, özür diler misiniz?

BAŞKAN – Arkadaşlar, bir saniye. Sayın Aslanoğlu, değerli arkadaşlar, lütfen sakin olun.

Buyurun Sayın Bakan.

ADALET BAKANI SADULLAH ERGİN (Hatay) – Sayın Başkan, ben altı saat bu arkadaşlarımı dinledim.

FERİT MEVLÜT ASLANOĞLU (İstanbul) – Hangi arkadaşları?

BAŞKAN – Sizi, hepimizi dinledi.

FERİT MEVLÜT ASLANOĞLU (İstanbul) – Bir dakika Sayın Başkan.

BAŞKAN – Sayın Aslanoğlu “Bu arkadaşları” dedi, ne var bunda? Bir şey yok ya. Bir şey yok Sayın Aslanoğlu.

FERİT MEVLÜT ASLANOĞLU (İstanbul) – Ayıp ya!

BAŞKAN – Arkadaşlar, lütfen ya... Lütfen...

Buyurun Sayın Bakan.

ADALET BAKANI SADULLAH ERGİN (Hatay) – Ben altı saat...

AYKUT ERDOĞDU (İstanbul) – Sayın Bakan özür dilesin.

BAŞKAN – Lütfen Sayın Erdoğan, lütfen.

AYKUT ERDOĞDU (İstanbul) – Sayın Bakana çok yakışmayan bir şey bu.

BAŞKAN – Lütfen Sayın Erdoğan, lütfen... Lütfen bir sessiz kalır mısınız.

Buyurun.

ADALET BAKANI SADULLAH ERGİN (Hatay) – Altı saat milletvekili arkadaşlarımı dinledim.

BAŞKAN – Evet.

ADALET BAKANI SADULLAH ERGİN (Hatay) – Konuşmaya başlar başlamaz arkasından müdahaleler başladı.

Özellikle Sayın Batum beni konuşturmamak için sürekli müdahale etti...

BEDİL SÜHEYL BATUM (Eskişehir) – Hayır, hayır. On beş dakika...

ADALET BAKANI SADULLAH ERGİN (Hatay) – Şu anda ettiği gibi. Şayet benim burada...

BEDİL SÜHEYL BATUM (Eskişehir) – On beş dakika...

BAŞKAN – Sayın Batum, lütfen...

ADALET BAKANI SADULLAH ERGİN (Hatay) – Benim burada konuşmamı bu şekilde engelleyecek iseler ben bu arkadaşların sözlerine yazılı cevap vereyim.

FERİT MEVLÜT ASLANOĞLU (İstanbul) – Tamam, yazılı verin o zaman.

BAŞKAN – Ya lütfen... Lütfen Sayın Aslanoğlu.

FERİT MEVLÜT ASLANOĞLU (İstanbul) – Bu arkadaş yazılı cevap versin.

BAŞKAN – Sayın Aslanoğlu, lütfen... Lütfen... Lütfen... Evet, Sayın Aslanoğlu, bu düzgün bir hitabet tarzı değil.

Lütfen.

ÖZGÜR ÖZEL (Manisa) – Bizim de ağızımızdan olmadık bir şey çıkıyor, siz istiyorsunuz, biz hemen düzeltiyoruz.

Sayın Bakan da düzeltsin. Maksadını aşan bir ifade var. Düzeltsin.

BAŞKAN – Arkadaşlar, bakın, yedi saat, sekiz saat, belki on saat burada konuştuk, tartıştık ve...

FERİT MEVLÜT ASLANOĞLU (İstanbul) – Tamam Beyefendi.

ÖZGÜR ÖZEL (Manisa) – “Böyle hoca olursa böyle başarılı olur hukuk fakülteleri” diyor.

(AK PARTİ sıralarından “Doğru diyor.” sesi)

FERİT MEVLÜT ASLANOĞLU (İstanbul) – Ne demek “Doğru diyor” ya? Bu ifadeyi kesin...

BAŞKAN – Olabilir.

Siz buyurun.

FERİT MEVLÜT ASLANOĞLU (İstanbul) – Hayır efendim, biz dinlemek istemiyoruz, yazılı cevap versin.

BAŞKAN – Peki efendim, siz bilirsiniz.

Lütfen oturunuz.

BEDİL SÜHEYL BATUM (Eskişehir) – Böyle Bakan olursa böyle de adalet olur dedim.

T B M M

Tutanak Hizmetleri Başkanlığı

Tarih :

Grup :

Giriş:

Sayfa : 96

BAŞKAN – Lütfen... Lütfen...

(AK PARTİ ve CHP milletvekilleri arasında karşılıklı konuşmalar, gürültüler)

Arkadaşlar... Tamam arkadaşlar... Lütfen oturunuz şuraya. Tamam lütfen oturunuz. Lütfen... Lütfen...

MEHMET ŞÜKRÜ ERDİNÇ (Adana) – Sizin sorularınıza yazılı cevap versin, bizim sorularımızı cevaplasın.

BAŞKAN – Lütfen... Lütfen...

Sayın Bakan, buyurun siz.

ADALET BAKANI SADULLAH ERGİN (Hatay) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; Türkiye’de yargının problemleri öteden beri bilinen problemlerdir.

ÖZGÜR ÖZEL (Manisa) – Sayın Başkan, ifadesini düzeltsin.

BAŞKAN – Lütfen Sayın Özel... Lütfen Sayın Özel.

ADALET BAKANI SADULLAH ERGİN (Hatay) – Herkes kendi ifadesini düzeltir.

ÖZGÜR ÖZEL (Manisa) – İfadeyi düzeltsin.

BAŞKAN – Lütfen...

ADALET BAKANI SADULLAH ERGİN (Hatay) – Benim...

FERİT MEVLÜT ASLANOĞLU (İstanbul) – Ağır bir hakaret etti.

BAŞKAN – Lütfen arkadaşlar...

ÖZGÜR ÖZEL (Manisa) – “Öbürleri namussuz mu?” dediniz.

BAŞKAN – Lütfen... Lütfen...

ÖZGÜR ÖZEL (Manisa) – Ne dedik? Bütün müfettişler namuslu, 2 tanesini seçin dedim. Bunu bile...

BAŞKAN – Sayın Özel...

ADALET BAKANI SADULLAH ERGİN (Hatay) – Değerli arkadaşlar...

FERİT MEVLÜT ASLANOĞLU (İstanbul) – Ağır bir hakaret var burada.

BAŞKAN – Sayın Aslanoğlu, lütfen ya!

ÖZGÜR ÖZEL (Manisa) – Yani hakikaten olmaz artık.

ADALET BAKANI SADULLAH ERGİN (Hatay) – Değerli arkadaşlar, benim sözlerimde hiçbir hakaret kastı yok.

ALİ ÖZGÜNDÜZ (İstanbul) – Nasıl yok?

ADALET BAKANI SADULLAH ERGİN (Hatay) – Müsaade et.

ÖZGÜR ÖZEL (Manisa) – Fakülte’deki öğrencinin başarısızlığını üzerine yıkıyorsun.

ADALET BAKANI SADULLAH ERGİN (Hatay) – Kendi arkadaşlarınızın da beyanlarını bir tutanaklardan çıkartın. Bir bakın orada ne söylemiş, hangisinin sözü daha ağır, onu değerlendirirsiniz.

FERİT MEVLÜT ASLANOĞLU (İstanbul) – Sizin şahsınıza bir şey söylemedi.

BAŞKAN – Lütfen... Lütfen arkadaşlar... Lütfen...

ADALET BAKANI SADULLAH ERGİN (Hatay) – Orada bir hakaret varsa bunun yolu da açıktır.

FERİT MEVLÜT ASLANOĞLU (İstanbul) – Şahsınıza hiçbir arkadaşımız bir şey söylemedi Sayın Bakan.

UĞUR AYDEMİR (Manisa) – Sayın Aslanoğlu, siz az önceki tutanaklar gelsin de bakın.

ADALET BAKANI SADULLAH ERGİN (Hatay) – Sayın Başkan, değerli arkadaşlarım, yargımızın öteden beri...

BAŞKAN – Tutanakları isteyelim efendim.

Lütfen tutanakları getirin.

ADALET BAKANI SADULLAH ERGİN (Hatay) – Tutanakları getirtin bakın Sayın Başkan.

BAŞKAN – Lütfen...

ADALET BAKANI SADULLAH ERGİN (Hatay) – Yargımızın öteden beri süregelen sorunları, ben 1950 ile 2010 arasında değerlendirdim, tek parti dönemine bir tek cümle söylemedim. 1950’den sonra yaşanan süreci anlatıyorum ve bugüne kadar yaşanan sorunlar, siyasetin yaşadığı sorunlarla yargının yaşadığı sorunlar iç içedir diye bir tespit yaptım. Katılmayabilirsiniz. 2010 yılına gelinceye kadar Türkiye’de siyaset ve yargı ilişkisinde, maalesef, her sekiz, on yılda bir demokrasiyi askıya alan iradenin ve geleneğin, alışkanlığın etkisi altında süregelen bir yargımız vardı. Her darbeden sonra darbe girişiminde bulunan ve darbe yapanlara saygı sunan, ceket ilikleyen, esas duruşta bekleyen bir yargımız vardı maalesef.

Değerli arkadaşlar, 2010 yılında...

ÖZGÜR ÖZEL (Manisa) – Sayın Bakan, bak lütfen...

BAŞKAN – Lütfen...

ÖZGÜR ÖZEL (Manisa) – Darbecinin önünde ceket ilikleyen kim? Al, sana al!

BAŞKAN – Sayın Özel, lütfen ya... Lütfen...

UĞUR AYDEMİR (Manisa) – “Al” ne demek ya?

ÖZGÜR ÖZEL (Manisa) – Diyor ya!

BAŞKAN – Sayın Özel... Sayın Özel...

UĞUR AYDEMİR (Manisa) – Yakışıyor mu sana?

ÖZGÜR ÖZEL (Manisa) – Darbecinin önünde ceket ilikleniyor...

ADALET BAKANI SADULLAH ERGİN (Hatay) – Arkadaşlar...

ÖZGÜR ÖZEL (Manisa) – Darbecinin önünde... Kenan Evren puro içiyor, önünde ceket iliklemiş Recep Tayyip Erdoğan.

UĞUR AYDEMİR (Manisa) – Özgür Bey, yakışıyor mu?

BAŞKAN – Sayın Özel... Sayın Özel... Sayın Özel...

ÖZGÜR ÖZEL (Manisa) – Fotomontaj değil. Al, darbecinin önünde ceket iliklemiş.

T B M M

Tutanak Hizmetleri Başkanlığı

Tarih :

Grup :

Giriş:

Sayfa : 97

BAŞKAN – Sayın Özel... Sayın Özel...
ADALET BAKANI SADULLAH ERGİN (Hatay) – Evet, bu resmen...
BAŞKAN – Sayın Özel...
ÖZGÜR ÖZEL (Manisa) – Düzeltmezsen böyle olur.
BAŞKAN – Sayın Özel... Sayın Özel...
ADALET BAKANI SADULLAH ERGİN (Hatay) – Resmen bu müzakereleri sabote girişimi bunlar.
ÖZGÜR ÖZEL (Manisa) – Darbecinin önünde ceket ilikliyor işte, al!
HÜSEYİN ŞAHİN (Bursa) – Tasvip etmesen de önce Cumhurbaşkanına gösterdiği saygıdan dolayı takdir et.
[CHP sıralarından "Bravo!" sesleri, alkışlar(!)]
BAŞKAN – Şimdi, arkadaşlar...
ÖZGÜR ÖZEL (Manisa) – O zaman böyle konuşmayacak. Hakaret ifadesi kullanmayacak öyle.
BAŞKAN – Şimdi arkadaşlar... Lütfen...
UĞUR AYDEMİR (Manisa) – Özgür Bey, lütfen...
ÖZGÜR ÖZEL (Manisa) – Ağzından çıkanı kulağı duyacak.
BAŞKAN – Lütfen Sayın Özel... Sayın Özel... Sayın Özel...
ÖZGÜR ÖZEL (Manisa) – Darbecinin önünde ceket ilikleniyordu.
UĞUR AYDEMİR (Manisa) – Özgür Bey, lütfen ya! Özgür Bey, Manisa'ya yakışmıyor.
ÖZGÜR ÖZEL (Manisa) – Demeyecek o zaman! Demeyecek!
BAŞKAN – Sayın Özel, siz derken... Lütfen...
ÖZGÜR ÖZEL (Manisa) – Dediği cümleyi düzeltmezse bu fotoğrafın üstüne konuşurum.
BAŞKAN – Sayın Özel... Sayın Özel, lütfen, bakın, hepiniz her şeyi söylediniz burada.
UĞUR AYDEMİR (Manisa) – Özgür Bey, yakışmıyor.
ÖZGÜR ÖZEL (Manisa) – Bak, ağzımı bozdurma "Manisa'ya yakışmıyor" falan diye.
BAŞKAN – Lütfen Sayın Özel...
ÖZGÜR ÖZEL (Manisa) – Ondan sonra geliyorsun, tekrar özür diliyorsun.
BAŞKAN – Sayın Özel... Sayın Özel, lütfen ya... Lütfen ya...
Arkadaşlar, lütfen ya...
FERAMUZ ÜSTÜN (Gümüşhane) – Ağzını bozarak konuşuyorsun.
ÖZGÜR ÖZEL (Manisa) – Bozmadım ben ağzımı.
FERAMUZ ÜSTÜN (Gümüşhane) – Boz bozacaksan!
BAŞKAN – Lütfen...
ÖZGÜR ÖZEL (Manisa) – Bozmadım ağzımı. Bozmuyorum kardeşim!
FERAMUZ ÜSTÜN (Gümüşhane) – Bozmuyorsan da tehdit ediyorsun. Bozacaksan boz ya!
ÖZGÜR ÖZEL (Manisa) – Kardeşim, Bakan böyle dedi.
BAŞKAN – Sayın Özel... Sayın Özel... Sayın Özel...
FERAMUZ ÜSTÜN (Gümüşhane) – O darbeciyi yargıya veren kim şu anda?
ÖZGÜR ÖZEL (Manisa) – Al kardeşim, al bakalım!
FERAMUZ ÜSTÜN (Gümüşhane) – Kim? Kim? O gösterdiğin bir zaman Cumhurbaşkanıydı.
BAŞKAN – Lütfen...
ÖZGÜR ÖZEL (Manisa) – Kim yaptı?
BAŞKAN – Arkadaşlar, lütfen... Lütfen arkadaşlar...
BEDİL SÜHEYL BATUM (Eskişehir) – Bakan böyle konuşur mu?
BAŞKAN – Lütfen Sayın Batum. Lütfen... Lütfen...
BEDİL SÜHEYL BATUM (Eskişehir) – Yakıştı mı size?
ÖZGÜR ÖZEL (Manisa) – Darbeciye selam duranlar...
UĞUR AYDEMİR (Manisa) – Durmadılar mı selam?
BAŞKAN – Evet, durdular. Elbette durdular geçmişte. Yargı...
(AK PARTİ ve CHP sıralarından gürültüler)
Lütfen arkadaşlar...
MEHMET MUŞ (İstanbul) – Onu Sayın Batum'a göster.
FERİT MEVLÜT ASLANOĞLU (İstanbul) – Sayın Batum'a itiraz mı ediyorsun? Aynısını söylemiyor mu Sayın Batum?
BAŞKAN – Lütfen... Lütfen Sayın Bakan...
UĞUR AYDEMİR (Manisa) – Evren'i Cumhurbaşkanı yapanlar düşünsün!
BAŞKAN – Sayın Aydemir...
ÖZGÜR ÖZEL (Manisa) – Otur yerine!
BAŞKAN – Sayın Özel... Sayın Özel, lütfen ya... Lütfen ya... Lütfen... Lütfen...
(AK PARTİ ve CHP milletvekilleri arasında karşılıklı konuşmalar, gürültüler)
Lütfen arkadaşlar ya... Lütfen.
ÖZGÜR ÖZEL (Manisa) – Adalet Bakanı adaletten uzaklaşırsa böyle olur.
BAŞKAN – Lütfen...
Buyurun Sayın Bakan.

T B M M

Tutanak Hizmetleri Başkanlığı

Tarih :

Grup :

Giriş:

Sayfa : 98

ADALET BAKANI SADULLAH ERGİN (Hatay) – Sayın Başkanım, AK PARTİ iktidara geldiği 2002 yılından bu yana Türkiye’de hem siyasetin özgürleşmesi için hem hukukun güçlenmesi için önemli adımlar atmıştır. 2004 yılına kadar yapmış olduğu çalışmalarla Kopenhag siyasi kriterlerini yeterince karşıladığı gerekçesiyle Avrupa Birliğinden müzakere almış bir siyasi hareketiz. Bu süreç içerisinde Parlamentoda üzerimize çok güneş doğmuştur. Sabahlara kadar çalışılmış ve değişim yasaları, dönüşüm yasaları yapılmıştır. Bu çerçevede elbette o dönem...

BAŞKAN – Arkadaşlar, müdahale etmeyin lütfen ya. Siz konuşurken müdahale etti mi Sayın Bakan! Lütfen, arkadaşlar, lütfen ya.

Sayın Erdoğan, siz konuşurken müdahale edildi mi? Lütfen ya.

AYKUT ERDOĞDU (İstanbul) – Sayın Bakan uyarın, temiz bir dil kullanın!

UĞUR AYDEMİR (Manisa) – Ne demek o, nasıl dil kullanıyor ya!

AYKUT ERDOĞDU (İstanbul) – Demin söylediniz.

VELİ AĞBABA (Malatya) – Sayın Aydemir, sen avukat mısın?

UĞUR AYDEMİR (Manisa) – Avukatım.

VELİ AĞBABA (Malatya) – Çıkar diplomanı.

BAŞKAN – Biraz tahammülünüz olacak ya!

ADALET BAKANI SADULLAH ERGİN (Hatay) – İşbaşına gelir gelmez ilk yapılan iş olağanüstü hâlin kaldırılmasına dairdir. Arkasından Devlet Güvenlik Mahkemeleri uygulamasına son verilmiş, Birleşmiş Milletler Medeni ve Siyasi Haklar Sözleşmesi yürürlüğe konulmuş. Ayrıca, Anayasa’mızın 90’ıncı maddesine bir fıkra eklenerek usulüne göre yürürlüğe konulmuş uluslararası sözleşmelerin iç hukukun üzerinde olduğu, kanunların üzerinde olduğuna dair devrim niteliğinde bir anayasa değişikliği yapılmıştır. Bütün bunlar Türkiye’de evrensel hukukla barışık bir hukuk sisteminin ve siyasal altyapının kurulması için yapılan çalışmalardır bunlar. Bu çalışmalar bugüne kadar devam etti kesintisiz şekilde. Çıkarılan yargı paketleri, demokratik paketler, efendim, açılım süreçleri veya Avrupa İnsan Hakları Mahkemesindeki tabloyu düzeltmeye dönük atılan adımlar, Avrupa Birliğiyle müzakerelerin başlaması için çıkarılan paketler, bütün bunların tamamı Türkiye’deki siyasetin demokratikleşmesi ve hukukun, yargının bağımsızlığını sağlamaya dönük adımlar olarak sayılabilir. Bunları tek tek sayacak değilim ama on bir yılda gerçekten Türkiye’de çok önemli değişim ve dönüşüme imza atan bir siyasi iktidar var. Bu süreç içerisinde burada konuşmacılar, söz alan değerli milletvekilleri eleştirilerini dile getirdiler. Türkiye’de yargının geçmişten gelen problemleri dedim, bunları 4 başlıkta sürekli tasnif edip paylaşıyorum. Fiziki altyapıdan kaynaklanan sorunları, teknik altyapıdan kaynaklanan sorunları, mevzuattan kaynaklanan sorunları, insan kaynaklarının yetersizliğinden ortaya çıkan sorunları, ceza infaz kurumlarından kaynaklanan sorunları hep konuştuk, ifade ettik. Ama, son on yıldır bu saydığım sorun alanlarının önemli bir kısmında bu sorunların bir kısmı tamamen devre dışı bırakılmış, devam eden sorunlarımızı da ikrar ediyoruz, söylüyoruz ve bunları düzeltme noktasında, değiştirme noktasında hangi adımlar attığımızı da kamuoyuna deklare ediyoruz ve o adımlarımızı da atmaya devam ediyoruz. Fiziki altyapı konusunda Türkiye’de şu anda hâlâ sorunlarımız olmakla beraber 2002’ye göre önemli ölçüde bu, sorun olmaktan çıktı. 170’in üzerinde adliye sarayı inşa edildi ve toplam 569 bin metrekare kapalı olan adliyeler bugün itibarıyla bitmiş olanlar 2,5 milyon metrekareye geldi. Proje ve yapım aşamasında olanlar ise...

AYKUT ERDOĞDU (İstanbul) – Sayın Başkan, Sayın Bakan bizim sormadığımız hususlara cevap veriyor.

VEDAT DEMİRÖZ (Bitlis) – Soranlar var.

ADALET BAKANI SADULLAH ERGİN (Hatay) – ...5,5 milyon metrekareye ulaşacak yapımı bitince. Teknik altyapı...

ERKAN AKÇAY (Manisa) – Sayın Bakan, böyle sormadan cevaplarsa...

BAŞKAN – Lütfen, arkadaşlar ya. Lütfen, böyle bir şey yok ya! Lütfen, Sayın Akçay ya! Fiziki binayla ilgili bir sürü şey söylendi, elbette cevap verecek ya! Ne konuşacağına siz mi karar vereceksiniz! Lütfen, efendim ya, biraz sabırlı olun ya!

ERKAN AKÇAY (Manisa) – Hayır efendim, sadece süreyi doldurmak için konuşuyor Sayın Başkan.

ADALET BAKANI SADULLAH ERGİN (Hatay) – Beklerseniz ona da sıra geliyor Sayın Akçay.

BAŞKAN – Bakanın ne konuşacağına siz karar verin o zaman. Yok böyle bir şey ya!

ADALET BAKANI SADULLAH ERGİN (Hatay) – Değerli arkadaşlar, fiziki altyapıdan sonra teknik altyapı hallettik. UYAP Bilişim Sistemi, SEGBİS sistemi ile bunları hallettik. Mevzuat altyapısını komple yeniledik ve Türkiye’nin temel yasalarını Avrupa Birliği stratejisi çerçevesinde yeniden gözden geçirerek kendi hocalarımızın inşa ettiği temel yasaları yürürlüğe koyduk. Arkasından, şu anda yargı sistemimizin en önemli sorunu insan kaynaklarından ortaya çıkan sorunlar. Hâkim, savcı sayımızın yetersiz oluşu ve nitelik sorunu, hem nicelik hem nitelik sorunu konusunda mesafeleri kapatmaya çalışıyoruz. 2002’ye göre şu ana kadar önemli mesafeler alındı. 100 bin kişiye düşen hâkim, savcı sayısının yaklaşık yüzde 51 artış sağlanmasına rağmen Almanya’ya göre bu son derece yetersiz. Bazı Avrupa ülkelerine yaklaştık ama Almanya’nın karşısında gerçekten, neredeyse yarı yarıya bir hâkim, savcı sayımız var. Sayının ötesinde nitelik açısından da önemli problemlerimiz var. Hukuk eğitiminden başlayıp staj ve mesleğe girişe dönük süreçlerde ciddi problemler yaşıyor Türkiye. Avrupa’nın ve dünyanın hiçbir yerinde 23, 24 yaşında fakültiyi bitirmiş, yetersiz bir staj yaparak kürsüye gelen hâkim, savcılar görmemiz mümkün değil. Bunu sorun olmaktan çıkarmak için hem YÖK’le hem de hukuk fakültelerinin bu konudaki yetkin isimleriyle oluşturulan bir komisyon ile beraber hukuk eğitimi ve eğitimden sonra hâkim, savcılığa ve avukatlığa geçiş sürecine ilişkin ciddi bir yapısal dönüşüm çalışması önemli mesafe kat etti. Yakında bunun detaylarını kamuoyuyla paylaşacağız.

Değerli arkadaşlar, insan kaynakları noktasında hâkim, savcı dışında adliyelerimizin yazı işleri müdürü, bunun yanında zabıt kâtibidir, denetimli serbestlik bürolarında çalışan elemanlardır, icra müdürleridir, icra memurlarıdır ya da cezaevlerinde ihtiyaç duyduğumuz personel noktasında geçmişle mukayese edilemeyecek önemli ilerlemeler

T B M M

Tutanak Hizmetleri Başkanlığı

Tarih :

Grup :

Giriş:

Sayfa : 99

sağlanmıştır. 2002'ye göre yüzde 130'luk bir artış sağlanmıştır personel sayısında. Aynı zamanda bu personelin eğitimi için eğitim merkezleri açılmış ve ciddi bir eğitim programı da uygulanmaya başlanmıştır.

Bu arada yargıda uzun yargılamadan kaynaklı sorunların çözümü için de ciddi adımlar atılmış. Yargıtay ve Danıştayın yapısal olarak güçlenmesini sağlayacak adımlar 2011'de atıldı ve daire sayıları ile üye sayıları artırılmak suretiyle Yargıtayda ve Danıştayda çıkan karar miktarları dağıtmış olduğumuz notların içerisinde sizlere arz edildi. Onun dışında ilk derece mahkemelerimizdeki yargılama sürelerini makul noktaya çekmek için yine uluslararası ortak yürüttüğümüz proje bir SATURN projesi CEPEJ'le beraber yapıyoruz. Burada dava türlerine göre belli limitler belirleniyor ve davayı açan kişilere, taraflara bu davanın ne kadar sürede sonuçlandırılacağına dair taahhütte bulunuluyor. Elbetteki her taahhüt yerine gelmeyebilir ama ortalama olarak uygulayıcılar da kendini o tarihle sorumlu gördükleri için iş ve işlemlerinde daha titiz davranmak noktasına gelecektir. Bu açıdan yargıda şu anda önemli mesafeler katedilmekle beraber aşmamız gereken sorun nitelik ve nicelik sorununu çözdüğümüz anda hâkim, savcı stoku açısından önemli bir problemi de aşmış olacağız. Şu ana kadar geldiğimiz noktalarda ceza infaz sistemine dönük değerli milletvekillerinin birtakım eleştirileri oldu.

Değerli arkadaşlar, şunu rahat söyleyecek durumdayız: Avrupa Konseyine 47 üye ülke var. Bu 47 üye ülke içerisinde Türkiye'deki ceza infaz kurumları infaz rejimi uygulamaları tamamen Avrupa Konseyinin standartları içerisinde. Avrupa Konseyinin almış olduğu ilke kararlarının hiçbirine aykırı bir mevzuatımız yok. Zaten bu noktada bu işkenceyi önleme komitesinin denetimi altında cezaevlerimiz. Ulusal denetim mekanizmalarımız da var. Eksikimiz yok demiyorum, eksiklerimiz var, katetmemiz gereken mesafe var ama çok net şunu ifade edebilirim: 230'un üzerinde ceza infaz kurumunu kapatık standartlara uygun olmadığı için. 160 tanesini daha kapatıyoruz, kararını aldık ve bir yandan hem kapasite artışı hem de daha iyi koşullarda cezaların infaz edilebileceği infaz kurumları inşa ediyoruz.

Değerli arkadaşlar, aynı zamanda size arz ettiğimiz notlarda var, ceza infaz rejiminde hükümlü ve tutukluların lehine birçok düzenleme getirdik. Bunlarda tekrara girmek istemiyorum ama size dağıtmış notlarda ve sunuş konuşmamda bunlara bir miktar temas ettim.

Türkiye'de tutuklu ve hükümlü oranlarına ilişkin eleştiriler yapıldı. Bunlar temel noktalar olduğu için değerli milletvekillerimizin bu tespitlerine cevap olması açısından da bu hususları paylaşmak istiyorum.

Bir kere bizim baz aldığımız tutuklu oranı, Avrupa İnsan Hakları Mahkemesinin kabul ettiği kritere, Yargıtayımızın kabul etmiş olduğu kritere göre yapılmış oranlardır. Yargıtayın görüşü de, Avrupa İnsan Hakları Mahkemesinin görüşü de, ilk derece mahkemesinin karar vermesiyle beraber yargılanan kişinin artık tutuklu olmadığı, hükümlü olduğu şeklindedir. Bizim kriterlerimiz bunlar. Ancak itirazen ortaya konulan "Efendim, ilk derece mahkemesi karar vermiş ama henüz Yargıtayda kesinleşmemiş. Hükümlülükler bu istatistiğe dâhil değil." eleştirisi var. O eleştirideki rakamları da ekleyerek bir istatistik daha vereceğim.

Öncelikle AIHM'in ve Yargıtayın kabul ettiği rakamlara göre tablo şu: 2001 yılında yüzde 50,4 olan tutuklu oranı, cezaevinde bulunan her 100 kişiden 50,5'u tutukluymuş. Ne zaman? 2001'de. Bu 50,5 dediğim zaman burada da hükümlülükler yok arkadaşlar, sadece hükümlüler var. Diğer rakamı da vereceğim biraz sonra.

ÖZGÜR ÖZEL (Manisa) – Aftan kaç sene sonraya denk geliyor? Katkı olsun diye.

ADALET BAKANI SADULLAH ERGİN (Hatay) – Bu, af senesi.

ÖZGÜR ÖZEL (Manisa) – Sayın Bakanım, insaf buyurun.

BAŞKAN – Lütfen... Lütfen...

ÖZGÜR ÖZEL (Manisa) – Ama bir gerçeği ortaya koyalım. Hapishaneler boşalmış, yüzde 50.

ADALET BAKANI SADULLAH ERGİN (Hatay) – Daha kötü işte.

ÖZGÜR ÖZEL (Manisa) – Daha kötü değil.

ADALET BAKANI SADULLAH ERGİN (Hatay) – Olur mu? Hapishaneler boşaldığı zaman yüzde 50 ise boşalmadığı zaman ne kadar?

ÖZGÜR ÖZEL (Manisa) – Hükümlüler çıkmış, bu yüzden tutuklu oranı yükselmiş.

ADALET BAKANI SADULLAH ERGİN (Hatay) – Peki, 2007'yi vereyim. 1999'u vereyim. 99 da daha farklı değil ki.

2007 senesinde yüzde 48,9 tutuklu oranı. Şimdi geldiğimiz noktada, bugün itibarıyla yüzde 20,2. Yani yüzde 48'den 50'den yüzde 20'ye gelen bir tutuklu oranı.

Şimdi, deniyor ki, hükümlülükleri de katalım. Peki, katalım. Hükümlülükleri kattığımız grafik de şu. Hükümlülükleri kattığımızda 2001'de yüzde 60,4 tutuklu oranı hükümlülükler de var. Bugün itibarıyla yüzde 28,4 ya da 2007 yılında 62,5 hükümlülükler dâhil tutuklu oranları. Bugün geldiğimiz nokta 62,5'tan yüzde 28,7. Hangi parametreyi alırsanız alın şu düşüş trendini göreceksiniz, ister hükümlülükler dâhil ister hükümlülükler hariç, fark eden bir şey yok.

ALİ ÖZGÜNDÜZ (İstanbul) – Sayın Bakan, üç yıldan fazla tutukluların oranı ne? Yüzde 9.

ADALET BAKANI SADULLAH ERGİN (Hatay) – Netice itibarıyla Türkiye'deki bu gelişim Avrupa Birliği üyesi ülkelerle mukayese edildiği zaman, bugün Avrupa Birliği üyesi ülkelerin ortalama tutuklu oranları yüzde 23'tür. AB ortalaması yüzde 23 iken Türkiye yüzde 20'lere getirmiş tutuklu oranlarını.

Bir başka parametre: Tutuklu kalınan süre. Uzun süre tutuklu kalınıyor deniyor. O da şu tablo. Buraya baktığınızda cezaevlerinde bulunan tutuklu sayılarının yüzde 77'si son on iki ayda tutuklanmış. Dün tutuklanan da bunun içerisinde on bir ay önce tutuklanan da bunun içerisinde.

Yine bir yıla iki yıl arasında tutuklu olan oranı yüzde 15.

VELİ AĞBABA (Malatya) – Terör suçluları ne kadar? Terörde ne kadar?

BAŞKAN – Lütfen arkadaşlar, bir dinleyelim.

T B M M

Tutanak Hizmetleri Başkanlığı

Tarih :

Grup :

Giriş:

Sayfa : 100

ADALET BAKANI SADULLAH ERGİN (Hatay) – Üç yıl üzerinde tutuklu oranı yüzde 5-6 civarında. Burada hepsi var.

ALİ ÖZGÜNDÜZ (İstanbul) – Sayın Bakan, kendi konuşmanızda yüzde 8,7 diyorsunuz.

ADALET BAKANI SADULLAH ERGİN (Hatay) – Bu oranlar iyileştirilmiş rakamlar. Her geçen gün daha da iyiye giden oranlar. Yani yüzde 60'lardan hükümlülere dâhil tutuklu oranı yüzde 28'lere gelmiş. AİHM ve Yargıtay oranlarına göre yüzde 20'ye gelmiş. Bunun yanında Türkiye'nin yargı sisteminin üretmiş olduğu arızalar yüzünden, 1959'dan bu yana komisyon olarak gelen süreci değerlendiriyorum, 2.500'e yakın ihlal kararı var AİHM'den Türkiye'nin aldığı.

Değerli arkadaşlar, iç hukuk yollarının tüketilmesi ortalama beş yıl deyin, davası, temyizi, itirazları ve sair. AİHM'de de beş altı sene sürüyor dava. On-on bir sene. Yani bugüne kadar AİHM'den aldığımız ihlallerin önemli bir kısmı 2002 öncesine ait ama 2002'den sonra cereyan etmiş ve sıraya konulmaksızın acil görüşülmesi gereken müracaatlar da var bu 2.500 ihlalin içerisinde yani son on yıl içerisindeki davalar da var. Türkiye tüm zamanların ve yıl bazında da her yıl AİHM'de ihlal şampiyonu olmuş. Ne zamana kadar? 2012'ye kadar.

Türkiye bu tabloyu değiştirmek için birçok tedbirler aldı. Sadece Anayasa Mahkemesine bireysel başvuruyu getirmedik. Bunun dışında, Türkiye, Avrupa İnsan Hakları Mahkemesine hâkimlerini gönderdi. Sadece son iki yıl içerisinde 650 civarında hâkim-savcımız eğitim için Strasbourg mahkemesine gittiler, orada çalışma ziyaretleri yaptılar. Onun dışında Strasbourg mahkemesinde şu anda çalışan Türk hâkimler var mahkemede görevli. Türk masasına yardımcı oluyor bunlar. Onun dışında adli müşavir uygulamasını başlattık. Ayrıca tazminat komisyonu kurmak suretiyle AİHM'de yapılmış uzun yargılamalardan doğan davaların iç hukuk yolu olarak tekrar Türkiye'ye getirilmesini sağladık ve dördüncü yargı paketiyle mevzuatımızda İnsan Hakları Mahkemesinin ihlal kararlarına gerekçe olan yasalarımızı değiştirdik.

Bütün bu tedbirlerin eşzamanlı uygulanmasıyla beraber Türkiye, AİHM'de on ay önce 16.800'ün üzerinde şikâyet dosyasına sahip iken bugün bu rakam 12 binin altına inmiştir. Bunların bir kısmı tazminat komisyonuna çekilen dosyalar, bir kısmı da Türkiye'den artık bireysel başvuru yoluyla gidişin süzülmesi, filtre edilmesiyle azalmasının ve yasalarımızdaki ihlal gerekçesini oluşturan mevzuatın değiştirilmesinden kaynaklı azalmalardır.

Bugün Strasbourg'da bir Türkiye modelinden bahsediliyorsa, başka ihlal alan ülkelere Türkiye'nin aldığı tedbirler örnek gösterilerek "Gidin siz de Türkiye'nin yaptığı gibi tedbirler geliştirin." deniliyorsa, Türkiye'nin bu noktada almış olduğu mesafelerin önemli olduğunu ortaya koyan bir durumdur bu.

FERİT MEVLÜT ASLANOĞLU (İstanbul) – Uzun tutukluluk devam edecek, onu mu diyorsunuz Sayın Bakan?

AYKUT ERDOĞDU (İstanbul) – Öznesiz cümle. Kim bunu örnek göstermiş?

ADALET BAKANI SADULLAH ERGİN (Hatay) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; ihlallere neden olan yasalar değişince ihlaller azalmaz mı?

ALİ ÖZGÜNDÜZ (İstanbul) – Tazminat komisyonlarıyla ihlal azalmaz Sayın Bakan.

ADALET BAKANI SADULLAH ERGİN (Hatay) – Müsaade edin.

Mesela size bir tane örnek veriyorum...

BEDİL SÜHEYL BATUM (Eskişehir) – Avrupa İnsan Hakları Mahkemesine doğrudan gitmeyi yasakladınız. Bize ne olur anlatmayın.

ADALET BAKANI SADULLAH ERGİN (Hatay) – Cezaevlerinde bulunan hükümlü ve tutuklular için idareler disiplin cezası tatbik ederler. Arkadaşlarımız iyi bilecektir. Bu disiplin cezalarına karşı infaz yargıçlığına itiraz etme hakları var. İnfaz yargıcına itiraz ederler, yargıç da bunları dosya üzerinden karara bağlar idi. İnsan Hakları Mahkemesi bu uygulamayı kendi sözleşmesine aykırı bulup ihlal kararları veriyordu. Türkiye bu uygulamayı değiştirdi ve dedi ki, kendisinin ya da avukatının vicahi olarak savunmasını almadan karar verme. Mevzuatımızı değiştirdik. Orada bekleyen 700 dosya düştü gündemden. Nasıl olur da ihlaller ortadan kalkmadı Ali Bey? İhlale neden olan yasayı değiştiriyoruz, uygulamayı değiştiriyoruz ihlal sonucu ortadan kalkıyor.

Değerli arkadaşlar, sadece o değil ama bir çok tedbiri eşzamanlı uygulamaya koyduk.

BEDİL SÜHEYL BATUM (Eskişehir) – Ama bu tedbirlerin oranı yok Sayın Bakan. Sadece Avrupa İnsan Hakları Mahkemesine doğrudan başvuruyu engellediniz. Çok açık bir şekilde bunu tedbirlerle engelledik diyorsunuz.

BAŞKAN – Sayın Batum, lütfen...

ADALET BAKANI SADULLAH ERGİN (Hatay) – Anayasa Mahkemelerine bireysel başvuru Avrupa'da...

BEDİL SÜHEYL BATUM (Eskişehir) – Sayın Başkan, bunu dinleyenler de var. Gerçi bazı arkadaşlar dinlemiyor ama. Avrupa İnsan Hakları Mahkemesi...

BAŞKAN – Lütfen Sayın Batum... Böyle bir yöntem yok bizde! Lütfen Sayın Batum...

ADALET BAKANI SADULLAH ERGİN (Hatay) – Bugün şunu soruyorum. Kendi hukuk fakültesinde hocadır. Avrupa'da anayasa mahkemelerine bireysel başvuru olmayan kaç tane ülke var? Şimdi, bunu bir suçmuş gibi önümüze koyuyorsunuz.

BEDİL SÜHEYL BATUM (Eskişehir) – Hayır, Avrupa İnsan Hakları Mahkemesine başvurmasını ihanetmiş gibi gösteren, onun için 200 lira yapan kaç ülke var? Yanınızda Anayasa Mahkemesinin Genel Sekreteri var, o söylesin.

ADALET BAKANI SADULLAH ERGİN (Hatay) – Bireysel başvuru yoluyla bütün ülkelerde başvuru yolu vardır. Türkiye'de bunun olmaması bir eksiklik. Türkiye'de bunun olmaması bir eksiklik, Türkiye bu eksikliğini giderdi.

BAŞKAN – Sayın Batum, lütfen...

BEDİL SÜHEYL BATUM (Eskişehir) – Burada çocuklara masalı mı dinleyeceğiz?

BAŞKAN – Ama hiç yakışmıyor size. Lütfen...

ADALET BAKANI SADULLAH ERGİN (Hatay) – Türkiye Strasbourg karnesi olarak Avrupa İnsan Hakları Mahkemesindeki pozisyon itibarıyla son derece iyi bir noktaya gelmiştir, iyi bir trend yakalamıştır. Bugün Avrupa Konseyi Genel Sekreteri, Avrupa İnsan Hakları Mahkemesi Başkanı, geçen hafta perşembe günü yapmış olduğumuz törende

T B M M

Tutanak Hizmetleri Başkanlığı

Tarih :

Grup :

Giriş:

Sayfa : 101

Türkiye'ye övgüler yağdırmışlardır ve şunu söylemişlerdir: "Türkiye son bir senede aleyhine açılmış davaların yüzde 25'ten fazlasını gündemden çıkartmıştır. Teşekkür ediyoruz Türkiye'ye." demişlerdir ve Avrupa Konseyinde 47 üye ülke var değerli arkadaşlar. AİHM'in web sayfası HUDOC veri sistemi İngilizce açılır, yanında diller hanesinde de bir tek Fransızca vardır. Perşembeden bu yana orada üçüncü bir dille yayın başladı, o da Türkçedir. 47 üye ülke içerisinde İnsan Hakları Mahkemesi içtihatlarını kendi diliyle yayınlayan üçüncü ülke Türkiye oldu. Bizim bu yayına başlamamız vesilesiyle yapılan törende, uygulamada birçok ülke kendilerinin de aynı yolu seçmek istediklerini ve nasıl bir çalışma yaptığımızı öğrenmek için bize müracaat etmiştir. Bugün en çok müracaat edilen aleyhine ülke Rusya'dır, ikinci İtalya'dır, üçüncü Ukrayna'dır, dördüncü -şu anda Sırbistan bizi geçti, biz beşinciliğe geldik- Sırbistan'dır. En çok aleyhine şikâyet edilen ülkeler bu yayına geçememiş, Türkiye bu yayına girmiş.

Şunun için girmiş, bunu şunun için anlatıyorum: Türkiye'deki hâkim savcılar, uygulayıcılar ve avukatlarımız İnsan Hakları Mahkemesi içtihatlarını sadece Türkiye aleyhine verilmiş kararları değil, 47 üye ülke aleyhine verilmiş ihlal kararlarından içtihat niteliğinde olan emsal kararlarını oradan Türkçe olarak siz de şu anda önünüzde, okuyabilirsiniz. Bu önemli bir neticedir ve bundan dolayı da bundan sonraki yargılama sisteminde, uygulamalarında İnsan Hakları Mahkemesinin içtihatlarıyla daha uyumlu kararlar çıkma oranımız artacaktır diye inanıyorum.

Değerli arkadaşlar, tutuklu oranları düşen, Avrupa İnsan Hakları Mahkemesinden alınmış ihlal oranları azalan ve aleyhine açılan dava sayıları düşen bir Türkiye. Sorunlarımız yok değil, sorunlarımız var ama sorunları küçülterek yolumuza devam ediyoruz.

Bana da yöneltilen en büyük eleştirilerden bir tanesi de "Yargıyı siyasallaştırdınız." Değerli milletvekilleri, Türkiye'de yargının nasıl, ne zaman siyasallaştırıldığına ilişkin şöyle kamuoyunda bir algı yoklaması yaparsanız bunun cevabını çok iyi görürsünüz. Size göre biz çıkarız, bize göre başkaları çıkar. Bu görece bir kavram ama Türkiye'de bugün yargı siyaset kurumuna da hesap soruyor, yanlış yapan herkese de hesap soruyor.

BEDİL SÜHEYL BATUM (Eskişehir) – MİT Müsteşarı hariç çünkü bir gerçekten rahatsız oldunuz.

ÖZGÜR ÖZEL (Manisa) – MİT Müsteşarı hariç...

ALİ ÖZGÜNDÜZ (İstanbul) – MİT Müsteşarı...

ADALET BAKANI SADULLAH ERGİN (Hatay) - Değerli arkadaşlarım, bu anlamda geçmişte yaşanmış birtakım hadiselerle dönerek vurgu yapmaktayım.

AYKUT ERDOĞDU (İstanbul) – Sayın Bakan, bir tane örnek verin.

ALİ ÖZGÜNDÜZ (İstanbul) – Deniz Feneri hariç...

BEDİL SÜHEYL BATUM (Eskişehir) – MİT Müsteşarı hariç...

ADALET BAKANI SADULLAH ERGİN (Hatay) – Ama Türkiye'nin... Biraz önce bir arkadaşımız dedi ki İstanbul Anadolu Adalet Sarayıyla ilgili olarak...

ALİ ÖZGÜNDÜZ (İstanbul) – Ben söyledim.

ADALET BAKANI SADULLAH ERGİN (Hatay) – "Niçin açılmadı? Evet, edimin ifasına fesat karıştırmaktan dolayı savcılar dava açtı." dedi. Ellerine sağlık, iyi ettiler. Kim yanlış yaptıysa onun üzerine gitsinler, gidiyorlar.

ALİ ÖZGÜNDÜZ (İstanbul) – İyi de, bununla övünmeyin.

ADALET BAKANI SADULLAH ERGİN (Hatay) – Övünmek için söylemiyorum ama siz bir şey söylüyorsunuz. Bugün Türkiye'de yargı, savcılık makamı...

AYKUT ERDOĞDU (İstanbul) – Biz bunu savcılık adına beğeniyoruz, Hükümet adına "suç" diyoruz.

ADALET BAKANI SADULLAH ERGİN (Hatay) - ...yanlış kim yaparsa yapsın onun yakasından tutup hesap sorabilen bir noktaya gelmişse bunu takdir etmek lazım.

BEDİL SÜHEYL BATUM (Eskişehir) – Sayın Bakan, bunu arkadaşlar yapıyor mu?

BAŞKAN – Lütfen arkadaşlar...

Evet, soruları varsa o soruları cevaplandırırım efendim.

ADALET BAKANI SADULLAH ERGİN (Hatay) – Şimdi, arkadaşlarımızın sormuş olduğu sorulara geliyor.

BEDİL SÜHEYL BATUM (Eskişehir) – Biz "Sizin herhangi bir dahliniz yoktur." diyorduk, Sayın Bakana söylüyorduk, aynı dahli paylaşıyorsunuz.

ADALET BAKANI SADULLAH ERGİN (Hatay) – Eleştiriler içerisinde efendim, Vahap Bey de ifade ettiler, başka arkadaşlarımız da ifade etti.

BAŞKAN – Evet, lütfen arkadaşlar, lütfen...

ADALET BAKANI SADULLAH ERGİN (Hatay) – "Afyonkarahisar'da yeni icra dairesi neden törenle açılmıştır?" diyor. Yeni icra dairesi törenle açılmış değil. Orada uygulanan bir yeni proje var. Türkiye'de icra dairelerinde etkinliğin artırılması için Avrupa Birliği eşleştirme projelerinden bir tanesi uygulanmıştır. Bu projelerde Antep, Hatay, Afyonkarahisar, Trabzon, Malatya, Sincan ve Menemen icra daireleri de pilot olarak seçilmiş ve bu pilot uygulamanın tanıtımı yapılmıştır. Üç tane, beş tane icra dairesi ile çalışan bir yerde icra daireleri teke indiriliyor, tek idareci altında altta değişik masalar oluşturulmak suretiyle daha etkin bir icra sisteminin hayata geçirilmesini, projeyi tanıtan bir toplantı yapılıyor. Biz AB projelerimizi ya da Avrupa Konseyiyle yapmış olduğumuz uygulama projelerini farkındalığı artırmak ve kamuoyuyla paylaşmak için bunları sürekli yapıyoruz, yeni bir şey değil.

Ayrıca, son yapmış olduğumuz icra dairelerindeki düzenlemeler ile icra dairelerinde para alışverişini tamamen devre dışına çıkardık. Tüm para alışverişleri banka hesap numarası üzerinden yapılmaya başlandı. Bütün bunlar icra sisteminde aksayan hususları düzeltmek açısından yapılan çalışmalardır. Yoksa, biz, bugüne kadar cezaevi açıyoruz ama hiçbir tanesinde tören yapmadık.

ALİ ÖZGÜNDÜZ (İstanbul) – Bari ona da tören yapsaydınız.

T B M M

Tutanak Hizmetleri Başkanlığı

Tarih :

Grup :

Giriş:

Sayfa : 102

ADALET BAKANI SADULLAH ERGİN (Hatay) – Ya da yeni bir icra dairesi açarken tören yapmadık. Bunlar hizmete girer ama kamuoyuyla da paylaşılır. Burada yapılan şey icra sisteminde bir değişiklik yapılıyor, işleyiş biçimi değiştiriliyor. Bununla ilgili avukatlara, hâkim savcılara ve tarafların farkındalığını artırmak için bir projeyi tanıtan sunum yapılıyor. Hadise budur, vuzuha kavuşması açısından bunu ifade ettim.

Onun dışında...

ALİ ÖZGÜNDÜZ (İstanbul) –Hâkim ve savcılarının maaşıyla ilgili bir gelişme var mı Sayın Bakan?

ADALET BAKANI SADULLAH ERGİN (Hatay) – Sırasıyla geliyorum sayın milletvekili.

ÖZGÜR ÖZEL (Manisa) – Basına sızan iddialarla ilgili soruşturma açtınız mı?

BAŞKAN – Arkadaşlar...

ADALET BAKANI SADULLAH ERGİN (Hatay) – Burada konuşan değerli arkadaşlarımız Bursa İstinaf Mahkemesi Proje son aşamaya geldi, adalet sarayıyla ilgili uygulama projesi bitmek üzere, bitince ihaleye gidecek.

Adana Adliyesiyle ilgili bir soru geldi. 30 Aralık tarihinde Adana Adliyesi yaklaşık 195 bin metrekarelik –çok büyük bir bina olacak- onun ihalesi yapılacak nasipse.

Tekirdağ Milletvekilimiz biraz önce Emre Bey bir soru sordular, denildi ki: “Tekirdağ Adliyesine veya Tekirdağ iline bir tek çivi çakmadınız.” dedi Emre Bey. Çerkezköy Adliye binamız bitti bitiyor zannediyorum şu anda. Onu siz bana Genel Kurulda da soru olarak sormuştunuz.

EMRE KÖPRÜLÜ (Tekirdağ) – Sordum, sordum...

ADALET BAKANI SADULLAH ERGİN (Hatay) – Çerkezköy Adliyesi madem yapıldı, “Niye bir tek çivi çakmadınız?” diyorsunuz değerli milletvekili.

EMRE KÖPRÜLÜ (Tekirdağ) – Yapılmadı ki... Çerkezköy Adliyesini su bastı, sel bastı; dosyaları çamaşır ipinde kuruttular mandalla.

ADALET BAKANI SADULLAH ERGİN (Hatay) – Eski adliyeyi söylüyorsunuz. Yeni adliye ne durumda?

EMRE KÖPRÜLÜ (Tekirdağ) – Yeni adliye daha hizmete girmedi ki.

ADALET BAKANI SADULLAH ERGİN (Hatay) – Ama bitti değil mi inşaatı?

EMRE KÖPRÜLÜ (Tekirdağ) – Ben inşaatının bittiğini görmedim henüz...

ADALET BAKANI SADULLAH ERGİN (Hatay) – Lütfen... Lütfen...

Değerli arkadaşlar, bakınız, burada...

EMRE KÖPRÜLÜ (Tekirdağ) – Açın inanalım, açın inanalım... Çorlu Adliyesi de bitiyordu seneler önce hâlâ bitmedi.

ADALET BAKANI SADULLAH ERGİN (Hatay) – Lütfen, bir hakkı teslim etmemiz lazım. İnşaat bitmiş, ufak tefek eksikleri şu anda ikmal ediliyor. “Bir tek çivi çakmadınız.” diyorsunuz. İnsaf etmek lazım, bu bir.

İkincisi, Çorlu Adliyesiyle ilgili daha önce bir adliye yeri gösterilmişti –bu öyküyü çok iyi biliyorsunuz, benden iyi biliyorsunuz- ama o adliye oraya yapılsaydı, merkezde bir yerde otopark yeri yok, trafik çok yoğun, daha uygun bir yer gösterildi Çorlu’da otopark imkânları olan ve uzun yıllar Çorlu’ya hizmet edebilecek daha büyük bir alan gösterildiği için tekrar oraya yeni bir proje yapıldı, onun da ihale tarihini almak üzereyiz, onu da sizinle paylaşacağız.

EMRE KÖPRÜLÜ (Tekirdağ) – Peki, iptal edilen proje için ne kadar harcadığınızı sormuştum.

ADALET BAKANI SADULLAH ERGİN (Hatay) – Ayrıca, Tekirdağ Merkez Adliyesi de şu anda ihaleye çıkıyor. O da projesi tamamlandı ve 16 bin metrekare büyüklüğünde Tekirdağ’a bir adliye yapılıyor. Çorlu’ya da 33 bin metrekarelik bir adliye inşa ediliyor.

EMRE KÖPRÜLÜ (Tekirdağ) – İptal edilen iki proje için harcanan meblağı da sormuştum.

ADALET BAKANI SADULLAH ERGİN (Hatay) – Ben size onu yazılı olarak bildireyim.

BAŞKAN – Efendim, bu arada ben -tabii, haddim değil ama- resme baktım, bitmiş adliye sarayınız.

EMRE KÖPRÜLÜ (Tekirdağ) – Vallahi, ben açılmadan inanmam.

ÖZGÜR ÖZEL (Manisa) – Basına servis edilen, sızan belgeler...

EMRE KÖPRÜLÜ (Tekirdağ) – Bir de seçimden sonra gidin.

ÖZGÜR ÖZEL (Manisa) – Neler neler sorduk, adliye anlatıyor yine.

BAŞKAN – Evet...

ADALET BAKANI SADULLAH ERGİN (Hatay) – Değerli arkadaşlar...

ÖZGÜR ÖZEL (Manisa) – Sayın Bakanım, şu basına servis edilen iddianamelerle ilgili...

ADALET BAKANI SADULLAH ERGİN (Hatay) – Sırasıyla geliyorum.

Değerli arkadaşlar, bir milletvekili arkadaşımız Didem Yaylalı’yla ilgili bir soru sordu. Bunun özel yaşamıyla ilgili soruşturma gerekçesi yapıldığına dair birtakım tespitler yapıldı burada. HSYK’nın bu konuda yapılmış açıklaması var. O açıklamada da mazeretsiz olarak görevine gelmemesi ve usulsüz belge sunarak görevle ilgili konularda yükümlü olduğu kişilere yalan ve yanlış beyanda bulunmak nedeniyle soruşturma başlatıldığını, bu soruşturma sonucunda verilen disiplin cezasının onandığını, bu disiplin cezalarına karşı idari yargıda dava açıldığını, idari yargıda açılan davaların da reddedilerek kesinleştiğine dair HSYK’nın bir açıklaması var. Oradan bu hususa ilişkin tespitlerimi paylaşmış olayım.

Onun dışında, yine, bir değerli milletvekilimiz ceza davalarındaki artış oranlarını sordu. Değerli arkadaşlar, ceza davalarındaki artış oranına ilişkin bizim istatistik sisteminde yaptığımız bir değişikliğin de rolü var. 2009 yılına kadar bir dosyada 5 ayrı fiilden yargılama yapılıyorsa bile, yani 5 ayrı fiilden ceza veriliyorsa bile o fiiller içerisinde en ağır olanına yazılıyordu o dosya ve bir tek suç olarak kayıt altına alınıyordu.

ALİ ÖZGÜNDÜZ (İstanbul) – Adli sicilde öyle değil Sayın Bakan, adli sicilde öyle değil.

T B M M

Tutanak Hizmetleri Başkanlığı

Tarih :

Grup :

Giriş:

Sayfa : 103

ADALET BAKANI SADULLAH ERGİN (Hatay) – 2009 yılında bu istatistik yönteminin doğru olmadığından bahisle her fiil için ayrı bir suç kaydı tutulmaya başlandı. Dolayısıyla, bir dosyada 5 ayrı suç varken 1 dosya gözüküyordu, şimdi 5 ayrı dosya gözüküyor.

ALİ ÖZGÜNDÜZ (İstanbul) – Eskiden de öyle değildi Sayın Bakan, her biri için ayrı bir ceza fişi düzenlenirdi, adli sicilde de öyle geçerdi.

ADALET BAKANI SADULLAH ERGİN (Hatay) – İstatistik verileri, bizim yayınlamış olduğumuz istatistik verileri bu bahsettiğim gibi tutuluyordu, ondan dolayı da biz değerli milletvekillerimizin soru önergelerine bunu cevap olarak da daha önce verdik, uygulamamız bu şekilde. Ondan kaynaklı olarak da, istatistik sisteminden kaynaklı bir sanal artış... Aslında var olan ama daha önce eksik tutulan kayıtlar tamamlanmıştır ve daha sağlıklı veri hâline getirilmiştir.

Bir ayrı milletvekilimiz Sayıştayın raporlarıyla ilgili olarak bir eleştiride bulundu. Adalet Bakanlığının hesaplarıyla ilgili olarak Sayıştayın döner sermayeli olduğu için adli tıpla ilgili değerlendirmesi vardır ve orada hiçbir kusur atfı yoktur.

AYKUT ERDOĞDU (İstanbul) – Adalet Bakanlığına görüş bildirmemiş, yapmayın ya!

ADALET BAKANI SADULLAH ERGİN (Hatay) – Müsaade eder misin.

BAŞKAN – Lütfen, arkadaşlar...

ADALET BAKANI SADULLAH ERGİN (Hatay) – Rapora bakarsanız, orada adli tıp...

AYKUT ERDOĞDU (İstanbul) – Baktım ama...

ADALET BAKANI SADULLAH ERGİN (Hatay) – Açın, bakın rapora, ezbere konuşmayın.

AYKUT ERDOĞDU (İstanbul) – Baktım, baktım.

ADALET BAKANI SADULLAH ERGİN (Hatay) – Ben rapordan söylüyorum. “Adli tıbbın harcamalarına ilişkin olarak herhangi bir usulsüzlük yoktur, herhangi bir yanlış yoktur.” diyor.

AYKUT ERDOĞDU (İstanbul) – Ya görüş bildirmemiş Sayın Bakan, görüş bildirmemiş.

ADALET BAKANI SADULLAH ERGİN (Hatay) – Onun dışındaki hadise ise muhasebe hizmetlerini yürüten Maliye Bakanlığının Muhasebat Genel Müdürlüğü tarafından oluşturulan yeni bir kayıt sistemi var. Bu sizin görüşmelere başladığınız günden beri tartışılan bir konu. Biz o KBS sistemine kendi verilerimizi giriyoruz ama o sistem tam olarak oturmadığı için bunların intikalinde sorun yaşanıyor. Bu, kurumsal olarak Bakanlığımıza izafe edilebilecek olan bir nakisa, bir eksiklik olarak değil; onu da paylaşmış olayım.

BAŞKAN – Bu, tabii, Maliye Bakanlığıyla Sayıştay arasındaki bir sıkıntı, yani o sizi ilgilendiren bir mesele değil.

ADALET BAKANI SADULLAH ERGİN (Hatay) – “Başbakan Yardımcımız Sayın Bülent Arınç’a suikast iddiasıyla ilgili soruşturma ne aşamadadır?” diye sorulmuş. Soruşturma şu anda derdest ve hakkında gizlilik kararı var. Soruşturma devam ediyor.

AYKUT ERDOĞDU (İstanbul) – Beş senedir...

ADALET BAKANI SADULLAH ERGİN (Hatay) – Danıştay Başkanıyla ilgili olarak, göreve başladıktan sonra Sayın Başbakana ziyaretiyle ilgili bir eleştiri yapıldı. Bu, Danıştay Başkanının tarafsızlığına ya da yargının durması gereken noktaya ilişkin bir eleştiriydi. Oysa, bu uygulama mutad bir uygulama. Danıştay ve Yargıtaya Başkan olarak seçilen kişiler, protokolde kendisinin önünde olan makamlara nezaketen ziyaret yapıyor, onlar da iadeiziyarete geliyorlar. Cumhurbaşkanı, Anayasa Mahkemesi Başkanı, Başbakan ve Meclis Başkanı mutad ziyaret yapıyorlar; onlar da iadeiziyarete geliyorlar. Olay tamamen bu çerçevede cereyan etmiş bir ziyarettir. Akabinde de Sayın Başbakan iadeiziyarete gitmiştir, önceki başkanlarda olduğu gibi.

BAŞKAN – Evet, tamamlayabilir miyiz. Toparlarsak, lütfen...

ALİ ÖZGÜNDÜZ (İstanbul) – Sayın Bakan, hâkim, savcılar mağdur; çok çalışıyorlar, mesai alamıyorlar, maaşlar düşük.

ADALET BAKANI SADULLAH ERGİN (Hatay) – Sayın Başkanım, cezaevlerindeki yemek bedellerine ilişkin Özgür Bey 4 lira demişti, yüzde 25 bir artış yapılmıştı yakında, şu anda 5 TL olarak uygulanmaktadır. Bununla ilgili bir sıkıntı olması hâlinde ise bunu artırmak imkân dâhilinde. Burada bir sıkıntı olur ise onu değerlendiririz.

ÖZGÜR ÖZEL (Manisa) – Var efendim, vallahi sıkıntı var ya, gerçekten var.

ADALET BAKANI SADULLAH ERGİN (Hatay) – Ayrıca, çocuklu barınanlar için de bu ücret daha yüksek olarak uygulanmaktadır.

Çok sayıda soru var burada ama zaman baskımız yoksa bunları da cevaplandırayım.

BAŞKAN – Yazılı olarak verebilirsiniz kalanını.

ADALET BAKANI SADULLAH ERGİN (Hatay) – Kalanlarını da değerli arkadaşlarıma yazılı olarak cevaplayacağım.

Teşekkür ediyorum Sayın Başkan.

BAŞKAN – Evet, teşekkür ediyorum Sayın Bakanın açıklamaları için.

Değerli milletvekilleri...

BEDİL SÜHEYL BATUM (Eskişehir) – Sayın Başkan, bir saat vakit verdiniz. Bir saatte gizli tanık, belli davalar; hiçbirine cevap veremedi ve çok çok ayıp tekrar söylüyorum Sayın Bakan. Buradaki arkadaşlara söylüyorum, Bakandan bir beklentim yok.

BAŞKAN – Sayın Batum... Sayın Batum, lütfen...

BEDİL SÜHEYL BATUM (Eskişehir) – Bakandan bir beklentim yok ama Didem Yaylalı'ya bile böyle bir cevapla...

BAŞKAN – Sayın Batum... Sayın Batum...

BEDİL SÜHEYL BATUM (Eskişehir) – İnsanlar canlarını yitiriyor bu Bakanın zamanında.

BAŞKAN – Sayın Batum...

BEDİL SÜHEYL BATUM (Eskişehir) – Mutlaka hesabı görülecektir, mutlaka görülecek.

T B M M

Tutanak Hizmetleri Başkanlığı

Tarih :

Grup :

Giriş:

Sayfa : 104

BAŞKAN – Evet, çok teşekkür ediyorum.
Değerli milletvekilleri, bütçeler üzerindeki görüşmelerimiz tamamlanmıştır.
Adalet Bakanlığı bütçesinin fonksiyonlarını okutuyorum:

PROGRAMLAR

(Adalet Bakanlığı 2014 yılı bütçesi ve 2012 yılı kesin hesabı okundu, oylandı, kabul edildi.)

BAŞKAN – Ceza ve İnfaz Kurumları ile Tutukevleri İş Yurtları Kurumu bütçesinin fonksiyonlarını okutuyorum:

(Ceza ve İnfaz Kurumları ile Tutukevleri İş Yurtları Kurumu 2014 yılı bütçesi ve 2012 yılı kesin hesabı okundu, oylandı, kabul edildi.)

BAŞKAN – Türkiye Adalet Akademisi bütçesinin fonksiyonlarını okutuyorum:

(Türkiye Adalet Akademisi 2014 yılı bütçesi ve 2012 yılı kesin hesabı okundu, oylandı, kabul edildi.)

BAŞKAN – Anayasa Mahkemesi bütçesinin fonksiyonlarını okutuyorum:

(Anayasa Mahkemesi 2014 yılı bütçesi ve 2012 yılı kesin hesabı okundu, oylandı, kabul edildi.)

BAŞKAN – Yargıtay bütçesinin fonksiyonlarını okutuyorum:

(Yargıtay 2014 yılı bütçesi ve 2012 yılı kesin hesabı okundu, oylandı, kabul edildi.)

BAŞKAN – Danıştay bütçesinin fonksiyonlarını okutuyorum:

(Danıştay 2014 yılı bütçesi ve 2012 yılı kesin hesabı okundu, oylandı, kabul edildi.)

BAŞKAN – Hâkimler ve Savcılar Yüksek Kurulu bütçesinin fonksiyonlarını okutuyorum:

(Hâkimler ve Savcılar Yüksek Kurulu 2014 yılı bütçesi ve 2012 yılı kesin hesabı okundu, oylandı, kabul edildi.)

BAŞKAN - Böylece, gündemimizde bulunan bütçe ve kesin hesaplar oylanmış ve kabul edilmiştir. Hayırlı olsun.

Sayın Bakanımıza, tüm Bakanlık personeline, Yargıtay, Danıştay ve HSYK ve diğer tüm yetkililere çok teşekkür ediyorum.

Yarın saat 10.00'da toplanmak üzere birleşimi kapatıyorum.

Kapanma Saati: 01.13